Chaṭṭhasaṅgītipiṭakaṁ

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

APADĀNAPĀḶI

(Dutiyo bhāgo)

Ettha pariyāpannā

BUDDHAVAṀSAPĀḶI

CARIYĀPIṬAKAPĀḶI

Buddhavasse 2552 Marammavasse 1370 AD. 2008

Romanized from Myanmar version published in 2000

Pāḷi Series 21

First published in 2008 by Ministry of Religious Affairs

Yangon, Myanmar

THE PĀḶI ALPHABET
IN BURMESE AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a   အာ ā   ဣ i   ဤ ī   ဥ u   ဦ ū   ဧ e   ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṅa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ဈ jha	ဉ ña
ဋ ṭa	ဌ ṭha	ဍ ḍa	ဎ ḍha	ဏ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	န na
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma

ယ ya   ရ ra   လ la   ဝ va   သ sa   ဟ ha   ဠ ḷa   ံ ṁ

VOWELS IN COMBINATION

ာ ါ = ā   ိ = i   ီ = ī   ု ု = u   ူ ူ = ū   ေ = e   ော ေါ = o

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ခူ khū	ခေ khe	ခေါ kho ...

CONJUNCT-CONSONANTS

က္က kka	င်္ဃ ṅgha	ဏ္ဌ ṇṭha	ဓျ dhya	ပ္လ pla	လ္လ lla
က္ခ kkha	စ္စ cca	ဏ္ဍ ṇḍa	ဓွ dhva	ဗ္ဗ pba	လျ lya
ကျ kya	စ္ဆ ccha	ဏ္ဏ ṇṇa	န္တ nta	ဗ္ဘ bbha	လှ lha
ကြိ kri	ဇ္ဇ jja	ဏှ ṇha	န္တွ ntva	ဗျ bya	ဝှ vha
က္လ kla	ဇ္ဈ jjha	တ္တ tta	န္ထ ntha	ဗြ bra	သ္တ sta
ကွ kva	ည ñña	တ္ထ ttha	န္ဒ nda	မ္ပ mpa	သ္တြ stra
ချ khya	ဉှ ñha	တွ tva	န္ဒြ ndra	မ္ဖ mpha	သ္န sna
ခွ khva	ဉ္စ ñca	တျ tya	န္ဓ ndha	မ္ဗ mba	သျ sya
ဂ္ဂ gga	ဉ္ဆ ñcha	တြ tra	န္န nna	မ္ဘ mbha	ဿ ssa
ဂ္ဃ ggha	ဉ္ဇ ñja	ဒ္ဒ dda	နျ nya	မ္မ mma	သ္မ sma
ဂျ gya	ဉ္ဈ ñjha	ဒ္ဓ ddha	နှ nha	မျ mya	သွ sva
ဂြ gra	ဋ္ဋ ṭṭa	ဒျ dya	ပ္ပ ppa	မှ mha	ဟ္မ hma
င်္က ṅka	ဋ္ဌ ṭṭha	ဒြ dra	ပ္ဖ ppha	ယျ yya	ဟွ hva
င်္ခ ṅkha	ဍ္ဍ ḍḍa	ဒွ dva	ပျ pya	ယှ yha	ဠှ ḷha
င်္ဂ ṅga					

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

Therāpadānapāḷi

Matikā | Piṭṭhaṅka

43. Sakiṁsammajjakavagga

44. Ekavihārivagga

Mātikā			Piṭṭhaṅka

Mātikā Piṭṭhaṅka

53. Tiṇadāyakavagga

54. Kaccāyanavagga

Mātikā Piṭṭhaṅka

55. Bhaddiyavagga

56. Yasavagga

Therāpadānapāḷimātikā niṭṭhitā.

Therī-apadānapāḷi

Mātikā | Piṭṭhaṅka

1. Sumedhāvagga

2. Ekūposathikavagga

Therī-apadānapāḷimātikā niṭṭhitā.

Buddhavaṁsapāḷi

Mātikā | Piṭṭhaṅka

Buddhavaṁsapāḷimātikā niṭṭhitā.

Cariyāpiṭakapāḷi

Mātikā Piṭṭhaṅka

1. Akittivagga

2. Hatthināgavagga

Mātikā Piṭṭhaṅka

3. Yudhañjayavagga

Cariyāpiṭakapāḷimātikā niṭṭhitā.

Khuddakanikāya

Therāpadānapāḷi

Namo tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa.

43. Sakiṁsammajjakavagga

1. Sakiṁsammajjakatthera-apadāna

1. Vipassino Bhagavato, pāṭaliṁ bodhimuttamaṁ.
Disvāva taṁ pādapaggaṁ, tattha cittaṁ pasādayiṁ.

2. Sammajjaniṁ gahetvāna, bodhiṁ sammajji tāvade.
Sammajjitvāna taṁ bodhiṁ, avandiṁ pāṭaliṁ ahaṁ.

3. Tattha cittaṁ pasādetvā, sire katvāna añjaliṁ.
Namassamāno taṁ bodhiṁ, gañchiṁ paṭikuṭiṁ ahaṁ.

4. Tādimaggena gacchāmi, saranto bodhimuttamaṁ.
Ajagaro maṁ pīḷesi, ghorarūpo mahabbalo.

5. Āsanne me kataṁ kammaṁ, phalena tosayī mamaṁ.
Kaḷevaraṁ me gilati, devaloke ramāmahaṁ.

6. Anāvilaṁ mama cittaṁ, visuddhaṁ paṇḍaraṁ sadā.
Sokasallaṁ na jānāmi, cittasantāpanaṁ mama.

7. Kuṭṭhaṁ gaṇḍo kilāso ca, apamāro vitacchikā.
Daddu kaṇḍu ca me natthi, phalaṁ sammajjanāyidaṁ[1].

1. Sammajjane idaṁ (Sī)

8. Soko ca paridevo ca, hadaye me na vijjati.
Abhantaṁ ujukaṁ cittaṁ, phalaṁ sammajjanāyidaṁ.

9. Samādhīsu na majjāmi[1], visadaṁ hoti mānasaṁ.
Yaṁ yaṁ samādhimicchāmi, so so sampajjate mamaṁ.

10. Rajanīye na rajjāmi, atho dussaniyesu[2] ca.
Mohanīye na muyhāmi, phalaṁ sammajjanāyidaṁ.

11. Ekanavutito[3] kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phalaṁ sammajjanāyidaṁ.

12. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

13. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

14. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sakiṁsammajjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sakiṁsammajjakattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Ekadussadāyakatthera-apadāna

15. Nagare Haṁsavatiyā, ahosiṁ tiṇahārako.
Tiṇahārena jīvāmi, tena posemi dārake.

16. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Tamandhakāraṁ nāsetvā, uppajji Lokanāyako.

17. Sake ghare nisīditvā, evaṁ cintesi tāvade.
Buddho loke samuppanno, deyyadhammo na vijjati.

---

1. Samādhīsu na sajjāmi (Sī), samādhiṁ puna pajjāmi (Syā)
2. Dosaniyesu (Sī, Syā, Ka)
3. Ekanavute ito (Sī, Syā)

18. Idaṁ me sāṭakaṁ ekaṁ, natthi me koci dāyako.
Dukkho nirayasamphasso, ropayissāmi dakkhiṇaṁ.

19. Evāhaṁ cintatvāna, sakaṁ cittaṁ pasādayiṁ.
Ekaṁ dussaṁ gahetvāna, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.

20. Ekaṁ dussaṁ daditvāna, ukkuṭṭhiṁ sampavattayiṁ.
Yadi Buddho tuvaṁ Vīra, tārehi maṁ Mahāmuni.

21. Padumuttaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Mama dānaṁ pakittento, akā me anumodanaṁ.

22. Iminā ekadussena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Kappasatasahassāni, vinipātaṁ na gacchasi.

23. Chattiṁsakkhattuṁ Devindo, devarajjaṁ karissasi.
Tettiṁsakkhattuṁ rājā ca, cakkavattī[1] bhavissasi.

24. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ[2].
Devaloke manusse vā, saṁsaranto tuvaṁ bhave.

25. Rūpavā guṇasampanno, anavakkantadehavā[3].
Akkhobhaṁ amitaṁ dussaṁ, labhissasi yadicchakaṁ.

26. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Jalajuttamanāmako.
Nabhaṁ abbhuggamī Vīro[4], haṁsarājāva ambare.

27. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, ekadussassidaṁ phalaṁ.

28. Paduddhāre paduddhāre, dussaṁ nibbattate mamaṁ.
Heṭṭhā dussamhi tiṭṭhāmi, uparicchadanaṁ mama.

29. Cakkavāḷaṁ upādāya, sakānanaṁ sapabbataṁ.
Icchamāno cahaṁ ajja, dussehacchādayeyya taṁ.

30. Teneva ekadussena, saṁsaranto bhavābhave.
Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṁsarāmi bhavābhave.

---

1. Cakkavatti (Syā)
2. Asaṅkhayaṁ (Syā, Ka) evamuparipi.
3. Anuvattanta... (Syā)
4. Dhīro (Sī, Syā)

31. Vipākaṁ ekadussassa, nājjhagaṁ katthacikkhayaṁ.
Ayaṁ me antimā jāti, vipaccati idhāpi me.

32. Satasahassito kappe, yaṁ dussamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ekadussassidaṁ phalaṁ.

33. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

34. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

35. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekadussadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekadussadāyakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Ekāsanadāyakatthera-apadāna

36. Himavantassāvidūre, Gosito nāma pabbato.
Assamo sukato mayhaṁ, paṇṇasālā sumāpitā.

37. Nārado nāma nāmena, Kassapo iti maṁ vidū.
Suddhimaggaṁ gavesanto, vasāmi Gosite tadā.

38. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Vivekakāmo Sambuddho, agañchi anilañjasā.

39. Vanagge gacchamānassa, disvā raṁsiṁ Mahesino.
Kaṭṭhamañcaṁ paññāpetvā, ajinañca apatthariṁ.

40. Āsanaṁ paññāpetvāna, sire katvāna añjaliṁ.
Somanassaṁ paveditvā, idaṁ vacanamabraviṁ.

41. Sallakatto Mahāvīra, āturānaṁ tikicchako.
Mamaṁ rogaparetassa[1], tikicchaṁ dehi Nāyaka.

42. Kallatthikā ye passanti, Buddhaseṭṭha tuvaṁ Mune.
Dhuvatthasiddhiṁ papponti, etesaṁ ajaro[2] bhave.

---

1. Rāga... (Syā) 2. Jajjaro (Sī, I, Ka)

43. Na me deyyadhammo atthi[1], pavattaphalabhojihaṁ.
Idaṁ me āsanaṁ atthi, nisīda kaṭṭhamañcake.

44. Nisīdi tattha Bhagavā, asambhītova[2] kesarī.
Muhuttaṁ vītināmetvā, idaṁ vacanamabravi.

45. Visaṭṭho[3] hohi mā bhāyi, laddho jotiraso tayā.
Yaṁ tuyhaṁ patthitaṁ sabbaṁ, paripūrissatināgate[4].

46. Na moghaṁ taṁ kataṁ tuyhaṁ, puññakkhette anuttare.
Sakkā uddharituṁ attā, yassa cittaṁ paṇīhitaṁ[5].

47. Imināsanadānena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Kappasatasahassāni, vinipātaṁ na gacchasi.

48. Paññāsakkhattuṁ Devindo, devarajjaṁ karissasi.
Asītikkhattuṁ rājā ca, cakkavattī bhavissasi.

49. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Sabbattha sukhito hutvā, saṁsāre saṁsarissasi.

50. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Jalajuttamanāmako.
Nabhaṁ abbhuggamī Vīro, haṁsarājāva ambare.

51. Hatthiyānaṁ assayānaṁ, sarathaṁ sandamānikaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

52. Kānanaṁ pavisitvāpi, yadā icchāmi āsanaṁ.
Mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.

53. Vārimajjhagato santo, yadā icchāmi āsanaṁ.
Mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.

54. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Pallaṅkasatasahassāni, parivārenti maṁ sadā.

---

1. Na me deyyaṁ tava atthi (Sī, Syā)
2. Acchambhitova (Syā, Ka)
3. Vissattho (Sī, I), vissaṭṭho (Syā, Ka)
4. Paripūrissatāsanaṁ (Syā, Ka)
5. Sunīhitaṁ (Syā)

55. Duve bhave saṁsarāmi, devatte attha mānuse.
Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe.

56. Ekāsanaṁ daditvāna, puññakkhette anuttare.
Dhammapallaṅkamādāya[1], viharāmi anāsavo.

57. Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

58. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

59. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

60. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekāsanadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekāsanadāyakattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Sattakadambapupphiyatthera-apadāna

61. Himavantassāvidūre, Kukkuṭo[2] nāma pabbato.
Tamhi pabbatapādamhi, satta Buddhā vasiṁsu te.

62. Kadambaṁ pupphitaṁ disvā, paggahetvāna añjaliṁ.
Satta mālā gahetvāna, puññacittena[3] okiriṁ.

63. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

64. Catunnavutito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

65. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

66. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

67. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Dhammapallaṅkamaññāya (Syā, Ka)
2. Kadambo (Sī, Syā, I)
3. Puṇṇacittena (Ka)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sattakadambapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sattakadambapupphiyattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Koraṇḍapupphiyatthera-apadāna

68. Vanakammiko pure āsiṁ, pitumātumatenahaṁ[1].
Pasumārena jīvāmi, kusalaṁ me na vijjati.

69. Mama āsayasāmantā, Tisso Lokagganāyako.
Padāni tīṇi dassesi, anukampāya Cakkhumā.

70. Akkante ca pade disvā, Tissanāmassa Satthuno.
Haṭṭho haṭṭhena cittena, pade cittaṁ pasādayiṁ.

71. Koraṇḍaṁ pupphitaṁ disvā, pādapaṁ dharaṇīruhaṁ.
Sakosakaṁ gahetvāna, padaseṭṭhamapūjayiṁ.

72. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

73. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Koraṇḍavaṇṇakoyeva, suppabhāso bhavāmahaṁ.

74. Dvenavute ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, padapūjāyidaṁ phalaṁ.

75. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

76. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

77. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Koraṇḍapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Koraṇḍapupphiyattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

1. Pitupitāmahenahaṁ (Sī, Syā, I)

6. Ghatamaṇḍadāyakatthera-apadāna

78. Sucintitaṁ Bhagavantaṁ, Lokajeṭṭhaṁ Narāsabhaṁ.
Upaviṭṭhaṁ mahāraññaṁ, vātābādhena pīḷitaṁ.

79. Disvā cittaṁ pasādetvā, ghatamaṇḍamupānayiṁ.
Katattā ācitattā ca, gaṅgā Bhāgīrathī ayaṁ.

80. Mahāsamuddā cattāro, ghataṁ sampajjare mama.
Ayañca pathavī ghorā, appamāṇā asaṅkhiyā.

81. Mama saṅkappamaññāya, bhavate madhusakkarā.
Cātuddīpā[1] ime rukkhā, pādapā dharaṇīruhā.

82. Mama saṅkappamaññāya, kapparukkhā bhavanti te.
Paññāsakkhattuṁ Devindo, devarajjamakārayiṁ.

83. Ekapaññāsakkhattuṁ ca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

84. Catunnavutito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ghatamaṇḍassidaṁ phalaṁ.

85. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

86. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

87. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ghatamaṇḍadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ghatamaṇḍadāyakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Ekadhammassavaniyatthera-apadāna

88. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Catusaccaṁ pakāsento, santāresi bahuṁ janaṁ.

---

1. Catuddisā (Syā)

89. Ahaṁ tena samayena, jaṭilo uggatāpano.
Dhunanto vākacīrāni, gacchāmi ambare tadā.

90. Buddhaseṭṭhassa upari, gantuṁ na visahāmahaṁ.
Pakkhīva selamāsajja, gamanaṁ na labhāmahaṁ.

91. Udake vokkamitvāna, evaṁ gacchāmi ambare.
Na me idaṁ bhūtapubbaṁ, iriyāpathavikopanaṁ.

92. Handa metaṁ gavesissaṁ, appevatthaṁ labheyyahaṁ.
Orohanto antalikkhā, saddamassosi Satthuno.

93. Sarena rajanīyena, savanīyena vaggunā.
Aniccataṁ kathentassa, taññeva uggahiṁ tadā.
Aniccasaññamuggayha, agamāsiṁ mamassamaṁ.

94. Yāvatāyuṁ vasitvāna, tattha kālaṅkato ahaṁ.
Carime vattamānamhi, saddhammassavanaṁ sariṁ.

95. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

96. Tiṁsakappasahassāni, devaloke ramiṁ ahaṁ.
Ekapaññāsakkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.

97. Ekavīsatikkhattuñca[1], cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

98. Anubhomi sakaṁ puññaṁ, sukhitohaṁ bhavābhave.
Anussarāmi taṁ saññaṁ, saṁsaranto bhavābhave.
Na koṭiṁ paṭivijjhāmi, nibbānaṁ accutaṁ padaṁ.

99. Pitugehe nisīditvā, samaṇo bhāvitindriyo.
Kathaṁsa[2] paridīpento, aniccatamudāhari.

100. Aniccā vata saṅkhārā, uppādavayadhammino.
Uppajjitvā nirujjhanti, tesaṁ vūpasamo sukho.

---

1. Ekatiṁsati... (Syā)
2. Kathayaṁ (Sī, I, Ka)

101. Saha gāthaṁ suṇitvāna, pubbasaññamanussariṁ.
Ekāsane nisīditvā, arahattamapāpuṇiṁ.

102. Jātiyā sattavassena, arahattamapāpuṇiṁ.
Upasampādayī Buddho, dhammassavanassidaṁ phalaṁ.

103. Satasahassito kappe, yaṁ dhammamasuṇiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dhammassavanassidaṁ phalaṁ.

104. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

105. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

106. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekadhammassavaniyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekadhammassavaniyattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Sucintitatthera-apadāna

107. Nagare Haṁsavatiyā, ahosiṁ kassako tadā.
Kasikammena jīvāmi, tena posemi dārake.

108. Susampannaṁ tadā khettaṁ, dhaññaṁ me phalinaṁ[1] ahu.
Pākakāle ca sampatte, evaṁ cintesahaṁ tadā.

109. Nacchannaṁ nappatirūpaṁ, jānantassa guṇāguṇaṁ.
Yohaṁ saṁghe adatvāna, aggaṁ bhuñjeyya ce tadā[2].

110. Ayaṁ Buddho asamasamo, dvattiṁsavaralakkhaṇo.
Tato pabhāvito saṁgho, puññakkhetto anuttaro.

111. Tattha dassāmahaṁ dānaṁ, navasassaṁ pure pure.
Evāhaṁ cintayitvāna, haṭṭho pīṇitamānaso[3].

---

1. Phalitaṁ (Sī, I) 2. Mattanā (Syā) 3. Pītika... (Syā)

112. Khettato dhaññamāhatvā, Sambuddhaṁ upasaṅkamiṁ.
Upasaṅkamma Sambuddhaṁ, Lokajeṭṭhaṁ Narāsabhaṁ,
Vanditvā Satthuno pāde, idaṁ vacanamabraviṁ.

113. Navasassañca sampannaṁ, āyāgosi[1] ca tvaṁ Mune.
Anukampamupādāya, adhivāsehi Cakkhuma.

114. Padumuttaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Mama saṅkappamaññāya, idaṁ vacanamabravi.

115. Cattāro ca paṭipannā, cattāro ca phale ṭhitā.
Esa saṁgho ujubhūto, paññāsīlasamāhito.
Yajantānaṁ manussānaṁ, puññapekkhāna pāṇinaṁ.

116. Karotopadhikaṁ puññaṁ, saṁghe dinnaṁ mahapphalaṁ.
Tasmiṁ saṁgheva[2] dātabbaṁ, tava sassaṁ tathetaraṁ.

117. Saṁghato uddisitvāna, bhikkhū netvāna saṁgharaṁ.
Paṭiyattaṁ ghare santaṁ, bhikkhusaṁghassa dehi tvaṁ.

118. Saṁghato uddisitvāna, bhikkhū netvāna saṁgharaṁ.
Yaṁ ghare paṭiyattaṁ me, bhikkhusaṁghassadāsahaṁ.

119. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

120. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, sovaṇṇaṁ sappabhassaraṁ.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavitthataṁ.

Ekūnavīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

121. Ākiṇṇaṁ bhavanaṁ mayhaṁ, nārīgaṇasamākulaṁ.
Tattha bhutvā pivitvā ca, vasāmi Tidase ahaṁ.

122. Satānaṁ tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

---

1. Idha hosi (Syā)
2. Saṁghe ca (Syā, I)

123. Bhavābhave saṁsaranto, labhāmi amitaṁ dhanaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, navasassassidaṁ phalaṁ.

124. Hatthiyānaṁ assayānaṁ, sivikaṁ sandamānikaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ[1], navasassassidaṁ phalaṁ.

125. Navavatthaṁ navaphalaṁ, navaggarasabhojanaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ, navasassassidaṁ phalaṁ.

126. Koseyyakambaliyāni, Khomakappāsikāni ca.
Labhāmi sabbamevetaṁ, navasassassidaṁ phalaṁ.

127. Dāsīgaṇaṁ dāsagaṇaṁ, nāriyo ca alaṅkatā.
Labhāmi sabbamevetaṁ, navasassassidaṁ phalaṁ.

128. Na maṁ sītaṁ vā uṇhaṁ vā, pariḷāho na vijjati.
Atho cetasikaṁ dukkhaṁ, hadaye me na vijjati.

129. Idaṁ khāda idaṁ bhuñja, imamhi sayane saya.
Labhāmi sabbamevetaṁ, navasassassidaṁ phalaṁ.

130. Ayaṁ pacchimako dāni, carimo vattate bhavo.
Ajjāpi deyyadhammo me, phalaṁ tosesi sabbadā.

131. Navasassaṁ daditvāna, saṁghe gaṇavaruttame.
Aṭṭhānisaṁse anubhomi, kammānucchavike mama.

132. Vaṇṇavā yasavā homi, mahābhogo anītiko.
Mahāpakkho[2] sadā homi, abhejjapariso sadā.

133. Sabbe maṁ apacāyanti, ye keci pathavissitā.
Deyyadhammā ca ye keci, pure pure labhāmahaṁ.

134. Bhikkhusaṁghassa vā majjhe, Buddhaseṭṭhassa sammukhā.
Sabbepi samatikkamma, denti mameva dāyakā.

135. Paṭhamaṁ navasassañhi, datvā saṁghe gaṇuttame.
Imānisaṁse anubhomi, navasassassidaṁ phalaṁ.

---

1. Sabbametampi (Ka) 2. Mahābhakkho (Syā, Ka)

136. Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, navasassassidaṁ phalaṁ.

137. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

138. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

139. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sucintito thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sucintitattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Sovaṇṇakiṅkaṇiyatthera-apadāna

140. Saddhāya abhinikkhamma, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Vākacīradharo āsiṁ, tapokammamapassito.

141. Atthadassī tu Bhagavā, Lokajeṭṭho Narāsabho.
Uppajji tamhi samaye, tārayanto mahājanaṁ.

142. Balañca vata me khīṇaṁ, byādhinā paramena taṁ.
Buddhaseṭṭhaṁ saritvāna, puline thūpamuttamaṁ.

143. Karitvā haṭṭhacittohaṁ, sahatthena[1] samokiriṁ.
Soṇṇakiṅkaṇipupphāni, udaggamanaso ahaṁ.

144. Sammukhā viya Sambuddhaṁ, thūpaṁ paricariṁ ahaṁ.
Tena cetopasādena, Atthadassissa tādino.

145. Devalokaṁ gato santo, labhāmi vipulaṁ sukhaṁ.
Suvaṇṇavaṇṇo tatthāsiṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

146. Asītikoṭiyo mayhaṁ, nāriyo samalaṅkatā.
Sadā mayhaṁ upaṭṭhanti, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

147. Saṭṭhituriyasahassāni[2], bheriyo paṇavāni ca.
Saṅkhā ca ḍiṇḍimā tattha, vaggū vajjanti[3] dundubhī.

---

1. Pasādena (Ka) 2. Saṭṭhitūriya... (Ka) 3. Nadanti (Sī), vadanti (I)

148. Cullāsītisahassāni, hatthino samalaṅkatā.
Tidhāpabhinnamātaṅgā, kuñjarā saṭṭhihāyanā.

149. Hemajālābhisañchannā, upaṭṭhānaṁ karonti me.
Balakāye gaje ceva, ūnatā me na vijjati.

150. Soṇṇakiṅkaṇipupphānaṁ, vipākaṁ anubhomahaṁ.
Aṭṭhapaññāsakkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.

151. Ekasattatikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Pathabyā rajjaṁ ekasataṁ, mahiyā kārayiṁ ahaṁ.

152. So dāni amataṁ patto, asaṅkhataṁ sududdasaṁ[1].
Saṁyojanaparikkhīṇo, natthi dāni punabbhavo.

153. Aṭṭhārase kappasate, yaṁ pupphamabhiropayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

154. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

155. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

156. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sovaṇṇakiṅkaṇiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sovaṇṇakiṅkaṇiyattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Soṇṇakontarikatthera-apadāna

157. Manobhāvaniyaṁ Buddhaṁ, attadantaṁ samāhitaṁ.
Iriyamānaṁ brahmapathe, cittavūpasame rataṁ.

158. Nittiṇṇa-oghaṁ Sambuddhaṁ, jhāyiṁ jhānarataṁ Muniṁ.
Upatittaṁ samāpannaṁ, indivaradalappabhaṁ.

159. Alābunodakaṁ gayha, Buddhaseṭṭhaṁ upāgamiṁ.
Buddhassa pāde dhovitvā, alābukamadāsahaṁ.

---

1. Gambhīraṁ duddasaṁ padaṁ (Syā)

160. Āṇāpesi ca Sambuddho, Padumuttaranāmako.
Iminā dakamāhatvā, pādamūle ṭhapehi me.

161. Sādhūtihaṁ paṭissutvā, Satthugāravatāya ca.
Dakaṁ alābunāhatvā, Buddhaseṭṭhaṁ upāgamiṁ.

162. Anumodi Mahāvīro, cittaṁ nibbāpayaṁ mama.
Iminālābudānena, saṅkappo te samijjhatu.

163. Pannarasesu kappesu, devaloke ramiṁ ahaṁ.
Tiṁsatikkhattuṁ rājā ca, cakkavattī ahosahaṁ.

164. Divā vā yadi vā rattiṁ, caṅkamantassa tiṭṭhato.
Sovaṇṇaṁ kontaraṁ gayha, tiṭṭhate purato mama.

165. Buddhassa datvānalābuṁ, labhāmi soṇṇakontaraṁ.
Appakampi kataṁ kāraṁ, vipulaṁ hoti tādisu.

166. Satasahassito kappe, yaṁlābumadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, alābussa idaṁ phalaṁ.

167. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

168. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

169. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (4537)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Soṇṇakontariko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Soṇṇakontarikattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Sakiṁsammajjakavaggo tecattālīsamo.

Tassuddānaṁ

Sakiṁsammajjako thero, Ekadussī Ekāsanī.
Kadambakoraṇḍakado, Ghatassavanikopi ca.
Sucintiko Kiṅkaṇiko, Soṇṇakontarikopi ca.
Ekagāthāsatañcettha, ekasattatimeva ca.

44. Ekavihārivagga

1. Ekavihārikatthera-apadāna

1. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

2. Nippapañco nirālambo, ākāsasamamānaso.
Suññatābahulo tādī, animittarato vasī.

3. Asaṅgacitto nikleso[1], asaṁsaṭṭho kule gaṇe.
Mahākāruṇiko Vīro, vinayopāyakovido.

4. Uyyutto parakiccesu, vinayanto sadevake.
Nibbānagamanaṁ maggaṁ, gatiṁ paṅkavisosanaṁ.

5. Amataṁ paramassādaṁ, jarāmaccunivāraṇaṁ.
Mahāparisamajjhe so, nisinno lokatārako.

6. Karavīkaruto[2] Nātho, brahmaghoso Tathāgato.
Uddharanto mahāduggā, vippanaṭṭhe anāyake.

7. Desento virajaṁ dhammaṁ, diṭṭho me Lakanāyako.
Tassa dhammaṁ suṇitvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

8. Pabbajitvā tadāpāhaṁ, cintento Jinasāsanaṁ.
Ekakova vane ramme, vasiṁ saṁsaggapīḷito.

9. Sakkāyavūpakāso me, hetubhūto mamābhavī[3].
Manaso vūpakāsassa, saṁsaggabhayadassino.

10. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

11. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Nillepo (Syā, Ka) 2. Karavīkarudo (Syā, I, Ka) 3. Mamāgamī (Syā, I)

12. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekavihāriko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekavihārikattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Ekasaṅkhīyatthera-apadāna

13. Vipassino Bhagavato, mahābodhimaho ahu.
Mahājanā samāgamma, pūjenti bodhimuttamaṁ.

14. Na hi taṁ orakaṁ maññe, Buddhaseṭṭho bhavissati.
Yassāyaṁ īdisā bodhi, pūjanīyā[1] ca Satthuno.

15. Tato saṅkhaṁ gahetvāna, Bodhirukkhamupaṭṭhahiṁ.
Dhamanto sabbadivasaṁ, avandiṁ bodhimuttamaṁ.

16. Āsannake kataṁ kammaṁ, devalokaṁ apāpayī.
Kaḷevaraṁ me patitaṁ, devaloke ramāmahaṁ.

17. Saṭṭhituriyasahassāni, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā.
Sadā mayhaṁ upaṭṭhanti, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

18. Ekasattatime kappe, rājā āsiṁ Sudassano.
Cāturanto vijitāvī, Jambumaṇḍassa issaro.

19. Tato aṅgasatā turiyā[2], parivārenti maṁ sadā.
Anubhomi sakaṁ kammaṁ, upaṭṭhānassidaṁ phalaṁ.

20. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Mātukucchigatassāpi, vajjare bheriyo sadā.

21. Upaṭṭhitvāna Sambuddhaṁ, anubhutvāna sampadā.
Sivaṁ sukhemaṁ amataṁ, pattomhi acalaṁ padaṁ.

22. Ekanavutito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

23. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

---

1. Īdiso bodhi, pūjanīyo (Syā) 2. Tūrā (Sī, Ka)

24. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

25. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekasaṅkhiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekasaṅkhiyattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Pāṭihīrasaññakatthera-apadāna

26. Padumuttaro nāma Jino, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Vasīsatasahassehi, nagaraṁ pāvisī tadā.

27. Nagaraṁ pavisantassa, upasantassa tādino.
Ratanāni pajjotiṁsu[1], nigghoso āsi tāvade.

28. Buddhassa ānubhāvena, bherī vajjumaghaṭṭitā.
Sayaṁ vīṇā pavajjanti, Buddhassa pavisato puraṁ.

29. Buddhaseṭṭhaṁ namassāmi[2], Padumuttaramahāmuniṁ.
Pāṭihīrañca passitvā, tattha cittaṁ pasādayiṁ.

30. Aho Buddho aho dhammo, aho no Satthusampadā.
Acetanāpi turiyā, sayameva pavajjare.

31. Satasahassito kappe, yaṁ saññamalabhiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhasaññāyidaṁ phalaṁ.

32. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

33. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

34. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pāṭihīrasaññako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pāṭihīrasaññakattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

1. Panādiṁsu (I) 2. Na passāmi (Sī)

4. Ñāṇatthavikatthera-apadāna

35. Kaṇikāraṁva jalitaṁ, dīparukkhaṁva jotitaṁ.
Kañcanaṁva virocantaṁ, addasaṁ Dvipaduttamaṁ.

36. Kamaṇḍaluṁ ṭhapetvāna, vākacīrañca kuṇḍikaṁ.
Ekaṁsaṁ ajinaṁ katvā, Buddhaseṭṭhaṁ thaviṁ ahaṁ.

37. Tamandhakāraṁ vidhamaṁ, mohajālasamākulaṁ.
Ñāṇālokaṁ dassetvāna, nittiṇṇosi Mahāmuni.

38. Samuddharasimaṁ lokaṁ, sabbāvantamanuttaraṁ.
Ñāṇe te upamā natthi, yāvatājagatogati[1].

39. Tena ñāṇena Sabbaññū, iti Buddho pavuccati.
Vandāmi taṁ Mahāvīraṁ, Sabbaññutamanāvaraṁ.

40. Satasahassito kappe, Buddhaseṭṭhaṁ thaviṁ ahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ñāṇatthavāyidaṁ phalaṁ.

41. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

42. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

43. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ñāṇatthaviko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ñāṇatthavikattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Ucchukhaṇḍikattera-apadāna

44. Nagare Bandhumatiyā, dvārapālo ahosahaṁ.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, sabbadhammāna pāraguṁ.

45. Ucchukhaṇḍikamādāya, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Pasannacitto sumano, Vipassissa Mahesino.

---

1. Yāvatā ca gatogati (I, Ka)

46. Ekanavutito kappe, yaṁ ucchumadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ucchukhaṇḍassidaṁ phalaṁ.

47. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

48. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

49. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ucchukhaṇḍiko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ucchukhaṇḍikattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Kaḷambadāyakatthera-apadāna

50. Romaso nāma Sambuddho, vasate pabbatantare.
Kaḷambaṁ tassa pādāsiṁ, pasanno sehi pāṇibhi.

51. Catunnavutito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kaḷambassa idaṁ phalaṁ.

52. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

53. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

54. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kaḷambadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kaḷambadāyakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Ambāṭakadāyakatthera-apadāna

55. Vipine Buddhaṁ disvāna, Sayambhuṁ aparājitaṁ.
Ambāṭakaṁ gahetvāna, Sayambhussa adāsahaṁ.

56. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

57. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

58. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

59. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ambāṭakadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ambāṭakadāyakattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Harītakadāyakatthera-apadāna

60. Harītakaṁ āmalakaṁ, ambajambuvibhītakaṁ.
Kolaṁ bhallātakaṁ billaṁ, sayameva harāmahaṁ.

61. Disvāna pabbhāragataṁ, jhāyiṁ jhānarataṁ Muniṁ.
Ābādhena āpīḷentaṁ, adutīyaṁ Mahāmuniṁ.

62. Harītakaṁ gahetvāna, Sayambhussa adāsahaṁ.
Khādamattamhi bhesajje, byādhi passambhi[1] tāvade.

63. Pahīnadaratho Buddho, anumodamakāsi me.
Bhesajjadāneniminā, byādhivūpasamena ca.

64. Devabhūto manusso vā, jāto vā aññajātiyā.
Sabbattha sukhito hotu, mā ca te byādhimāgamā.

65. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Sayambhū aparājito.
Nabhaṁ abbhuggamī Dhīro, haṁsarājāva ambare.

66. Yato harītakaṁ dinnaṁ, Sayambhussa Mahesino.
Imaṁ jātiṁ upādāya, byādhi me nupapajjatha.

67. Ayaṁ pacchimako mayhaṁ, carimo vattate bhavo.
Tisso vijjā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

68. Catunnavutito kappe, bhesajjamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bhesajjassa idaṁ phalaṁ.

---

1. Passaddhi (Ka)

69. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

70. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

71. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Harītakadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Harītakadāyakattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

9. Ambapiṇḍiyatthera-apadāna

72. Hatthirājā tadā āsiṁ, īsādanto uruḷhavā.
Vicaranto brahārañññe, addasaṁ Lokanāyakaṁ.

73. Ambapiṇḍaṁ gahetvāna, adāsiṁ Satthuno ahaṁ.
Paṭiggaṇhi Mahāvīro, Siddhattho Lokanāyako.

74. Mama nijjhāyamānassa, paribhuñji tadā Jino.
Tattha cittaṁ pasādetvā, Tusitaṁ upapajjahaṁ.

75. Tato ahaṁ cavitvāna, cakkavattī ahosahaṁ.
Eteneva upāyena, anubhutvāna sampadā.

76. Padhānapahitattohaṁ, upasanto nirūpadhi.
Sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.

77. Catunnavutito kappe, yaṁ phalamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

78. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

79. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

80. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ambapiṇḍiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ambapiṇḍiyattherassāpadānaṁ navamaṁ.

10. Ambaphaliyatthera-apadāna

81. Padumuttarabuddhassa, Lokajeṭṭhassa tādino.
Piṇḍāya vicarantassa, dhārato uttamaṁ yasaṁ.

82. Aggaphalaṁ gahetvāna, vippasannena cetasā.
Dakkhiṇeyyassa Vīrassa, adāsiṁ Satthuno ahaṁ.

83. Tena kammena Dvipadinda[1], Lokajeṭṭha Narāsabha.
Pattomhi acalaṁ ṭhānaṁ, hitvā jayaparājayaṁ.

84. Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, aggadānassidaṁ phalaṁ.

85. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

86. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

87. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (4624)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ambaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ambaphaliyattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Ekavihārivaggo catucattālīsamo.

Tassuddānaṁ

Thero Ekavihārī ca, Saṅkhiyo Pāṭihīrako.
Thaviko Ucchukhaṇḍī ca, Kaḷamba-ambāṭakado.

Harītakambapiṇḍī ca, Ambado dasamo yati.
Chaḷasīti ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

---

1. Dipadinda (Sī, Syā, I)

45. Vibhītakavagga

1. Vibhītakamiñjiyatthera-apadāna

1. Kakusandho Mahāvīro, sabbadhammāna pāragū.
Gaṇamhā vūpakaṭṭho so, agamāsi vanantaraṁ.

2. Bījamiñjaṁ gahetvāna, latāya āvuṇiṁ ahaṁ.
Bhagavā tamhi samaye, jhāyate pabbatantare.

3. Disvānahaṁ Devadevaṁ, vippasannena cetasā.
Dakkhiṇeyyassa Vīrassa, bījamiñjamadāsahaṁ.

4. Imasmiṁ yeva kappamhi, yaṁ miñjamadadiṁ[1] tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bījamiñjassidaṁ phalaṁ.

5. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

6. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

7. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vibhītakamiñjiyo[2] thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vibhītakamiñjiyattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Koladāyakatthera-apadāna

8. Ajinena nivatthohaṁ, vākacīradharo tadā.
Khāriyā pūrayitvāna, kolaṁhāsiṁ mamassamaṁ[3].

---

1. Phalamadadiṁ (Sī, I), bījamadadiṁ (Syā)
2. Vibhedaka... (Syā, Ka)
3. Khāribhāraṁ haritvāna, kolamāharimassamaṁ. (Sī, I)

9. Tamhi kāle Sikhī Buddho, eko adutiyo ahu.
Mamassamaṁ upāgacchi, jānanto sabbakālikaṁ.

10. Sakaṁ cittaṁ pasādetvā, vanditvāna ca subbataṁ.
Ubho hatthehi paggayha, kolaṁ Buddhassadāsahaṁ.

11. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, koladānassidaṁ phalaṁ.

12. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

13. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

14. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Koladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Koladāyakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Billiyatthera-apadāna

15. Candabhāgānadītīre, assamo sukato mama.
Billarukkhehi[1] ākiṇṇo, nānādumanisevito.

16. Sugandhaṁ beluvaṁ disvā, Buddhaseṭṭhamanussariṁ.
Khāribhāraṁ pūrayitvā, tuṭṭho saṁviggamānaso.

17. Kakusandhaṁ upāgamma, billapakkamadāsahaṁ.
Puññakkhettassa Vīrassa, vippasannena cetasā.

18. Imasmiṁyeva kappasmiṁ, yaṁ phalamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

19. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

20. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Beluvarukkhehi (Syā)

21. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Billiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Billiyattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Bhallātadāyakatthera-apadāna

22. Suvaṇṇavaṇṇaṁ Sambuddhaṁ, dvattiṁsavaralakkhaṇaṁ.
Vipinaggena[1] gacchantaṁ, sālarājaṁva phullitaṁ.

23. Tiṇattharaṁ paññāpetvā, Buddhaseṭṭhaṁ ayācahaṁ.
Anukampatu maṁ Buddho, bhikkhaṁ icchāmi dātave.

24. Anukampako kāruṇiko, Atthadassī Mahāyaso.
Mama saṅkappamaññāya, orūhi mama assame.

25. Orohitvāna Sambuddho, nisīdi paṇṇasanthare.
Bhallātakaṁ gahetvāna, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.

26. Mama nijjhāyamānassa, paribhuñji tadā Jino.
Tattha cittaṁ pasādetvā, abhivandiṁ tadā Jinaṁ.

27. Aṭṭhārase kappasate, yaṁ phalamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

28. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

29. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

30. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Bhallātadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhallātadāyakattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

1. Pavanaggena (Sī, Syā, I)

5. Uttalipupphiyatthera-apadāna

31. Nigrodhe haritobhāse, saṁviruḷhamhi pādape.
Uttalimālaṁ[1] paggayha, bodhiyā abhiropayiṁ.

32. Imasmiṁyeva kappamhi, yaṁ bodhimabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bodhipūjāyidaṁ phalaṁ.

33. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

34. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

35. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Uttalipupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uttalipupphiyattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Ambāṭakiyatthera-apadāna

36. Supupphitaṁ sālavanaṁ, ogayha Vessabhū Muni.
Nisīdi giriduggesu, abhijātova kesarī.

37. Pasannacitto sumano, ambāṭakamapūjayiṁ.
Puññakkhettaṁ anuttaraṁ[2], pasanno sehi pāṇibhi.

38. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ pupphamabhiropayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

39. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

40. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

41. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ambaṭakiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ambāṭakiyattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

1. Ummā mālaṁ hi (Syā)
2. Mahāvīraṁ (Sī, Syā)

7. Sīhāsanikatthera-apadāna

42. Padumuttarassa Bhagavato, sabbabhūtahitesino.
Pasannacitto sumano, sīhāsanamadāsahaṁ.

43. Devaloke manusse vā, yattha yattha vasāmahaṁ.
Labhāmi vipulaṁ byamhaṁ, sīhāsanassidaṁ phalaṁ.

44. Soṇṇamayā rūpimayā, lohitaṅgamayā[1] bahū.
Maṇimayā ca pallaṅkā, nibbattanti mamaṁ sadā.

45. Bodhiyā āsanaṁ katvā, Jalajuttamanāmino.
Ucce kule pajāyāmi, aho dhammasudhammatā.

46. Satasahassito kappe, sīhāsanamakāsahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, sīhāsanassidaṁ phalaṁ.

47. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

48. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

49. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sīhāsaniko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sīhāsanikattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Pādapīṭhiyatthera-apadāna

50. Sumedho nāma Sambuddho, aggo kāruṇiko Muni.
Tārayitvā bahū satte, nibbuto so Mahāyaso.

51. Sīhāsanassa sāmantā, Sumedhassa Mahesino.
Pasannacitto sumano, pādapīṭhamakārayiṁ.

52. Katvāna kusalaṁ kammaṁ, sukhapākaṁ sukhudrayaṁ.
Puññakammena saṁyutto, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

---

1. Lohitaṅkamayā (Sī, Syā, I)

53. Tattha me vasamānassa, puññakammasamaṅgino.
Padāni uddharantassa, soṇṇapīṭhā bhavanti me.

54. Lābhā tesaṁ suladdhaṁ vo, ye labhanti upassutiṁ.
Nibbute kāraṁ katvāna, labhanti vipulaṁ sukhaṁ.

55. Mayāpi sukataṁ kammaṁ, vāṇijjaṁ suppayojitaṁ.
Pādapīṭhaṁ karitvāna, soṇṇapīṭhaṁ labhāmahaṁ.

56. Yaṁ yaṁ disaṁ pakkamāmi, kenaci kiccayenahaṁ[1].
Soṇṇapīṭhe akkamāmi[2], puññakammassidaṁ phalaṁ

57. Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pādapīṭhassidaṁ phalaṁ.

58. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

59. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

60. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pādapīṭhiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pādapīṭhiyattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Vedikārakatthera-apadāna

61. Padumuttarassa Bhagavato, bodhiyā pādaputtame.
Vedikaṁ sukataṁ katvā, sakaṁ cittaṁ pasādayiṁ.

62. Atoḷārāni[3] bhaṇḍāni, katāni akatāni ca.
Antalikkhā pavassanti, vedikāya idaṁ phalaṁ.

63. Ubhato byūḷhasaṅgāme, pakkhandanto bhayānake.
Bhayabheravaṁ na passāmi, vedikāya idaṁ phalaṁ.

---

1. Paccayenahaṁ (Sī, I)
2. Soṇṇapīṭhena kamāmi (Ka)
3. Athoḷārāni (Sī, I), aggoḷārāni (Syā)

64. Mama saṅkappamaññāya, byamhaṁ nibbattate subhaṁ.
Sayanāni mahagghāni, vedikāya idaṁ phalaṁ.

65. Satasahassito kappe, yaṁ vedikamakārayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, vedikāya idaṁ phalaṁ.

66. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

67. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

68. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vedikārako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vedikārakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Bodhigharadāyakatthera-apadāna

69. Siddhatthassa Bhagavato, Dvipadindassa tādino.
Pasannacitto sumano, bodhigharamakārayiṁ.

70. Tusitaṁ upapannomhi, vasāmi ratane ghare.
Na me sītaṁ vā uṇhaṁ vā, vāto gatte na samphuse.

71. Pañcasaṭṭhimhito kappe, cakkavattī ahosahaṁ.
Kāsikaṁ nāma nagaraṁ, Vissakammena[1] māpitaṁ.

72. Dasayojana-āyāmaṁ, aṭṭhayojanavitthataṁ.
Na tamhi nagare atthi, kaṭṭhaṁ vallī ca mattikā.

73. Tiriyaṁ yojanaṁ āsi, addhayojanavitthataṁ.
Maṅgalo nāma pāsādo, Vissakammena māpito.

74. Cullāsītisahassāni, thambhā soṇṇamayā ahuṁ.
Maṇimayā ca niyyūhā, chadanaṁ rūpiyaṁ ahu.

---

1. Visukammena (Syā, Ka)

75. Sabbasoṇṇamayaṁ gharaṁ, Vissakammena māpitaṁ.
Ajjhāvutthaṁ mayā etaṁ, gharadānassidaṁ phalaṁ.

76. Te sabbe anubhotvāna, devamānusake bhave.
Ajjhapattomhi nibbānaṁ, santipadamanuttaraṁ.

77. Tiṁsakappasahassamhi, bodhigharamakārayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, gharadānassidaṁ phalaṁ.

78. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

79. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

80. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (4704)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Bodhigharadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bodhigharadāyakattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Vibhītakavaggo pañcacattālīsamo.

Tassuddānaṁ

Vibhītakī Kolaphalī, Billabhallātakappado.
Uttalambaṭakī ceva, Āsanī Pādapīṭhako.

Vediko Bodhighariko, gāthāyo gaṇitāpi ca.
Ekūnāsītikā sabbā, asmiṁ vagge pakittitā.

46. Jagatidāyakavagga

1. Jagatidāyakatthera-apadāna

1. Dhammadassissa Munino, bodhiyā pādaputtame.
Pasannacitto sumano, jagatiṁ kārayiṁ ahaṁ.

2. Darito pabbatato vā, rukkhato patito ahaṁ.
Cuto patiṭṭhaṁ vindāmi, jagatiyā idaṁ phalaṁ.

3. Na me corā vihesanti, nātimaññanti khattiyā[1].
Sabbāmittetikkamāmi, jagatiyā idaṁ phalaṁ.

4. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Sabbattha pūjito homi, jagatiyā idaṁ phalaṁ.

5. Aṭṭhārase kappasate, jagatiṁ kārayiṁ ahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, jagatidānassidaṁ phalaṁ.

6. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

7. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

8. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Jagatidāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Jagatidāyakattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Morahatthiyatthera-apadāna

9. Morahatthaṁ gahetvāna, upesiṁ Lokanāyakaṁ.
Pasannacitto sumano, morahatthamadāsahaṁ.

---

1. Pasahanti, nātimaññati khattiyo (Sī, I)

10. Iminā morahatthena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Nibbāyiṁsu tayo aggī, labhāmi vipulaṁ sukhaṁ.

11. Aho Buddho aho dhammo, aho no Satthusampadā.
Datvānahaṁ morahatthaṁ, labhāmi vipulaṁ sukhaṁ.

12. Tiyaggī[1] nibbutā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni puna bbhavo.

13. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, morahatthassidaṁ phalaṁ.

14. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

15. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

16. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Morahatthiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Morahatthiyattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Sīhāsanabījiyatthera-apadāna

17. Tissassāhaṁ Bhagavato, Bodhirukkhamavandiyaṁ.
Paggayha bījaniṁ tattha, sīhāsanamabījahaṁ[2].

18. Dvenavute ito kappe, sīhāsanamabījahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bījanāya idaṁ phalaṁ.

19. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

20. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

21. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sīhāsanabījiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sīhāsanabījiyattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

1. Tidhaggī (Syā, Ka), tivaggī (I)
2. Mabījayiṁ (Sī), mavijjahaṁ (Syā)

4. Tiṇukkadhāriyatthera-apadāna

22. Padumuttarabuddhassa, bodhiyā pādaputtame.
Pasannacitto sumano, tayo ukke adhārayiṁ.

23. Satasahassito kappe, sohaṁ ukkamadhārayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ukkadānassidaṁ phalaṁ.

24. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

25. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

26. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Tiṇukkadhāriyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Tiṇukkadhāriyattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Akkamanadāyakatthera-apadāna

27. Kakusandhassa Munino, brāhmaṇassa vusīmato.
Divāvihāraṁ vajato, akkamanamadāsahaṁ.

28. Imasmiṁyeva kappamhi, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, akkamanassidaṁ phalaṁ.

29. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

30. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

31. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Akkamanadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Akkamanadāyakattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Vanakoraṇḍiyatthera-apadāna

32. Siddhatthassa Bhagavato, Lokajeṭṭhassa tādino.
Vanakoraṇḍamādāya, Buddhassa abhiropayiṁ.

33. Catunnavutito kappe, yaṁ pupphamabhiropayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

34. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

35. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

36. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vanakoraṇḍiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vanakoraṇḍiyattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

Vīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

---

7. Ekachattiyatthera-apadāna

37. Aṅgārajātā pathavī, kukkuḷānugatā mahī.
Padumuttaro Bhagavā, abbhokāsamhi caṅkami.

38. Paṇḍaraṁ chattamādāya, addhānaṁ paṭipajjahaṁ.
Tattha disvāna Sambuddhaṁ, vitti me upapajjatha.

39. Marīciyotthaṭā[1] bhūmi, aṅgārāva mahī ayaṁ.
Upahanti[2] mahāvātā, sarīrassāsukhepanā[3].

40. Sītaṁ uṇhaṁ vihanantaṁ[4], vātātapanivāraṇaṁ.
Paṭiggaṇha imaṁ chattaṁ, phassayissāmi[5] nibbutiṁ.

41. Anukampako kāruṇiko, Padumuttaro Mahāyaso.
Mama saṅkappamaññāya, paṭiggaṇhi tadā Jino.

42. Tiṁsa kappāni Devindo, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

43. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Anubhomi sakaṁ kammaṁ, pubbe sukatamattano.

---

1. Maricimophunā (Syā), marīcivophuṭā (I) 2. Upavāyanti (Sī, I)
3. Sarīrakāyukhepanā (Syā) 4. Vihanati (Syā, Ka) 5. Passayissāmi (Ka)

44. Ayaṁ me pacchimā jāti, carimo vattate bhavo.
Ajjāpi setacchattaṁ me, sabbakālaṁ dharīyati.

45. Satasahassito kappe, yaṁ chattamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, chattadānassidaṁ phalaṁ.

46. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

47. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

48. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekachattiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekachattiyattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Jātipupphiyatthera-apadāna

49. Parinibbute Bhagavati, Padumuttare Mahāyase.
Pupphavaṭaṁsake katvā[1], sarīramabhiropayiṁ.

50. Tattha cittaṁ pasādetvā, Nimmānaṁ agamāsahaṁ.
Devalokagato santo, puññakammaṁ sarāmahaṁ.

51. Ambarā pupphavasso me, sabbakālaṁ pavassati.
Saṁsarāmi manusse ce[2], rājā homi Mahāyaso.

52. Tahiṁ kusumavasso me, abhivassati sabbadā.
Tasseva[3] pupphapūjāya, vāhasā sabbadassino.

53. Ayaṁ pacchimako mayhaṁ, carimo vattate bhavo.
Ajjāpi pupphavasso me, abhivassati sabbadā.

54. Satasahassito kappe, yaṁ pupphamabhiropayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dehapūjāyidaṁ phalaṁ.

55. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

---

1. Pupphacaṅkoṭake gahetvā (Syā) 2. Ve (Syā) 3. Kāyesu (Syā), tāyeva (I)

56. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

57. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Jātipupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Jātipupphiyattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

9. Paṭṭipupphiyatthera-apadāna

58. Nīharante sarīramhi, vajjamānāsu bherisu.
Pasannacitto sumano, paṭṭipupphamapūjayiṁ[1].

59. Satasahassito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dehapūjāyidaṁ phalaṁ.

60. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

61. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

62. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Paṭṭipupphiyo[2] thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Paṭṭipupphiyattherassāpadānaṁ navamaṁ.

10. Gandhapūjakatthera-apadāna

63. Citāsu kurumānāsu[3], nānāgandhe samāhaṭe.
Pasannacitto sumano, gandhamuṭṭhimapūjayiṁ.

64. Satasahassito kappe, citakaṁ yamapūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, citapūjāyidaṁ phalaṁ.

65. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

66. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

1. Satti... (Syā, I) 2. Sattipaṇṇiyo (Syā, I) 3. Citesu kayiramānesu (Sī)

67. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (4771)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Gandhapūjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Gandhapūjakattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Jagatidāyakavaggo chacattālīsamo.

Tassuddānaṁ

Jagatī Morahatthī ca, Āsanī Ukkadhārako.
Akkami Vanakoraṇḍi, Chattado Jātipūjako.

Paṭṭipupphī ca yo thero, dasamo Gandhapūjako.
Sattasaṭṭhi ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

47. Sālakusumiyavagga

1. Sālakusumiyatthera-apadāna

1. Parinibbute Bhagavati, Jalajuttamanāmake.
Āropitamhi citake, sālapupphamapūjayiṁ.

2. Satasahassito kappe, yaṁ pupphamabhiropayiṁ[1].
Duggatiṁ nābhijānāmi, citapūjāyidaṁ[2] phalaṁ.

3. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

4. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

5. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sālakusumiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sālakusumiyattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Citakapūjakatthera-apadāna

6. Jhāyamānassa Bhagavato, Sikhino Lokabandhuno.
Aṭṭha Campakapupphāni, citakaṁ abhiropayiṁ.

7. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ pupphamabhiropayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, citapūjāyidaṁ phalaṁ.

8. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

9. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

10. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Pupphamabhipūjayiṁ (Syā)
2. Buddhapūjāyidaṁ (Syā)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Citakapūjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Citakapūjakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Citakanibbāpakatthera-apadāna

11. Dayhamāne sarīramhi, Vessabhussa Mahesino.
    Gandhodakaṁ gahetvāna, citaṁ nibbāpayiṁ ahaṁ.

12. Ekatiṁse ito kappe, citaṁ nibbāpayiṁ ahaṁ.
    Duggatiṁ nābhijānāmi, gandhodakassidaṁ phalaṁ.

13. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

14. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

15. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Citakanibbāpako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Citakanibbāpakattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Setudāyakatthera-apadāna

16. Vipassino Bhagavato, caṅkamantassa sammukhā.
    Pasannacitto sumano, setuṁ kārāpayiṁ ahaṁ.

17. Ekanavutito kappe, yaṁ setuṁ kārayiṁ ahaṁ.
    Duggatiṁ nābhijānāmi, setudānassidaṁ phalaṁ.

18. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

19. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

20. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Setudāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Setudāyakattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

5. Sumanatālavaṇṭiyatthera-apadāna

21. Siddhatthassa Bhagavato, tālavaṇṭamadāsahaṁ.
    Sumanehi paṭicchannaṁ, dhārayāmi Mahāyasaṁ.

22. Catunnavutito kappe, tālavaṇṭamadāsahaṁ.
    Duggatiṁ nābhijānāmi, tālavaṇṭassidaṁ phalaṁ.

23. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

24. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

25. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sumanatālavaṇṭiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumanatālavaṇṭiyattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Avaṭaphaliyatthera-apadāna

26. Sataraṁsī nāma Bhagavā, Sayambhū aparājito.
    Vivekakāmo Sambuddho, gocarāyābhinikkhami.

27. Phalahattho ahaṁ disvā, upagacchiṁ Narāsabhaṁ.
    Pasannacitto sumano, adāsiṁ avaṭaṁ phalaṁ.

28. Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
    Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

29. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

30. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

31. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Avaṭaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Avaṭaphaliyattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

7. Labujaphaladāyakatthera-apadāna

32. Nagare Bandhumatiyā, ārāmiko ahaṁ tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, gacchantaṁ anilañjase.

33. Labujaṁ phalamādāya, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Ākāseva ṭhito santo, paṭiggaṇhi Mahāyaso.

34. Vittisañjanano mayhaṁ, diṭṭhadhammasukhāvaho.
Phalaṁ Buddhassa datvāna, vippasannena cetasā.

35. Adhigañchiṁ tadā pītiṁ, vipulaṁ sukhamuttamaṁ.
Uppajjateva[1] ratanaṁ, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.

36. Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

37. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

38. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

39. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Labujaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Labujaphaladāyakattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Pilakkhaphaladāyakatthera-apadāna

40. Vanantare Buddhaṁ disvā[2], Atthadassiṁ Mahāyasaṁ.
Pasannacitto sumano, pilakkhassa[3] phalaṁ adā.

41. Aṭṭhārase kappasate, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

42. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

43. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Uppajjate me (Syā) 2. Vanante Buddhaṁ disvāna (Sī, I) 3. Pilakkhussa (I)

44. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pilakkhaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pilakkhaphaladāyakattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Sayaṁpaṭibhāniyatthera-apadāna

45. Kakudhaṁ vilasantaṁva, Devadevaṁ Narāsabhaṁ.
Rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, ko disvā na pasīdati.

46. Tamandhakāraṁ nāsetvā, santāretvā bahuṁ janaṁ.
Ñāṇālokena jotantaṁ, ko disvā na pasīdati.

47. Vasīsatasahassehi, nīyantaṁ Lokanāyakaṁ.
Uddharantaṁ bahū satte, ko disvā na pasīdati.

48. Āhanantaṁ[1] dhammabheriṁ, maddantaṁ titthiye gaṇe.
Sīhanādaṁ vinadantaṁ, ko disvā na pasīdati.

49. Yāvatā brahmalokato, āgantvāna sabrahmakā.
Pucchanti nipuṇe pañhe, ko disvā na pasīdati.

50. Yassañjaliṁ karitvāna, āyācanti sadevakā.
Tena puññaṁ anubhonti, ko disvā na pasīdati.

51. Sabbe janā samāgantvā, sampavārenti Cakkhumaṁ.
Na vikampati ajjhiṭṭho, ko disvā na pasīdati.

52. Nagaraṁ pavisato yassa, ravanti bheriyo bahū.
Vinadanti gajā mattā, ko disvā na pasīdati.

53. Vīthiyā[2] gacchato yassa, sabbābhā jotate sadā.
Abbhunnatā samā honti, ko disvā na pasīdati.

54. Byāharantassa Buddhassa, cakkavāḷampi suyyati.
Sabbe satte viññāpeti, ko disvā na pasīdati.

---

1. Āhanitvā (Syā, Ka) 2. Rathiyā (Sī)

55. Satasahassito kappe, yaṁ Buddhamabhikittayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kittanāya idaṁ phalaṁ.

56. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

57. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

58. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sayaṁpaṭibhāniyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sayaṁpaṭibhāniyattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Nimittabyākaraṇiyatthera-apadāna

59. Ajjhogāhetvā Himavaṁ, mante vāce mahaṁ tadā.
Catupaññāsasahassāni, sissā mayhaṁ upaṭṭhahuṁ.

60. Adhitā vedagū sabbe, chaḷaṅge pāramiṁ gatā.
Sakavijjāhupatthaddhā, Himavante vasanti te.

61. Cavitvā Tusitā kāyā, devaputto mahāyaso.
Uppajji mātukucchismiṁ, sampajāno patissato.

62. Sambuddhe upapajjante, dasasahassi kampatha.
Andhā cakkhuṁ alabhiṁsu, uppajjantamhi Nāyake.

63. Sabbākāraṁ pakampittha, kevalā vasudhā ayaṁ.
Nigghosasaddaṁ sutvāna, ubbijjiṁsu[1] mahājanā.

64. Sabbe janā samāgamma, āgacchuṁ mama santikaṁ.
Vasudhāyaṁ pakampittha, kiṁ vipāko bhavissati.

65. Avacāsiṁ[2] tadā tesaṁ, mā bhetha[3] natthi vo bhayaṁ.
Visaṭṭhā hotha sabbepi, uppādoyaṁ suvatthiko[4].

---

1. Vimhayiṁsu (Syā, Ka)
2. Vidassāmi (Syā)
3. Mā roda (Ka), mābhāyittha (Syā)
4. Sukhatthiko (Syā)

66. Aṭṭhahetūhi samphussa[1], vasudhāyaṁ pakampati.
Tathā nimittā dissanti, obhāso vipulo mahā.

67. Asaṁsayaṁ Buddhaseṭṭho, uppajjissati Cakkhumā.
Saññāpetvāna janataṁ, pañca sīle kathesahaṁ.

68. Sutvāna pañca sīlāni, Buddhuppādañca dullabhaṁ.
Ubbegajātā sumanā, tuṭṭhahaṭṭhā ahaṁsu te.

69. Dvenavute ito kappe, yaṁ nimittaṁ viyākariṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, byākaraṇassidaṁ phalaṁ.

70. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

71. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

72. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (4843)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Nimittabyākaraṇiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nimittabyākaraṇiyattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Sālakusumiyavaggo sattacattālīsamo.

Tassuddānaṁ

Sālakusumiyo thero, Pūjā Nibbāpakopi ca.
Setudo Tālavaṇṭī ca, Avaṭalabujappado.

Pilakkhapaṭibhānī ca, Veyyākaraṇiyo dijo.
Dvesattati ca gāthāyo, gaṇitāyo vibhāvibhi.

1. Aṭṭhahetūhi samphussa (Syā, I), atthahetu nisaṁsayaṁ (Ka)

48. Naḷamālivagga

1. Naḷamāliyatthera-apadāna

1. Suvaṇṇavaṇṇaṁ Sambuddhaṁ, āhutīnaṁ paṭiggahaṁ.
Vipinaggena gacchantaṁ, addasaṁ Lokanāyakaṁ.

2. Naḷamālaṁ gahetvāna, nikkhamanto ca tāvade.
Tatthaddasāsiṁ Sambuddhaṁ, oghatiṇṇamanāsavaṁ.

3. Pasannacitto sumano, naḷamālamapūjayiṁ.
Dakkhiṇeyyaṁ Mahāvīraṁ, sabbalokānukampakaṁ.

4. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ mālamabhiropayiṁ[1].
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

5. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

6. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

7. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Naḷamāliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naḷamāliyattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Maṇipūjakatthera-apadāna

8. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Vivekakāmo Sambuddho, gacchate anilañjase.

9. Avidūre Himavantassa, mahājātassaro ahu.
Tattha me bhavanaṁ āsi, puññakammena saṁyutaṁ.

---

1. Pupphamabhiropayiṁ (Sī, Syā, I)

10. Bhavanā abhinikkhamma, addasaṁ Lokanāyakaṁ.
Indīvaraṁva jalitaṁ, ādittaṁva hutāsanaṁ.

11. Vicinaṁ naddasaṁ pupphaṁ, pūjayissanti Nāyakaṁ.
Sakaṁ cittaṁ pasādetvā, avandiṁ Satthuno ahaṁ.

12. Mama sīse maṇiṁ gayha, pūjayiṁ Lokanāyakaṁ.
Imāya maṇipūjāya, vipāko hotu bhaddako.

13. Padumuttaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Antalikkhe ṭhito Satthā, imaṁ gāthaṁ abhāsatha.

14. So te ijjhatu saṅkappo, labhassu vipulaṁ sukhaṁ.
Imāya maṇipūjāya, anubhohi Mahāyasaṁ.

15. Idaṁ vatvāna Bhagavā, Jalajuttamanāmako.
Agamāsi Buddhaseṭṭho, yattha cittaṁ paṇīhitaṁ.

16. Saṭṭhikappāni Devindo, devarajjamakārayiṁ.
Anekasatakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

17. Pubbakammaṁ sarantassa, devabhūtassa me sato.
Maṇi nibbattate mayhaṁ, ālokakaraṇo mamaṁ.

18. Chaḷasītisahassāni, nāriyo me pariggahā.
Vicittavatthābharaṇā, āmukkamaṇikuṇḍalā[1].

19. Aḷārapamhā hasulā, susaññā tanumajjhimā.
Parivārenti maṁ niccaṁ, maṇipūjāyidaṁ phalaṁ.

20. Soṇṇamayā maṇimayā, lohitaṅgamayā tathā.
Bhaṇḍā me sukatā honti, yadicchasi[2] piḷandhanā.

21. Kūṭāgārā gahārammā, sayanañca mahārahaṁ.
Mama saṅkappamaññāya, nibbattanti yadicchakaṁ.

22. Lābhā tesaṁ suladdhañca, ye labhanti upassutiṁ.
Puññakkhettaṁ manussānaṁ, osadhaṁ sabbapāṇinaṁ.

---

1. Āmuttamaṇikuṇḍalā (Sī, Syā, I)
2. Yadicchāya (Sī, I)

23. Mayhampi sukataṁ kammaṁ, yohaṁ adakkhi Nāyakaṁ.
Vinipātā pamuttomhi, pattomhi acalaṁ padaṁ.

24. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Divasañceva rattiñca[1], āloko hoti me sadā.

25. Tāyeva maṇipūjāya, anubhotvāna sampadā.
Ñāṇāloko mayā diṭṭho, pattomhi acalaṁ padaṁ.

26. Satasahassito kappe, yaṁ maṇiṁ abhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, maṇipūjāyidaṁ phalaṁ.

27. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

28. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

29. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Maṇipūjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Maṇipūjakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

3. Ukkāsatikatthera-apadāna

30. Kosiko nāma Bhagavā, Cittakūṭe vasī tadā.
Jhāyī jhānarato Buddho, vivekābhirato muni.

31. Ajjhogāhetvā[2] Himavantaṁ, nārīgaṇapurakkhato.
Addasaṁ Kosikaṁ Buddhaṁ, puṇṇamāyeva candhimaṁ.

32. Ukkāsate gahetvāna, parivāresahaṁ tadā.
Sattarattindivaṁ ṭhatvā[3], aṭṭhamena agacchahaṁ.

33. Vuṭṭhitaṁ Kosikaṁ Buddhaṁ, Sayambhuṁ aparājitaṁ.
Pasannacitto vanditvā, ekaṁ bhikkhaṁ adāsahaṁ.

34. Tena kammena Dvipadinda, Lokajeṭṭha Narāsabha.
Uppajjiṁ Tusite kāye, ekabhikkhāyidaṁ phalaṁ.

1. Samantā sattaratanā (Sī, I, Ka) 2. Ajjhogahetvā (Sī, Syā, I) 3. Buddho (Syā, Ka)

35. Divasañceva rattiñca, āloko hoti me sadā.
Samantā yojanasataṁ, obhāsena pharāmahaṁ.

36. Pañcapaññāsakappamhi, cakkavattī ahosahaṁ.
Cāturanto vijitāvī, Jambumaṇḍassa[1] issaro.

37. Tadā me nagaraṁ āsi, iddhaṁ phītaṁ sunimmitaṁ.
Tiṁsayojanamāyāmaṁ, vitthārena ca vīsati.

38. Sobhaṇaṁ nāma nagaraṁ, Vissakammena māpitaṁ.
Dasasaddāvivittaṁ taṁ, sammatāḷasamāhitaṁ.

39. Na tamhi nagare atthi, vallikaṭṭhañca mattikā.
Sabbasoṇṇamayaṁyeva, jotate niccakālikaṁ.

40. Catupākāraparikkhittaṁ, tayo āsuṁ maṇimayā.
Vemajjhe tālapantī ca, Vissakammena māpitā.

41. Dasasahassapokkharañño, padumuppalachāditā.
Puṇḍarīkehi[2] sañchannā, nānāgandhasamīritā.

42. Catunnavutito kappe, yaṁ ukkaṁ dhārayiṁ ahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ukkadhārassidaṁ phalaṁ.

43. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

44. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

45. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ukkāsatiko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ukkāsatikattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Sumanabījaniyatthera-apadāna

46. Vipassino Bhagavato, bodhiyā pādaputtame.
Sumano bījaniṁ gayha, abījiṁ bodhimuttamaṁ.

---

1. Jambusaṇḍassa (I)
2. Puṇḍarīkādi (Syā)

47. Ekanavutito kappe, abījiṁ bodhimuttamaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bījanāya idaṁ phalaṁ.

48. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

49. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

50. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sumanabījaniyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumanabījaniyattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Kummāsadāyakatthera-apadāna

51. Esanāya carantassa, Vipassissa Mahesino.
Rittakaṁ pattaṁ disvāna, kummāsaṁ pūrayiṁ ahaṁ.

52. Ekanavutito kappe, yaṁ bhikkhaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kummāsassa idaṁ phalaṁ.

53. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

54. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

55. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kummāsadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kummāsadāyakattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Kusaṭṭhakadāyakatthera-apadāna

56. Kassapassa Bhagavato, brāhmaṇassa vusīmato.
Pasannacitto sumano, kusaṭṭhamadāsahaṁ.

57. Imasmiṁ yeva kappasmiṁ, kusaṭṭhakamadāsahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kusaṭṭhakassidaṁ phalaṁ.

58. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

59. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

60. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kusaṭṭhakadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kusaṭṭhakadāyakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Giripunnāgiyatthera-apadāna

61. Sobhito nāma Sambuddho, Cittakūṭe vasī tadā.
Gahetvā Giripunnāgaṁ, Sayambhuṁ abhipūjayiṁ.

62. Catunnavutito kappe, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

63. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

64. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

65. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Giripunnāgiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Giripunnāgiyattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Vallikāraphaladāyakatthera-apadāna

66. Sumano nāma Sambuddho, Takkarāyaṁ vasī tadā.
Vallikāraphalaṁ gayha, Sayambhussa adāsahaṁ.

67. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

68. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

69. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

70. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vallikāraphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vallikāraphaladāyakattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Pānadhidāyakatthera-apadāna

71. Anomadassī Bhagavā, Lokajeṭṭho Narāsabho.
Divāvihārā nikkhamma, patha'māruhi[1] Cakkhumā.

72. Pānadhiṁ sukataṁ gayha, addhānaṁ paṭipajjahaṁ.
Tatthaddasāsiṁ Sambuddhaṁ, pattikaṁ cārudassanaṁ.

73. Sakaṁ cittaṁ pasādetvā, nīharitvāna pānadhiṁ.
Pādamūle ṭhapetvāna, idaṁ vacanamabraviṁ.

74. Abhirūha Mahāvīra, Sugatinda Vināyaka.
Ito phalaṁ labhissāmi, so me attho samijjhatu.

75. Anomadassī Bhagavā, Lokajeṭṭho Narāsabho.
Pānadhiṁ abhirūhitvā, idaṁ vacanamabravi.

76. Yo pānadhiṁ me adāsi, pasanno sehi pāṇibhi.
Tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.

77. Buddhassa giramaññāya, sabbe devā samāgatā.
Udaggacittā sumanā, vedajātā katañjalī.

78. Pānadhīnaṁ padānena, sukhitoyaṁ bhavissati.
Pañcapaññāsakkhattuñca, devarajjaṁ karissati.

79. Sahassakkhattuṁ rājā ca, cakkavattī bhavissati.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

80. Aparimeyye ito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena[2], Satthā loke bhavissati.

---

1. Vīthimāruyhi (Syā)
2. Nāmena (sabbattha)

81. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.

82. Devaloke manusse vā, nibbattissati puññavā.
Devayānapaṭibhāgaṁ, yānaṁ paṭilabhissati.

83. Pāsādā sivikā vayhaṁ, hattino samalaṅkatā.
Rathā vājaññasaṁyuttā, sadā pātubhavanti me.

84. Agārā nikkhamantopi, rathena nikkhamiṁ ahaṁ.
Kesesu chijjamānesu, arahattamapāpuṇiṁ.

85. Lābhā mayhaṁ suladdhaṁ me, vāṇijjaṁ suppayojitaṁ.
Datvāna pānadhiṁ ekaṁ, pattomhi acalaṁ padaṁ.

86. Aparimeyye ito kappe, yaṁ pānadhimadāsahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pānadhissa idaṁ phalaṁ.

87. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

88. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

89. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pānadhidāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pānadhidāyakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Pulinacaṅkamiyatthera-apadāna

90. Migaluddo pure āsiṁ, araññe kānane ahaṁ.
Vātamigaṁ gavesanto, caṅkamaṁ addasaṁ ahaṁ.

91. Ucchaṅgena pulinaṁ[1] gayha, caṅkame okiriṁ ahaṁ.
Pasannacitto sumano, Sugatassa sirīmato.

92. Ekatiṁse ito kappe, pulinaṁ okiriṁ ahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pulinassa idaṁ phalaṁ.

---

1. Puḷinaṁ (Sī, Syā, I, Ka)

93. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

94. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

95. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (4938)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pulinacaṅkamiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pulinacaṅkamiyattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Naḷamālivaggo aṭṭhacattālīsamo.

Tassuddānaṁ

Naḷamālī Maṇidado, Ukkāsatikabījanī.
Kummāso ca Kusaṭṭho ca, Giripunnāgiyopi ca.

Vallikāro Pānadhido, atho Pulinacaṅkamo.
Gāthāyo pañcanavuti, gaṇitāyo vibhāvibhi.

49. Paṁsukūlavagga

1. Paṁsukūlasaññakatthera-apadāna

1. Tisso nāmāsi Bhagavā, Sayambhū Aggapuggalo.
Paṁsukūlaṁ ṭhapetvāna, vihāraṁ pāvisī Jino.

2. Vinataṁ[1] dhanumādāya, bhakkhatthāya cariṁ ahaṁ.
Maṇḍalaggaṁ gahetvāna, kānanaṁ pāvisiṁ ahaṁ.

3. Tatthaddasaṁ Paṁsukūlaṁ, dumagge laggitaṁ tadā.
Cāpaṁ tattheva nikkhippa, sire katvāna añjaliṁ.

4. Pasannacitto sumano, vipulāya ca pītiyā.
Buddhaseṭṭhaṁ saritvāna, Paṁsukūlaṁ avandahaṁ.

5. Dvenavute ito kappe, Paṁsukūlamavandahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, vandanāya idaṁ phalaṁ.

6. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

7. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

8. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Paṁsukūlasaññako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Paṁsukūlasaññakattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Buddhasaññakatthera-apadāna

9. Ajjhāyako mantadharo, tiṇṇaṁ vedāna pāragū.
Lakkhaṇe Itihāse ca, sanighaṇḍusakeṭubhe.

---

1. Sajjitaṁ (Syā), tiyantaṁ (I)

10. Nadīsotapaṭibhāgā, sissā āyanti me tadā.
Tesāhaṁ mante[1] vācemi, rattindivamatandito.

11. Siddhattho nāma Sambuddho, loke uppajji tāvade.
Tamandhakāraṁ nāsetvā, ñāṇālokaṁ pavattayi.

12. Mama aññataro sisso, sissānaṁ so kathesi me.
Sutvāna te etamatthaṁ, ārocesuṁ mamaṁ tadā.

13. Buddho loke samuppanno, Sabbaññū Lokanāyako.
Tassānuvattati jano, lābho amhaṁ na vijjati[2].

14. Adhiccuppattikā Buddhā, Cakkhumanto Mahāyasā.
Yaṁ nūnāhaṁ Buddhaseṭṭhaṁ, passeyyaṁ Lokanāyakaṁ.

15. Ajinaṁ me gahetvāna, vākacīraṁ kamaṇḍaluṁ.
Assamā abhinikkhamma, sisse āmantayiṁ ahaṁ.

16. Odumbarikapupphaṁva, candamhi sasakaṁ yathā.
Vāyasānaṁ yathā khīraṁ, dullabho Lokanāyako[3].

17. Buddho lokamhi uppanno, manussattampi dullabhaṁ.
Ubhosu vijjamānesu, savanañca sudullabhaṁ.

18. Buddho loke samuppanno, cakkhuṁ lacchāma no bhavaṁ.
Etha sabbe gamissāma, Sammāsambuddhasantikaṁ.

19. Kamaṇḍaludharā sabbe, kharājinanivāsino.
Te jaṭā bhārabharitā, nikkhamuṁ vipinā tadā.

20. Yugamattaṁ pekkhamānā, uttamatthaṁ gavesino.
Āsattidosarahitā, asambhītāva kesarī.

21. Appakiccā aloluppā, nipakā santavuttino.
Uñchāya caramānā te, Buddhaseṭṭhamupāgamuṁ.

22. Diyaḍḍhayojane sese, byādhi me upapajjatha.
Buddhaseṭṭhaṁ saritvāna, tattha kālaṅkato ahaṁ.

---

1. Mantaṁ (Syā, Ka) 2. Na hessati (Sī, I)
3. Dullabhā Lokanāyakā (Sī), dullabhaṁ Lokanāyakaṁ (Syā, I, Ka)

23. Catunnavutito kappe, yaṁ saññamalabhiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhasaññāyidaṁ phalaṁ.

24. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

25. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

26. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Buddhasaññako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Buddhasaññakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Bhisadāyakatthera-apadāna

27. Ogayha yaṁ[1] pokkharaṇiṁ, nānākuñjarasevitaṁ.
Uddharāmi bhisaṁ tattha, ghāsahetu[2] ahaṁ tadā.

28. Bhagavā tamhi samaye, Padumuttarasavhayo.
Rattambaradharo[3] Buddho, gacchati anilañjase.

29. Dhunanto Paṁsukūlāni, saddamassosahaṁ tadā.
Uddhaṁ nijjhāyamānohaṁ, addasaṁ Lokanāyakaṁ.

30. Tattheva ṭhitako santo, āyāciṁ Lokanāyakaṁ.
Madhuṁ bhisehi savati, khīraṁ sappiṁ muḷālibhi.

31. Paṭiggaṇhātu me Buddho, anukampāya Cakkhumā.
Tato kāruṇiko Satthā, oruhitvā Mahāyaso.

32. Paṭiggaṇhi mamaṁ bhikkhaṁ, anukampāya Cakkhumā.
Paṭiggahetvā Sambuddho, akā me anumodanaṁ.

33. Sukhī hotu[4] mahāpuñña, gati tuyhaṁ samijjhatu.
Iminā bhisadānena, labhassu vipulaṁ sukhaṁ.

34. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Jalajuttamanāmako.
Bhikkhamādāya Sambuddho, ambarenāgamā Jino.

---

1. Ogayhāhaṁ (Sī, Syā, I)
2. Asanahetu (Syā)
3. Rattakambaladharo (Syā)
4. Hohi (Sī, Syā, I, Ka)

35. Tato bhisaṁ gahetvāna, āgacchiṁ mama assamaṁ.
Bhisaṁ rukkhe lagetvāna[1], mama dānamanussariṁ.

36. Mahāvāto vuṭṭhahitvā, sañcālesi vanaṁ tadā.
Ākāso abhināditttha, asaniyā phalantiyā.

37. Tato me asanīpāto, matthake nipatī tadā.
Sohaṁ nisinnako santo, tattha kālaṅkato ahuṁ.

38. Puññakammena saṁyutto, Tusitaṁ upapajjahaṁ.
Kaḷevaraṁ me patitaṁ, devaloke ramiṁ ahaṁ.

39. Chaḷasītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sāyapātaṁ[2] upaṭṭhanti, bhisadānassidaṁ phalaṁ.

40. Manussayonimāgantvā, sukhito homahaṁ sadā.
Bhoge me ūnatā natthi, bhisadānassidaṁ phalaṁ.

41. Anukampitako tena, Devadevena tādinā.
Sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

42. Satasahassito kappe, yaṁ bhisaṁ[3] adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bhisadānassidaṁ phalaṁ.

43. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

44. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

45. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Bhisadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhisadāyakattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Ñāṇathavikatthera-apadāna

46. Dakkhiṇe Himavantassa, sukato assamo mama.
Uttamatthaṁ gavesanto, vasāmi vipine tadā.

---

1. Laggitvāna (Syā, Ka) 2. Sāyaṁ pātaṁ (Syā, Ka) 3. Bhikkhaṁ (sabbattha)

47. Lābhālābhena santuṭṭho, mūlena ca phalena ca.
Anvesanto ācariyaṁ, vasāmi ekako ahaṁ.

48. Sumedho nāma Sambuddho, loke uppajji tāvade,
Catusaccaṁ pakāseti, uddharanto mahājanaṁ.

49. Nāhaṁ suṇomi Sambuddhaṁ, na pi me koci saṁsati[1].
Aṭṭhavasse atikkante, assosiṁ Lokanāyakaṁ.

50. Aggidāruṁ nīharitvā, sammajjitvāna assamaṁ.
Khāribhāraṁ gahetvāna, nikkhamiṁ vipinā ahaṁ.

51. Ekarattiṁ vasantohaṁ, gāmesu nigamesu ca.
Anupubbena candavatiṁ, tadāhaṁ upasaṅkamiṁ.

52. Bhagavā tamhi samaye, Sumedho Lokanāyako.
Uddharanto bahū satte, deseti amataṁ padaṁ.

53. Janakāyamatikkamma, vanditvā Jinasāgaraṁ.
Ekaṁsaṁ ajinaṁ katvā, santhaviṁ Lokanāyakaṁ.

54. Tuvaṁ satthā ca ketu ca, dhajo yūpo ca pāṇinaṁ.
Parāyano[2] patiṭṭhā ca, dīpo ca Dvipaduttamo.

Ekavīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

55. Nepuṇṇo dassane Vīro, tāresi janataṁ tuvaṁ.
Natthañño tārako loke, tavuttaritaro Mune.

56. Sakkā theve[3] kusaggena, pametuṁ sāgaruttame[4].
Natveva tava sabbaññu, ñāṇaṁ sakkā pametave.

57. Tuladaṇḍe[5] ṭhapetvāna, mahiṁ[6] sakkā dharetave.
Natveva tava paññāya, pamāṇamatthi Cakkhuma.

58. Ākāso minituṁ sakkā, rajjuyā aṅgulena vā.
Natveva tava Sabbaññu, sīlaṁ sakkā pametave.

1. Bhāsati (Sī), sāsati (Syā, I)
2. Parāyaṇo (Sī, I)
3. Have (Sī, I), bhave (Syā, Ka)
4. Sāgaruttamo (Sī, Syā, I)
5. Tulamaṇḍale (Sī, I)
6. Mahī (Syā, I)

59. Mahāsamudde udakaṁ, ākāso ca vasundharā.
Parimeyyāni etāni, appameyyosi Cakkhuma.

60. Chahi gāthāhi Sabbaññuṁ, kittayitvā Mahāyasaṁ.
Añjaliṁ paggahetvāna, tuṇhī aṭṭhāsahaṁ tadā.

61. Yaṁ vadanti Sumedhoti, Bhūripaññaṁ Sumedhasaṁ.
Bhikkhusaṁghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.

62. Yo me ñāṇaṁ pakittesi, vippasannena cetasā.
Tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.

63. Sattasattati kappāni, devaloke ramissati.
Sahassakkhattuṁ Devindo, devarajjaṁ karissati.

64. Anekasatakkhattuñca, cakkavattī bhavissati.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

65. Devabhūto manusso vā, puññakammasamāhito.
Anūnamanasaṅkappo, tikkhapañño bhavissati.

66. Tiṁsakappasahassamhi, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

67. Agārā abhinikkhamma, pabbajissatikiñcano.
Jātiyā sattavassena, arahattaṁ phusissati.

68. Yato sarāmi attānaṁ, yato pattosmi sāsanaṁ.
Etthantare na jānāmi, cetanaṁ amanoramaṁ.

69. Saṁsaritvā bhave sabbe, sampattānubhaviṁ ahaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, phalaṁ ñāṇassa thomane.

70. Tiyaggī nibbutā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Sabbāsavā parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

71. Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ ñāṇamathaviṁ ahaṁ[1].
Duggatiṁ nābhijānāmi, phalaṁ ñāṇassa thomane.

1. Mabhithomayiṁ (Sī, I), mabhithomahaṁ (Syā)

72. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

73. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

74. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ñāṇathaviko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ñāṇathavikattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Candanamāliyatthera-apadāna

75. Pañcakāmaguṇe hitvā, piyarūpe manorame.
Asītikoṭiyo hitvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

76. Pabbajitvāna kāyena, pāpakammaṁ vivajjayiṁ.
Vacīduccaritaṁ hitvā, nadīkūle vasāmahaṁ.

77. Ekakaṁ maṁ viharantaṁ, Buddhaseṭṭho upāgami.
Nāhaṁ jānāmi Buddhoti, akāsiṁ paṭisantharaṁ[1].

78. Karitvā paṭisanthāraṁ, nāmagottamapucchahaṁ.
Devatānusi gandhabbo, adu Sakko Purindado.

79. Ko vā tvaṁ kassa vā putto, mahābrahmā idhāgato.
Virocesi disā sabbā, udayaṁ sūriyo yathā.

80. Sahassārāni cakkāni, pāde dissanti mārisa.
Ko vā tvaṁ kassa vā putto, kathaṁ jānemu taṁ mayaṁ.
Nāmagottaṁ pavedehi, saṁsayaṁ apanehi me.

81. Namhi devo na gandhabbo, namhi[2] Sakko Purindado.
Brahmabhāvo ca me natthi, etesaṁ uttamo ahaṁ.

82. Atīto visayaṁ tesaṁ, dālayiṁ kāmabandhanaṁ.
Sabbe kilese jhāpetvā, patto sambodhimuttamaṁ.

---

1. Paṭisandhāraṁ (Ka) 2. Nāpi (Sī)

83. Tassa vācaṁ suṇitvāhaṁ, idaṁ vacanamabraviṁ.
Yadi Buddhoti Sabbaññū, nisīda tvaṁ Mahāmune.

84. Tamahaṁ pūjayissāmi, dukkhassantakaro tuvaṁ.
Pattharitvājinacammaṁ, adāsi Satthuno ahaṁ.

85. Nisīdi tattha Bhagavā, sīhova girigabbhare.
Khippaṁ pabbatamāruyha, ambassa phalamaggahiṁ.

86. Sālakalyāṇikaṁ pupphaṁ, candanañca mahārahaṁ.
Khippaṁ paggayha taṁ sabbaṁ, upetvā Lokanāyakaṁ.

87. Phalaṁ Buddhassa datvāna, sālapupphamapūjayiṁ.
Candanaṁ anulimpitvā, avandiṁ Satthuno ahaṁ.

88. Pasannacitto sumano, vipulāya ca pītiyā.
Ajinamhi nisīditvā, Sumedho Lokanāyako.

89. Mama kammaṁ pakittesi, hāsayanto mamaṁ tadā.
Iminā phaladānena, gandhamālehi cūbhayaṁ.

90. Pañcavīse kappasate, devaloke ramissati.
Anūnamanasaṅkappo, vasavattī bhavissati.

91. Chabbīsatikappasate, manussattaṁ gamissati.
Bhavissati cakkavattī, cāturanto mahiddhiko.

92. Vebhāraṁ nāma nagaraṁ, Vissakammena māpitaṁ.
Hessati sabbasovaṇṇaṁ, nānāratanabhūsitaṁ.

93. Eteneva upāyena, saṁsarissati so bhave[1].
Sabbattha pūjito hutvā, devatte atha mānuse.

94. Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu bhavissati.
Agārā abhinikkhamma, anagārī bhavissati.
Abhiññāpāragū hutvā, nibbāyissatināsavo.

95. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Sumedho Lokanāyako.
Mama nijjhāyamānassa, pakkāmi anilañjase.

---

1. Yoniyo (Syā, I)

96. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

97. Tusitato cavitvāna, nibbattiṁ mātukucchiyaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, yamhi gabbhe vasāmahaṁ.

98. Mātukucchigate mayi, annapānañca bhojanaṁ.
Mātuyā mama chandena, nibbattati yadicchakaṁ.

99. Jātiyā pañcavassena, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Oropitamhi kesamhi, arahattamapāpuṇiṁ.

100. Pubbakammaṁ gavesanto, orena nāddasaṁ ahaṁ.
Tiṁsakappasahassamhi, mama kammamanussariṁ.

101. Namo te Purisājañña, namo te Purisuttama.
Tava sāsanamāgamma, pattomhi acalaṁ padaṁ.

102. Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

103. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

104. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

105. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Candanamāliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Candanamāliyattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Dhātupūjakatthera-apadāna

106. Nibbute Lokanāthamhi, Siddhatthe Lokanāyake.
Mama ñātī samānetvā, dhātupūjaṁ akāsahaṁ.

107. Catunnavutito kappe, yaṁ dhātumabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dhātupūjāyidaṁ phalaṁ.

108. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

109. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

110. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Dhātupūjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhātupūjakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Pulinuppādakatthera-apadāna

111. Pabbete Himavantamhi, Devalo nāma tāpaso.
Tattha me caṅkamo āsi, amanussehi māpito.

112. Jaṭābhārena[1] bharito, kamaṇḍaludharo sadā.
Uttamatthaṁ gavesanto, vipinā nikkhamiṁ tadā.

113. Cullāsītisahassāni, sissā mayhaṁ upaṭṭhahuṁ.
Sakakammābhipasutā, vasanti vipine tadā.

114. Assamā abhinikkhamma, akaṁ Pulinacetiyaṁ.
Nānāpupphaṁ samānetvā, taṁ cetiyamapūjayiṁ.

115. Tattha cittaṁ pasādetvā, assamaṁ pavisāmahaṁ.
Sabbe sissā samāgantvā, etamatthaṁ pucchiṁsu maṁ[2].

116. Pulinena kato thūpo[3], yaṁ tvaṁ deva[4] namassasi.
Mayampi ñātumicchāma, puṭṭho ācikkha no tuvaṁ.

117. Niddiṭṭhā nu[5] mantapade, Cakkhumanto Mahāyasā.
Te kho ahaṁ namassāmi, Buddhaseṭṭhe Mahāyase.

118. Kīdisā te Mahāvīrā, Sabbaññū Lokanāyakā.
Kathaṁvaṇṇā kathaṁsīlā, kīdisā te Mahāyasā.

---

1. Jaṭābhārassa (Syā, Ka)
2. Etamatthamapucchumaṁ (Sī), etamatthaṁ apucchiṁsu (Syā, Ka)
3. Kate thūpe (Sī) 4. Devaṁ (Sī, I) 5. Niddiṭṭhā no (Sī, I), diṭṭhāno vo (Syā)

119. Bāttiṁsalakkhaṇā Buddhā, cattālīsadijāpi ca.
Nettā gopakhumā tesaṁ, jiñjukā phalasannibhā.

120. Gacchamānā ca te Buddhā, yugamattañca pekkhare.
Na tesaṁ jāṇu nadati, sandhisaddo na suyyati.

121. Gacchamānā ca Sugatā, uddharantāva gacchare.
Paṭhamaṁ dakkhiṇaṁ pādaṁ, Buddhānaṁ esa dhammatā.

122. Asambhītā ca te Buddhā, migarājāva kesarī.
Nevukkaṁsenti attānaṁ, no ca vambhenti pāṇinaṁ.

123. Mānāvamānato muttā, samā sabbesu pāṇi su.
Anattukkaṁsakā Buddhā, Buddhānaṁ esa dhammatā.

124. Uppajjantā ca Sambuddhā, ālokaṁ dassayanti te.
Chappakāraṁ pakampenti, kevalaṁ vasudhaṁ imaṁ.

125. Passanti nirayañcete, nibbāti nirayo tadā.
Pavassati mahāmegho, Buddhānaṁ esa dhammatā.

126. Īdisā te mahānāgā, atulā ca[1] Mahāyasā.
Vaṇṇato anatikkantā, appameyyā Tathāgatā.

127. Anumodiṁsu me vākyaṁ, sabbe sissā sagāravā.
Tathā ca paṭipajjiṁsu, yathāsatti yathābalaṁ.

128. Paṭipūjenti Pulinaṁ, sakakammābhilāsino.
Saddahantā mama vākyaṁ, Buddhasakkatamānasā[2].

129. Tadā cavitvā Tusitā, devaputto mahāyaso.
Uppajji mātukucchimhi, dasasahassi kampatha.

130. Assamassāvidūramhi, caṅkamamhi ṭhito ahaṁ.
Sabbe sissā samāgantvā, āgacchuṁ mama santike.

131. Usabhova mahī nadati, migarājāva kūjati.
Susumārova[3] saḷati, kiṁ vipāko bhavissati.

---

1. Te (Syā, Ka) 2. Buddhattagatamānasā (Sī, Syā, I) 3. Suṁsumārova (Sī, Syā, I)

132. Yaṁ pakittemi Sambuddhaṁ, sikatāthūpasantike.
So dāni Bhagavā Satthā, mātukucchimupāgami.

133. Tesaṁ dhammakathaṁ vatvā, kittayitvā Mahāmuniṁ.
Uyyojetvā sake sisse, pallaṅkamābhujiṁ ahaṁ.

134. Balañca vata me khīṇaṁ, byādhinā[1] paramena taṁ.
Buddhaseṭṭhaṁ saritvāna, tattha kālaṅkato[2] ahaṁ.

135. Sabbe sissā samāgantvā, akaṁsu citakaṁ tadā.
Kaḷevarañca me gayha, citakaṁ abhiropayuṁ.

136. Citakaṁ parivāretvā, sīse katvāna añjaliṁ.
Sokasallaparetā te, vikkandiṁsu samāgatā.

137. Tesaṁ lālappamānānaṁ, agamaṁ citakaṁ tadā.
Ahaṁ ācariyo tumhaṁ, mā socittha sumedhasā.

138. Sadatthe vāyameyyātha, rattindivamatanditā.
Mā vo pamattā ahuttha[3], khaṇo vo paṭipādito.

139. Sake sissenusāsitvā, devalokaṁ punāgamiṁ.
Aṭṭhārasa ca kappāni, devaloke ramāmahaṁ.

140. Satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Anekasatakkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.

141. Avasesesu kappesu, vokiṇṇo[4] saṁsariṁ ahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, uppādassa idaṁ phalaṁ[5].

142. Yathā komudike māse, bahū pupphanti pādapā.
Tathevāhampi samaye, pupphitomhi Mahesinā.

143. Vīriyaṁ me dhuradhorayhaṁ, yogakkhemādhivāhanaṁ.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

144. Satasahassito kappe, yaṁ Buddhamabhikittayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kittanāya idaṁ phalaṁ.

---

1. Byādhito (Sī, Syā, I, Ka) 2. Kālakato (Sī, I) 3. Ahuvattha (Sī)
4. Vokiṇṇaṁ (Sī, Syā, Ka) 5. Pulinapūjāyidaṁ phalaṁ (Sī)

145. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

146. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

147. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pulinuppādako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pulinuppādakattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Taraṇiyatthera-apadāna

148. Atthadassī tu Bhagavā, Sayambhū Lokanāyako.
Vinatā nadiyā tīraṁ[1], upāgacchi Tathāgato.

149. Udakā abhinikkhamma, kacchapo vārigocaro.
Buddhaṁ tāretukāmohaṁ, upesiṁ Lokanāyakaṁ.

150. Abhirūhatu maṁ Buddho, Atthadassī Mahāmuni.
Ahaṁ taṁ tārayissāmi, dukkhassantakaro tuvaṁ.

151. Mama saṅkappamaññāya, Atthadassī Mahāyaso.
Abhirūhitvā me piṭṭhiṁ, aṭṭhāsi Lokanāyako.

152. Yato sarāmi attānaṁ, yato pattosmi viññutaṁ.
Sukhaṁ me tādisaṁ natthi, phuṭṭhe pādatale yathā.

153. Uttaritvāna Sambuddho, Atthadassī Mahāyaso.
Naditīramhi ṭhatvāna, imā gāthā abhāsatha.

154. Yāvatā vattate cittaṁ, Gaṅgāsotaṁ tarāmahaṁ.
Ayañca kacchapo rājā, tāresi mama paññavā.

155. Iminā Buddhataraṇena, mettacittavatāya ca.
Aṭṭhārase kappasate, devaloke ramissati.

156. Devalokā idhāgantvā, sukkamūlena codito.
Ekāsane nisīditvā, kaṅkhāsotaṁ tarissati.

---

1. Tīre (Syā, I, Ka)

157. Yathāpi bhaddake khette, bījaṁ appampi ropitaṁ.
Sammādhāre pavecchante, phalaṁ toseti kassakaṁ[1].

158. Tathevidaṁ Buddhakhettaṁ, Sammāsambuddhadesitaṁ.
Sammādhāre pavecchante, phalaṁ maṁ tosayissati.

159. Padhānapahitattomhi, upasanto nirūpadhi.
Sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.

160. Aṭṭhārase kappasate, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, taraṇāya idaṁ phalaṁ.

161. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

162. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

163. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Taraṇiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Taraṇiyattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Dhammaruciyatthera-apadāna

164. Yadā Dīpaṅkaro Buddho, Sumedhaṁ byākarī Jino.
Aparimeyye ito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

165. Imassa janikā mātā, Māyā nāma bhavissati.
Pitā Suddhodano nāma, ayaṁ hessati Gotamo.

166. Padhānaṁ padahitvāna, katvā dukkarakārikaṁ.
Assatthamūle Sambuddho, bujjhissati Mahāyaso.

167. Upatisso Kolito ca, aggā hessanti sāvakā.
Ānando nāma nāmena[2], upaṭṭhissatimaṁ Jinaṁ.

168. Khemā Uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā.
Citto Āḷavako ceva, aggā hessantupāsakā.

---

1. Kassake (Syā)
2. Ānando nāmupaṭṭhāko (Syā)

169. Khujjuttarā Nandamātā, aggā hessantupāsikā.
Bodhi imassa Vīrassa, Assatthoti pavuccati.

170. Idaṁ sutvāna vacanaṁ, asamassa Mahesino.
Āmoditā naramarū, namassanti katañjalī.

171. Tadāhaṁ māṇavo āsiṁ, Megho nāma susikkhito.
Sutvā byākaraṇaṁ seṭṭhaṁ, Sumedhassa Mahāmune.

172. Saṁvisaṭṭho bhavitvāna, Sumedhe karuṇāsaye[1].
Pabbajantañca taṁ vīraṁ, sahāva anupabbajiṁ.

173. Saṁvuto pātimokkhasmiṁ, indriyesu ca pañcasu.
Suddhājīvo sato vīro, Jinasāsanakārako.

174. Evaṁ viharamānohaṁ, pāpamittena kenaci.
Niyojito anācāre, sumaggā paridhaṁsito.

175. Vitakkavasiko hutvā, sāsanato apakkamiṁ.
Pacchā tena kumittena, payutto mātughātanaṁ.

176. Akariṁ ānantariyaṁ[2], ghātayiṁ duṭṭhamānaso.
Tato cuto mahāvīciṁ, upapanno sudāruṇaṁ.

177. Vinipātagato santo, saṁsariṁ dukkhito ciraṁ.
Na puno addasaṁ Vīraṁ, Sumedhaṁ Narapuṅgavaṁ.

178. Asmiṁ kappe samuddamhi, maccho āsiṁ Timiṅgalo.
Disvāhaṁ sāgare nāvaṁ, gocaratthamupāgamiṁ.

179. Disvā maṁ vāṇijā bhītā, Buddhaseṭṭhamanussaruṁ.
Gotamoti mahāghosaṁ, sutvā tehi udīritaṁ.

180. Pubbasaññaṁ saritvāna, tato kālaṅkato ahaṁ.
Sāvatthiyaṁ kule iddhe, jāto brāhmaṇajātiyaṁ.

181. Āsiṁ Dhammaruci nāma, sabbapāpajigucchako.
Disvāhaṁ lokapajjotaṁ, jātiyā sattavassiko.

---

1. Karuṇālaye (Syā)
2. Akariṁnantariyañca (Syā, Ka)

182. Mahājetavanaṁ gantvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Upemi Buddhaṁ tikkhattuṁ, rattiyā divasassa ca.

183. Tadā disvā Muni āha, ciraṁ Dhammarucīti maṁ.
Tatohaṁ avacaṁ Buddhaṁ, pubbakammapabhāvitaṁ.

184. Suciraṁ satapuññalakkhaṇaṁ, patipubbena visuddhapaccayaṁ.
Ahamajjasupekkhanaṁ vata, tava passāmi nirupamaṁ viggahaṁ[1].

185. Suciraṁ vihatattamo mayā, sucirakkhena nadī visositā.
Suciraṁ amalaṁ visodhitaṁ, nayanaṁ ñāṇamayaṁ Mahāmune.

186. Cirakālasamaṅgito[2] tayā, avinaṭṭho punarantaraṁ ciraṁ.
Punarajjasamāgato tayā, na hi nassanti katāni Gotama.

187. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

188. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

189. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Dhammaruciyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhammaruciyattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Sālamaṇḍapiyatthera-apadāna

190. Ajjhogāhetvā sālavanaṁ, sukato assamo mama.
Sālapupphehi sañchanno, vasāmi vipine tadā.

191. Piyadassī ca Bhagavā, Sayambhū aggapuggalo.
Vivekakāmo Sambuddho, sālavanamupāgami.

192. Assamā abhinikkhamma, pavanaṁ agamāsahaṁ.
Mūlaphalaṁ gavesanto, āhiṇḍāmi vane tadā.

193. Tatthaddasāsiṁ Sambuddhaṁ, Piyadassiṁ Mahāyasaṁ.
Sunisinnaṁ samāpannaṁ, virocantaṁ Mahāvane.

---

1. Nirūpamaggahaṁ (Sī)
2. Cirakālaṁ samāgato (I)

194. Catudaṇḍe ṭhapetvāna, Buddhassa uparī ahaṁ.
Maṇḍapaṁ sukataṁ katvā, sālapupphehi chādayiṁ.

195. Sattāhaṁ dhārayitvāna, maṇḍapaṁ sālachāditaṁ.
Tattha cittaṁ pasādetvā, Buddhaseṭṭhamavandahaṁ.

196. Bhagavā tamhi samaye, vuṭṭhahitvā samādhito.
Yugamattaṁ pekkhamāno, nisīdi Purisuttamo.

197. Sāvako Varuṇo nāma, Piyadassissa Satthuno.
Vasīsatasahassehi, upagacchi Vināyakaṁ.

198. Piyadassī ca Bhagavā, Lokajeṭṭho Narāsabho.
Bhikkhusaṁghe nisīditvā, sitaṁ pātukarī Jino.

199. Anuruddho upaṭṭhāko, Piyadassissa Satthuno.
Ekaṁsaṁ cīvaraṁ katvā, apucchittha Mahāmuniṁ.

200. Ko nu kho Bhagavā hetu, sitakammassa Satthuno.
Kāraṇe vijjamānamhi, Satthā pātukare sitaṁ.

201. Sattāhaṁ sālacchadanaṁ[1], yo me dhāresi māṇavo.
Tassa kammaṁ saritvāna, sitaṁ pātukariṁ ahaṁ.

202. Anokāsaṁ na passāmi, yattha[2] puññaṁ vipaccati.
Devaloke manusse vā, okāsova na sammati.

203. Devaloke vasantassa, puññakammasamaṅgino.
Yāvatā parisā tassa, sālacchannā bhavissati.

204. Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca.
Ramissati sadā santo, puññakammasamāhito.

205. Yāvatā parisā tassa, gandhagandhī bhavissati.
Sālassa pupphavasso ca, pavassissati tāvade.

206. Tato cutoyaṁ manujo, mānusaṁ āgamissati.
Idhāpi sālacchadanaṁ, sabbakālaṁ dharissati[3].

---

1. Pupphachadanaṁ (Sī, Syā, I) 2. Yaṁ taṁ (Syā, I, Ka) 3. Dhariyati (Sī, I)

207. Idha naccañca gītañca, sammatāḷasamāhitaṁ.
Parivāressanti maṁ niccaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

208. Uggacchante ca sūriye, sālavassaṁ pavassati.
Puññakammena saṁyuttaṁ, vassate sabbakālikaṁ.

209. Aṭṭhārase kappasate, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

210. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.

211. Dhammaṁ abhisamentassa, sālacchannaṁ bhavissati.
Citake jhāyamānassa, chadanaṁ tattha hessati.

212. Vipākaṁ kittayitvāna, Piyadassī Mahāmuni.
Parisāya dhammaṁ desesi, tappento dhammavuṭṭhiyā.

213. Tiṁsakappāni devesu, devarajjamakārayiṁ.
Saṭṭhiṁ ca sattakkhattuṁ ca, cakkavattī ahosahaṁ.

214. Devalokā idhāgantvā, labhāmi vipulaṁ sukhaṁ.
Idhāpi sālacchadanaṁ, maṇḍapassa idaṁ phalaṁ.

215. Ayaṁ pacchimako mayhaṁ, carimo vattate bhavo.
Idhāpi sālacchadanaṁ, hessati sabbakālikaṁ.

216. Mahāmuniṁ tosayitvā, Gotamaṁ Sakyapuṅgavaṁ.
Pattomhi acalaṁ ṭhānaṁ, hitvā jayaparājayaṁ.

217. Aṭṭhārase kappasate, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

218. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

219. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

220. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (5158)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sālamaṇḍapiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sālamaṇḍapiyattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Paṁsukūlavaggo ekūnapaññāsamo.

Tassuddānaṁ

Paṁsukūlaṁ Buddhasaññī, Bhisado Ñāṇakittako.
Candanī Dhātupūjī ca, Pulinuppādakopi ca.

Taraṇo Dhammaruciko, Sālamaṇḍapiyo tathā.
Satāni dve honti gāthā, ūnavīsatimeva ca.

50. Kiṅkaṇipupphavagga

1. Tikiṅkaṇipupphiyatthera-apadāna

1. Kaṇikāraṁva jotantaṁ, nisinnaṁ pabbatantare.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, Vipassiṁ Lokanāyakaṁ.

2. Tīṇi Kiṅkaṇipupphāni, paggayha abhiropayiṁ.
Sambuddhamabhipūjetvā, gacchāmi dakkhiṇāmukho.

3. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

4. Ekanavutito kappe, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

5. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

6. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

7. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Tikiṅkaṇipupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Tikiṅkaṇipupphiyattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Paṁsukūlapūjakatthera-apadāna

8. Himavantassāvidūre, Udaṅgaṇo nāma pabbato.
Tatthaddasaṁ Paṁsukūlaṁ, dumaggamhi vilambitaṁ.

9. Tīṇi Kiṅkaṇipupphāni, ocinitvānahaṁ tadā.
Haṭṭho haṭṭhena cittena, Paṁsukūlamapūjayiṁ.

10. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

11. Ekanavutito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pūjitvā arahaddhajaṁ.

12. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

13. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

14. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Paṁsukūlapūjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Paṁsukūlapūjakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Koraṇḍapupphiyatthera-apadāna

15. Vanakammiko pure āsiṁ, pitumātumatenahaṁ[1].
Pasumārena jīvāmi, kusalaṁ me na vijjati.

16. Mama āsayasāmantā, Tisso Lokagganāyako.
Padāni tīṇi dassesi, anukampāya Cakkhumā.

17. Akkante ca pade disvā, Tissanāmassa Satthuno.
Haṭṭho haṭṭhena cittena, pade cittaṁ pasādayiṁ.

18. Koraṇḍaṁ pupphitaṁ disvā, pādapaṁ dharaṇīruhaṁ.
Sakosakaṁ gahetvāna, padaseṭṭhamapūjayiṁ[2].

19. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

20. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Koraṇḍakachavi homi, suppabhāso[3] bhavāmahaṁ.

21. Dvenavute ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, padapūjāyidaṁ phalaṁ.

22. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

---

1. Pitupetāmahenahaṁ (Sī, Syā, I)
2. Padaseṭṭhe apūjayiṁ (Sī, I)
3. Sapabhāso (Sī, Syā, I, Ka)

23. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

24. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Koraṇḍapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Koraṇḍapupphiyattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Kiṁsukapupphiyatthera-apadāna

25. Kiṁsukaṁ pupphitaṁ disvā, paggahetvāna añjaliṁ.
Buddhaseṭṭhaṁ saritvāna, ākāse abhipūjayiṁ.

26. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

27. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

28. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

29. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

30. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kiṁsukapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kiṁsukapupphiyattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Upaḍḍhadussadāyakatthera-apadāna

31. Padumuttarabhagavato, Sujāto nāma sāvako.
Paṁsukūlaṁ gavesanto, saṅkāre carate[1] tadā.

32. Nagare Haṁsavatiyā, paresaṁ bhatako ahaṁ.
Upaḍḍhadussaṁ datvāna, sirasā abhivādayiṁ.

---

1. Caratī (Sī, Ka)

33. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

34. Tettiṁsakkhattuṁ Devindo, devarajjamakārayiṁ.
Sattasattatikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

35. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Upaḍḍhadussadānena, modāmi akutobhayo.

36. Icchāmāno cahaṁ ajja, sakānanaṁ sapabbataṁ.
Khomadussehi chādeyyaṁ, aḍḍhadussassidaṁ phalaṁ.

37. Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, aḍḍhadussassidaṁ phalaṁ.

38. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

39. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

40. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Upaḍḍhadussadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Upaḍḍhadussadāyakattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Ghatamaṇḍadāyakatthera-apadāna

41. Sucintitaṁ Bhagavantaṁ, Lokajeṭṭhaṁ Narāsabhaṁ.
Upaviṭṭhaṁ mahāraññaṁ, vātābādhena pīḷitaṁ.

42. Disvā cittaṁ pasādetvā, ghatamaṇḍamupānayiṁ.
Katattā ācitattā[1] ca, Gaṅgā bhāgīrathī ayaṁ.

43. Mahāsamuddā cattāro, ghataṁ sampajjare mama.
Ayañca pathavī ghorā, appamāṇā asaṅkhiyā.

44. Mama saṅkappamaññāya, bhavate madhusakkarā[2].
Cātuddīpā ime rukkhā, pādapā dharaṇīruhā.

---

1. Upacitattā (Syā, Ka)
2. Madhusakkharā (Syā, Ka)

45. Mama saṅkappamaññāya, kapparukkhā bhavanti te.
Paññāsakkhattuṁ Devindo, devarajjamakārayiṁ.

46. Ekapaññāsakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

47. Catunnavutito[1] kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ghatamaṇḍassidaṁ phalaṁ.

48. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

49. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

50. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ghatamaṇḍadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ghatamaṇḍadāyakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Udakadāyakatthera-apadāna

51. Padumuttarabuddhassa, bhikkhusaṁghe anuttare.
Pasannacitto sumano, pānīghaṭamapūrayiṁ.

52. Pabbatagge dumagge vā, ākāse vātha bhūmiyaṁ.
Yadā pānīyamicchāmi, khippaṁ nibbattate mama.

53. Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dakadānassidaṁ phalaṁ.

54. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

55. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

56. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Udakadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Udakadāyakattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

1. Chanavute ito (Sī)

8. Pulinathūpiyatthera-apadāna

57. Himavantassāvidūre, Yamako nāma pabbato.
Assāmo sukato mayhaṁ, paṇṇasālā sumāpitā.

58. Nārado nāma nāmena, jaṭilo uggatāpano.
Catuddasasahassāni, sissā paricaranti maṁ.

59. Paṭisallīnako santo, evaṁ cintesahaṁ tadā.
Sabbo jano maṁ pūjeti, nāhaṁ pūjemi kiñcanaṁ.

60. Na me ovādako atthi, vattā koci na vijjati.
Anācariyupajjhāyo, vane vāsaṁ upemahaṁ.

61. Upāsamāno yamahaṁ, garucittaṁ upaṭṭhahe.
So me ācariyo natthi, vanavāso niratthako.

62. Āyāgaṁ me gavesissaṁ, garuṁ bhāvaniyaṁ tathā.
Sāvassayo vasissāmi, na koci garahissati.

63. Uttānakūlā nadikā, supatitthā manoramā.
Saṁsuddhapulinākiṇṇā, avidūre mamassamaṁ.

64. Nadiṁ Amarikaṁ nāma, upagantvānahaṁ tadā.
Saṁvaḍḍhayitvā pulinaṁ, akaṁ Pulinacetiyaṁ.

65. Ye te ahesuṁ Sambuddhā, bhavantakaraṇā Munī.
Tesaṁ etādiso thūpo, taṁ nimittaṁ karomahaṁ.

66. Karitvā pulinaṁ[1] thūpaṁ, sovaṇṇaṁ māpayiṁ ahaṁ.
Soṇṇakiṅkaṇipupphāni, sahasse tīṇi pūjayiṁ.

67. Sāyapātaṁ namassāmi, vedajāto katañjalī.
Sammukhā viya Sambuddhaṁ, vandiṁ Pulinacetiyaṁ.

68. Yadā kilesā jāyanti, vitakkā gehanissitā.
Sarāmi sukataṁ thūpaṁ, paccavekkhāmi tāvade.

69. Upanissāya viharaṁ, satthavāhaṁ Vināyakaṁ.
Kilese saṁvaseyyāsi, na yuttaṁ tava mārisa.

---

1. Puḷine (Sī, Syā, I)

70. Saha āvajjite thūpe, gāravaṁ hoti me tadā.
Kuvitakke vinodesiṁ, nāgo tuttaṭṭito yathā.

71. Evaṁ viharamānaṁ maṁ, maccurājābhimaddatha.
Tattha kālaṅkato santo, brahmalokamagacchahaṁ.

72. Yāvatāyuṁ vasitvāna, Tidive[1] upapajjahaṁ.
Asītikkhattuṁ Devindo, devarajjamakārayiṁ.

73. Satānaṁ tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

74. Soṇṇakiṅkaṇi pupphānaṁ[2], vipākaṁ anubhomahaṁ.
Dhātīsatasahassāni, parivārenti maṁ[3] bhave.

75. Thūpassa pariciṇṇattā, rajojallaṁ na limpati.
Gatte sedā na muccanti, suppabhāso bhavāmahaṁ.

76. Aho me sukato thūpo, sudiṭṭhā marikā nadī.
Thūpaṁ katvāna pulinaṁ, pattomhi acalaṁ padaṁ.

77. Kusalaṁ kattukāmena, jantunā sāragāhinā.
Natthi khettaṁ akhettaṁ vā, paṭipattīva sādhakā[4].

78. Yatāpi balavā poso, aṇṇavaṁ taritussahe.
Parittaṁ kaṭṭhamādāya, pakkhandeyya mahāsaraṁ.

79. Imāhaṁ kaṭṭhaṁ nissāya, tarissāmi mahodadhiṁ.
Ussāhena vīriyena, tareyya udadhiṁ naro.

80. Tatheva me kataṁ kammaṁ, parittaṁ thokakañca yaṁ.
Taṁ kammaṁ upanissāya, saṁsāraṁ samatikkamiṁ.

81. Pacchime bhave sampatte, sukkamūlena codito.
Sāvatthiyaṁ pure jāto, mahāsāle su-aḍḍhake.

82. Saddhā mātā pitā mayhaṁ, Buddhassa saraṇaṁ gatā.
Ubho diṭṭhapadā ete, anuvattanti sāsanaṁ.

---

1. Tidase (Sī, I)
2. Tesaṁ Kiṅkaṇipupphānaṁ (Sī)
3. Me (Ka)
4. Sārikā (I), sārakā (Syā), sāratā (Ka)

83. Bodhipapaṭikaṁ gayha, Soṇṇathūpamakārayuṁ.
Sāyapātaṁ[1] namassanti, Sakyaputtassa sammukhā.

84. Uposathamhi divase, Soṇṇathūpaṁ vinīharuṁ.
Buddhassa vaṇṇaṁ kittentā, tiyāmaṁ vītināmayuṁ.

85. Saha disvānahaṁ[2] thūpaṁ, sariṁ Pulinacetiyaṁ.
Ekāsane nisīditvā, arahattamapāpuṇiṁ.

Dvāvīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

86. Gavesamāno taṁ Vīraṁ, Dhammasenāpatiddasaṁ.
Agārā nikkhamitvāna, pabbajiṁ tassa santike.

87. Jātiyā sattavassena, arahattamapāpuṇiṁ.
Upasampādayī Buddho, guṇamaññāya Cakkhumā.

88. Dārakeneva santena, kiriyaṁ niṭṭhitaṁ mayā.
Kataṁ me karaṇīyajja, Sakyaputtassa sāsane.

89. Sabbaverabhayātīto, sabbasaṅgātigo[3] isi.
Sāvako te Mahāvīra, soṇṇathūpassidaṁ phalaṁ.

90. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

91. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

92. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pulinathūpiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pulinathūpiyattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Naḷakuṭidāyakatthera-apadāna

93. Himavantassāvidūre, Hārito nāma pabbato.
Sayambhū Nārado nāma, rukkhamūle vasī tadā.

---

1. Sāyapātaṁ (Syā, Ka) 2. Pasādetvānahaṁ (Ka) 3. Sabbasaṅgātito (Ka)

94. Naḷāgāraṁ karitvāna, tiṇena chādayiṁ ahaṁ.
Caṅkamaṁ sodhayitvāna, Sayambhussa adāsahaṁ.

95. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

96. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, naḷakuṭikanimmitaṁ.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavitthataṁ.

97. Catuddasesu kappesu, devaloke ramiṁ ahaṁ.
Ekasattatikkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.

98. Catutiṁsatikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

99. Dhammapāsādamāruyha, sabbākāravarūpamaṁ.
Yadicchakāhaṁ vihare, Sakyaputtassa sāsane.

100. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, naḷakuṭiyidaṁ phalaṁ.

101. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

102. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

103. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Naḷakuṭidāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naḷakuṭidāyakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Piyālaphaladāyakatthera-apadāna

104. Migaluddo pure āsiṁ, vipine vicaraṁ tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, sabbadhammāna pāraguṁ.

105. Piyālaphalamādāya, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Puññakkhettassa Vīrassa, pasanno sehi pāṇibhi.

106. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

107. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

108. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

109. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (5267)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Piyālaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Piyālaphaladāyakattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Kiṅkaṇipupphavaggo paññāsamo.

Tassuddānaṁ

Kiṅkaṇī Paṁsukūlañca, Koraṇḍamatha Kiṁsukaṁ.
Upaḍḍhadussī Ghatado, Udakaṁ Thūpakārako.

Naḷakārī ca navamo, Piyālaphaladāyako.
Satamekañca gāthānaṁ, navakañca taduttari.

Atha vagguddānaṁ.

Metteyyavaggo bhaddāli, Sakiṁsammajjakopi ca.
Ekavihārī Vibhītakī, Jagatī Sālapupphiyo.

Naḷāgāraṁ Paṁsukūlaṁ, Kiṅkaṇipupphiyo tathā.
Asīti dve ca gāthāyo, catuddasasatāni ca.

Metteyyavaggadasakaṁ.

Pañcamasatakaṁ samattaṁ.

51. Kaṇikāravagga

1. Tikaṇikārapupphiyatthera-apadāna

1. Sumedho nāma Sambuddho, bāttiṁsavaralakkhaṇo.
Vivekakāmo Sambuddho, Himavantamupāgamiṁ.

2. Ajjhogayha Himavantaṁ, aggo kāruṇiko Muni.
Pallaṅkamābhujitvāna, nisīdi Purisuttamo.

3. Vijjādharo tadā āsiṁ, antalikkhacaro ahaṁ.
Tisūlaṁ sukataṁ gayha, gacchāmi ambare tadā.

4. Pabbatagge yathā aggi, puṇṇamāyeva candimā.
Vane obhāsate Buddho, sālarājāva phullito.

5. Vanaggā nikkhamitvāna, Buddharaṁsībhidhāvare.
Naḷaggivaṇṇasaṅkāsā, disvā cittaṁ pasādayiṁ.

6. Vicinaṁ addasaṁ pupphaṁ, kaṇikāraṁ devagandhikaṁ.
Tīṇi pupphāni ādāya, Buddhaseṭṭhamapūjayiṁ.

7. Buddhassa ānubhāvena, tīṇi pupphāni me tadā.
Uddhaṁvaṇṭā adhopattā, chāyaṁ kubbanti Satthuno.

8. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

9. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, kaṇikārīti ñāyati.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavitthataṁ.

10. Sahassakaṇḍaṁ satabheṇḍu[1], dhajāluharitāmayaṁ.
Satasahassaniyyūhā, byamhe pātubhaviṁsu me.

11. Soṇṇamayā maṇimayā, lohitaṅgamayāpi ca.
Phalikāpi ca pallaṅkā, yenicchakā yadicchakā[2].

---

1. Satageṇḍu (Syā) 2. Yenicchakā yadicchakaṁ (Syā), yadicchakāyadicchakā (Ka)

12. Mahārahañca sayanaṁ, tūlikāvikatīyutaṁ.
Uddhalomika-ekantaṁ, bibbohanasamāyutaṁ[1].

13. Bhavanā nikkhamitvāna, caranto devacārikaṁ.
Yadā icchāmi gamanaṁ, devasaṁghapurakkhato.

14. Pupphassa heṭṭhā tiṭṭhāmi, uparicchadanaṁ mama.
Samantā yojanasataṁ, kaṇikārehi chāditaṁ.

15. Saṭṭhituriyasahassāni, sāyapātamupaṭṭhahuṁ.
Parivārenti maṁ niccaṁ, rattindivamatanditā.

16. Tattha naccehi gītehi, tāḷehi vāditehi ca.
Ramāmi khiḍḍāratiyā, modāmi kāmakāmihaṁ.

17. Tattha bhutvā pivitvā ca, modāmi Tidase tadā.
Nārīgaṇehi sahito, modāmi byamhamuttame.

18. Satānaṁ pañcakkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

19. Bhavābhave saṁsaranto, mahābhogaṁ labhāmahaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

20. Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse.
Aññaṁ gatiṁ na jānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

21. Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe.
Nīce kule na jāyāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

22. Hatthiyānaṁ assayānaṁ, sivikaṁ sandamānikaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

23. Dāsīgaṇaṁ dāsagaṇaṁ, nāriyo samalaṅkatā.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

24. Koseyyakambaliyāni, Khomakappāsikāni ca.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

---

1. Bibbohanasamāyutaṁ... (Syā, Ka)

25. Navavatthaṁ navaphalaṁ, navaggarasabhojanaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

26. Imaṁ khāda imaṁ bhuñja, imamhi sayane saya.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

27. Sabbattha pūjito homi, yaso abbhuggato mama.
Mahāpakkho sadā homi, abhejjapariso sadā.
Ñātīnaṁ uttamo homi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

28. Sītaṁ uṇhaṁ na jānāmi, pariḷāho na vijjati.
Atho cetasikaṁ dukkhaṁ, hadaye me na vijjati.

29. Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṁsarāmi bhavābhave.
Vevaṇṇiyaṁ na jānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

30. Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito.
Sāvatthiyaṁ pure jāto, mahāsāle su-aḍḍhake.

31. Pañca kāmaguṇe hitvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Jātiyā sattavassohaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

32. Upasampādayī Buddho, guṇamaññāya Cakkhumā.
Taruṇo pūjanīyohaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

33. Dibbacakkhu visuddhaṁ me, samādhikusalo ahaṁ.
Abhiññāpāramippatto, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

34. Paṭisambhidā anuppatto, iddhipādesu kovido.
Dhammesu pāramippatto, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

35. Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

36. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

37. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

38. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Tikaṇikārapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Tikaṇikārapupphiyattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Ekapattadāyakatthera-apadāna

39. Nagare Haṁsavatiyā, kumbhakāro ahosahaṁ.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, oghatiṇṇamanāsavaṁ.

40. Sukataṁ mattikāpattaṁ, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Pattaṁ datvā Bhagavato, ujubhūtassa tādino.

41. Bhave nibbattamānohaṁ, soṇṇathāle labhāmahaṁ.
Rūpimaye ca sovaṇṇe, taṭṭike ca maṇīmaye.

42. Pātiyo paribhuñjāmi, puññakammassidaṁ phalaṁ.
Yasānañca dhanānañca[1], aggabhūto[2] ca homahaṁ.

43. Yathāpi bhaddake khette, bījaṁ appampi ropitaṁ.
Sammādhāraṁ pavecchante, phalaṁ toseti kassakaṁ.

44. Tathevidaṁ pattadānaṁ, Buddhakhettamhi ropitaṁ.
Pītidhāre pavassante, phalaṁ maṁ tosayissati.

45. Yāvatā khettā vijjanti, saṁghāpi ca gaṇāpi ca.
Buddhakhettasamo natthi, sukhado sabbapāṇinaṁ.

46. Namo te Purisājañña, namo te Purisuttama.
Ekapattaṁ daditvāna, pattomhi acalaṁ padaṁ.

47. Ekanavutito kappe, yaṁ pattamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pattadānassidaṁ phalaṁ.

48. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

---

1. Yasasāva janānañca (Syā)
2. Pattabhūto (Sī, I)

49. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

50. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ekapattadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekapattadāyakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Kāsumāraphaliyatthera-apadāna

51. Kaṇikāraṁva jotantaṁ, nisinnaṁ pabbatantare.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, Lokajeṭṭhaṁ Narāsabhaṁ.

52. Pasannacitto sumano, sire katvāna añjaliṁ.
Kāsumārikamādāya, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.

53. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

54. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

55. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

56. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kāsumāraphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kāsumāraphaliyattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Avaṭaphaliyatthera-apadāna

57. Sahassaraṁsī Bhagavā, Sayambhū aparājito.
Vivekā vuṭṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.

58. Phalahattho ahaṁ disvā, upagacchiṁ Narāsabhaṁ.
Pasannacitto sumano, avaṭaṁ adadiṁ phalaṁ.

59. Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

60. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

61. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

62. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Avaṭaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Avaṭaphaliyattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Pādaphaliyatthera-apadāna

63. Suvaṇṇavaṇṇaṁ Sambuddhaṁ, āhutīnaṁ paṭiggahaṁ.
Rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, pādaphalaṁ[1] adāsahaṁ.

64. Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

65. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

66. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

67. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Pādaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pādaphaliyattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Mātuluṅgaphaladāyakatthera-apadāna

68. Kaṇikāraṁva jalitaṁ, puṇṇamāyeva candimaṁ.
Jalantaṁ dīparukkhaṁva, addasaṁ Lokanāyakaṁ.

---

1. Vāraphalaṁ (Sī), cāraphalaṁ (Syā), pāraphalaṁ (I)

69. Mātuluṅgaphalaṁ gayha, adāsi[1] Satthuno ahaṁ.
Dakkhiṇeyyassa Vīrassa[1], pasanno sehi pāṇibhi.

70. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

71. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

72. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

73. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Mātuluṅgaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mātuluṅgaphaladāyakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Ajeliphaladāyakatthera-apadāna

74. Ajjuno[2] nāma Sambuddho, Himavante vasī tadā.
Caraṇena ca sampanno, samādhikusalo Muni.

75. Kumbhamattaṁ gahetvāna, Ajeliṁ[3] jīvajīvakaṁ.
Chattapaṇṇaṁ gahetvāna, adāsiṁ Satthuno ahaṁ.

76. Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

77. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

78. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

79. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ajeliphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ajeliphaladāyakattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

1. Dhīrassa (Sī) 2. Ajino (Syā) 3. Añjaliṁ (Syā), ajelaṁ (I)

8. Amodaphaliyatthera-apadāna

80. Suvaṇṇavaṇṇaṁ Sambuddhaṁ, āhutīnaṁ paṭiggahaṁ.
Rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, āmodamadadiṁ phalaṁ.

81. Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

82. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

83. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

84. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Amodaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Amodaphaliyattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Tālaphaladāyakatthera-apadāna

85. Sataraṁsī nāma Bhagavā, Sayambhū aparājito.
Vivekā vuṭṭhahitvāna, gocarāyabhinikkhami.

86. Phalahattho ahaṁ disvā, upagacchiṁ Narāsabhaṁ.
Pasannacitto sumano, tālaphalaṁ adāsahaṁ.

87. Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

88. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

89. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

90. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Tālaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Tālaphaladāyakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

10. Nāḷikeraphaladāyakatthera-apadāna

91. Nagare Bandhumatiyā, ārāmiko ahaṁ tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, gacchantaṁ anilañjase.

92. Nāḷikeraphalaṁ gayha, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Ākāse ṭhitako santo, paṭiggaṇhi Mahāyaso.

93. Vittisañjanano mayhaṁ, diṭṭhadhammasukhāvaho.
Phalaṁ Buddhassa datvāna, vippasannena cetasā.

94. Adhigacchiṁ tadā pītiṁ, vipulañca sukhuttamaṁ.
Uppajjateva ratanaṁ, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.

95. Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

96. Dibbacakkhu visuddhaṁ me, samādhikusalo ahaṁ.
Abhiññāpāramippatto, phaladānassidaṁ phalaṁ.

97. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

98. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

99. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (5366)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Nāḷikeraphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nāḷikeraphaladāyakattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Kaṇikāravaggo ekapaññāsamo.

Tassuddānaṁ

Kaṇikārekapattā ca, Kāsumārī tathāvaṭā.
Pādañca Mātuluṅgañca, Ajelīmodameva ca.

Tālaṁ tathā Nāḷikeraṁ, gāthāyo gaṇitā viha.
Ekaṁ gāthāsataṁ hoti, ūnādhikavivajjitaṁ.

52. Phaladāyakavagga

1. Kurañciyaphaladāyakatthera-apadāna

1. Migaluddo pure āsiṁ, vipine vicaraṁ ahaṁ.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, sabbadhammāna pāraguṁ.

2. Kurañciyaphalaṁ gayha, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Puññakkhettassa tādino, pasanno sehi pāṇibhi.

3. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

4. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

5. Svāgataṁ vata me āsi, Buddhaseṭṭhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

6. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kurañciyaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kurañciyaphaladāyakattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Kapitthaphaladāyakatthera-apadāna

7. Suvaṇṇavaṇṇaṁ Sambuddhaṁ, āhutīnaṁ paṭiggahaṁ.
Rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, kapitthaṁ[1] adadiṁ phalaṁ.

8. Ekanavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

9. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

---

1. Kapiṭṭhaṁ (Syā)

10. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

11. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kapitthaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kapitthaphaladāyakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Kosambaphaliyatthera-apadāna

12. Kakudhaṁ vilasantaṁva, Devadevaṁ Narāsabhaṁ.
Rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, kosambaṁ[1] adadiṁ tadā.

13. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

14. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

15. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

16. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kosambaphaliyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kosambaphaliyattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Ketakapupphiyatthera-apadāna

17. Vinatānadiyā tīre, vihāsi Purisuttamo.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, ekaggaṁ susamāhitaṁ.

18. Madhugandhassa pupphena, ketakassa ahaṁ tadā.
Pasannacitto sumano, Buddhaseṭṭhamapūjayiṁ.

---

1. Kosumbaṁ (Sī, Syā, I)

19. Ekanavutito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

20. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

21. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

22. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ketakapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ketakapupphiyattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Nāgapupphiyatthera-apadāna

23. Suvaṇṇavaṇṇaṁ Sambuddhaṁ, āhutīnaṁ paṭiggahaṁ.
Rathiyaṁ paṭipajjantaṁ, nāgapupphaṁ apūjayiṁ.

24. Ekanavutito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

25. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

26. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

27. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Nāgapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nāgapupphiyattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Ajjunapupphiyatthera-apadāna

28. Candabhāgānadītīre, ahosiṁ kinnaro tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, Sayambhuṁ aparājitaṁ.

29. Pasannacitto sumano, vedajāto katañjalī.
Gahetvā ajjunaṁ pupphaṁ, Sayambhuṁ abhipūjayiṁ.

30. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā kinnaraṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

31. Chattiṁsakkhattuṁ Devindo, devarajjamakārayiṁ.
Dasakkhattuṁ cakkavattī, mahārajjamakārayiṁ.

32. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Sukhette vappitaṁ bījaṁ, Sayambhumhi aho mama[1].

33. Kusalaṁ vijjate mayhaṁ, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Pūjāraho ahaṁ ajja, Sakyaputtassa sāsane.

34. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

35. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

36. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ajjunapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ajjunapupphiyattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

7. Kuṭajapupphiyatthera-apadāna

37. Himavantassāvidūre, Vasalo[2] nāma pabbato.
Buddho Sudassano nāma, vasate pabbatantare.

38. Pupphaṁ hemavantaṁ gayha, vehāsaṁ agamāsahaṁ.
Tatthaddasāsiṁ Sambuddhaṁ, oghatiṇṇamanāsavaṁ.

39. Pupphaṁ kuṭajamādāya, sire katvāna añjaliṁ[3].
Buddhassa abhiropesiṁ, Sayambhussa Mahesino.

40. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

---

1. Ahosi me (Syā) 2. Cāvalo (Si, I), accayo (Syā) 3. Katvānahaṁ tadā (Syā, I, Ka)

41. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

42. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

43. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kuṭajapupphiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kuṭajapupphiyattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Ghosasaññakatthera-apadāna

44. Migaluddo pure āsiṁ, araññe vipine ahaṁ.
    Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, devasaṁghapurakkhataṁ.

45. Catusaccaṁ pakāsentaṁ, desentaṁ amataṁ padaṁ.
    Assosiṁ madhuraṁ dhammaṁ, Sikhino Lokabandhuno.

46. Ghose cittaṁ pasādesiṁ, asamappaṭipuggale.
    Tattha cittaṁ pasādetvā, uttariṁ[1] duttaraṁ bhavaṁ.

47. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ saññamalabhiṁ tadā.
    Duggatiṁ nābhijānāmi, ghosasaññāyidaṁ phalaṁ.

48. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

49. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

50. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Ghosasaññako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ghosasaññakattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Sabbaphaladāyakatthera-apadāna

51. Varuṇo nāma nāmena, brāhmaṇo mantapāragū.
    Chaḍḍetvā dasa puttāni, vanamajjhogahiṁ tadā.

---

1. Atariṁ (Sī, I)

52. Assamaṁ sukataṁ katvā, suvibhattaṁ manoramaṁ.
Paṇṇasālaṁ karitvāna, vasāmi vipine ahaṁ.

53. Padumuttaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Mamuddharitukāmo so, āgacchi mama assamaṁ.

54. Yāvatā vanasaṇḍamhi, obhāso vipulo ahu.
Buddhassa ānubhāvena, pajjalī vipinaṁ tadā.

55. Disvāna taṁ pāṭihīraṁ, Buddhaseṭṭhassa tādino.
Pattapuṭaṁ gahetvāna, phalena pūjayiṁ ahaṁ.

56. Upagantvāna Sambuddhaṁ, sahakhārimadāsahaṁ.
Anukampāya me Buddho, idaṁ vacanamabravi.

57. Khāribhāraṁ gahetvāna, pacchato ehi me tuvaṁ.
Paribhutte ca saṁghamhi, puññaṁ tava bhavissati.

58. Puṭakantaṁ gahetvāna, bhikkhusaṁghassadāsahaṁ.
Tattha cittaṁ pasādetvā, Tusitaṁ upapajjahaṁ.

59. Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca.
Puññakammena saṁyuttaṁ, anubhomi sadā sukhaṁ.

60. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

61. Yāvatā caturo dīpā, sasamuddā sapabbatā.
Phalaṁ Buddhassa datvāna, issaraṁ kārayāmahaṁ.

62. Yāvatā me pakkhigaṇā, ākāse uppatanti ce.
Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

63. Yāvatā vanasaṇḍamhi, yakkhā bhūtā ca rakkhasā.
Kumbhaṇḍā garuḷā cāpi, pāricariyaṁ upenti me.

64. Kummā soṇā madhukārā, ḍaṁsā ca makasā ubho.
Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

65. Supaṇṇā nāma sakuṇā, pakkhijātā mahabbalā.
Tepi maṁ saraṇaṁ yanti, phaladānassidaṁ phalaṁ.

66. Yepi dīghāyukā nāgā, iddhimanto mahāyasā.
Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

67. Sīhā byagghā ca dīpī ca, acchakokataracchakā.
Tepi maṁ vasamanventi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

68. Osadhītiṇavāsī ca, ye ca ākāsavāsino.
Sabbe maṁ saraṇaṁ yanti, phaladānassidaṁ phalaṁ.

69. Sududdasaṁ sunipuṇaṁ, gambhīraṁ suppakāsitaṁ.
Phassayitvā[1] viharāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

70. Vimokkhe aṭṭha phusitvā, viharāmi anāsavo.
Ātāpī nipako cāhaṁ, phaladānassidaṁ phalaṁ.

71. Ye phalaṭṭhā Buddhaputtā, khīṇadosā mahāyasā.
Ahamaññataro tesaṁ, phaladānassidaṁ phalaṁ.

72. Abhiññāpāramiṁ gantvā, sukkamūlena codito.
Sabbāsave pariññāya, viharāmi anāsavo.

73. Tevijjā iddhipattā ca, Buddhaputtā mahāyasā.
Dibbasotasamāpannā, tesaṁ aññataro ahaṁ.

74. Satasahassito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

75. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

76. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

77. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sabbaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sabbaphaladāyakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

1. Phusayitvā (Ka)

10. Padumadhārikatthera-apadāna

78. Himavantassāvidūre, Romaso nāma pabbato.
Buddhopi Sambhavo nāma, abbhokāse vasī tadā.

79. Bhavanā nikkhamitvāna, padumaṁ dhārayiṁ ahaṁ.
Ekāhaṁ dhārayitvāna, bhavanaṁ punarāgamiṁ.

80. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

81. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

82. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

83. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (5449)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Padumadhāriko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Padumadhārikattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Phaladāyakavaggo dvepaññāsamo.

Tassuddānaṁ

Kurañciyaṁ Kapitthañca, Kosambamatha Ketakaṁ.
Nāgapupphajjunañceva, Kuṭajī Ghosasaññako.

Thero ca Sabbaphalado, tathā Padumadhāriko.
Asīti cettha gāthāyo, tisso gāthā taduttari.

53. Tiṇadāyakavagga

1. Tiṇamuṭṭhidāyakatthera-apadāna

1. Himavantassāvidūre, Lambako nāma pabbato.
Tattheva Tisso[1] Sambuddho, abbhokāsamhi caṅkami.

2. Migaluddo pure āsiṁ, araññe kānane ahaṁ.
Disvāna taṁ Devadevaṁ, tiṇamuṭṭhimadāsahaṁ.

3. Nisīdanatthaṁ Buddhassa, datvā cittaṁ pasādayiṁ.
Sambuddhaṁ abhivādetvā, pakkāmiṁ[2] uttarāmukho.

4. Aciraṁ gatamattassa[3], migarājā apothayi[4].
Sīhena pothito[5] santo, tattha kālaṅkato ahaṁ.

5. Āsanne me kataṁ kammaṁ, Buddhaseṭṭhe anāsave.
Sumutto saravegova, devalokamagañchahaṁ.

6. Yūpo tattha subho āsi, puññakammābhinimmito.
Sahassakaṇḍo satabheṇḍu, dhajālu haritāmayo.

7. Pabhā niddhāvate tassa, sataraṁsīva uggato.
Ākiṇṇo devakaññāhi, āmodiṁ kāmakāmihaṁ.

8. Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito.
Āgantvāna manussattaṁ, pattomhi āsavakkhayaṁ.

9. Catunnavutito kappe, nisīdanamadāsahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, tiṇamuṭṭhe idaṁ phalaṁ.

10. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

11. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Tatthopatisso (Sī, I, Ka) 2. Pakkamiṁ (Ka) 3. Gatamattaṁ maṁ (Sī, Syā)
4. Aheṭhayi (Sī, Syā, I) 5. Pātito (Sī, I), ghāṭito (Syā)

12. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Tiṇamuṭṭhidāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Tiṇamuṭṭhidāyakattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Mañcadāyakatthera-apadāna

13. Vipassino Bhagavato, Lokajeṭṭhassa tādino.
Ekamañcaṁ[1] mayā dinnaṁ, pasannena sapāṇinā.

14. Hatthiyānaṁ assayānaṁ, dibbayānaṁ samajjhagaṁ.
Tena mañcakadānena, pattomhi āsavakkhayaṁ.

15. Ekanavutito kappe, yaṁ mañcamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, mañcadānassidaṁ phalaṁ.

16. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

17. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

18. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Mañcadāyako[2] thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mañcadāyakattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Saraṇagamaniyatthera-apadāna

19. Āruhimha tadā nāvaṁ, bhikkhu cājīviko cahaṁ.
Nāvāya bhijjamānāya, bhikkhu me saraṇaṁ adā.

---

1. Ekaṁ veccaṁ (Syā), ekapacchaṁ (I)
2. Veccakadāyako (Syā), saddasaññikavaggepi idaṁ apadānaṁ dissati.

20. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ so me saraṇṁ adā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, saraṇagamane phalaṁ.

21. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

22. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

23. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Saraṇagamaniyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saraṇagamaniyattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Abbhañjanadāyakatthera-apadāna

24. Nagare Bandhumatiyā, rājuyyāne vasāmahaṁ.
Cammavāsī tadā āsiṁ, kamaṇḍaludharo ahaṁ.

25. Addasaṁ vimalaṁ Buddhaṁ, Sayambhuṁ aparājitaṁ.
Padhānaṁ pahitattaṁ taṁ, jhāyiṁ jhānarataṁ vasiṁ[1].

26. Sabbakāmasamiddhiñca, oghatiṇṇamanāsavaṁ.
Disvā pasanno sumano, abbhañjanamadāsahaṁ.

27. Ekanavutito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, abbhañjanassidaṁ phalaṁ.

28. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

29. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

30. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Abbhañjanadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Abbhañjanadāyakattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

1. Isiṁ (Syā)

5. Supaṭadāyakatthera-apadāna

31. Divāvihārā nikkhanto, Vipassī Lokanāyako.
Lahuṁ supaṭakaṁ[1] datvā, kappaṁ saggamhi modahaṁ.

32. Ekanavutito kappe, supaṭakamadāsahaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, supaṭassa idaṁ phalaṁ.

33. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

34. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

35. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Supaṭadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Supaṭadāyakattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Daṇḍadāyakatthera-apadāna

36. Kānanaṁ vanamogayha, veḷuṁ chetvānahaṁ tadā.
Ālambaṇaṁ karitvāna, saṁghassa adadiṁ bahuṁ[2].

37. Tena cittappasādena, subbate abhivādiya.
Ālambadaṇḍaṁ datvāna, pakkāmiṁ uttarāmukho.

38. Catunnavutito kappe, yaṁ daṇḍamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, daṇḍadānassidaṁ phalaṁ.

39. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

40. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

41. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Daṇḍadāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Daṇḍadāyakattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

Tevīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

---

1. Supaṭikaṁ (Syā), pūpapavaṁ (I)
2. Ahaṁ (Sī, Syā, I)

7. Girinelapūjakatthera-apadāna

42. Migaluddo pure āsiṁ, vipine vicaraṁ ahaṁ.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, sabbadhammāna pāraguṁ.

43. Tasmiṁ Mahākāruṇike, sabbasattahite rate.
Pasannacitto sumano, nelapupphamapūjayiṁ.

44. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

45. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

46. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

47. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Girinelapūjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Girinelapūjakattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Bodhisammajjakatthera-apadāna

48. Ahaṁ pure bodhipattaṁ, ujjhitaṁ cetiyaṅgaṇe.
Taṁ gahetvāna chaḍḍesiṁ, alabhiṁ vīsatīguṇe.

49. Tassa kammassa tejena, saṁsaranto bhavābhave.
Duve bhave saṁsarāmi, devatte cāpi mānuse.

50. Devalokā cavitvāna, āgantvā mānusaṁ bhavaṁ.
Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe.

51. Aṅgapaccaṅgasampanno, ārohapariṇāhavā.
Abhirūpo suci homi, sampuṇṇaṅgo anūnako.

52. Devaloke manusse vā, jāto vā yattha katthaci.
Bhave suvaṇṇavaṇṇo ca, uttattakanakūpamo.

53. Mudukā maddavā sniddhā[1], sukhumā sukumārikā.
Chavi me sabbadā hoti, bodhipatte suchaḍḍite[2].

54. Yato kutoci gatīsu, sarīre samudāgate.
Na limpati rajojallaṁ, vipāko pattachaḍḍite.

55. Uṇhe vātātape tassa, aggitāpena vā pana.
Gatte sedā na muccanti, vipāko pattachaḍḍite.

56. Kuṭṭhaṁ gaṇḍo kilāso ca, tilakā piḷakā tathā.
Na honti kāye daddu ca, vipāko pattachaḍḍite.

57. Aparampi guṇaṁ tassa, nibbattati bhavābhave.
Rogā na honti kāyasmiṁ, vipāko pattachaḍḍite.

58. Aparampi guṇaṁ tassa, nibbattati bhavābhave.
Na hoti cittajā pīḷā, vipāko pattachaḍḍite.

59. Aparampi guṇaṁ tassa, nibbattati bhavābhave.
Amittā na bhavantassa, vipāko pattachaḍḍite.

60. Aparampi guṇaṁ tassa, nibbattati bhavābhave.
Anūnabhogo bhavati, vipāko pattachaḍḍite.

61. Aparampi guṇaṁ tassa, nibbattati bhavābhave.
Aggirājūhi corehi, na hoti udake bhayaṁ.

62. Aparampi guṇaṁ tassa, nibbattati bhavābhave.
Dāsidāsā anucarā, honti cittānuvattakā.

63. Yamhi āyuppamāṇamhi, jāyate mānuse bhave.
Tato na hāyate āyu, tiṭṭhate yāvatāyukaṁ.

64. Abbhantarā ca bāhirā[3], negamā ca saraṭṭhakā.
Nuyuttā honti sabbepi, vuddhikāmā sukhicchakā.

65. Bhogavā yasavā homi, sirimā ñātipakkhavā.
Apetabhayasantāso, bhavehaṁ sabbato bhave.

---

1. Mudu maddavā siniddhā (Syā) 2. Suchaḍḍane (Sī) 3. Bahicarā (Sī, I, Ka)

66. Devā manussā asurā, gandhabbā yakkharakkhasā.
Sabbe te parirakkhanti, bhave saṁsarato sadā.

67. Devaloke manusse ca, anubhotvā ubho yase.
Avasāne ca nibbānaṁ, sivaṁ patto anuttaraṁ.

68. Sambuddhamuddisitvāna, bodhiṁ vā tassa Satthuno.
Yo puññaṁ pasave poso, tassa kiṁ nāma dullabhaṁ.

69. Magge phale āgame ca, jhānābhiññāguṇesu ca.
Aññesaṁ adhiko hutvā, nibbāyāmi anāsavo.

70. Pureham bodhiyā pattaṁ, chaḍḍetvā haṭṭhamānaso.
Imehi vīsataṅgehi, samaṅgī homi sabbadā.

71. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

72. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

73. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Bodhisammajjako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bodhisammajjakattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Āmaṇḍaphaladāyakatthera-apadāna

74. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Vuṭṭhahitvā samādhimhā, caṅkamī Lokanāyako.

75. Khāribhāraṁ gahetvāna, āharanto phalaṁ tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, caṅkamantaṁ Mahāmuniṁ.

76. Pasannacitto sumano, sire katvāna añjaliṁ.
Sambuddhaṁ abhivādetvā, āmaṇḍamadadiṁ phalaṁ.

77. Satasahassito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, āmaṇḍassa idaṁ phalaṁ.

78. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

79. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

80. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Āmaṇḍaphaladāyako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Āmaṇḍaphaladāyakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Sugandhatthera-apadāna

81. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena[1], uppajji vadataṁ varo.

82. Anubyañjanasampanno, bāttiṁsavaralakkhaṇo.
Byāmappabhāparivuto, raṁsijālasamotthaṭo[2].

83. Assāsetā yathā cando, sūriyova pabhaṅkaro.
Nibbāpetā yathā megho, sāgarova guṇākaro.

84. Dharaṇīriva sīlena, Himavāva samādhinā.
Ākāso viya paññāya, asaṅgo anilo yathā.

85. Sa kadāci Mahāvīro, parisāsu visārado.
Saccāni sampakāseti, uddharanto mahājanaṁ.

86. Tadā hi Bārāṇasiyaṁ, seṭṭhiputto mahāyaso.
Āsahaṁ dhanadhaññassa[3], pahūtassa bahū tadā.

87. Jaṅghāvihāraṁ vicaraṁ, migadāyamupeccahaṁ[4].
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, desentaṁ amataṁ padaṁ.

88. Visaṭṭhakantavacanaṁ, karavīkasamassaraṁ.
Haṁsarutehi[5] nigghosaṁ, viññāpentaṁ mahājanaṁ.

---

1. Nāmena (sabbattha) 2. Raṁsijālasamosaṭo (Sī, I) 3. Anantadhanadhaññassa (Ka)
4. Mupesahaṁ (Ka) 5. Haṁsadundubhi (Syā, I)

89. Disvā devātidevaṁ taṁ, sutvāva madhuraṁ giraṁ.
Pahāyanappake bhoge, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

90. Evaṁ pabbajito cāhaṁ, na cirena bahussuto.
Ahosiṁ dhammakathiko, vicittapaṭibhāṇavā.

91. Mahāparisamajjhehaṁ, haṭṭhacitto punappunaṁ.
Vaṇṇayiṁ hemavaṇṇassa, vaṇṇaṁ vaṇṇavisārado.

92. Esa khīṇāsavo Buddho, anīgho chinnasaṁsayo.
Sabbakammakkhayaṁ patto, vimuttopadhisaṁkhaye.

93. Esa so Bhagavā Buddho, esa sīho anuttaro.
Sadevakassa lokassa, brahmacakkappavattako.

94. Danto dametā santo ca, sametā nibbuto isi.
Nibbāpetā ca Assattho, assāsetā mahājanaṁ.

95. Vīro sūro ca vikkanto[1], pañño kāruṇiko vasī.
Vijitāvī ca sa Jino, appagabbo anālayo.

96. Aneñjo acalo dhīmā, amoho asamo Muni.
Dhorayho usabho nāgo, sīho Sakko garūsupi.

97. Virāgo vimalo brahmā, vādī sūro raṇañjaho.
Akhilo ca visallo ca, asamo saṁyato[2] suci.

98. Brāhmaṇo samaṇo Nātho, bhisakko sallakattako.
Yodho Buddho sutāsuto[3], acalo mudito sito[4].

99. Dhātā dhatā ca santi ca, kattā netā pakāsitā.
Sampahaṁsitā bhettā ca, chettā sotā pasaṁsitā.

100. Akhilo ca visallo ca, anīgho akathaṁkathī.
Anejo virajo kattā, gandhā vattā pasaṁsitā.

101. Tāretā atthakāretā, kāretā sampadāritā.
Pāpetā sahitā kantā, hantā ātāpī tāpaso[5].

---

1. Dhīro ca (Sī, I) 2. Vusabho (Syā, payato (I) 3. Suto suto (Sī, I)
4. Dito (Sī) 5. Hantā, tāpitā ca visositā (Syā)

102. Samacitto[1] samasamo, asahāyo dayālayo[2].
Accherasatto[3] akuho, katāvī Isisattamo.

103. Nittiṇṇakaṅkho nimmāno, appameyyo anupamo.
Sabbavākyapathātīto, saccaneyyantagū[4] Jino.

104. Sattasāravare[5] tasmiṁ, pasādo amatāvaho.
Tasmā Buddhe ca dhamme ca, saṁghe saddhā mahatthikā[6].

105. Guṇehi evamādīhi, Tilokasaraṇuttamaṁ.
Vaṇṇento parisāmajjhe, akaṁ[7] dhammakathaṁ ahaṁ.

106. Tato cutāhaṁ Tusite, anubhotvā mahāsukhaṁ.
Tato cuto manussesu, jāto homi sugandhiko.

107. Nissāso mukhagandho ca, dehagandho tatheva me.
Sedagandho ca satataṁ, sabbagandhova hoti me[8].

108. Mukhagandho sadā mayhaṁ, padumuppalacampako.
Parisanto[9] sadā vāti, sarīro ca tatheva me.

109. Guṇatthavassa sabbantaṁ, phalaṁ tu[10] paramabbhutaṁ.
Ekaggamanasā sabbe, vaṇṇayissaṁ[11] suṇātha me.

110. Guṇaṁ Buddhassa vatvāna, hitāya ca na sadisaṁ[12].
Sukhito[13] homi sabbattha, saṁgho vīrasamāyuto[14].

111. Yasassī sukhito kanto, jutimā Piyadassano.
Vattā aparibhūto ca, niddoso paññavā tathā.

112. Khīṇe āyusi[15] nibbānaṁ, sulabhaṁ Buddhabhattino.
Tesaṁ hetuṁ pavakkhāmi, taṁ suṇātha yathātathaṁ.

---

1. Saccaṭṭhito (Syā)
2. Dayāsayo (Sī)
3. Accheramanto (Syā)
4. Sabbaneyyantito (Syā)
5. Sataraṁsīvare (Syā)
6. Mahiddhikā (Sī, Ka)
7. Kathiṁ (Syā)
8. Sabbagandhotiseti me (Sī, I)
9. Ādisanto (Sī), atikanto (Syā), atisanto (I)
10. Phalantaṁ (Syā)
11. Bhāsitassa (Syā)
12. Hitāya janasandhisu (Sī, I), hitāya naṁ sukhāvahaṁ (Syā)
13. Sucitto (Syā)
14. Saraddhanisamāyuto (Sī)
15. Pāsusi (Syā)

113. Santaṁ yasaṁ Bhagavato, vidhinā abhivādayaṁ.
Tattha tatthūpapannopi[1], yassassī tena homahaṁ.

114. Dukkhassantakaraṁ Buddhaṁ, dhammaṁ santamasaṅkhataṁ.
Vaṇṇayaṁ sukhado āsiṁ, sattānaṁ sukhito tato.

115. Guṇaṁ vadanto Buddhassa, Buddhapītisamāyuto.
Sakantiṁ parakantiñca, janayiṁ tena kantimā.

116. Jino te titthikākiṇṇe[2], abhibhuyya kutitthiye.
Guṇaṁ vadanto jotesiṁ[3], Nāyakaṁ jutimā tato.

117. Piyakārī janassāpi, Sambuddhassa guṇaṁ vadaṁ.
Saradova sasaṅkohaṁ, tenāsiṁ Piyadassano.

118. Yathāsattivasenāhaṁ, sabbavācāhi santhaviṁ.
Sugataṁ tena vāgiso, vicittapaṭibhānavā.

119. Ye bālā vimatiṁ pattā, paribhonti Mahāmuniṁ.
Niggahiṁ te saddhammena, paribhūto na tenahaṁ[4].

120. Buddhavaṇṇena sattānaṁ, kilese apanesahaṁ.
Nikkilesamano homi, tassa kammassa vāhasā.

121. Sotūnaṁ vuddhimajaniṁ[5], Buddhānussatidesako.
Tenāhamāsiṁ[6] sappañño, nipuṇatthavipassako.

122. Sabbāsavaparikkhīṇo, tiṇṇasaṁsārasāgaro.
Sikhīva anupādāno, pāpuṇissāmi nibbutiṁ.

123. Imasmiṁyeva kappasmiṁ, yamahaṁ santhaviṁ Jinaṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhavaṇṇassidaṁ phalaṁ.

124. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

125. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Yattha tatthūpapannopi (Sī, I)
2. Janoghe titthakākiṇṇe (Sī, I), Jino yo titthikātiṇṇo (Syā)
3. Thomesiṁ (Syā)
4. Paribhūtena tenahaṁ (Syā)
5. Buddhimajaniṁ (Sī, I)
6. Tenāpi cāsiṁ (Syā)

126. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (5575)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sugandho thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sugandhattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Tiṇadāyakavaggo tepaññāsamo.

Tassuddānaṁ

Tiṇado Mañcado ceva, Saraṇabbhañjanappado.
Supaṭo Daṇḍadāyī ca, Nelapūjī tatheva ca.

Bodhisammajjako Maṇḍo, Sugandho dasamoti ca.
Gāthāsataṁ satevīsaṁ, gaṇitaṁ cettha sabbaso.

54. Kaccāyanavagga

1. Mahākaccāyanatthera-apadāna

1. Padumuttaro nāma Jino, anejo ajitaṁ jayo.
Satasahasse kappānaṁ, ito uppajji Nāyako.

2. Vīro kamalapattakkho, sasaṅkavimalānano.
Kanakācalasaṅkāso[1], ravidittisamappabho.

3. Sattanettamanohārī, varalakkhaṇabhūsito.
Sabbavākyapathātīto, manujāmarasakkato.

4. Sambuddho bodhayaṁ satte, vāgīso madhurassaro.
Karuṇānibandhasantāno, parisāsu visārado.

5. Deseti madhuraṁ dhammaṁ, catusaccūpasaṁhitaṁ.
Nimugge mohapaṅkamhi, samuddharati pāṇine.

6. Tadā ekacaro hutvā, tāpaso Himavālayo.
Nabhasā mānusaṁ lokaṁ, gacchanto Jinamaddasaṁ.

7. Upecca santikaṁ tassa, assosiṁ dhammadesanaṁ.
Vaṇṇayantassa Vīrassa, sāvakassa mahāguṇaṁ.

8. Saṁkhittena mayā vuttaṁ, vitthārena pakāsayaṁ.
Parisaṁ mañca toseti, yathā Kaccāyano ayaṁ.

9. Nāhaṁ evamidhekaccaṁ[2], aññaṁ passāmi sāvakaṁ.
Tasmā'tadagge[3] esaggo, evaṁ dhāretha bhikkhavo.

10. Tadāhaṁ vimhito hutvā, sutvā vākyaṁ manoramaṁ.
Himavantaṁ gamitvāna, āhitvā[4] pupphasañcayaṁ.

11. Pūjetvā Lokasaraṇaṁ, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.
Tadā mamāsayaṁ ñatvā, byākāsi sa raṇañjaho.

12. Passathetaṁ isivaraṁ, niddhantakanakattacaṁ.
Uddhaggalomaṁ pīṇaṁsaṁ, acalaṁ pañjaliṁ ṭhitaṁ.

---

1. Kañcanatacasaṅkāso (Syā)
2. Evaṁvidhaṁ kañci (Sī, I)
3. Tasmetadagge (Sī)
4. Āhatvā (Sī, I)

13. Hāsaṁ supuṇṇanayanaṁ, Buddhavaṇṇagatāsayaṁ.
Dhammajaṁ uggahadayaṁ[1], amatāsittasannibhaṁ.

14. Kaccānassa guṇaṁ sutvā, taṁ ṭhānaṁ patthayaṁ ṭhito.
Anāgatamhi addhāne, Gotamassa Mahāmune.

15. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Kaccāno nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

16. Bahussuto mahāñāṇī, adhippāyavidū Mune.
Pāpuṇissati taṁ ṭhānaṁ, yathāyaṁ byākato mayā.

17. Satasahassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

18. Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse.
Aññaṁ gatiṁ na gacchāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

19. Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe.
Nīce kule na jāyāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

20. Pacchime ca bhave dāni, jāto Ujjeniyaṁ pure[2].
Pajjotassa ca Caṇḍassa, purohitadijādhino[3].

21. Putto Tiriṭivacchassa[4], nipuṇo vedapāragū.
Mātā ca Candimā nāma, Kaccānohaṁ varattaco.

22. Vīmaṁsanatthaṁ Buddhassa, bhūmipālena pesito.
Disvā mokkhapuradvāraṁ, Nāyakaṁ guṇasañcayaṁ.

23. Sutvā ca vimalaṁ vākyaṁ, gatipaṅkavisosanaṁ.
Pāpuṇiṁ amataṁ santaṁ, sesehi saha sattahi.

24. Adhippāyavidū jāto, Sugatassa mahāmate.
Ṭhapito etadagge ca, susamiddhamanoratho.

25. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

---

1. Dhammaṁva viggahavaraṁ (Sī), dhammapaṭiggahavaraṁ (I)
2. Jāto, Ujjeniyaṁ pure rame (Syā)
3. Purohitadijātino (Sī, I)
4. Tiriṭavacchassa (Sī), Tipitivacchassa (Syā)

26. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

27. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Mahākaccāyano thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahākaccāyanattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Vakkalitthera-apadāna

28. Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.
Anomanāmo amito, nāmena Padumuttaro.

29. Padumākāravadano, padumāmalasucchavī.
Lokenānupalittova, toyena padumaṁ yathā.

30. Vīro padumapattakkho, kanto ca padumaṁ yathā.
Padumuttaragandhova, tasmā so Padumuttaro.

31. Lokajeṭṭho ca nimmāno, andhānaṁ nayanūpamo.
Santaveso guṇanidhi, karuṇāmatisāgaro.

32. Sa kadāci Mahāvīro, brahmāsurasuraccito.
Sadevamanujākiṇṇe, janamajjhe Jinuttamo[1].

33. Vadanena sugandhena, madhurena rutena ca.
Rañjayaṁ parisaṁ sabbaṁ, santhavī sāvakaṁ sakaṁ.

34. Saddhādhimutto sumati, mama dassanalālaso[2].
Natthi etādiso añño, yathāyaṁ bhikkhu Vakkali.

35. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, nagare brāhmaṇatrajo.
Hutvā sutvā ca taṁ vākyaṁ, taṁ ṭhānamabhirocayiṁ.

---

1. Januttamo (Syā, I), anuttamo (Ka) Vaṅgīsattherāpadānepi.
2. Dassanasālayo (Syā)

36. Sasāvakaṁ taṁ vimalaṁ, nimantetvā Tathāgataṁ.
Sattāhaṁ bhojayitvāna, dussehacchādayiṁ tadā.

37. Nipacca sirasā tassa, anantaguṇasāgare.
Nimuggo pītisampuṇṇo, idaṁ vacanamabraviṁ.

38. Yo so tayā santhavito, ito sattamake Muni[1].
Bhikkhu saddhāvataṁ aggo, tādiso homahaṁ Mune.

39. Evaṁ vutte Mahāvīro, anāvaraṇadassano.
Imaṁ vākyaṁ udīresi, parisāya Mahāmuni.

40. Passathetaṁ māṇavakaṁ, pītamaṭṭhanivāsanaṁ.
Hemayaññopacitaṅgaṁ[2], jananettamanoharaṁ.

41. Eso anāgataddhāne, Gotamassa Mahesino.
Aggo saddhādhimuttānaṁ, sāvakoyaṁ bhavissati.

42. Devabhūto manusso vā, sabbasantāpavajjito.
Sabbabhogaparibyūḷho, sukhito saṁsarissati.

43. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

44. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Vakkali nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

45. Tena kammavisesena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

46. Sabbattha sukhito hutvā, saṁsaranto bhavābhave.
Sāvatthiyaṁ pure jāto, kule aññatare ahaṁ.

47. Nonītasukhumālaṁ maṁ, jātapallavakomalaṁ.
Mandaṁ uttānasayanaṁ, pisācabhayatajjitā.

48. Pādamūle Mahesissa, sāyesuṁ dīnamānasā.
Imaṁ dadāma te Nātha, saraṇaṁ hoti Nāyaka.

---

1. Idha saddhādhimutto isi (Syā), ito sattamakehani (Sī, I)
2. Hemayaññopavītaṅgaṁ (Sī)

49. Tadā paṭiggahi so maṁ, bhītānaṁ saraṇo Muni.
Jālinā cakkaṅkitena[1], mudukomalapāṇinā.

50. Tadā pabhuti tenāhaṁ, arakkheyyena rakkhito.
Sabbaveravinimutto[2], sukhena parivuddhito.

51. Sugatena vinā bhūto, ukkaṇṭhāmi muhuttakaṁ.
Jātiyā sattavassohaṁ, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

52. Sabbapāramisambhūtaṁ, nīlakkhinayanaṁ[3] varaṁ.
Rūpaṁ sabbasubhākiṇṇaṁ, atitto viharāmahaṁ[4].

53. Buddharūparatiṁ[5] ña tvā, tadā ovadi maṁ Jino.
Alaṁ vakkali kiṁ rūpe, ramase bālanandite.

54. Yo hi passati saddhammaṁ, so maṁ passati paṇḍito.
Apassamāno saddhammaṁ, maṁ passampi na passati.

55. Anantādīnavo kāyo, visarukkhasamūpamo.
Āvāso sabbarogānaṁ, puñjo dukkhassa kevalo.

56. Nibbindiya tato rūpe, khandhānaṁ udayabbayaṁ.
Passa upakkilesānaṁ, sukhenantaṁ gamissasi.

57. Evaṁ tenānusiṭṭhohaṁ, Nāyakena hitesinā.
Gijjhakūṭaṁ samāruyha, jhāyāmi girikandare.

58. Ṭhito pabbatapādamhi, assāsayi[6] Mahāmuni.
Vakkalīti Jino vācaṁ, taṁ sutvā mudito ahaṁ.

59. Pakkhandiṁ selapabbhāre, anekasataporise.
Tadā Buddhānubhāvena, sukheneva mahiṁ gato.

60. Punopi[7] dhammaṁ deseti, khandhānaṁ udayabbayaṁ.
Tamahaṁ dhammamaññāya, arahattamapāpuṇiṁ.

---

1. Saṅkhalaṅkena (Sī)
2. Sabbabyādhivinimutto (Syā), sabbūpadhivinimutto (I)
3. Lakkhinīlayanaṁ (Sī)
4. Vihayāmahaṁ (Sī, I)
5. Buddho rūparatiṁ (Sī)
6. Mamāhaso (Sī)
7. Punāpi (Syā), Muni maṁ (Ka)

61. Sumahāparisamajjhe, tadā maṁ caraṇantago.
Aggaṁ saddhādhimuttānaṁ, paññapesi Mahāmati.

62. Satasahassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

63. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

64. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

65. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vakkalitthero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vakkalittherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Mahākappinatthera-apadāna

66. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Udito ajaṭākāse[1], ravīva saradambare.

67. Vacanābhāya bodheti, veneyyapadumāni so.
Kilesapaṅkaṁ soseti, matiraṁsīhi Nāyako.

68. Titthiyānaṁ yase[2] hanti, khajjotābhā yathā ravi.
Saccatthābhaṁ pakāseti, ratanaṁva divākaro.

69. Guṇānaṁ āyatibhūto, ratanānaṁva sāgaro.
Pajjunnoriva bhūtāni, dhammameghena vassati.

70. Akkhadasso tadā āsiṁ, nagare Haṁsasavhaye.
Upecca dhammamassosiṁ, Jalajuttamanāmino.

71. Ovādakassa bhikkhūnaṁ, sāvakassa Katāvino.
Guṇaṁ pakāsayantassa, tappayantassa[3] me manaṁ.

72. Sutvā patīto sumano, nimantetvā Tathāgataṁ.
Sasissaṁ bhojayitvāna, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

---

1. Jagadākāse (Sī), jaladākāse (I) 2. Yaso (Sī, I)
3. Tosayantassa (Sī), hāsayantassa (Syā), vāsayantassa (I)

73. Tadā haṁsasamabhāgo, haṁsadundubhinissano[1].
Passathetaṁ mahāmattaṁ, vinicchayavisāradaṁ.

74. Patitaṁ pādamūle me, samuggatatanūruhaṁ.
Jīmūtavaṇṇaṁ pīṇaṁsaṁ, pasannanayanānanaṁ.

75. Parivārena mahatā, rājayuttaṁ Mahāyasaṁ.
Eso katāvino ṭhānaṁ, pattheti muditāsayo.

76. Iminā paṇipātena, cāgena paṇidhīhi ca[2].
Kappasatasahassāni, nupapajjati duggatiṁ.

77. Devesu devasobhaggaṁ, manussesu mahantataṁ.
Anubhotvāna sesena[3], nibbānaṁ pāpuṇissati.

78. Satasahassito kappe, Okkākakulambhavo.
Gogamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

79. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Kappino nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

80. Tatohaṁ sukataṁ kāraṁ, katvāna Jinasāsane.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tusitaṁ agamāsahaṁ.

81. Devamānusarajjāni, sataso anusāsiya.
Bārāṇasiyamāsanne, jāto keniyajātiyaṁ.

82. Sahassaparivārena[4], sapajāpatiko ahaṁ.
Pañcapaccekabuddhānaṁ, satāni samupaṭṭhahiṁ.

83. Temāsaṁ bhojayitvāna, pacchādamha ticīvaraṁ.
Tato cutā mayaṁ sabbe, ahumha Tidasūpagā.

84. Puno sabbe manussattaṁ, agamimha tato cutā.
Kukkuṭamhi pure jātā, Himavantassa passato.

---

1. Haṁsadundubhisussaro (Sī)
2. Piṇḍapātena, cetanā paṇidhīhi ca (Sī)
3. Abhutvāva sesena (Sī), anubhotvāva sesena (Syā)
4. Satasahassaparivāro (Syā)

85. Kappino nāmahaṁ āsiṁ, rājaputto mahāyaso.
Sesāmaccakule jātā, mameva parivārayuṁ.

86. Mahārajjasukhaṁ patto, sabbakāmasamiddhimā.
Vāṇijehi samakkhātaṁ, Buddhuppādamahaṁ suṇiṁ.

87. Buddho loke samuppanno, asamo ekapuggalo.
So pakāseti saddhammaṁ, amataṁ sukhamuttamaṁ.

88. Suyuttā tassa sissā ca, sumuttā ca anāsavā.
Sutvā nesaṁ suvacanaṁ, sakkaritvāna vāṇije.

89. Pahāya rajjaṁ sāmacco, nikkhamiṁ Buddhamāmako.
Nadiṁ disvā mahācandaṁ, pūritaṁ samatittikaṁ.

90. Appatiṭṭhaṁ anālambaṁ, duttaraṁ sīghavāhiniṁ.
Guṇaṁ saritvā Buddhassa, sotthinā samatikkamiṁ.

91. Bhavasotaṁ sace Buddho, tiṇṇo lokantagū vidū[1].
Etena saccavajjena, gamanaṁ me samijjhatu.

92. Yadi santigamo maggo, mokkho caccantikaṁ[2] sukhaṁ.
Etena saccavajjena, gamanaṁ me samijjhatu.

93. Saṁgho ce tiṇṇakantāro, puññakkhetto anuttaro.
Etena saccavajjena, gamanaṁ me samijjhatu.

94. Saha kate saccavare, maggā apagataṁ jalaṁ.
Tato sukhena uttiṇṇo, nadītīre manorame.

95. Nisinnaṁ addasaṁ Buddhaṁ, udentaṁva pabhaṅkaraṁ.
Jalantaṁ hemaselaṁva, dīparukkhaṁva jotitaṁ.

96. Sasiṁva tārāsahitaṁ, sāvakehi purakkhataṁ.
Vāsavaṁ viya vassantaṁ desanājaladantaraṁ[3].

97. Vanditvāna sahāmacco, ekamantamupāvisiṁ.
Tato no āsayaṁ[4] ña tvā, Buddho dhammamadesayi.

---

1. Vibhū (Ka)
2. Mokkhadaṁ santikaṁ (Syā)
3. Devena jalanandanaṁ (Syā, I)
4. Tato ajjhāsayaṁ (Syā)

98. Sutvāna dhammaṁ vimalaṁ, avocumha mayaṁ Jinaṁ.
Pabbājehi Mahāvīra, nibbindāmha[1] mayaṁ bhave.

99. Svakkhāto bhikkhave dhammo, dukkhantakaraṇāya vo.
Caratha brahmacariyaṁ, iccāha Munisattamo.

100. Saha vācāya sabbepi, bhikkhuvesadharā mayaṁ.
Ahumha upasampannā, sotāpannā ca sāsane.

101. Tato Jetavanaṁ gantvā, anusāsi Vināyako.
Anusiṭṭho Jinenāhaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

102. Tato bhikkhusahassāni[2], anusāsimahaṁ tadā.
Mamānusāsanakarā, tepi āsuṁ anāsavā.

103. Jino tasmiṁ gune tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
Bhikkhu-ovādakānaggo, Kappinoti mahājane.

104. Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha.
Pamutto saravegova, kilese jhāpayiṁ[3] mama.

105. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

106. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

107. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Mahākappino thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahākappinattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Dabbamallaputtatthera-apadāna

108. Padumuttaro nāma Jino, Sabbalokavidū Muni.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Cakkhumā.

109. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

---

1. Nibbinnāmha (Sī, I), otiṇṇamha (Syā)
2. Bhikkhusahassaṁ taṁ (Sī, I)
3. Jhāpayī (Sī)

110. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi[1].

111. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ[2] titthiyehi ca.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

112. Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttiṁsavaralakkhaṇo.

113. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

114. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, seṭṭhiputto mahāyaso.
Upetvā lokapajjotaṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.

115. Senāsanāni bhikkhūnaṁ, paññāpentaṁ sasāvakaṁ.
Kittayantassa vacanaṁ, suṇitvā mudito ahaṁ.

116. Adhikāraṁ sasaṁghassa, katvā tassa Mahesino.
Nipacca sirasā pāde, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

117. Tadāha sa Mahāvīro, mama kammaṁ pakittayaṁ.
Yo sasaṁghamabhojesi, sattāhaṁ Lokanāyakaṁ.

118. Soyaṁ kamalapattakkho, sīhaṁso kanakattaco.
Mama pādamūle nipati[3], patthayaṁ ṭhānamuttamaṁ.

119. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

120. Sāvako tassa Buddhassa, Dabbo nāmena vissuto.
Senāsanapaññāpako, aggo hessatiyaṁ tadā.

121. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

122. Satānaṁ tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

---

1. Patiṭṭhahi (Syā, Ka) 2. Suññakaṁ (Sī) evamuparipi. 3. Patito (I)

123. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Sabbattha sukhito āsiṁ, tassa kammassa vāhasā.

124. Ekanavutito kappe, Vipassī nāma Nāyako.
Uppajji cārudassano[1], sabbadhammavipassako.

125. Duṭṭhacitto upavadiṁ, sāvakaṁ tassa tādino.
Sabbāsavaparikkhīṇaṁ, suddhoti ca vijāniya.

126. Tasseva Naravīrassa, sāvakānaṁ mahesinaṁ.
Salākaṁ ca gahetvāna[2], khīrodanamadāsahaṁ.

127. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

128. Sāsanaṁ jotayitvāna, abhibhuyya kutitthiye.
Vineyye vinayitvāva, nibbuto so sasāvako.

129. Sasisse nibbute Nāthe, atthamentamhi sāsane.
Devā kandiṁsu saṁviggā, muttakesā rudammukhā.

130. Nibbāyissati dhammakkho, na passissāma subbate.
Na suṇissāma saddhammaṁ, aho no appapuññatā.

131. Tadāyaṁ pathavī sabbā, acalā sā calācalā[3].
Sāgaro ca sasokova, vinadī karuṇaṁ giraṁ.

132. Catuddisā dundubhiyo, nādayiṁsu amānusā.
Samantato asaniyo, phaliṁsu ca bhayāvahā.

133. Ukkā patiṁsu nabhasā, dhūmaketu ca dissati.
Sadhūmā jālavaṭṭā ca[4], raviṁsu karuṇaṁ migā.

134. Uppāde dāruṇe disvā, sāsanatthaṅgasūcake.
Saṁviggā bhikkhavo satta, cintayimha mayaṁ tadā.

135. Sāsanena vināmhākaṁ, jīvitena alaṁ mayaṁ.
Pavisitvā mahāraññaṁ, yuñjāma Jinasāsanaṁ.

---

1. Cārunayano (Sī, Syā, I)
2. Salākaṁ paggahetvāna (Sī, I)
3. Calācalī (Sī), pulāpulī (Syā)
4. Sabbathalajasattā ca (Sī)

136. Addasamha tadāraññe, ubbiddhaṁ selamuttamaṁ.
Nisseṇiyā tamāruyha, nisseṇiṁ pātayimhase.

137. Tadā ovadi no thero, Buddhuppādo sudullabho.
Saddhātidullabhā laddhā, thokaṁ sesañca sāsanaṁ.

138. Nipatanti khaṇātītā, anante dukkhasāgare.
Tasmā payogo kattabbo, yāva ṭhāti Mune mataṁ[1].

139. Arahā āsi so thero, anāgāmī tadānugo.
Susīlā itare yuttā, devalokaṁ agamhase.

140. Nibbuto tiṇṇasaṁsāro, Suddhāvāse ca ekako.
Ahañca Pakkusāti ca, Sabhiyo Bāhiyo tathā.

141. Kumārakassapo ceva, tattha tatthūpagā mayaṁ.
Saṁsārabandhanā muttā, Gotamenānukampitā.

142. Mallesu Kusinārāyaṁ, jāto gabbheva me sato.
Mātā matā citāruḷhā, tato nippatito ahaṁ.

143. Patito dabbapuñjamhi, tato Dabboti vissuto.
Brahmacārībalenāhaṁ, vimutto sattavassiko.

144. Khīrodanabalenāhaṁ, pañcahaṅgehupāgato.
Khīṇāsavopavādena, pāpehi bahucodito.

145. Ubho puññañca pāpañca, vītivattomhi dānihaṁ.
Patvāna paramaṁ santiṁ, viharāmi anāsavo.

146. Senāsanaṁ paññāpayiṁ, hāsayitvāna subbate.
Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.

147. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

148. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

149. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Dabbamallaputto thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dabbamallaputtattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

1. Yāva tiṭṭhati sāsanaṁ (Syā)

5. Kumārakassapatthera-apadāna

150. Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.
Sabbalokahito vīro, Padumuttaranāmako.

151. Tadāhaṁ brāhmaṇo hutvā, vissuto vedapāragū.
Divāvihāraṁ vicaraṁ, addasaṁ Lokanāyakaṁ.

152. Catusaccaṁ pakāsentaṁ, bodhayantaṁ sadevakaṁ.
Vicittakathikānaggaṁ, vaṇṇayantaṁ mahājane.

153. Tadā muditacittohaṁ, nimantetvā Tathāgataṁ.
Nānārattehi vatthehi, alaṅkaritvāna maṇḍapaṁ.

154. Nānāratanapajjotaṁ, sasaṁghaṁ bhojayiṁ tahiṁ.
Bhojayitvāna sattāhaṁ, nānaggarasabhojanaṁ.

155. Nānācittehi[1] pupphehi, pūjayitvā sasāvakaṁ[2].
Nipacca pādamūlamhi, taṁ ṭhānaṁ patthayiṁ ahaṁ.

156. Tadā Munivaro āha, karuṇekarasāsayo[3].
Passathetaṁ dijavaraṁ, padumānanalocanaṁ.

157. Pītipāmojjabahulaṁ, samuggatatanūruhaṁ.
Hāsamhitavisālakkhaṁ, mama sāsanalālasaṁ.

158. Patitaṁ pādamūle me, ekāvatthasumānasaṁ[4].
Esa pattheti taṁ ṭhānaṁ, vicittakathikattanaṁ[5].

159. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

160. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Kumārakassapo nāma, hessati Satthu sāvako.

161. Vicittapupphadussānaṁ, ratanānañca vāhasā.
Vicittakathikānaṁ so, aggataṁ pāpuṇissati.

---

1. Nānāvaṇṇehi (Sī)
2. Mahāvīraṁ (Ka)
3. Karuṇo karuṇālayo (Syā)
4. Ekavatthaṁ sumānasaṁ (Syā, Ka)
5. Vicittakathikattadaṁ (Sī, I)

162. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

163. Paribbhamaṁ bhavābhave[1], raṅgamajjhe yathā naṭo.
Sākhamigatrajo hutvā, migiyā kucchimokkamiṁ.

164. Tadā mayi kucchigate, vajjhavāro upaṭṭhito.
Sākhena cattā me mātā, Nigrodhaṁ saraṇaṁ gatā.

165. Tena sā migarājena, maraṇā parimocitā.
Pariccajitvā sapāṇaṁ[2], mamevaṁ ovadī tadā.

166. Nigrodhameva seveyya, na Sākhamupasaṁvase.
Nigrodhasmiṁ mataṁ seyyo, yañce Sākhamhi jīvitaṁ.

167. Tenānusiṭṭhā migayūthapena,
Ahañca mātā ca tathetare ca[3].
Āgamma rammaṁ Tusitādhivāsaṁ,
Gatā pavāsaṁ sagharaṁ yatheva.

168. Puno Kassapavīrassa, atthamentamhi sāsane.
Āruyha Selasikharaṁ, yuñjitvā Jinasāsanaṁ.

169. Idānāhaṁ Rājagahe, jāto seṭṭhikule ahuṁ.
Āpannasattā me mātā, pabbaji anagāriyaṁ.

170. Sagabbhaṁ taṁ viditvāna, Devadattamupānayuṁ.
So avoca vināsetha, pāpikaṁ bhikkhuniṁ imaṁ.

171. Idānipi Munindena, Jinena anukampitā.
Sukhinī ajanī mayhaṁ, mātā bhikkhunupassaye.

172. Taṁ viditvā mahīpālo, Kosalo maṁ aposayi.
Kumāraparihārena, nāmenāhañca Kassapo.

173. Mahākassapamāgamma, ahaṁ Kumārakassapo.
Vammikasadisaṁ kāyaṁ, sutvā Buddhena desitaṁ.

---

1. Bhavākāse (Sī, I)
2. Saṁpāṇaṁ (Sī, I)
3. Citare ca (Syā), tassovādena (I), citare ca tassovādaṁ (Ka)

174. Tato cittaṁ vimucci me, anupādāya sabbaso.
Pāyāsiṁ damayitvāhaṁ, etadaggamapāpuṇiṁ.

175. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

176. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

177. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kumārakassapo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kumārākassapattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

Catuvīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

---

6. Bāhiyatthera-apadāna

178. Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.
Mahappabho Tilokaggo, nāmena Padumuttaro.

179. Khippābhiññassa bhikkhussa, guṇaṁ kittayato Mune.
Sutvā udaggacittohaṁ, kāraṁ katvā Mahesino.

180. Datvā sattāhikaṁ dānaṁ, sasissassa Mune ahaṁ.
Abhivādiya Sambuddhaṁ, taṁ ṭhānaṁ patthayiṁ tadā.

181. Tato maṁ byākari Buddho, etaṁ passatha brāhmaṇaṁ.
Patitaṁ pādamūle me, cariyaṁ paccavekkhaṇaṁ[1].

182. Hemayaññopacitaṅgaṁ, avadātatanuttacaṁ.
Palambabimbatamboṭṭhaṁ, setatiṇhasamaṁ dijaṁ.

183. Guṇathāmabahutaraṁ, samuggatatanūruhaṁ.
Guṇoghāyatanībhūtaṁ, pītisamphullitānanaṁ.

184. Eso patthayate ṭhānaṁ, khippābhiññassa bhikkhuno.
Anāgate Mahāvīro, Gotamo nāma hessati.

---

1. Pasannanayanānanaṁ (Sī), pīnasampannavekkhaṇaṁ (Syā), pīṇaṁsaṁ paccave kkhaṇaṁ (I)

185. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Bāhiyo nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

186. Tadā hi tuṭṭho vuṭṭhāya, yāvajīvaṁ Mahāmune.
Kāraṁ katvā cuto saggaṁ, agaṁ sabhavanaṁ yathā.

187. Devabhūto manusso vā, sukhito tassa kammuno.
Vāhasā saṁsaritvāna, sampattimanubhomahaṁ.

188. Puna Kassapavīrassa, atthamentamhi[1] sāsane.
Āruyha selasikharaṁ, yuñjitvā Jinasāsanaṁ.

189. Visuddhasīlo sappañño, Jinasāsanakārako.
Tato cutā pañca janā, devalokaṁ agamhase.

190. Tatohaṁ Bāhiyo jāto, Bhārukacche puruttame.
Tato nāvāya pakkhando[2], sāgaraṁ appasiddhiyaṁ[3].

191. Tato nāvā abhijjittha, gantvāna katipāhakaṁ.
Tadā bhīsanake ghore, patito makarākare.

192. Tadāhaṁ vāyamitvāna, santaritvā mahodadhiṁ.
Suppādapaṭṭanavaraṁ[4], sampatto mandavedhito[5].

193. Dārucīraṁ nivāsetvā, gāmaṁ piṇḍāya pāvisiṁ.
Tadāha so jano tuṭṭho, arahāyamidhāgato.

194. Imaṁ annena pānena, vatthena sayanena ca.
Bhesajjena ca sakkatvā, hessāma sukhitā mayaṁ.

195. Paccayānaṁ tadā lābhī, tehi sakkatapūjito.
Arahāhanti saṅkappaṁ, uppādesiṁ ayoniso.

196. Tato me cittamaññāya, codayī pubbadevatā.
Na tvaṁ upāyamaggaññū, kuto tvaṁ arahā bhave.

197. Codito tāya saṁviggo, tadāhaṁ paripucchitaṁ.
Ke vā ete kuhiṁ loke, arahanto Naruttamā.

---

1. Atthaṅgatamhi (Syā)
2. Pakkhanto (Sī), pakkanto (I)
3. Atthasiddhiyaṁ (Ka)
4. Suppādapaṭṭanavaraṁ (Sī, I)
5. Mandamedhiko (Sī), mandavedito (Syā), maddaveratаṁ (Ka)

198. Sāvatthiyaṁ Kosalamandire Jino,
Pahūtapañño Varabhūrimedhaso.
So Sakyaputto Arahā anāsavo,
Deseti dhammaṁ arahattapattiyā.

199. Tadassa sutvā vacanaṁ supīṇito[1],
Nidhiṁva laddhā kapaṇoti vimhito.
Udaggacitto arahattamuttamaṁ,
Sudassanaṁ daṭṭhumanantagocaraṁ.

200. Tadā tato nikkhamitvāna Satthuno[2],
Sadā Jinaṁ passāmi vimalānanaṁ[3].
Upecca rammaṁ vijitavhayaṁ vanaṁ,
Dije apucchiṁ kuhiṁ lokanandano.

201. Tato avocuṁ Naradevavandito,
Puraṁ paviṭṭho asanesanāya so.
Sasova[4] khippaṁ Munidassanussuko,
Upecca vandāhi tamaggapuggalaṁ.

202. Tatohaṁ tuvaṭaṁ gantvā, Sāvatthiṁ puramuttamaṁ.
Vicarantaṁ tamaddakkhiṁ, piṇḍatthaṁ apihāgidhaṁ.

203. Pattapāṇiṁ alolakkhaṁ, pācayantaṁ pītākaraṁ[5].
Sirīnilayasaṅkāsaṁ, ravidittiharānanaṁ.

204. Taṁ samecca nipaccāhaṁ, idaṁ vacanamabraviṁ.
Kupathe vippanaṭṭhassa, saraṇaṁ hohi Gotama.

205. Pāṇasantāraṇatthāya, piṇḍāya vicarāmahaṁ.
Na te dhammakathākālo, iccāha Munisattamo.

206. Tadā punappunaṁ Buddhaṁ, āyāciṁ dhammalālaso.
Yo me dhammamadesesi, gambhīraṁ suññataṁ padaṁ.

---

1. Pīṇitvā (Ka)
2. Nikkhamituna Satthuvaraṁ (Sī)
3. Parājinaṁ passāmi kamalānanaṁ (Ka)
4. Paccehi (Sī, Syā)
5. Bhājayantaṁ viyāmataṁ (Sī), jotayantaṁ idhāmataṁ (Syā), bhājayantaṁ idaṁmataṁ (I)

207. Tassa dhammaṁ suṇitvāna, pāpuṇiṁ āsavakkhayaṁ.
Parikkhīṇāyuko santo, aho Satthānukampako.

208. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

209. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

210. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

211. Evaṁ thero viyākāsi, Bāhiyo Dārucīriyo.
Saṅkārakūṭe patito, bhūtāviṭṭhāya gāviyā.

212. Attano pubbacariyaṁ, kittayitvā mahāmati.
Parinibbāyi so thero[1], Sāvatthiyaṁ puruttame.

213. Nagarā nikkhamanto taṁ, disvāna Isisattamo.
Dārucīradharaṁ dhīraṁ, Bāhiyaṁ bāhitāgamaṁ.

214. Bhūmiyaṁ patitaṁ dantaṁ, indaketūva pātitaṁ.
Gatāyuṁ sukkhakilesaṁ[2], Jinasāsanakārakaṁ.

215. Tato āmantayī Satthā, sāvake sāsane rate.
Gaṇhatha netvā[3] jhāpetha, tanuṁ sabrahmacārino.

216. Thūpaṁ karotha pūjetha, nibbuto so mahāmati.
Khippābhiññānamesaggo, sāvako me vacokaro.

217. Sahassamapi ce gāthā, anatthapadasañhitā.
Ekaṁ gāthāpadaṁ seyyo, yaṁ sutvā upasammati.

218. Yattha āpo ca pathavī, tejo vāyo na gādhati.
Na tattha sukkā jotanti, ādicco na pakāsati.

219. Na tattha candimā bhāti, tamo tattha na vijjati.
Yadā ca attanāvedi, muni monena brāhmaṇo.

---

1. Vīro (Sī), dhīro (Syā) 2. Gatāyu saṁgataklesaṁ (Sī, I), tadāyu saṅkatālesaṁ (Ka)
3. Hutvā (Syā, I, Ka)

220. Atha rūpā arūpā ca, sukhadukkhā vimuccati.
Iccevaṁ abhaṇī Nātho, Tilokasaraṇo Muni.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Bāhiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bāhiyattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Mahākoṭṭhikatthera-apadāna

221. Padumuttaro nāma Jino, Sabbalokavidū Muni.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Cakkhumā.

222. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

223. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

224. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ titthiyehi ca.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

225. Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, bātthiṁsavaralakkhaṇo.

226. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

227. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, brāhmaṇo vedapāragū.
Upecca Sabbalokaggaṁ[1], assosiṁ dhammadesanaṁ.

228. Tadā so sāvakaṁ Vīro, pabhinnamatigocaraṁ.
Atthe dhamme nirutte ca, paṭibhāne ca kovidaṁ.

229. Ṭhapesi etadaggamhi, taṁ sutvā mudito ahaṁ.
Sasāvakaṁ Jinavaraṁ, sattāhaṁ bhojayiṁ tadā.

230. Dussehacchādayitvāna, sasissaṁ buddhisāgaraṁ[2].
Nipacca pādamūlamhi, taṁ ṭhānaṁ patthayiṁ ahaṁ.

---

1. Sabbasāraggaṁ (Sī), sattapāragaṁ (I)
2. Buddhasāgaraṁ (Ka)

231. Tato avoca Lokaggo, passathetaṁ dijuttamaṁ.
Vinataṁ pādamūle me, kamalodarasappabhaṁ.

232. Buddhaseṭṭhassa[1] bhikkhussa, ṭhānaṁ patthayate ayaṁ.
Tāya saddhāya cāgena, saddhammassavanena[2] ca.

233. Sabbattha sukhito hutvā, saṁsaritvā bhavābhave.
Anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manorathaṁ.

234. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

235. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Koṭṭhiko nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

236. Taṁ sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacitto paricariṁ, sato paññāsamāhito.

237. Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

238. Satānaṁ tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

239. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Sabbattha sukhito āsiṁ, tassa kammassa vāhasā.

240. Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse.
Aññaṁ gatiṁ na gacchāmi, suciṇṇassa idaṁ phalaṁ.

241. Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe.
Nīce kule na jāyāmi, suciṇṇassa idaṁ phalaṁ.

242. Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu ahosahaṁ.
Sāvatthiyaṁ vippakule, paccājāto mahaddhane.

243. Mātā Candavatī nāma, pitā me Assalāyano.
Yadā me pitaraṁ Buddho, vinayī sabbasuddhiyā.

---

1. Seṭṭhaṁ Buddhassa (Syā, Ka)
2. Tena dhammassavena (Sī, I, Ka)

244. Tadā pasanno Sugate, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Moggallāno ācariyo, upajjhā Sārisambhavo.

245. Kesesu chijjamānesu, diṭṭhi chinnā samūlikā.
Nivāsento ca kāsāvaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

246. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne ca me mati.
Pabhinnā tena Lokaggo, etadagge ṭhapesi maṁ.

247. Asandiṭṭhaṁ viyākāsiṁ, Upatissena pucchito.
Paṭisambhidāsu tenāhaṁ, aggo Sambuddhasāsane.

248. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

249. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

250. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Mahākoṭṭhiko thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahākoṭṭhikattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Uruveḷakassapatthera-apadāna

251. Padumuttaro nāma Jino, Sabbalokavidū Muni.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Cakkhumā.

252. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

253. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

254. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ titthiyehi ca.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

255. Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttiṁsavaralakkhaṇo.

256. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

257. Tadāhaṁ Haṁsavatiyā, brāhmaṇo sādhusammato.
Upecca lokapajjotaṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.

258. Tadā mahāparisatiṁ, mahāparisasāvakaṁ.
Ṭhapentaṁ etadaggamhi, sutvāna mudito ahaṁ.

259. Mahatā parivārena, nimantetvā Mahājinaṁ.
Brāhmaṇānaṁ sahassena, sahadānamadāsahaṁ.

260. Mahādānaṁ daditvāna, abhivādiya Nāyakaṁ.
Ekamantaṁ ṭhito haṭṭho, idaṁ vacanamabraviṁ.

261. Tayi saddhāya me Vīra, adhikāraguṇena ca.
Parisā mahatī hotu, nibbattassa tahiṁ tahiṁ.

262. Tadā avoca parisaṁ, gajagajjitasussaro.
Karavīkaruto Satthā, etaṁ passatha brāhmaṇaṁ.

263. Hemavaṇṇaṁ mahābāhuṁ, kamalānanalocanaṁ.
Udaggatanujaṁ haṭṭhaṁ, saddhavantaṁ guṇe mama.

264. Esa patthayate ṭhānaṁ[1], Sīhaghosassa bhikkhuno.
Anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manorathaṁ.

265. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

266. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Kassapo nāma gottena, hessati Satthu sāvako.

267. Ito dvenavute kappe, ahu Satthā anuttaro.
Anūpamo asadiso, Phusso Lokagganāyako.

268. So ca sabbaṁ tamaṁ hantvā, vijaṭetvā mahājaṭaṁ.
Vassate amataṁ vuṭṭhiṁ, tappayanto sadevakaṁ.

---

1. Patthayi taṁ ṭhānaṁ (Syā)

269. Tadāhi Bārāṇasiyaṁ, rājā paccā ahumhase.
Bhātaromha tayo sabbe, saṁvisaṭṭhāva rājino.

270. Vīraṅgarūpā balino, saṅgāme aparājitā.
Tadā kupitapaccanto[1], amhe āha mahīpati.

271. Etha gantvāna paccantaṁ, sodhetvā aṭṭavībalaṁ.
Khemaṁ vijiritaṁ katvā, puna dethāti bhāsatha.

272. Tato mayaṁ avocumha, yadi deyyāsi Nāyakaṁ.
Upaṭṭhānāya amhākaṁ, sādhiyissāma vo tato.

273. Tato mayaṁ laddhavarā, bhūmipālena pesitā.
Nikkhittasatthaṁ paccantaṁ, katvā punarupacca taṁ.

274. Yācitvā Satthupaṭṭhānaṁ, rājānaṁ Lokanāyakaṁ.
Munivīraṁ labhitvāna, yāvajīvaṁ yajimha taṁ.

275. Mahagghāni ca vatthāni, paṇītāni rasāni ca.
Senāsanāni rammāni, bhesajjāni hitāni ca.

276. Datvā sasaṁghamunino[2], dhammenuppāditāni no.
Sīlavanto kāruṇikā, bhāvanāyuttamānasā.

277. Saddhā paricaritvāna, mettacittena Nāyakaṁ.
Nibbute tamhi Lokagge, pūjaṁ katvā yathābalaṁ.

278. Tato cutā Santusitaṁ[3], gatā tattha mahāsukhaṁ.
Anubhūtā mayaṁ sabbe, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

279. Māyākāro yathā raṅge[4], dassesi vikatiṁ bahuṁ.
Tathā bhave bhamantohaṁ[5], Videhādhipatī ahuṁ.

280. Guṇāceḷassa vākyena, micchādiṭṭhigatāsayo.
Narakaṁ maggamārūḷho, Rucāya mama dhītuyā.

281. Ovādaṁ nādiyitvāna, brahmunā Nāradenahaṁ.
Bahudhā saṁsito santo, diṭṭhiṁ hitvāna pāpikaṁ.

---

1. Kuppati paccanto (Ka) 2. Sasaṁghassa Mune (Sī, I) 3. Tāvatiṁsaṁ (Syā)
4. Laddho (Syā, I) 5. Gamentohaṁ (Ka), bhavantohaṁ (Syā)

282. Pūrayitvā visesena, dasa kammapathānihaṁ.
Hitvāna dehamagamiṁ, saggaṁ sabhavanaṁ yathā.

283. Pacchime bhave sampatte, brahmabandhu ahosahaṁ.
Bārāṇasiyaṁ phītāyaṁ, jāto vippamahākule.

284. Maccubyādhijarā bhīto, ogāhetvā Mahāvanaṁ[1].
Nibbānaṁ padamesanto, jaṭilesu paribbajiṁ.

285. Tadā dve bhātaro mayhaṁ, pabbajiṁsu mayā saha.
Uruveḷāyaṁ māpetvā, assamaṁ nivasiṁ ahaṁ.

286. Kassapo nāma gottena, Uruveḷanivāsiko[2].
Tato me āsi paññatti, Uruveḷakassapo iti.

287. Nadīsakāse bhātā me, Nadīkassapasavhayo.
Āsī sakāsanāmena, Gayāyaṁ Gayākassapo.

288. Dve satāni kaniṭṭhassa, tīṇi majjhassa bhātuno.
Mama pañca satānūnā, sissā sabbe mamānugā.

289. Tadā upecca maṁ Buddho, katvāna vividhāni me[3].
Pāṭihīrāni Lokaggo, vinesi Narasārathi.

290. Sahassaparivārena, ahosiṁ ehibhikkhuko.
Teheva saha sabbehi, arahattamapāpuṇiṁ.

291. Te cevaññe ca bahavo, sissā maṁ parivārayuṁ.
Sāsituñca samatthohaṁ, tato maṁ Isisattamo.

292. Mahāparisabhāvasmiṁ, etadagge ṭhapesi maṁ.
Aho Buddhe kataṁ kāraṁ, saphalaṁ me ajāyatha.

293. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

294. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Jahitvāna mahādhanaṁ (Sī), jahitvā ca mahādhanaṁ (I)
2. Uruvelāya nivasiṁ (Syā)
3. Katvā nānāvidhāni me (Sī)

295. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Uruveḷakassapo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uruveḷakassapattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Rādhatthera-apadāna

296. Padumuttaro nāma Jino, Sabbalokavidū Muni.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Cakkhumā.

297. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

298. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

299. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ titthiyehi ca.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

300. Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttiṁsavaralakkhaṇo.

301. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

302. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, brāhmaṇo mantapāragū.
Upecca taṁ Naravaraṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.

303. Paññāpentaṁ Mahāvīraṁ, parisāsu visāradaṁ.
Paṭibhāneyyakaṁ bhikkhuṁ, etadagge Vināyakaṁ.

304. Tadāhaṁ kāraṁ katvāna, sasaṁghe Lokanāyake.
Nipacca sirasā pāde, taṁ ṭhānaṁ abhipatthayiṁ.

305. Tato maṁ Bhagavā āha, siṅgīnikkhasamappabho.
Sarena rajanīyena, kilesamalahārinā.

306. Sukhī bhavassu dīghāyu, sijjhatu paṇidhī tava.
Sasaṁghe me kataṁ kāraṁ, atīva vipulaṁ tayā.

307. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

308. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Rādhoti nāmadheyyena, hessati Satthu sāvako.

309. Sa te hetuguṇe tuṭṭho, Sakyaputto Narāsabho[1].
Paṭibhāneyyakānaggaṁ, paññapessati Nāyako.

310. Taṁ sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacitto paricari, sato paññāsamāhito.

311. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

312. Satānaṁ tīṇikkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ pañcakkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.

313. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Sabbattha sukhito āsiṁ, tassa kammassa vāhasā.

314. Pacchime bhave sampatte, Giribbajapuruttame.
Jāto vippakule niddhe, vikalacchādanāsane.

315. Kaṭacchubhikkhaṁ pādāsiṁ, Sāriputtassa tādino.
Yadā jiṇṇo ca vuddho ca, tadārāmamupāgamiṁ.

316. Pabbajati na maṁ koci[2], jiṇṇadubbalathāmakaṁ.
Tena dīno vivaṇṇaṅgo[3], soko cāsiṁ tadā ahaṁ.

317. Disvā Mahākāruṇiko, mamamāha[4] Mahāmuni.
Kimatthaṁ puttasokaṭṭo, brūhi te cittajaṁ rujaṁ.

318. Pabbajjaṁ na labhe Vīra, svākkhāte tava sāsane.
Tena sokena dīnosmi, saraṇaṁ hohi Nāyaka.

---

1. Idaṁ pādadvayaṁ syāmamūle natthi.
2. Pabbājenti na maṁ keci (Sī, Syā, I)
3. Vivaṇṇako (Ka)
4. Mamāha so (Sī), mamāha ca (I)

319. Tadā bhikkhū samānetvā, apucchi Munisattamo.
Imassa adhikāraṁ ye, saranti byāharantu te.

320. Sāriputto tadāvoca, kāramassa sarāmahaṁ.
Kaṭacchubhikkhaṁ dāpesi, piṇḍāya carato mama.

321. Sādhu sādhu kataññūsi, Sāriputta imaṁ tuvaṁ.
Pabbājehi dijaṁ vuḍḍhaṁ, hessatājāniyo ayaṁ.

322. Tato alatthaṁ pabbajjaṁ, kammavācopasampadaṁ.
Na cireneva kālena, pāpuṇiṁ āsavakkhayaṁ.

323. Sakkaccaṁ Munino vākyaṁ, suṇāmi mudito yato.
Paṭibhāneyyakānaggaṁ, tato maṁ ṭhapeyī Jino.

324. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

325. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

326. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Rādho thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Rādhattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Mogharājatthera-apadāna

327. Padumuttaro nāma Jino, Sabbalokavidū Muni.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Cakkhumā.

328. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

329. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

330. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ titthiyehi ca.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

331. Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggato so Mahāmuni.
Kañcana gghiyasaṅkāso, bāttiṁsavaralakkhaṇo.

332. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

333. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, kule aññatare ahuṁ.
Parakammāyane yutto, natthi me kiñci saṁdhanaṁ.

334. Paṭikkamanasālāyaṁ, vasanto katabhūmiyaṁ.
Aggiṁ ujjālayiṁ tattha, daḷhaṁ kaṇhāsi sā[1] mahī.

335. Tadā parisatiṁ Nātho, catusaccapakāsako.
Sāvakaṁ sampakittesi, lūkhacīvaradhārakaṁ.

336. Tassa tamhi guṇe tuṭṭho, paṇipacca[2] Tathāgataṁ.
Lūkhacīvaradhāraggaṁ, patthayiṁ ṭhānamuttamaṁ.

337. Tadā avoca Bhagavā, sāvake Padumuttaro.
Passathetaṁ purisakaṁ, kucelaṁ tanudehakaṁ.

338. Pītippasannavadanaṁ, saddhādhanasamanvitaṁ[3].
Udaggatanujaṁ haṭṭhaṁ, acalaṁ sālapiṇḍitaṁ.

339. Eso pattheti taṁ ṭhānaṁ, Saccasenassa bhikkhuno.
Lūkhacīvaradhārissa, tassa vaṇṇasitāsayo[4].

340. Taṁ sutvā mudito hutvā, nipacca sirasā Jinaṁ.
Yāvajīvaṁ subhaṁ kammaṁ, karitvā Jinasāsane.

341. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsūpago ahaṁ.

342. Paṭikkamanasālāyaṁ, bhūmidāhakakammunā.
Samasahassaṁ niraye, adayhiṁ vedanāṭṭito.

343. Tena kammāvasesena, pañca jātisatānihaṁ.
Manusso kulajo hutvā, jātiyā lakkhaṇaṅkito.

1. Kaṇhā siyā (Sī, I), ḍayhakaṇhā silā (Syā)
2. Patipajja (Syā)
3. Saddhāsnehasamanvataṁ (Ka)
4. Vaṇṇagatāsayo (Sī, Syā, I)

344. Pañcajātisatāneva, kuṭṭharogasamappito.
Mahādukkhaṁ anubhaviṁ, tassa kammassa vāhasā.

345. Imasmiṁ bhaddake kappe, Upariṭṭhaṁ yasassinaṁ.
Piṇḍapātena tappesiṁ, pasannamānaso ahaṁ.

346. Tena kammavisesena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

347. Pacchime bhave sampatte, ajāyiṁ khattiye kule.
Pituno accayenāhaṁ, mahārajjasamappito.

348. Kuṭṭharogādhibhūtohaṁ, na ratiṁ na sukhaṁ labhe.
Moghaṁ rajjaṁ sukhaṁ yasmā, Mogharājā tato ahaṁ.

349. Kāyassa dosaṁ disvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Bāvarissa dijaggassa, sissattaṁ ajjhupāgamiṁ.

350. Mahatā parivārena, upecca Naranāyakaṁ.
Apucchiṁ nipuṇaṁ pañhaṁ, taṁ Vīraṁ vādisūdanaṁ.

351. Ayaṁ loko paro loko, brahmaloko sadevako.
Diṭṭhiṁ no[1] nābhijānāmi, Gotamassa Yasassino.

352. Evābhikkantadassāviṁ, atthi pañhena āgamaṁ.
Kathaṁ lokaṁ avekkhantaṁ, maccurājā na passati.

353. Suññato lokaṁ avekkhassu, Mogharāja sadā sato.
Attānudiṭṭhiṁ uhacca, evaṁ maccutaro siyā.

354. Evaṁ lokaṁ avekkhantaṁ, maccurājā na passati.
Iti maṁ abhaṇi Buddho, sabbarogatikicchako.

355. Saha gāthāvasānena, kesamassuvivajjito.
Kāsāvavatthavasano, āsiṁ bhikkhu tathārahā.

356. Saṁghikesu vihāresu, na vasiṁ rogapīḷito.
Mā vihāro padussīti, vātarogehi pīḷito[2].

---

1. Diṭṭhā no (Sī), diṭṭhaṁ no (I), diṭṭhiṁ te (Syā)
2. Vācāyābhisupīḷito (Syā, I), vātarogī supīḷito (Ka)

357. Saṅkārakūṭā āhitvā, susānā rathikāhi ca.
Tato saṅghāṭiṁ karitvā, dhārayiṁ lūkhacīvaraṁ.

358. Mahābhisakko tasmiṁ me, guṇe tuṭṭho Vināyako.
Lūkhacīvaradhārīnaṁ, etadagge ṭhapesi maṁ.

359. Puññapāpaparikkhīṇo, sabbarogavivajjito.
Sikhīva anupādāno, nibbāyissamanāsavo.

360. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

361. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

362. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (5937)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Mogharājā thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mogharājattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Kaccāyanavaggo catupaññāsamo.

Tassuddānaṁ

Kaccāno Vakkalī thero, Mahākappinasavhayo.
Dabbo Kumāranāmo ca, Bāhiyo Koṭṭhiko vasī.

Uruveḷakassapo Rādho, Mogharājā ca paṇḍito.
Tīṇi gāthāsatānettha, bāsaṭṭhi ceva piṇḍitā.

55. Bhaddiyavagga

1. Lakuṇḍabhaddiyatthera-apadāna

1. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

2. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, seṭṭhiputto mahaddhano.
Jaṅghāvihāraṁ vicaraṁ, saṁghārāmaṁ agacchahaṁ.

3. Tadā so lokapajjoto, dhammaṁ desesi Nāyako.
Mañjussarānaṁ pavaraṁ, sāvakaṁ abhikittayi.

4. Taṁ sutvā mudito hutvā, kāraṁ katvā Mahesino.
Vanditvā Satthuno pāde, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

5. Tadā Buddho viyākāsi, saṁghamajjhe Vināyako.
Anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manorathaṁ.

6. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

7. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Bhaddiyo nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

8. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

9. Dvenavute ito kappe, Phusso uppajji Nāyako.
Durāsado duppasaho, sabbalokuttamo Jino.

10. Caraṇena ca sampanno, brahā uju patāpavā.
Hitesī sabbasattānaṁ[1], bahuṁ mocesi bandhanā.

11. Nandārāmavane tassa, ahosiṁ Phussakokilo[2].
Gandhakuṭisamāsanne, ambarukkhe vasāmahaṁ.

12. Tadā piṇḍāya gacchantaṁ, dakkhiṇeyyaṁ Jinuttamaṁ.
Disvā cittaṁ pasādetvā, mañjunābhinikūjahaṁ[3].

---

1. Sabbapāṇīnaṁ (Sī) 2. Pussakokilo (Sī, Syā) 3. Mañjunādena kūjahaṁ (Sī, I)

13. Rājuyyānaṁ tadā gantvā, supakkaṁ kanakattacaṁ.
Ambapiṇḍaṁ gahetvāna, Sambuddhassopanāmayiṁ.

14. Tadā me cittamaññāya, Mahākāruṇiko Jino.
Upaṭṭhākassa hatthato, pattaṁ paggaṇhi Nāyako.

15. Adāsiṁ haṭṭhacittohaṁ[1], ambapiṇḍaṁ Mahāmune.
Patte pakkhippa pakkhehi, pañjaliṁ[2] katvāna mañjunā.

16. Sarena rajanīyena, savanīyena vaggunā.
Vassanto Buddhapūjatthaṁ, nīḷaṁ[3] gantvā nipajjahaṁ.

17. Tadā muditacittaṁ maṁ, Buddhapemagatāsayaṁ.
Sakuṇagghi upāgantvā, ghātayī duṭṭhamānaso.

18. Tato cutohaṁ Tusite, anubhotvā mahāsukhaṁ.
Manussayonimāgacchiṁ, tassa kammassa vāhasā.

19. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

20. Sāsanaṁ jotayitvā so, abhibhuyya kutitthiye.
Vinayitvāna veneyye, nibbuto so sasāvako.

21. Nibbute tamhi Lokagge, pasannā janatā bahū.
Pūjanatthāya Buddhassa, thūpaṁ kubbanti Satthuno.

22. Sattayojanikaṁ thūpaṁ, sattaratanabhūsitaṁ.
Karissāma Mahesissa, iccevaṁ mantayanti te.

23. Kikino Kāsirājassa, tadā senāya Nāyako.
Hutvāhaṁ appamāṇassa, pamāṇaṁ cetiye vadiṁ.

24. Tadā te mama vākyena, cetiyaṁ yojanuggataṁ.
Akaṁsu Naravīrassa, nānāratanabhūsitaṁ.

25. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

---

1. Tuṭṭhacittohaṁ (Sī) 2. Pakkhehañjaliṁ (Sī) 3. Niddaṁ (Syā, I)

26. Pacchime ca bhave dāni, jāto seṭṭhikule ahaṁ.
Sāvatthiyaṁ puravare, iddhe phīte mahaddhane.

27. Purappavese Sugataṁ, disvā vimhitamānaso.
Pabbajitvāna na ciraṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

28. Cetiyassa pamāṇaṁ yaṁ, akariṁ tena kammunā.
Lakuṇḍakasarīrohaṁ, jāto paribhavāraho.

29. Sarena madhurenāhaṁ, pūjitvā Isisattamaṁ.
Mañjussarānaṁ bhikkhūnaṁ, aggattamanupāpuṇiṁ.

30. Phaladānena Buddhassa, guṇānussaraṇena ca.
Sāmaññaphalasampanno, viharāmi anāsavo.

31. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

32. Svāgataṁ vata me āsi, Buddhaseṭṭhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

33. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Lakuṇḍabhaddiyo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Lakuṇḍabhaddiyattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Kaṅkhārevatatthera-apadāna

34. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

35. Sīhahanu brahmagiro, haṁsadundubhinissano[1].
Nāgavikkantagamano, candasūrādikappabho.

---

1. Haṁsadundubhinissaro (Sī), ...nissavano (I), ...sāvano (Syā)

36. Mahāmatī mahāvīro, mahājhāytī mahābalo[1].
Mahākāruṇiko Nātho, mahātamapanūdano[2].

37. Sa kadāci Tilokaggo, veneyyaṁ vinayaṁ bahuṁ[3].
Dhammaṁ desesi Sambuddho, Sattāsayavidū Muni.

38. Jhāyiṁ jhānarataṁ vīraṁ, upasantaṁ anāvilaṁ.
Vaṇṇayanto parisatiṁ, tosesi[4] janataṁ Jino.

39. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, brāhmaṇo vedapāragū.
Dhammaṁ sutvāna mudito, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

40. Tadā Jino viyākāsi, saṁghamajjhe Vināyako.
Mudito hohi tvaṁ brahme, lacchase taṁ manorathaṁ.

41. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

42. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Revato nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

43. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

44. Pacchime ca bhave dāni, jātohaṁ Koliye pure.
Khattiye kulasampanne, iddhe phīte mahaddhane.

45. Yadā Kapilavatthusmiṁ, Buddho dhammamadesayi.
Tadā pasanno Sugate, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

46. Kaṅkhā me bahulā āsi, kappākappe tahiṁ tahiṁ.
Sabbaṁ taṁ vinayī Buddho, desetvā dhammamuttamaṁ.

47. Tatohaṁ tiṇṇasaṁsāro, sadā jhānasukhe rato.
Viharāmi tadā Buddho, maṁ disvā etadabravi.

---

1. Mahāgati (Syā), mahāhito (I)
2. Mahātamavidhaṁsano (Syā), mahātamanisūdano (I) 3. Veneyye viniyaṁ bahū (Sī)
4. Toseti (Syā, I, Ka)

48. Yā kāci kaṅkhā idha vā huraṁ vā,
Sakavediyā vā paravediyā vā.
Ye jhāyino tā pajahanti sabbā,
Ātāpino brahmacariyaṁ carantā.

49. Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha.
Sumutto saravegova, kilese jhāpayiṁ mama.

50. Tato jhānarataṁ disvā, Buddho lokantagū Muni.
Jhāyīnaṁ bhikkhūnaṁ aggo, paññāpeti Mahāmati.

51. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

52. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

53. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kaṅkhārevato thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kaṅkhārevatattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Sīvalitthera-apadāna

54. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

55. Sīlaṁ tassa asaṅkheyyaṁ, samādhi vajirūpamo.
Asaṅkheyyaṁ ñāṇavaraṁ, vimutti ca anopamā.

56. Manujāmaranāgānaṁ, brahmānañca samāgame.
Samaṇabrāhmaṇākiṇṇe, dhammaṁ desesi Nāyako.

57. Sasāvakaṁ Mahālābhiṁ, puññavantaṁ jutindharaṁ.
Ṭhapesi etadaggamhi, parisāsu visārado.

58. Tadāhaṁ khattiyo āsiṁ, nagare Haṁsasavhaye.
Sutvā Jinassa taṁ vākyaṁ, sāvakassa guṇaṁ bahuṁ.

59. Nimantayitvā sattāhaṁ, bhojayitvā sasāvakaṁ.
Mahādānaṁ daditvāna, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

60. Tadā maṁ vinataṁ pāde, disvāna purisāsabho.
Sarena mahatā Vīro[1], idaṁ vacanamabravi.

61. Tato Jinassa vacanaṁ, sotukāmā mahājanā.
Devadānavagandhabbā, brahmāno ca mahiddhikā.

62. Samaṇabrāhmaṇā ceva, namassiṁsu katañjalī.
Namo te Purisājañña, namo te Purisuttama.

63. Khattiyena mahādānaṁ, dinnaṁ sattāhikampi vo[2].
Sotukāmā phalaṁ tassa, byākarohi Mahāmune.

64. Tato avoca Bhagavā, suṇātha mama bhāsitaṁ.
Appameyyamhi Buddhamhi, sasaṁghamhi patiṭṭhitā[3].

65. Dakkhiṇā tāya[4] ko vattā, appameyyaphalā hi sā.
Api ce sa mahābhogo, ṭhānaṁ pattheti uttamaṁ.

66. Lābhī vipulalābhānaṁ, yathā bhikkhu Sudassano.
Tathāhampi bhaveyyanti, lacchase taṁ anāgate.

67. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

68. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Sīvali nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

69. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsūpago ahaṁ.

70. Ekanavutito kappe, Vipassī Lokanāyako.
Uppajji cārudassano, sabbadhammavipassako.

---

1. Sussarena Mahāvīro (Sī, I)
2. Sattahikaṁ mi vo (Sī), sattahikādhikaṁ (Syā), sattahikaṁ vibho (I)
3. Saṁghamhi suppatiṭṭhitā (Sī, I)
4. Dakkhiṇādāya (Syā, I)

71. Tadāhaṁ Bandhumatiyaṁ, kulassaññatarassa ca.
Dayito passito ceva, āsiṁ kammantavāvaṭo[1].

72. Tadā aññataro pūgo, Vipassissa Mahesino.
Parivesaṁ akārayi, mahantamativissutaṁ.

73. Niṭṭhite ca mahādāne, daduṁ khajjakasañhitaṁ.
Navaṁ dadhiṁ madhuñceva, vicinaṁ neva addasuṁ.

74. Tadāhaṁ taṁ gahetvāna, navaṁ dadhiṁ madhumpi ca.
Kammassāmigharaṁ gacchiṁ, tamesantā mamaddasuṁ.

75. Sahassamapi datvāna, nālabhiṁsu ca taṁ dvayaṁ.
Tatohaṁ evaṁ cintesiṁ, netaṁ hessati orakaṁ.

76. Yathā ime janā sabbe, sakkaronti Tathāgataṁ.
Ahampi kāraṁ kassāmi, sasaṁghe Lokanāyake.

77. Tadāhamevaṁ cintetvā, dadhiṁ madhuñca ekato.
Madditvā Lokanāthassa, sasaṁghassa adāsahaṁ.

78. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

79. Punāhaṁ Bārāṇasiyaṁ, rājā hutvā mahāyaso.
Sattukassa tadā duṭṭho, dvārarodhamakārayiṁ.

80. Tadā tapassino ruddhā, ekāhaṁ rakkhitā ahuṁ.
Tato tassa vipākena, pāpatiṁ[2] nirayaṁ bhusaṁ.

81. Pacchime ca bhave dāni, jātohaṁ Koliye pure.
Suppavāsā ca me mātā, Mahāli Licchavī pitā.

82. Khattiye puññakammena, dvārarodhassa vāhasā.
Satta vassāni nivasiṁ, mātukucchimhi dukkhito.

83. Sattāhaṁ dvāramūḷhohaṁ, mahādukkhasamappito.
Mātā me chandadānena, evaṁ āsi sudukkhitā.

---

1. Kammantabyāvaṭo (Sī, Syā, I)
2. Pāpiṭṭhaṁ (Syā), pāpattaṁ (Ka)

84. Suvatthitohaṁ nikkhanto, Buddhena anukampito.
Nikkhantadivaseyeva, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

85. Upajjhā Sāriputto me, Moggallāno mahiddhiko.
Kese oropayanto me, anusāsi mahāmati.

86. Kesesu chijjamānesu, arahattamapāpuṇiṁ.
Devā nāgā manussā ca, paccaye upanenti me.

87. Padumuttaranāthañca, Vipassiñca Vināyakaṁ.
Yaṁ pūjayiṁ pamudito, paccayehi visesato.

88. Tato tesaṁ visesena, kammānaṁ vipuluttamaṁ.
Lābhaṁ labhāmi sabbattha, vane gāme jale thale.

89. Revataṁ dassanatthāya, yadā yāti Vināyako.
Tiṁsabhikkhusahassehi, saha Lokagganāyako.

90. Tadā devopaṇītehi, mamatthāya Mahāmati.
Paccayehi Mahāvīro, sasaṁgho Lokanāyako.

91. Upaṭṭhito mayā Buddho, gantvā Revatamaddasa.
Tato Jetavanaṁ gantvā, etadagge ṭhapesi maṁ.

92. Lābhīnaṁ Sīvali aggo, mama sissesu bhikkhavo.
Sabbalokahito Satthā, kittayī parisāsu maṁ.

93. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

94. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

95. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sīvalithero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sīvalittherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Vaṅgīsatthera-apadāna

96. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

97. Yathāpi sāgare ūmi, gagane viya tārakā.
Evaṁ pāvacanaṁ tassa, arahantehi cittitaṁ.

98. Sadevāsuranāgehi, manujehi purakkhato.
Samaṇabrāhmaṇākiṇṇe, janamajjhe Jinuttamo.

99. Pabhāhi anurañjanto, loke[1] lokantagū Jino.
Vacanena vibodhento, veneyyapadumāni so.

100. Vesārajjehi sampanno, catūhi Purisuttamo.
Pahīnabhayasārajjo, khemappatto visārado.

101. Āsabhaṁ pavaraṁ ṭhānaṁ, Buddhabhūmiñca kevalaṁ.
Paṭijānāti Lokaggo, natthi sañcodako kvaci.

102. Sīhanādamasambhītaṁ, nadato tassa tādino.
Devo naro vā brahmā vā, paṭivattā na vijjati.

103. Desento pavaraṁ dhammaṁ, santārento sadevakaṁ.
Dhammacakkaṁ pavatteti, parisāsu visārado.

104. Paṭibhānavataṁ aggaṁ, sāvakaṁ sādhusammataṁ.
Guṇaṁ bahuṁ pakittetvā, etadagge ṭhapesi taṁ.

105. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, brāhmaṇo sādhusammato.
Sabbavedavidū jāto, vāgīso vādisūdano.

106. Upecca taṁ Mahāvīraṁ, sutvāhaṁ dhammadesanaṁ.
Pītivaraṁ paṭilabhiṁ, sāvakassa guṇe rato.

107. Nimantetvāva Sugataṁ, sasaṁghaṁ lokanandanaṁ.
Sattāhaṁ bhojayitvāhaṁ, dussehacchādayiṁ tadā.

108. Nipacca sirasā pāde, katokāso katañjalī.
Ekamantaṁ ṭhito haṭṭho, santhaviṁ Jinamuttamaṁ.

109. Namo te Vādimaddana[2], namo te Isisattama[3].
Namo te Sabbalokagga, namo te Abhayaṁ kara.

---

1. Lokaṁ (Sī) 2. Vādisaddula (Sī, I), vādisūdana (Syā) 3. Purisuttama (Sī, I)

110. Namo te Māramathana[1], namo te Diṭṭhisūdana.
Namo te Santisukhada, namo te Saraṇaṁ kara.

111. Anāthānaṁ bhavaṁ Nātho, bhītānaṁ abhayappado.
Vissāmabhūmi[2] santānaṁ, saraṇaṁ saraṇesinaṁ.

112. Evamādīhi Sambuddhaṁ, santhavitvā mahāguṇaṁ.
Avocaṁ Vādisūdassa[3], gatiṁ pappomi bhikkhuno.

113. Tadā avoca Bhagavā, anantapaṭibhānavā.
Yo so Buddhaṁ abhojesi, sattāhaṁ sahasāvakaṁ.

114. Guṇañca me pakittesi, pasanno sehi pāṇibhi.
Eso patthayate ṭhānaṁ, Vādisūdassa bhikkhuno.

115. Anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manorathaṁ.
Devamānusasampattiṁ, anubhotvā anappakaṁ.

116. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

117. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Vaṅgīso nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

118. Taṁ sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Paccayehi upaṭṭhāsiṁ, mettacitto Tathāgataṁ.

119. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tusitaṁ[4] agamāsahaṁ.

120. Pacchime ca bhave dāni, jāto vippakule[5] ahaṁ.
Paccājāto[6] yadā āsiṁ, jātiyā sattavassiko.

121. Sabbavedavidū jāto, vādasatthavisārado.
Vādissaro[7] cittakathī, paravādappamaddano.

122. Vaṅge jātoti Vaṅgīso, vacane issaroti vā.
Vaṅgīso iti me nāmaṁ, abhavī lokasammataṁ.

---

1. Māramasana (Ṭṭha)
2. Vissāsaṁ bhūmi (Syā), vissānabhūmi (I)
3. Vādisūrassa (Sī, Syā, I)
4. Tāvatiṁsaṁ (Syā)
5. Paribbājakule (Sī, Syā, I)
6. Sampatto ca (Ka)
7. Vaggussaro (Syā, I)

123. Yadāhaṁ viññutaṁ patto, ṭhito paṭhamayobbane.
Tadā Rājagahe ramme, Sāriputtamahaddasaṁ[1].

Pañcavīsatimaṁ bhāṇavāraṁ.

124. Piṇḍāya vicarantaṁ taṁ, pattapāṇiṁ susaṁvutaṁ.
Alolakkhiṁ mitabhāṇiṁ, yugamattaṁ nidakkhitaṁ[2].

125. Taṁ disvā vimhito hutvā, avocaṁ mamanucchavaṁ[3].
Kaṇikāraṁva nicitaṁ[4], cittaṁ gāthāpadaṁ ahaṁ.

126. Ācikkhi so me Satthāraṁ, Sambuddhaṁ Lokanāyakaṁ.
Tadā so paṇḍito vīro, uttariṁ[5] samavoca me.

127. Virāgasaṁhitaṁ vākyaṁ, katvā duddasamuttamaṁ.
Vicittapaṭibhānehi, tosito tena tādinā.

128. Nipacca sirasā pāde, pabbājehīti maṁ bravi.
Tato maṁ sa Mahāpañño, Buddhaseṭṭhamupānayi.

129. Nipacca sirasā pāde, nisīdiṁ Satthu santike.
Mamāha vadataṁ seṭṭho, kacci Vaṅgīsa jānāsi[6].

130. Kiñci sippanti tassāhaṁ, jānāmīti ca abraviṁ.
Matasīsaṁ vanacchuddhaṁ, api bārasavassikaṁ.
Tava vijjāvisesena, sace sakkosi vācaya[7].

131. Āmoti me paṭiññāte, tīṇi sīsāni dassayi.
Nirayanaradevesu, upapanne avācayiṁ.

132. Tadā khīṇāsavasseva[8], sīsaṁ dassesi Nāyako.
Tatohaṁ vihatārabbho, pabbajjaṁ samayācisaṁ.

133. Pabbajitvāna Sugataṁ, santhavāmi tahiṁ tahiṁ.
Tato maṁ kabbavittosi[9], ujjhāyantiha bhikkhavo.

---

1. Mathaddasaṁ (Sī, I), ca addasaṁ (Syā)
2. Nirikkhataṁ (Sī, I), udikkhataṁ (Syā)
3. Mananucchavaṁ (Sī, Syā)
4. Kaṇikāraparicitaṁ (I), khaṇikaṁ ṭhānaracitaṁ (Sī)
5. Uttaraṁ (Sī, I)
6. Saccaṁ Vaṅgīsa kacci te (Syā)
7. Bhāsaya (Sī, I)
8. Paccekabuddhassa (Sī, I)
9. Kavicittoti (Syā, I)

134. Tato vīmaṁsanatthaṁ me, āha Buddho Vināyako.
Takkikā panimā gāthā, ṭhānaso paṭibhanti taṁ.

135. Na kabbavittohaṁ Vīra, ṭhānaso paṭibhanti maṁ.
Tena hi dāni Vaṅgīsa, ṭhānaso santhavāhi maṁ.

136. Tadāhaṁ santhaviṁ Vīraṁ, gāthāhi Isisattamaṁ.
Ṭhānaso me tadā tuṭṭho, Jino agge ṭhapesi maṁ.

137. Paṭibhānena cittena, aññesamatimaññahaṁ.
Pesale tena saṁviggo, arahattamapāpuṇiṁ.

138. Paṭibhānavataṁ aggo, añño koci na vijjati.
Yathāyaṁ bhikkhu Vaṅgīso, evaṁ dhāretha bhikkhavo.

139. Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha.
Sumutto saravegova, kilese jhāpayiṁ mama.

140. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

141. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

142. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vaṅgīso thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vaṅgīsattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Nandakatthera-apadāna

143. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

144. Hitāya sabbasattānaṁ, sukhāya vadataṁ varo.
Atthāya Purisājañño, paṭipanno sadevake.

145. Yasaggapatto sirimā, kittivaṇṇabhato[1] Jino.
Pūjito sabbalokassa, disā sabbāsu vissuto.

---

1. Kittivaṇṇabhaṭo (Syā, Ka)

146. Uttiṇṇavicikiccho so, vītivattakathaṁkatho.
Paripuṇṇamanasaṅkappo, patto sambodhimuttamaṁ.

147. Anuppannassa maggassa, uppādetā Naruttamo.
Anakkhātañca akkhāsi, asañjātañca sañjanī.

148. Maggaññū maggavidū[1] ca, maggakkhāyī Narāsabho.
Maggassa kusalo Satthā, sārathīnaṁ varuttamo[2].

149. Tadā Mahākāruṇiko, dhammaṁ desesi Nāyako.
Nimugge kāmapaṅkamhi[3], samuddharati pāṇine.

150. Bhikkhunīnaṁ ovadane, sāvakaṁ seṭṭhasammataṁ.
Vaṇṇayaṁ etadaggamhi, paññapesi Mahāmuni.

151. Taṁ sutvāhaṁ pamudito, nimantetvā Tathāgataṁ.
Bhojayitvā sasaṁghaṁ taṁ, patthayiṁ ṭhānamuttamaṁ.

152. Tadā pamudito Nātho, maṁ avoca mahā-isi.
Sukhī bhavassu dīghāvu[4], lacchase taṁ manorathaṁ.

153. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

154. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Nandako nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

155. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsūpago ahaṁ.

156. Pacchime ca bhave dāni, jāto seṭṭhikule ahaṁ.
Sāvatthiyaṁ pure vare, iddhe phīte mahaddhane.

157. Purappavese Sugataṁ, disvā vimhitamānaso.
Jetārāmapaṭiggāhe, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

158. Nacireneva kālena, arahattamapāpuṇiṁ.
Tatohaṁ tiṇṇasaṁsāro, sāsito sabbadassinā.

---

1. So maggavidū (Sī, I)
2. Naruttamo (Syā)
3. Mohapaṅkamhi (Sī, Syā), mohamaggamhi (I)
4. Dīghāyu (Sī, Syā)

159. Bhikkhunīnaṁ dhammakathaṁ, paṭipucchākariṁ ahaṁ.
Sāsitā tā mayā sabbā, abhaviṁsu anāsavā.

160. Satāni pañcanūnāni, tadā tuṭṭho mahāhito.
Bhikkhunīnaṁ ovadataṁ, aggaṭṭhāne ṭhapesi maṁ.

161. Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha.
Sumutto saravegova, kilese jhāpayiṁ mama.

162. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

163. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

164. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Nandako thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nandakattherassāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Kāḷudāyitthera-apadāna

165. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

166. Nāyakānaṁ varo Satthā, guṇāguṇavidū Jino.
Kataññū katavedī ca, titthe yojeti pāṇine[1].

167. Sabbaññutena ñāṇena, tulayitvā dayāsayo.
Deseti pavaraṁ dhammaṁ, Anantaguṇasañcayo.

168. Sa kadāci Mahāvīro, Anantajinasaṁsari[2].
Deseti madhuraṁ dhammaṁ, catusaccūpasañhitaṁ.

169. Sutvāna taṁ dhammavaraṁ, ādimajjhantasobhaṇaṁ.
Pāṇasatasahassānaṁ, dhammābhisamayo ahu.

170. Ninnāditā tadā bhūmi, gajjiṁsu ca payodharā.
Sādhukāraṁ pavattiṁsu, devabrahmanarāsurā.

---

1. Pāṇino (Sī, Syā, I)
2. Anantajanasaṁsadi (Sī), anantajanasaṁsudhi (Syā), anantajanataṁsarī (I)

171. Aho kāruṇiko Satthā, aho saddhammadesanā.
Aho bhavasamuddamhi, nimugge uddharī Jino.

172. Evaṁ pavedajātesu, sanarāmarabrahmasu.
Kulappasādakānaggaṁ, sāvakaṁ vaṇṇayī Jino.

173. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātomaccakule ahuṁ.
Pāsādiko dassaniyo, pahūtadhanadhaññavā.

174. Haṁsārāmamupeccāhaṁ, vanditvā taṁ Tathāgataṁ.
Suṇitvā madhuraṁ dhammaṁ, kāraṁ katvā ca tādino.

175. Nipacca pādamūlehaṁ, imaṁ vacanamabraviṁ.
Kulappasādakānaggo, yo tayā santhuto[1] Mune.

176. Tādiso homahaṁ Vīra[2], Buddhaseṭṭhassa sāsane.
Tadā Mahākāruṇiko, siñcanto vā'matena maṁ.

177. Āha maṁ putta uttiṭṭha, lacchase taṁ manorathaṁ.
Kathaṁ nāma Jine kāraṁ, katvāna viphalo siyā.

178. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

179. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Udāyi nāma nāmena, hessati Satthu sāvako.

180. Taṁ sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacitto paricariṁ, paccayehi Vināyakaṁ.

181. Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

182. Pacchime ca bhave dāni, ramme Kapilavatthave.
Jāto mahāmaccakule, Suddhodanamahīpate[3].

183. Tadā ajāyi Siddhattho, ramme Lumbinikānane.
Hitāya sabbalokassa, sukhāya ca Narāsabho.

---

1. Yo tava sāsane (Syā)
2. Tādisohaṁ Mahāvīra (Syā, Ka)
3. Suddhodano mahīpati (Syā)

184. Tadaheva ahaṁ jāto, saha teneva vaḍḍhito.
Piyo sahāyo dayito, viyatto nītikovido.

185. Ekūnatiṁso vayasā, nikkhamitvā agārato[1].
Chabbassaṁ vītināmetvā, āsi Buddho Vināyako.

186. Jetvā sasenakaṁ māraṁ, khepayitvāna āsave.
Bhavaṇṇavaṁ taritvāna, Buddho āsi sadevake.

187. Isivhayaṁ gamitvāna[2], vinetvā pañcavaggiye.
Tato vinesi Bhagavā, gantvā gantvā tahiṁ tahiṁ.

188. Veneyye vinayanto so, saṅgaṇhanto sadevakaṁ.
Upecca Magadhe giriṁ[3], viharittha tadā Jino.

189. Tadā Suddhodanenāhaṁ, bhūmipālena pesito.
Gantvā disvā Dasabalaṁ, pabbajitvārahā ahuṁ.

190. Tadā Mahesiṁ yācitvā, pāpayiṁ Kapilavhayaṁ.
Tato purāhaṁ gantvāna, pasādesiṁ mahākulaṁ.

191. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, maṁ mahāparisāya so[4].
Kulappasādakānaggaṁ, paññāpesi Vināyako.

192. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

193. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

194. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kāḷudāyithero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kāḷudāyittherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Abhayatthera-apadāna

195. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

---

1. Nikkhanto pabbajitthaso (Sī, Syā)
2. Isivhayaṁ patanaṁ gantvā (Syā)
3. Māgadhagiriṁ (Sī), Maṅgalāgiriṁ (I)
4. Mamāha purisāsabho (Syā, I)

196. Saraṇagamane kiñci, nivesesi Tathāgato.
Kiñci sīle nivesesi, dasakammapathuttame.

197. Deti kassaci so Vīro, sāmaññaphalamuttamaṁ.
Samāpattī tathā aṭṭha, tisso vijjā pavecchati.

198. Chaḷabhiññāsu yojesi, kañci sattaṁ Naruttamo.
Deti kassaci Nātho so, catasso paṭisambhidā.

199. Bodhaneyyaṁ pajaṁ disvā, asaṅkheyyampi yojanaṁ[1].
Khaṇena upagantvāna, vineti Narasārathi.

200. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, ahosiṁ brāhmaṇatrajo.
Pāragū sabbavedānaṁ, Veyyākaraṇasammato.

201. Niruttiyā ca kusalo, Nighaṇḍumhi visārado.
Padako Keṭubhavidū, Chandovicitikovido.

202. Jaṅghāvihāraṁ vicaraṁ, Haṁsārāmamupeccahaṁ.
Addasaṁ varadaṁ[2] Seṭṭhaṁ, mahājanapurakkhataṁ.

203. Desentaṁ virajaṁ dhammaṁ, paccanīkamatī ahaṁ.
Upetvā tassa kalyāṇaṁ, sutvāna vimalaṁ ahaṁ[3].

204. Byāhataṁ punaruttaṁ vā, apatthaṁ vā niratthakaṁ.
Nāddasaṁ tassa Munino, tato pabbajito ahaṁ.

205. Nacireneva kālena, sabbasattavisārado.
Nipuṇo Buddhavacane, ahosiṁ guṇisammato.

206. Tadā catasso gāthāyo, ganthayitvā subyañjanā.
Santhavitvā Tilokaggaṁ, desayissaṁ dine dine.

207. Virattosi Mahāvīro, saṁsāre sabhaye vasaṁ.
Karuṇāya na nibbāyi, tato kāruṇiko Muni.

208. Puthujjano vayo santo, na kilesavaso ahu.
Sampajāno satiyutto, tasmā eso acintiyo.

1. Asaṅkheyyepi yojane (Sī, Syā, I)
2. Vadataṁ (Sī, I), pavaraṁ (Syā)
3. Vākyāni, sutvāna vimalānahaṁ (Sī, Syā, I)

209. Dubbalāni kilesāni, yassāsayagatāni me.
Ñāṇaggiparidaḍḍhāni, na khīyiṁsu tamabbhutaṁ.

210. Yo sabbalokassa garu, loko[1] yassa tathā garu.
Tathāpi lokācariyo, loko tassānuvattako.

211. Evamādīhi Sambuddhaṁ, kittayaṁ dhammadesanaṁ.
Yāvajīvaṁ karitvāna, gato saggaṁ tato cuto.

212. Satasahassito kappe, yaṁ Buddhamabhikittayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kittanāya idaṁ phalaṁ.

213. Devaloke mahārajjaṁ, pādesiṁ kañcanagghiyaṁ[2].
Cakkavattī mahārajjaṁ, bahusonubhaviṁ ahaṁ.

214. Duve bhave pajāyāmi, devatte atha mānuse.
Aññaṁ gatiṁ na jānāmi, kittanāya idaṁ phalaṁ.

215. Duve kule pajāyāmi, khattiye atha brāhmaṇe.
Nīce kule na jāyāmi, kittanāya idaṁ phalaṁ.

216. Pacchime ca bhave dāni, Giribbajapuruttame.
Raññohaṁ Bimbisārassa, putto nāmena cābhayo.

217. Pāpamittavasaṁ gantvā, nigaṇṭhena vimohito.
Pesito Nāṭaputtena, Buddhaseṭṭhamupeccahaṁ.

218. Pucchitvā nipuṇaṁ pañhaṁ, sutvā byākaraṇuttamaṁ.
Pabbajitvāna naciraṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

219. Kittayitvā Jinavaraṁ, kittito homi sabbadā.
Sugandhadehavadano, āsiṁ sukhasamappito.

220. Tikkhahāsalahupañño, mahāpañño tathevahaṁ.
Vicittapaṭibhāno ca, tassa kammassa vāhasā.

221. Abhitthavitvā Padumuttarāhaṁ, pasannacitto asamaṁ Sayambhuṁ.
Na gacchi kappāni apāyabhūmiṁ, sataṁsahassāni balena tassa.

---

1. Loke (Syā, Ka) 2. Dibbānubhojahaṁ tadā (Syā), rajjaṁ pādesi kaṁcayaṁ (Sī)

222. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

223. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

224. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Abhayo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Abhayattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Lomasakaṅgiyatthera-apadāna

225. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

226. Tadāhaṁ Candano ceva, pabbajitvāna sāsane.
Āpāṇakoṭikaṁ dhammaṁ, pūrayitvāna sāsane.

227. Tato cutā Santusitaṁ, upapannā ubho mayaṁ.
Tattha dibbehi naccehi, gītehi vāditehi ca.

228. Rūpādidasahaṅgehi, abhibhotvāna sesake.
Yāvatāyuṁ vasitvāna, anubhotvā mahāsukhaṁ.

229. Tato cavitvā Tidasaṁ, Candano upapajjatha.
Ahaṁ Kapilavatthusmiṁ, ajāyiṁ Sākiyatrajo.

230. Yadā Udāyittherena, ajjhiṭṭho Lokanāyako.
Anukampiya Sakyānaṁ, upesi Kapilavhayaṁ.

231. Tadātimānino Sakyā, na Buddhassa guṇaññuno.
Paṇamanti na Sambuddhaṁ, jātithaddhā anādarā.

232. Tesaṁ saṅkappamaññāya, ākāse caṅkamī Jino.
Pajjunno viya vassittha, pajjalittha yathā Sikhī.

233. Dassetvā rūpamatulaṁ, puna antaradhāyatha.
Ekopi hutvā bahudhā, ahosi punarekako.

234. Andhakāraṁ pakāsañca, dassayitvā anekadhā.
Pāṭiheraṁ karitvāna, vinayī ñātake Muni.

235. Cātuddīpo mahāmegho, tāvadeva pavassatha.
Tadā hi jātakaṁ Buddho, Vessantaramadesayi.

236. Tadā te khattiyā sabbe, nihantvā jātijaṁ madaṁ.
Upesuṁ saraṇaṁ Buddhaṁ, āha Suddhodano tadā.

237. Idaṁ tatiyaṁ tava Bhūripañña, pādāni vandāmi Samantacakkhu.
Yadābhijāto pathavī pakampayī, yadā ca taṁ najjahi Jambuchāyā.

238. Tadā Buddhānubhāvaṁ taṁ, disvā vimhitamānaso.
Pabbajitvāna tattheva, nivasiṁ mātupūjako.

239. Candano devaputto maṁ, upagantvānupucchatha.
Bhaddekarattassa tadā, saṅkhepavitthāraṁ nayaṁ.

240. Coditohaṁ tadā tena, upecca Naranāyakaṁ.
Bhaddekarattaṁ sutvāna, saṁviggo vanamāmako.

241. Tadā mātaramapucchiṁ, vane vacchāmi ekako.
Sukhumāloti me mātā, vārayī taṁ[1] tadā vacaṁ.

242. Kāsaṁ[2] kusaṁ poṭakilaṁ, usīraṁ muñjapabbajaṁ[3].
Urasā panudissāmi, vivekamanubrūhayaṁ.

243. Tadā vanaṁ paviṭṭhohaṁ, saritvā Jinasāsanaṁ.
Bhaddekaratta-ovādaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

244. Atītaṁ nānvāgameyya, nappaṭikaṅkhe anāgataṁ.
Yadatītaṁ pahīnaṁ taṁ, appattañca anāgataṁ.

245. Paccuppannañca yo dhammaṁ, tattha tattha vipassati.
Asaṁhīraṁ asaṁkuppaṁ, taṁ vidvā manubrūhaye.

246. Ajjeva kiccamātappaṁ, ko jaññā maraṇaṁ suve.
Na hi no saṅgaraṁ[4] tena, mahāsenena maccunā.

---

1. Te (Syā, I, Ka)
2. Dabbaṁ (Sī, Syā, I)
3. Muñjababbajaṁ (Sī, I)
4. Saṅkaraṁ (Ka)

247. Evaṁvihāriṁ ātāpiṁ, ahorattamatanditaṁ.
Taṁ ve Bhaddekarattoti, santo ācikkhate Muni.

248. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

249. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

250. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Lomasakaṅgiyo[1] thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Lomasakaṅgiyattherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Vanavacchatthera-apadāna

251. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

252. Tadāhaṁ pabbajitvāna, tassa Buddhassa sāsane.
Yāvajīvaṁ caritvāna, brahmacāraṁ tato cuto.

253. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

254. Tato cuto araññamhi, kapoto āsahaṁ tahiṁ.
Vasate guṇasampanno, bhikkhu jhānarato sadā.

255. Mettacitto kāruṇiko, sadā pamuditānano.
Upekkhako Mahāvīro, appamaññāsu kovido.

256. Vinīvaraṇasaṅkappe, sabbasattahitāsaye.
Visaṭṭho nacirenāsiṁ, tasmiṁ Sugatasāvake.

257. Upecca pādamūlamhi, nisinnassa tadāssame.
Kadāci sāmisaṁ deti, dhammaṁ desesi cekadā.

258. Tadā vipulapemena, upāsitvā Jinatrajaṁ.
Tato cuto gato saggaṁ, pavāso sagharaṁ yathā.

---

1. Lomasaṅkhiyo (Syā, Ka)

259. Saggā cuto manussesu, nibbatto puññakammunā.
Agāraṁ chaḍḍayitvāna, pabbajiṁ bahuso ahaṁ.

260. Samaṇo tāpaso vippo, paribbajo tathevahaṁ.
Hutvā vasiṁ araññamhi, anekasataso ahaṁ.

261. Pacchime ca bhave dāni, ramme Kapilavatthave.
Vacchagotto dijo tassa, jāyāya ahamokkamiṁ.

262. Mātu me dohaḷo āsi, tirokucchigatassa me.
Jāyamānasamīpamhi, vanavāsāya nicchayo.

263. Tato me ajanī mātā, ramaṇīye vanantare.
Gabbhato nikkhamantaṁ maṁ, kāsāyena paṭiggahuṁ.

264. Tato kumāro Siddhattho, jāto Sakyakuladdhajo.
Tassa mitto piyo āsiṁ, saṁvisaṭṭho sumāniyo.

265. Sattasārebhinikkhante, ohāya vipulaṁ yasaṁ.
Ahampi pabbajitvāna, Himavantamupāgamiṁ.

266. Vanālayaṁ bhāvanīyaṁ, Kassapaṁ dhutavādikaṁ.
Disvā sutvā Jinuppādaṁ, upesiṁ Narasārathiṁ.

267. So me dhammamadesesi, sabbatthaṁ sampakāsayaṁ.
Tatohaṁ pabbajitvāna, vanameva punāgamaṁ[1].

268. Tatthāppamatto viharaṁ, chaḷabhiññā aphassayiṁ[2].
Aho suladdhalābhomhi, sumittenānukampito.

269. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

270. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

271. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vanavaccho thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vanavacchattherassāpadānaṁ navamaṁ.

---

1. Punāgamiṁ (Sī, I), punokkamaṁ (Syā) 2. Apassayiṁ (Syā, Ka)

10. Cūḷasugandhatthera-apadāna

272. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

273. Anubyañjanasampanno, bāttiṁsavaralakkhaṇo.
Byāmappabhāparivuto, raṁsijālasamotthaṭo.

274. Assāsetā yathā cando, sūriyova pabhaṅkaro.
Nibbāpetā yathā megho, sāgarova guṇākaro.

275. Dharaṇīriva sīlena, Himavāva samādhinā.
Ākāso viya paññāya, asaṅgo anilo yathā.

276. Tadāhaṁ Bārāṇasiyaṁ, upapanno mahākule.
Pahūtadhanadhaññasmiṁ, nānāratanasañcaye.

277. Mahatā parivārena, nisinnaṁ, Lokanāyakaṁ.
Upecca dhammamassosiṁ, amataṁva manoharaṁ.

278. Dvattiṁsalakkhaṇadharo, sanakkhattova candimā.
Anubyañjanasampanno, sālarājāva phullito.

279. Raṁsijālaparikkhitto, dittova kanakācalo.
Byāmappabhāparivuto, sataraṁsī divākaro.

280. Soṇṇānano Jinavaro, samaṇīva[1] siluccayo.
Karuṇā puṇṇahadayo, guṇena viya sāgaro.

281. Lokavissutakitti ca, Sinerūva naguttamo.
Yasasā vitthato Vīro, ākāsasadiso Muni.

282. Asaṅgacitto sabbattha, anilo viya Nāyako.
Patiṭṭhā sabbabhūtānaṁ, mahīva Munisattamo.

283. Anupalitto lokena, toyena padumaṁ yathā.
Kuvādagacchadahano, aggikhandhova sobhasi[2].

284. Agadho viya sabbattha, kilesavisanāsako.
Gandhamādanaselova, guṇagandhavibhūsito.

---

1. Rammaṇīva (Syā)
2. Sobhati (Sī), so vasi (Syā, Ka)

285. Guṇānaṁ ākaro Vīro, ratanānaṁva sāgaro.
Sindhūva vanarājīnaṁ, kilesamalahārako.

286. Vijayīva mahāyodho, mārasenāvamaddano.
Cakkavattīva so rājā, bojjhaṅgaratanissaro.

287. Mahābhisakkasaṅkāso, dosabyādhitikicchako.
Sallakatto yathā vejjo, diṭṭhigaṇḍaviphālako.

288. So tadā lokapajjoto, sanarāmarasakkato.
Parisāsu narādicco, dhammaṁ desayate Jino.

289. Dānaṁ datvā mahābhogo, sīlena sugatūpago.
Bhāvanāya ca nibbāti, iccevamanusāsatha.

290. Desanaṁ taṁ mahassādaṁ, ādimajjhantasobhaṇaṁ.
Suṇanti parisā sabbā, amataṁva mahārasaṁ.

291. Sutvā sumadhuraṁ dhammaṁ, pasanno Jinasāsane.
Sugataṁ saraṇaṁ gantvā, yāvajīvaṁ namassahaṁ.

292. Munino Gandhakuṭiyā, opuñjesiṁ[1] tadā mahiṁ.
Catujjātena gandhena, māse aṭṭha dinesvahaṁ.

293. Paṇidhāya sugandhattaṁ, sarīravissagandhino[2].
Tadā Jino viyākāsi, sugandhatanulābhitaṁ.

294. Yo yaṁ Gandhakuṭibhūmiṁ, gandhenopuñjate sakiṁ.
Tena kammavipākena, upapanno tahiṁ tahiṁ.

295. Sugandhadeho sabbattha, bhavissati ayaṁ naro.
Guṇagandhayutto hutvā, nibbāyissatināsavo.

296. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

297. Pacchime ca bhave dāni, jāto vippakule ahaṁ.
Gabbhaṁ me vasato mātā, dehenāsi sugandhitā.

1. Ubbaṭṭesiṁ (Syā) 2. Sarīrassa vigandhino (Sī, Syā, I)

298. Yadā ca mātukucchimhā, nikkhamāmi tadā purī[1].
Sāvatthisabbagandhehi, vāsitā viya vāyatha.

299. Pupphavassañca surabhi, dibbagandhaṁ manoramaṁ.
Dhūpāni ca mahagghāni, upavāyiṁsu tāvade.

300. Devā ca sabbagandhehi, dhūpapupphehi taṁ gharaṁ.
Vāsayiṁsu sugandhena, yasmiṁ jāto ahaṁ ghare.

301. Yadā ca taruṇo bhaddo, paṭhame yobbane ṭhito.
Tadā Selaṁ[2] saparisaṁ, vinetvā Narasārathi.

302. Tehi sabbehi parivuto[3], Sāvatthipuramāgato.
Tadā Buddhānubhāvaṁ taṁ, disvā pabbajito ahaṁ.

303. Sīlaṁ samādhipaññañca, vimuttiñca anuttaraṁ.
Bhāvetvā caturo dhamme, pāpuṇiṁ āsavakkhayaṁ.

304. Yadā pabbajito cāhaṁ, yadā ca arahā ahuṁ.
Nibbāyissaṁ yadā cāhaṁ, gandhavasso tadā ahu.

305. Sarīragandho ca sadātiseti[4] me,
Mahārahaṁ candanacampakuppalaṁ.
Tatheva gandhe itare ca sabbaso,
Pasayha vāyāmi tato tahiṁ[5] tahiṁ.

306. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

307. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

308. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (6245)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Cūḷasugandho thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Cūḷasugandhattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

Bhaddiyavaggo pañcapaññāsamo.

1. Puraṁ (Syā, Ka) 2. Sesaṁ (Syā) 3. Sahito (Sī, Syā, I)
4. Sadā vāseti (Ka) 5. Yahiṁ (Syā)

Tassuddānaṁ

Bhaddiyo Revato thero, mahālābhī ca Sīvalī.
Vaṅgīso Nandako ceva, Kāḷudāyī tathābhayo.

Lomaso Vanavaccho ca, Sugandho ceva dasamo.
Tīṇi gāthāsatā tattha, soḷasā ca taduttari.

Atha vagguddānaṁ

Kaṇikāravhayo vaggo, Phalado Tiṇadāyako.
Kaccāno Bhaddiyo vaggo, gāthāyo gaṇitā cimā.

Navagāthāsatānīha, caturāsītiyeva ca.
Sapaññāsaṁ pañcasataṁ, apadānā pakāsitā.

Saha udānagāthāhi, chasahassāni hontimā.
Dvesatāni ca gāthānaṁ, aṭṭhārasa taduttari.

56. Yasavagga

1. Yasatthera-apadāna

1. Mahāsamuddaṁ oggayha, bhavanaṁ me sunimmitaṁ.
Sunimmitā pokkharaṇī, cakkavākūpakūjitā.

2. Mandārakehi sañchannā, padumuppalakehi ca.
Nadī ca sandate tattha, supatitthā manoramā.

3. Macchakacchapasañchannā, nānādijasamotthaṭā[1].
Mayūrakoñcābhirudā, kokilādīhi vagguhi.

4. Pārevatā ravihaṁsā, cakkavākā nadīcarā.
Tittirā sālikā cettha, pāvakā[2] jīvaṁjīvakā.

5. Haṁsākoñcābhinaditā, kosiyā piṅgalā[3] bahū.
Sattaratanasampannā, maṇimuttapavāḷikā.

6. Sabbe soṇṇamayā rukkhā, nānākhandhasameritā.
Ujjotenti divārattiṁ, bhavanaṁ sabbakālikaṁ.

7. Saṭṭhituriyasahassāni, sāyaṁ pāto pavajjare.
Soḷasitthisahassāni, parivārenti maṁ sadā.

8. Abhinikkhamma bhavanā, Sumedhaṁ Lokanāyakaṁ.
Pasannacitto sumano, vandayiṁ taṁ[4] Mahāyasaṁ.

9. Sambuddhaṁ abhivādetvā, sasaṁghaṁ taṁ nimantayiṁ.
Adhivāsesi so Dhīro, Sumedho Lokanāyako.

10. Mama dhammakathaṁ katvā, uyyojesi Mahāmuni.
Sambuddhaṁ abhivādetvā, bhavanaṁ me upāgamiṁ.

11. Āmantayiṁ parijanaṁ, sabbe sannipatuṁ tadā.
Pubbaṇhasamayaṁ Buddho, bhavanaṁ āgamissati.

---

1. Nānāmigasamotthaṭā (Syā)
2. Sambakā (Ka)
3. Piṅgalī (Sī), siṅgalī, siṅghalī (Ka)
4. Sabbadassiṁ (Ka)

12. Lābhā amhaṁ suladdhā no, ye vasāma tavantike.
Mayampi Buddhaseṭṭhassa, pūjayissāma Satthuno.

13. Annaṁ pānaṁ paṭṭhapetvā, kālaṁ ārocayiṁ ahaṁ.
Vasīsatasahassehi, upesi Lokanāyako.

14. Pañcaṅgikehi turiyehi, paccuggamamakāsahaṁ.
Sabbasoṇṇamaye pīṭhe, nisīdi Purisuttamo.

15. Uparicchadanaṁ āsi, sabbasoṇṇamayaṁ tadā.
Bījanīyo pavāyanti, bhikkhusaṁghaṁ anuttaraṁ.

16. Pahūtenannapānena, bhikkhusaṁghaṁ atappayiṁ.
Paccekadussayugale, bhikkhusaṁghassadāsahaṁ.

17. Yaṁ vadeti Sumedho so, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Bhikkhusaṁghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.

18. Yo maṁ annena pānena, sabbe ime ca tappayi.
Tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.

19. Aṭṭhārase kappasate, devaloke ramissati.
Sahassakkhattuṁ rājāyaṁ, cakkavattī bhavissati.

20. Upagacchati yaṁ yoniṁ, devattaṁ atha mānusaṁ.
Sabbasoṇṇamayaṁ tassa, chadanaṁ dhārayissati.

21. Tiṁsakappasahassamhi, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

22. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.

23. Bhikkhusaṁghe nisīditvā, sīhanādaṁ nadissati.
Citake chattaṁ dhārenti, heṭṭhā chattamhi ḍayhatha.

24. Sāmaññaṁ me anuppattaṁ, kilesā jhāpitā mayā.
Maṇḍape rukkhamūle vā, santāso me na vijjati.

25. Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, sabbadānassidaṁ phalaṁ.

26. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavo.

27. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

28. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Yaso thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasattherassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Nadīkassapatthera-apadāna

29. Padumuttarassa Bhagavato, Lokajeṭṭhassa tādino.
Piṇḍacāraṁ carantassa, vārato uttamaṁ yasaṁ.
Aggaphalaṁ gahetvāna, adāsiṁ Satthuno ahaṁ.

30. Tena kammena Devindo, Lokajeṭṭho Narāsabho.
Sampattomhi acalaṁ ṭhānaṁ, hitvā jayaparājayaṁ.

31. Satasahassito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, aggadānassidaṁ phalaṁ.

32. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

33. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

34. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Nadīkassapo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nadīkassapattherassāpadānaṁ dutiyaṁ.

3. Gayākassapatthera-apadāna

35. Ajinacammavatthohaṁ[1], khāribhāradharo tadā.
Khārikaṁ hārayitvāna, kolaṁ ahāsi assamaṁ.

36. Bhagavā tamhi samaye, eko adutiyo Jino.
Mamassamaṁ upāgacchi, jotento sabbakālikaṁ.

37. Sakaṁ cittaṁ pasādetvā, abhivādetvāna subbataṁ.
Ubho hatthehi paggayha, kolaṁ Buddhassadāsahaṁ.

38. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, koladānassidaṁ phalaṁ.

39. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

40. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

41. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Gayākassapo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Gayākassapattherassāpadānaṁ tatiyaṁ.

4. Kimilatthera-apadāna

42. Nibbute Kakusandhamhi, brāhmaṇamhi vusīmati.
Gahetvā Salalaṁ mālaṁ, maṇḍapaṁ kārayiṁ ahaṁ.

43. Tāvatiṁsaṁ gato santo, labhimha[2] byamhamuttamaṁ.
Aññe devetirocāmi, puññakammassidaṁ phalaṁ.

44. Divā vā yadi vā rattiṁ, caṅkamanto ṭhito cahaṁ.
Channo Salalapupphehi, puññakammassidaṁ phalaṁ.

45. Imasmiṁyeva kappamhi, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

1. Ajinavatthaṁ nivatthohaṁ (Sī)
2. Labhāmi (Ka)

46. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

47. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

48. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Kimilo[1] thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kimilattherassāpadānaṁ catutthaṁ.

---

5. Vajjīputtatthera-apadāna

49. Sahassaraṁsī Bhagavā, Sayambhū aparājito.
Vivekā vuṭṭhahitvāna, gocarāyābhinikkhami.

50. Phalahattho ahaṁ disvā, upagacchiṁ Narāsabhaṁ.
Pasannacitto sumano, savaṇṭaṁ adadiṁ phalaṁ.

51. Catunnavutito kappe, yaṁ phalaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, phaladānassidaṁ phalaṁ.

52. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

53. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

54. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Vajjīputto thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Vajjīputtattherassāpadānaṁ pacamaṁ.

---

6. Uttaratthera-apadāna

55. Sumedho nāma Sambuddho, bāttiṁsavaralakkhaṇo.
Vivekakāmo Bhagavā, Himavantamupāgami.

56. Ajjhogāhetvā Himavantaṁ, aggo kāruṇiko Muni.
Pallaṅkaṁ ābhujitvāna, nisīdi Purisuttamo.

---

1. Kimbilo (Sī)

57. Vijjadharo tadā āsiṁ, antalikkhacaro ahaṁ.
Tisūlaṁ sugataṁ gayha, gacchāmi ambare tadā.

58. Pabbatagge yathā aggi, puṇṇamāyeva candimā.
Vanaṁ obhāsate Buddho, sālarājāva phullito.

59. Vanaggā nikkhamitvāna, Buddharaṁsībhidhāvare[1].
Naḷaggivaṇṇasaṅkāsā[2], disvā cittaṁ pasādayiṁ.

60. Vicinaṁ addasaṁ pupphaṁ, kaṇikāraṁ devagandhikaṁ.
Tīṇi pupphāni ādāya, Buddhaseṭṭhamapūjayiṁ.

61. Buddhassa ānubhāvena, tīṇi pupphāni me tadā.
Uddhaṁ vaṇṭā adhopattā, chāyaṁ kubbanti Satthuno.

62. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

63. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, kaṇikārīti[3] ñāyati.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavitthataṁ.

64. Sahassakaṇḍaṁ satabheṇḍu, dhajālu haritāmayaṁ.
Satasahassaniyyūhā[4], byamhe pātubhaviṁsu[5] me.

65. Soṇṇamayā maṇimayā, lohitaṅkamayāpi ca.
Phalikāpi ca pallaṅkā, yenicchakā yadicchakā.

66. Mahārahañca sayanaṁ, tūlikā vikatīyutaṁ.
Uddhalomiñca ekantaṁ, bibbohanasamāyutaṁ.

67. Bhavanā nikkhamitvāna, caranto devacārikaṁ.
Yathā icchāmi[6] gamanaṁ, devasaṅghapurakkhato.

68. Pupphassa heṭṭhā tiṭṭhāmi, upariccchadanaṁ mama.
Samantā yojanasataṁ, kaṇikārehi chāditaṁ.

---

1. Buddharaṁsī vidhāvare (Sī, Ka)
2. Naḷaggiva nasaṅkāsaṁ (Sī)
3. Kaṇikāroti (Sī)
4. Satasahassāni byūhāni (Sī)
5. Pāturahaṁsu (Sī), pāturahiṁsu (Ka)
6. Yathā gacchāmi (Sī)

69. Saṭṭhituriyasahassāni, sāyapātaṁ upaṭṭhahuṁ.
Parivārenti maṁ niccaṁ, rattindivamatanditā.

70. Tattha naccehi gītehi, tālehi vāditehi ca.
Ramāmi khiḍḍā ratiyā, modāmi kāmakāmahaṁ.

71. Tattha bhutvā pivitvā ca, modāmi Tidase tadā.
Nārīgaṇehi sahito, modāmi byamhamuttame.

72. Satānaṁ pañcakkhattuñca, devarajjamakārayiṁ.
Satānaṁ tīṇikkhattuñca, cakkavattī ahosahaṁ.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

73. Bhave bhave saṁsaranto, mahābhogaṁ labhāmahaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

74. Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse.
Aññaṁ gatiṁ na jānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

75. Duve kule pajāyāmi[1], khattiye cāpi brāhmaṇe.
Nīce kule na jānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

76. Hatthiyānaṁ assayānaṁ, sivikaṁ sandamānikaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

77. Dāsīgaṇaṁ dāsagaṇaṁ, nāriyo samalaṅkatā.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

78. Koseyyakambaliyāni, Khomakappāsikāni ca.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

79. Navavatthaṁ navaphalaṁ, navaggarasabhojanaṁ.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

80. Imaṁ khāda imaṁ bhuñja, imamhi sayane saya.
Labhāmi sabbamevetaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

81. Sabbattha pūjito homi, yaso accuggato mama.
Mahāpakkho[2] sadā homi, abhejjapariso sadā.
Ñātīnaṁ uttamo homi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

---

1. Yattha pacchā pajāyāmi (Sī)
2. Mahesakkho (Ka)

82. Sītaṁ uṇhaṁ na jānāmi, pariḷāho na vijjati.
Atho cetasikaṁ dukkhaṁ, hadaye me na vijjati.

83. Suvaṇṇavaṇṇo hutvāna, saṁsarāmi bhavābhave.
Vevaṇṇiyaṁ na jānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

84. Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito.
Sāvatthiyaṁ pure jāto, mahāsālesu aḍḍhake.

85. Pañca kāmaguṇe hitvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Jātiyā sattavassohaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

86. Upasampadāyī Buddho, guṇamaññāya Cakkhumā.
Taruṇo pūjanīyohaṁ, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

87. Dibbacakkhuvisuddhaṁ me, samādhikusalo ahaṁ.
Abhiññāpāramippatto, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

88. Paṭisambhidā anuppatto, iddhipādesu kovido.
Dhammesu pāramippatto, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

89. Tiṁsakappasahassamhi, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

90. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

91. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

92. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Uttaro thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uttarattherassāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Apara-uttaratthera-apadāna

93. Nibbute Lokanāthamhi, Siddhatthe Lokanāyake.
Mama ñātī samānetvā, dhātupūjaṁ akāsahaṁ.

94. Catunnavutito kappe, yaṁ dhātumabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dhātupūjāyidaṁ phalaṁ.

95. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

96. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

97. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Apara-uttaratthero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Aparassa uttarattherassāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Bhaddajitthera-apadāna

98. Ogayha yaṁ pokkharaṇiṁ, nānākuñjarasevitaṁ.
Uddharāmi bhisaṁ tattha, ghāsahetu ahaṁ tadā.

99. Bhagavā tamhi samaye, Padumuttarasavhayo.
Rattambaradharo Buddho, gacchate anilañjase.

100. Dhunanto Paṁsukūlāni, saddaṁ assosahaṁ tadā.
Uddhaṁ nijjhāyamānohaṁ, addasaṁ Lokanāyakaṁ.

101. Tattheva ṭhitako santo, āyāciṁ Lokanāyakaṁ.
Madhuṁ bhisehi sahitaṁ, khīraṁ sappiṁ muḷālikaṁ[1].

102. Paṭiggaṇhātu me Buddho, anukampāya Cakkhumā.
Tato kāruṇiko Satthā, orohitvā Mahāyaso.

103. Paṭiggaṇhi mama bhikkhaṁ, anukampāya Cakkhumā.
Paṭiggahetvā Sambuddho, akā me anumodanaṁ.

104. Sukhī hotu mahāpuñña, gati tuyhaṁ samijjhatu.
Iminā bhisadānena, labhassu vipulaṁ sukhaṁ.

105. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Jalajuttamanāmako.
Bhikkamādāya Sambuddho, ākāsenāgamā Jino.

106. Tato bhisaṁ gahetvāna, āgacchiṁ mama assamaṁ.
Bhisaṁ rukkhe laggetvāna, mama dānaṁ anussariṁ.

---

1. Madhuṁ bhisehi pacati, khīrasappi mulālibhi (Ka) bhisadāyakattherāpadānepi.

107. Mahāvāto uṭṭhahitvā, sañcālesi vanaṁ tadā.
Ākāso abhinādittha, asanī ca phalī tadā.

108. Tato me asanīpāto, matthake nipatī tadā.
Sohaṁ nisinnako santo, tattha kālaṅkato ahaṁ.

109. Puññakammena saññutto, Tusitaṁ upapajjahaṁ.
Kaḷevaraṁ me patitaṁ, devaloke ramāmahaṁ.

110. Chaḷasītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sāyaṁ pātaṁ upaṭṭhanti, bhisadānassidaṁ phalaṁ.

111. Manussayonimāgantvā, sukhito homahaṁ tadā.
Bhogā me ūnatā natthi, bhisadānassidaṁ phalaṁ.

112. Anukampitako tena, Devadevena tādinā.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

113. Satasahassito kappe, yaṁ bhisaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bhisadānassidaṁ phalaṁ.

114. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

115. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

116. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Bhaddajitthero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhaddajittherassāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Sivakatthera-apadāna

117. Esanāya carantassa, Vipassissa Mahesino.
Rittakaṁ pattaṁ disvāna, kummāsaṁ pūrayiṁ ahaṁ.

118. Ekanavutito kappe, yaṁ bhikkhamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, kummāsassa idaṁ phalaṁ.

119. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

120. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

121. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Sivakatthero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sivakattherassāpadānaṁ navamaṁ.

10. Upavānatthera-apadāna

122. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Jalitvā aggikkhandhova, Sambuddho parinibbuto.

123. Mahājanā samāgamma, pūjayitvā Tathāgataṁ.
Citaṁ katvāna Sugataṁ, sarīraṁ abhiropayuṁ.

124. Sarīrakiccaṁ katvāna, dhātuṁ tattha samānayuṁ.
Sadevamanussā sabbe, Buddhathūpaṁ akaṁsu te.

125. Paṭhamā kañcanamayā, dutiyā ca maṇimayā.
Tatiyā rūpiyamayā, catutthī phalikāmayā.

126. Tattha pañcamikā ceva[1], lohitaṅkamayā ahu.
Chaṭṭhā masāragallassa, sabbaṁ ratanamayūpari.

127. Jaṅghā maṇimayā āsi, vedikā ratanāmayā.
Sabbasoṇṇamayo thūpo, uddhaṁ yojanamuggato.

128. Devā tattha samāgantvā, ekato mantayuṁ tadā.
Mayampi thūpaṁ kassāma, Lokanāthassa tādino.

129. Dhātu āveṇikā natthi, sarīraṁ ekapiṇḍitaṁ.
Imamhi Buddhathūpamhi, kassāma kañcukaṁ mayaṁ.

130. Devā sattahi ratnehi, aññaṁ vaḍḍhesuṁ yojanaṁ.
Thūpo dviyojanubbedho, timiraṁ byapahanti so.

131. Nāgā tattha samāgantvā, ekato mantayuṁ tadā.
Manussā ceva devā ca, Buddhathūpaṁ akaṁsu te.

---

1. Tattha pañcamikā ceti (Sī)

132. Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.
Mayampi thūpaṁ kassāma, Lokanāthassa tādino.

133. Indanīlaṁ mahānīlaṁ, atho jotirasaṁ maṇiṁ.
Ekato sannipātetvā, Buddhathūpaṁ achādayuṁ.

134. Sabbaṁ maṇimayaṁ āsi, yāvatā[1] Buddhacetiyaṁ.
Tiyojanasamubbedhaṁ, ālokakaraṇaṁ tadā.

135. Garuḷā ca samāgantvā, ekato mantayuṁ tadā.
Manussā devanāgā ca, Buddhapūjaṁ akaṁsu te.

136. Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.
Mayampi thūpaṁ kassāma, Lokanāthassa tādino.

137. Sabbaṁ maṇimayaṁ thūpaṁ, akaruṁ te ca kañcukaṁ.
Yojanaṁ tepi vaḍḍhesuṁ, āyataṁ Buddhacetiyaṁ.

138. Catuyojanamubbedho, Buddhathūpo virocati.
Obhāseti disā sabbā, sataraṁsīva uggato.

139. Kumbhaṇḍā ca samāgantvā, ekato mantayuṁ tadā.
Manussā ceva devā ca, nāgā ca garuḷā tathā.

140. Paccekaṁ Buddhaseṭṭhassa, akaṁsu thūpamuttamaṁ.
Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.

141. Mayampi thūpaṁ kassāma, Lokanāthassa tādino.
Ratanehi chādessāma, āyataṁ Buddhacetiyaṁ.

142. Yojanaṁ tepi vaḍḍhesuṁ, āyataṁ Buddhacetiyaṁ.
Pañcayojanamubbedho, thūpo obhāsate tadā.

143. Yakkhā tattha samāgantvā, ekato mantayuṁ tadā.
Manussā devanāgā ca, garuḷā ca kumbhaṇḍakā.

144. Paccekaṁ Buddhaseṭṭhassa, akaṁsu thūpamuttamaṁ.
Mā no pamattā assumha, appamattā sadevakā.

---

1. Tāvatā (Ka)

145. Mayampi thūpaṁ kassāma, Lokanāthassa tādino.
Phalikā chādayissāma, āyataṁ Buddhacetiyaṁ.

146. Yojanaṁ tepi vaḍḍhesuṁ, āyataṁ Buddhacetiyaṁ.
Chayojanikamubbedho, thūpo obhāsate tadā.

147. Gandhabbā ca samāgantvā, ekato mantayuṁ tadā.
Manujā devatā nāgā, kumbhaṇḍā garuḷā tathā[1].

148. Sabbe akaṁsu Buddhathūpaṁ, mayamettha akārakā.
Mayampi thūpaṁ kassāma, Lokanāthassa tādino.

149. Vediyo satta katvāna, dhajaṁ chattaṁ akaṁsu te.
Sabbasoṇṇamayaṁ thūpaṁ, gandhabbā kārayuṁ tadā.

150. Sattayojanamubbedho, thūpo obhāsate tadā.
Rattindivā na ñāyanti, āloko hoti sabbadā.

151. Abhibhonti na tassābhā, candasūrā satārakā.
Samantā yojanasate, padīpopi na pajjali.

152. Tena kālena ye keci, thūpaṁ pūjenti mānusā.
Na te thūpaṁ āruhanti, ambare ukkhipanti te.

153. Devehi ṭhapito yakkho, abhisammatanāmako.
Dhajaṁ vā pupphadāmaṁ vā, abhiropeti uttariṁ.

154. Na te passanti taṁ yakkhaṁ, dāmaṁ passanti gacchato.
Evaṁ passitvā gacchantā, sabbe gacchanti suggatiṁ.

155. Viruddhā ye pāvacane, pasannā ye ca sāsane.
Pāṭihīraṁ daṭṭhukāmā, thūpaṁ pūjenti mānusā.

156. Nagare Haṁsavatiyā, ahosiṁ bhatako tadā.
Āmoditaṁ janaṁ disvā, evaṁ cintesahaṁ tadā.

157. Uḷāro Bhagavā neso, yassa dhātughare disaṁ.
Imā ca janatā tuṭṭhā, kāraṁ kubbaṁ na tappare.

1. Kumbhaṇḍā ca yakkhā tathā (Sī)

158. Ahampi kāraṁ kassāmi, Lokanāthassa tādino.
Tassa dhammesu dāyādo, bhavissāmi anāgate.

159. Sudhotaṁ rajakenāhaṁ, uttareyyaṁ paṭaṁ mama.
Veḷagge ālaggetvāna, dhajaṁ ukkhipimambare.

160. Abhisammatako gayha, ambare hāsi me dhajaṁ.
Vāteritaṁ dhajaṁ disvā, bhiyyo hāsaṁ janesahaṁ.

161. Tattha cittaṁ pasādetvā, samaṇaṁ upasaṅkamiṁ.
Taṁ bhikkhuṁ abhivādetvā, vipākaṁ pucchahaṁ dhaje.

162. So me kathesi ānandī, pītisañjananaṁ mama.
Tassa dhajassa vipākaṁ, anubhossasi sabbadā.

163. Hatthi-assarathāpattī, senā ca caturaṅginī.
Parivāressanti taṁ niccaṁ, dhajadānassidaṁ phalaṁ.

164. Saṭṭhituriyasahassāni, bheriyo samalaṅkatā.
Parivāressanti taṁ niccaṁ, dhajadānassidaṁ phalaṁ.

165. Chaḷasītisahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Vicittavatthābharaṇā, āmukkamaṇikuṇḍalā.

166. Aḷārapamhā hasulā, susaññā[1] tanumajjhimā.
Parivāressanti taṁ niccaṁ, dhajadānassidaṁ phalaṁ.

167. Tiṁsakappasahassāni, devaloke ramissasi.
Asītikkhattuṁ Devindo, devarajjaṁ karissasi.

168. Sahassakkhattuṁ rājā ca, cakkavattī bhavissati.
Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.

169. Kappasatasahassamhi, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

170. Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito.
Puññakammena saññutto, brahmabandhu bhavissasi.

1. Sutthanā (Sī) 47 piṭṭhe Maṇipūjakattherāpadānepi.

171. Asītikoṭiṁ chaḍḍetvā, dāse kammakare bahū.
Gotamassa Bhagavato, sāsane pabbajissasi.

172. Ārādhayitvā Sambuddhaṁ, Gotamaṁ Sakyapuṅgavaṁ.
Upavānoti nāmena, hessasi Satthu sāvako.

173. Satasahasse kataṁ kammaṁ, phalaṁ dassesi me idha.
Sumutto saravegova, kilese jhāpayiṁ[1] mama.

174. Cakkavattissa santassa, cātuddīpissarassa me.
Tīṇi yojanāni sāmantā, ussīyanti dhajā sadā.

175. Satasahassito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dhajadānassidaṁ phalaṁ.

176. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

177. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

178. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Upavānatthero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Upavānattherassāpadānaṁ dasamaṁ.

---

11. Raṭṭhapālatthera-apadāna

179. Padumuttarassa Bhagavato, Lokajeṭṭhassa tādino.
Varanāgo mayā dinno, īsādanto urūḷhavā.

180. Setacchattopasobhito, sakappano[2] sahatthipo.
Agghāpetvāna taṁ sabbaṁ, saṁghārāmaṁ akārayiṁ.

181. Catupaññāsasahassāni, pāsāde kārayiṁ ahaṁ.
Mahoghadānaṁ[4] karitvāna, niyyādesiṁ Mahesino.

---

1. Kilesā jhāpitā (Sī) 2. Sīdabbano (Sī)
3. Mahagghañca (Sī), mayā bhattaṁ (Ka) Khu 3. 69 piṭṭhepi.

182. Anumodi Mahāvīro, Sayambhū Aggapuggalo.
Sabbe jane hāsayanto, desesi amataṁ padaṁ.

183. Taṁ me Buddho viyākāsi, Jalajuttamanāmako.
Bhikkhusaṁghe nisīditvā, imā gāthā abhāsatha.

184. Catupaññāsasahassāni, pāsāde kārayī ayaṁ.
Kathayissāmi vipākaṁ, suṇātha mama bhāsato.

185. Aṭṭhārasasahassāni, kūṭāgārā bhavissare.
Byamhuttamamhi nibbattā, sabbasoṇṇamayā ca te.

186. Paññāsakkhattuṁ Devindo, devarajjaṁ karissati.
Aṭṭhapaññāsakkhattuñca, cakkavattī bhavissati.

187. Kappasatasahassamhi, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

188. Devalokā cavitvāna, sukkamūlena codito.
Aḍḍhe kule mahābhoge, nibbattissati tāvade.

189. So pacchā pabbajitvāna, sukkamūlena codito.
Raṭṭhapāloti nāmena, hessati Satthu sāvako.

190. Padhānapahitatto so, upasanto nirūpadhi.
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissatināsavo.

191. Uṭṭhāya abhinikkhamma, jahitā bhogasampadā.
Kheḷapiṇḍeva bhogamhi, pemaṁ mayhaṁ na vijjati.

192. Vīriyaṁ me dhuradhorayhaṁ, yogakkhemādhivāhanaṁ.
Dhāremi antimaṁ dehaṁ, Sammāsambuddhasāsane.

193. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavo.

194. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

195. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (6440)

Itthaṁ sudaṁ āyasmā Raṭṭhapālo thero imā gāthāyo abhāsitthāti.

Raṭṭhapālattherassāpadānaṁ ekādasamaṁ.

Yasavaggo chapaññāsamo.

Tassuddānaṁ

Yaso Nadīkassapo ca, Gayākimilavajjino.
Duve Uttarā Bhaddajī, Sivako Upavāhano.
Raṭṭhapālo ekasataṁ, gāthānaṁ pañcanavuti.

Therāpadānaṁ samattaṁ.

Ettāvatā Buddhāpadānañca paccekāpadānañca therāpadānañca samattāni.

Khuddakanikāya

Therī-apadānapāḷi

Namo tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa.

1. Sumedhāvagga

1. Sumedhātherī-apadāna

Atha therikāpadānāni suṇātha—

1. Bhagavati Koṇāgamane, saṁghārāmamhi navanivesanamhi[1].
Sakhiyo tisso janiyo, vihāradānaṁ adāsimha.

2. Dasakkhattuṁ satakkhattuṁ, dasasatakkhattuṁ satānaṁ ca satakkhattuṁ[2].
Devesu upapajjimha, ko vādo mānuse bhave.

3. Deve mahiddhikā ahumha, mānusakamhi ko vādo.
Sattaratanamahesī[3], itthiratanaṁ ahaṁ bhaviṁ.

4. Idha sañcitakusalā[4], susamiddhakulappajā.
Dhanañjānī ca Khemā ca, ahampi ca tayo janā.

5. Ārāmaṁ sukataṁ katvā, sabbāvayavamaṇḍitaṁ.
Buddhappamukhasaṁghassa, niyyādetvā samoditā.

---

1. Nivesamhi (Syā)
2. Satāni ca sattakkhattuṁ (Sī, Ka)
3. Sattaratanassa mahesī (Sī, I)
4. Tattha sañcitaṁ kusalaṁ (Syā)

6. Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā.
Devesu aggataṁ pattā, manussesu tatheva ca.

7. Imasmiṁyeva kappamhi, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

8. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

9. Tassāsuṁ satta dhītaro, rājakaññā sukhedhitā[1].
Buddhopaṭṭhānaniratā, brahmacariyaṁ cariṁsu tā.

10. Tāsaṁ sahāyikā hutvā, sīlesu susamāhitā.
Datvā dānāni sakkaccaṁ, agāreva vataṁ[2] cariṁ.

11. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsūpagā ahaṁ.

12. Tato cutā Yāmamagaṁ[3], tatohaṁ Tusitaṁ gatā.
Tato ca Nimmānaratiṁ, Vasavattipuraṁ tato.

13. Yattha yatthūpapajjāmi, puññakammasamohitā.
Tattha tattheva rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

14. Tato cutā manussatte, rājūnaṁ cakkavattinaṁ.
Maṇḍalīnañca rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

15. Sampattimanubhotvāna, devesu mānusesu ca.
Sabbattha sukhitā hutvā, nekajātīsu saṁsariṁ.

16. So hetu ca so pabhavo, tammūlaṁ sāsane khamaṁ[4].
Paṭhamaṁ taṁ samodhānaṁ, taṁ dhammaratāya nibbānaṁ[5].

17. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavā.

18. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa[6] santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Sukhethitā (Syā)
2. Agāreva vattaṁ (Syā)
3. Yāmasaggaṁ (Syā)
4. Tammūlaṁ sā ca sāsane khanti (Sī, I, Ka)
5. Nibbutaṁ (Syā)
6. Buddhaseṭṭhassa (Sī, Syā, Ka)

19. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Sumedhā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumedhātheriyāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Khemādāyikātherī-apadāna

20. Siddhatthassa Bhagavato, thūpakārāpikā ahuṁ[1].
Mekhalikā mayā dinnā, navakammāya Satthuno.

21. Niṭṭhite ca mahāthūpe, mekhalaṁ punadāsahaṁ.
Lokanāthassa Munino, pasannā sehi pāṇibhi.

22. Catunnavutito kappe, yaṁ mekhalamadaṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, thūpakārassidaṁ phalaṁ.

23. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

24. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

25. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Mekhalādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mekhalādāyikātheriyāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Maṇḍapadāyikātherī-apadāna

26. Koṇāgamanabuddhassa, maṇḍapo kārito mayā.
Dhuvaṁ ticīvaraṁdāsiṁ[2], Buddhassa Lokabandhuno.

27. Yaṁ yaṁ janapadaṁ yāmi, nigame rājadhāniyo.
Sabbattha pūjito homi, puññakammassidaṁ phalaṁ.

28. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

---

1. Thūpakāramakāsahaṁ (Syā)
2. Thūpañca pavaramadaṁ (Syā), dhuvañca cīvaraṁ adaṁ (I)

29. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

30. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Maṇḍapadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Maṇḍapadāyikātheriyāpadānaṁ tatiyaṁ.

4. Saṅkamanatthātherī-apadāna

31. Vipassissa Bhagavato[1], Lokajeṭṭhassa tādino.
Rathiyaṁ paṭipannassa, tārayantassa pāṇino.

32. Gharato nikkhamitvāna, avakujjā nipajjahaṁ.
Anukampako Lokanātho, sirasi[2] akkamī mama[3].

33. Akkamitvāna sirasi[4], agamā Lokanāyako.
Tena cittappasādena, Tusitaṁ agamāsataṁ.

34. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

35. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

36. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Saṅkamanatthā[5] bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saṅkamanatthātheriyāpadānaṁ catutthaṁ.

5. Naḷamālikātherī-apadāna

37. Candabhāgānadītīre, ahosiṁ kinnarī tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, Sayambhuṁ aparājitaṁ.

38. Pasannacittā sumanā, vedajātā katañjalī.
Naḷamālaṁ gahetvāna, Sayambhuṁ abhipūjayiṁ.

---

1. Koṇḍaññassa Bhagavato (Syā, I) 2. Sīsante (Sī, Ka) 3. Tadā (Syā, I)
4. Sambuddho (Ka) 5. Saṅkamanadā (Syā)

39. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā kinnarīdehaṁ, agacchiṁ Tidasaṁgatiṁ.

40. Chattiṁsadevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Dasannaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Saṁvejetvāna me cittaṁ[1], pabbajiṁ anagāriyaṁ.

41. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā[2].
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

42. Catunnavutito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pupphapūjāyidaṁ phalaṁ.

43. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

44. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

45. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Naḷamālikā therī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naḷamālikātheriyāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Ekapiṇḍapātadāyikātherī-apadāna

46. Nagare Bandhumatiyā, Bandhumā nāma khattiyo.
Tassa rañño ahuṁ bhariyā, ekajjhaṁ cārayāmahaṁ[3].

47. Rahogatā nisīditvā, evaṁ cintesahaṁ tadā.
Ādāya gamanīyaṁ hi, kusalaṁ natthi me kataṁ.

48. Mahābhitāpaṁ kaṭukaṁ, ghorarūpaṁ sudāruṇaṁ.
Nirayaṁ nūna gacchāmi, ettha me natthi saṁsayo.

49. Rājānaṁ upasaṅkamma, idaṁ vacanamabraviṁ.
Ekaṁ me samaṇaṁ dehi, bhojayissāmi khattiya.

50. Adāsi me mahārājā, samaṇaṁ bhāvitindriyaṁ.
Tassa pattaṁ gahetvāna, paramannena pūrayiṁ[4].

---

1. Vedayitvāna kusalaṁ (Syā), saṁvedayitvā kusalaṁ (I)
2. Bhavā saṁghātitā mama (Ka)
3. Ekaccaṁ vādayāmahaṁ (Syā)
4. Tappayiṁ (Sī)

51. Pūrayitvā paramannaṁ, gandhālepaṁ akāsahaṁ.
Jālena pidahitvāna, vatthayugena[1] chādayiṁ.

52. Ārammaṇaṁ mamaṁ etaṁ, sarāmi yāvajīvihaṁ.
Tattha cittaṁ pasādetvā, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

53. Tiṁsānaṁ devarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Manasā patthitaṁ mayhaṁ, nibbattati yathicchitaṁ[2].

54. Vīsānaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Ocitattāva[3] hutvāna, saṁsarāmi bhavesvahaṁ.

55. Sabbabandhanamuttāhaṁ, apetā me upādikā.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

56. Ekanavutito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.

57. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

58. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

59. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Ekapiṇḍapātadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekapiṇḍapātadāyikātheriyāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Kaṭacchubhikkhādāyikātherī-apadāna

60. Piṇḍacāraṁ carantassa, Tissanāmassa Satthuno.
Kaṭacchubhikkhaṁ paggayha, Buddhaseṭṭhassa dāsahaṁ.

61. Paṭigahetvā Sambuddho, Tisso Lokagganāyako.
Vīthiyā saṇṭhīto Satthā, akā me anumodanaṁ.

---

1. Pītacoḷena (Syā), mahānelena (I)
2. Yathicchakaṁ (Syā), yadicchakaṁ (I, Ka)
3. Upacitattā (Syā)

62. Kaṭacchubhikkhaṁ datvāna, Tāvatiṁsaṁ gamissasi.
Chattiṁsadevarājūnaṁ, mahesittaṁ karissasi.

63. Paññāsaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittaṁ karissasi.
Manasā patthitaṁ sabbaṁ, paṭilacchasi sabbadā.

64. Sampattiṁ anubhotvāna, pabbajissasikiñcanā.
Sabbāsave pariññāya, nibbāyissasināsavā.

65. Idaṁ vatvāna Sambuddho, Tisso Lokagganāyako.
Nabhaṁ abbhuggamī Vīro, haṁsarājāva ambare.

66. Sudinnaṁ me dānavaraṁ[1], suyiṭṭhā yāgasampadā.
Kaṭacchubhikkhaṁ datvāna, pattāhaṁ acalaṁ padaṁ.

67. Dvenavute ito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, bhikkhādānassidaṁ phalaṁ.

68. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

69. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

70. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Kaṭacchubhikkhādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kaṭacchubhikkhādāyikātheriyāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Sattuppalamālikātherī-apadāna

71. Nagare Aruṇavatiyā, Aruṇo nāma[2] khattiyo.
Tassa rañño ahuṁ bhariyā, vāritaṁ vārayāmahaṁ[3].

72. Satta mālaṁ gahetvāna, uppalā devagandhikā.
Nisajja pāsādavare, evaṁ cintesi tāvade.

---

1. Sudinnameva me dānaṁ (Syā) 2. Aruṇavā nāma (Sī, I)
3. Cārikaṁ cārayāmahaṁ (Sī), na gulaṁ pādayāmahaṁ (Syā),na mālaṁ pādayāmahaṁ (I)

73. Kiṁ me imāhi mālāhi, sirasāropitāhi me.
Varaṁ me Buddhaseṭṭhassa, ñāṇamhi abhiropitaṁ.

74. Sambuddhaṁ paṭimānentī, dvārāsanne nisīdahaṁ.
Yadā ehiti Sambuddho, pūjayissaṁ Mahāmuniṁ.

75. Kakudho vilasantova, migarājāva kesarī.
Bhikkhusaṁghena sahito, āgacchi vīthiyā Jino.

76. Buddhassa raṁsiṁ disvāna, haṭṭhā saṁviggamānasā.
Dvāraṁ avāpuritvāna[1], Buddhaseṭṭhamapūjayiṁ.

77. Satta uppalapupphāni, parikiṇṇāni[2] ambare.
Chadiṁ karonto Buddhassa, matthake dhārayanti te.

78. Udaggacittā sumanā, vedajātā katañjalī.
Tattha cittaṁ pasādetvā, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

79. Mahānelassa chādanaṁ, dhārenti mama muddhani.
Dibbagandhaṁ pavāyāmi, sattuppalassidaṁ phalaṁ.

80. Kadāci nīyamānāya, ñātisaṁghena me tadā.
Yāvatā parisā mayhaṁ, mahānelaṁ dharīyati.

81. Sattatidevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Sabbattha issarā hutvā, saṁsarāmi bhavābhave.

82. Tesaṭṭhicakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Sabbe mamanuvattanti, ādeyyavacanā ahuṁ.

83. Uppalasseva me vaṇṇo, gandho ceva pavāyati.
Dubbaṇṇiyaṁ na jānāmi[3], Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

84. Iddhipādesu kusalā, bojjhaṅgabhāvanāratā.
Abhiññāpāramippattā, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

85. Satipaṭṭhānakusalā, samādhijhānagocarā.
Sammappadhānamanuyuttā, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

---

1. Apāpuṇitvā (Syā) 2. Suvitthiṇṇāni (Syā) 3. Duggatiṁ nābhijānāmi (Syā, I)

86. Vīriyaṁ me dhuradhorayhaṁ, yogakkhemādhivāhanaṁ.
Sabbāsava parikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

87. Ekatiṁse ito kappe, yaṁ pupphamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

88. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

89. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

90. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Sattuppalamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sattuppalamālikātheriyāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Pañcadīpikātherī-apadāna

91. Nagare Haṁsavatiyā, cārikī[1] āsahaṁ tadā.
Ārāmena ca ārāmaṁ, carāmi kusalatthikā.

92. Kāḷapakkhamhi divase, addasaṁ bodhimuttamaṁ.
Tattha cittaṁ pasādetvā, bodhimūle nisīdahaṁ.

93. Garucittaṁ upaṭṭhetvā, sire katvāna añjaliṁ.
Somanassaṁ pavedetvā, evaṁ cintesi tāvade.

94. Yadi Buddho amitaguṇo, asama'ppaṭipuggalo.
Dassetu pāṭihīraṁ me, bodhi obhāsatu ayaṁ.

95. Saha āvajjite mayhaṁ, bodhi pajjali tāvade.
Sabbasoṇṇamayā āsi, disā sabbā virocati.

96. Sattarattindivaṁ[2] tattha, bodhimūle nisīdahaṁ.
Sattame divase patte, dīpapūjaṁ akāsahaṁ.

97. Āsanaṁ parivāretvā, pañca dīpāni pajjaluṁ.
Yāva udeti sūriyo, dīpā me pajjaluṁ tadā.

---

1. Cāriniṁ (Syā) 2. Sattarattidivaṁ (I, Ka)

98. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

99. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, Pañcadīpāti vuccati.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ[1], tiṁsayojanavitthataṁ[2].

100. Asaṅkhiyāni dīpāni, parivāre jalanti me.
Yāvatā devabhavanaṁ, dīpālokena jotati.

101. Parammukhā nisīditvā[3], yadi icchāmi passituṁ.
Uddhaṁ adho ca tiriyaṁ, sabbaṁ passāmi cakkhunā.

102. Yāvatā abhikaṅkhāmi, daṭṭhuṁ sugataduggate[4].
Tattha āvaraṇaṁ natthi, rukkhesu pabbatesu vā.

103. Asītidevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Satānaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

104. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Dīpasatasahassāni, parivāre jalanti me.

105. Devalokā cavitvāna, uppajjiṁ mātukucchiyaṁ.
Mātukucchigatā santī[5], akkhi me na nimīlati.

106. Dīpasatasahassāni, puññakammasamaṅgitā.
Jalanti sūtikāgehe[6], pañcadīpāni'daṁ phalaṁ.

107. Pacchime bhave sampatte, mānasaṁ vinivattayiṁ.
Ajarāmataṁ sītibhāvaṁ, nibbānaṁ phassayiṁ ahaṁ.

108. Jātiyā sattavassāhaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.
Upasampādayī Buddho, guṇamaññāya Gotamo.

109. Maṇḍape rukkhamūle vā, pāsādesu guhāsu vā.
Suññāgāre vasantiyā[7], pañcadīpā jalanti me.

---

1. Satayojanamubbedhaṁ (Sī, Syā, I)
2. Saṭṭhi... (Syā, I)
3. Puratthābhimukhā santi (Syā), puratthābhimukhā thitā (I)
4. Sukatadukkate (I)
5. Mātukucchigataṁ santi (Sī)
6. Sūtighare pajjalanti (sabbattha)
7. Ca jhāyante (Sī), ca jhāyantā (I), pajjhāyantā (Syā)

110. Dibbacakkhuvisuddhaṁ me, samādhikusalā ahaṁ.
Abhiññāpāramippattā, pañcadīpāni'daṁ phalaṁ.

111. Sabbavositavosānā, katakiccā anāsavā.
Pañcadīpā Mahāvīra, pāde vandāmi[1] Cakkhuma.

112. Satasahassito kappe, yaṁ dīpamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pañcadīpāni'daṁ phalaṁ.

113. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

114. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

115. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Pañcadīpikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpikātheriyāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Udakadāyikātherī-apadāna

116. Nagare Bandhumatiyā, ahosiṁ udahārikā.
Udahārena jīvāmi, tena posemi dārake.

117. Deyyadhammo ca me natthi, puññakkhette anuttare.
Koṭṭhakaṁ upasaṅkamma, udakaṁ paṭṭhapesahaṁ.

118. Tena kammena sukatena, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.
Tattha me sukataṁ byamhaṁ, udahārena nimmitaṁ.

119. Accharānaṁ sahassassa, ahaṁ hi pavarā tadā.
Dasaṭṭhānehi tā sabbā, abhibhomi sadā ahaṁ.

120. Paññāsaṁ devarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Vīsaticakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

121. Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dakadānassidaṁ phalaṁ.

---

1. Vandati (Sī, Ka)

122. Pabbatagge dumagge vā, antalikkhe ca bhūmiyaṁ.
Yadā udakamicchāmi, khippaṁ paṭilabhāmahaṁ.

123. Avuṭṭhikā disvā natthi, santattā kuthitāpi[1] ca.
Mama saṅkappamaññāya, mahāmegho pavassati.

124. Kadāci nīyamānāya, ñātisaṁghena me tadā.
Yadā icchāmahaṁ vassaṁ, mahāmegho ajāyatha.

125. Uṇhaṁ vā pariḷāho vā, sarīre me na vijjati.
Kāye ca me rajo natthi, dakadānassidaṁ phalaṁ.

126. Visuddhamanasā ajja, apetamanapāpikā.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

127. Ekanavutito kappe, yaṁ dakaṁ adadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, dakadānassidaṁ phalaṁ.

128. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

129. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

130. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Udakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Udakadāyikātheriyāpadānaṁ dasamaṁ.

Sumedhāvaggo paṭhamo.

Tassuddānaṁ

Sumedhā Mekhalādāyī, Maṇḍapaṁ Saṅkamaṁ dadā.
Naḷamālī Piṇḍadadā, Kaṭacchu Uppalappadā.

Dīpadā dakadā ceva, gāthāyo gaṇitā iha.
Ekagāthāsatañceva, tiṁsati ca taduttari[2].

1. Santattā kuthitā na ca(Sī, I), santattā khuppitā hi me (Syā)
2. Sattarasaṁ taduttari (Syā), sattādasa taduttariṁ (I)

2. Ekūposathikavagga

1. Ekūposathikātherī-apadāna

1. Nagare Bandhumatiyā, Bandhumā nāma khattiyo.
Divase puṇṇamāya so, upavasi uposathaṁ.

2. Ahaṁ tena samayena, kumbhadāsī ahaṁ tahiṁ.
Disvā sarājakaṁ senaṁ, evāhaṁ cintayiṁ tadā.

3. Rājāpi rajjaṁ chaḍḍetvā, upavasi uposathaṁ.
Saphalaṁ nūna taṁ kammaṁ, janakāyo pamodito.

4. Yoniso paccavekkhitvā, duggaccañca[1] daliddataṁ[2].
Mānasaṁ sampahaṁsitvā, upavasiṁ uposathaṁ.

5. Ahaṁ uposathaṁ katvā, Sammāsambuddhasāsane.
Tena kammena sukatena, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

6. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, ubbhayojanamuggataṁ[3].
Kūṭāgāravarūpetaṁ, mahāsanasubhūsitaṁ.

7. Accharā satasahassā, upatiṭṭhanti maṁ sadā.
Aññe deve atikkamma, atirocāmi sabbadā.

8. Catusaṭṭhidevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Tesaṭṭhicakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

9. Suvaṇṇavaṇṇā hutvāna, bhavesu saṁsarāmahaṁ.
Sabbattha pavarā homi, uposathassidaṁ phalaṁ.

10. Hatthiyānaṁ assayānaṁ, rathayānañca sīvikaṁ[4].
Labhāmi sabbamevetaṁ, uposathassidaṁ phalaṁ.

11. Soṇṇamayaṁ rūpimayaṁ, athopi phalikāmayaṁ.
Lohitaṅgamayañceva, sabbaṁ paṭilabhāmahaṁ.

12. Koseyyakambaliyāni, Khomakappāsikāni ca.
Mahagghāni ca vatthāni, sabbaṁ paṭilabhāmahaṁ.

---

1. Duggatiñca (Syā)
2. Daḷiddataṁ (Sī)
3. Uddhaṁ yojanamuggataṁ (Sī, Syā, I)
4. Kevalaṁ (Sī, Syā, I)

13. Annaṁ pānaṁ khādanīyaṁ, vatthasenāsanāni ca.
Sabbametaṁ paṭilabhe, uposathassidaṁ phalaṁ.

14. Varagandhañca mālañca, cuṇṇakañca vilepanaṁ.
Sabbametaṁ paṭilabhe, uposathassidaṁ phalaṁ.

15. Kūṭāgārañca pāsādaṁ, maṇḍapaṁ hammiyaṁ guhaṁ.
Sabbametaṁ paṭilabhe, uposathassidaṁ phalaṁ.

16. Jātiyā sattavassāhaṁ, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Aḍḍhamāse asampatte, arahattamapāpuṇiṁ.

17. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

18. Ekanavutito kappe, yaṁ kammamakariṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, uposathassidaṁ phalaṁ.

19. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

20. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

21. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Ekūposathikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekūposathikātheriyāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Saḷalapupphikātherī-apadāna

22. Candabhāgānadītīre, ahosiṁ kinnarī tadā.
Addasāhaṁ Devadevaṁ, caṅkamantaṁ Narāsabhaṁ.

23. Ocinitvāna saḷalaṁ, Buddhaseṭṭhassadāsahaṁ.
Upasiṅghi Mahāvīro, saḷalaṁ devagandhikaṁ.

24. Paṭiggahetvā Sambuddho, Vipassī Lokanāyako.
Upasiṅghi Mahāvīro, pekkhamānāya me tadā.

25. Añjaliṁ paggahetvāna, vanditvā Dvipaduttamaṁ[1].
Sakaṁ cittaṁ pasādetvā, tato pabbatamāruhiṁ.

---

1. Dipaduttamaṁ (Sī, Syā, I)

26. Ekanavutito kappe, yaṁ pupphamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, Buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.

27. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

28. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

29. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Saḷalapupphikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saḷalapupphikātheriyāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Modakadāyikātherī-apadāna

30. Nagare Bandhumatiyā, kumbhadāsī ahosahaṁ.
Mama bhāgaṁ gahetvāna, gacchaṁ udakahārikā[1].

31. Panthamhi samaṇaṁ disvā, santacittaṁ samāhitaṁ.
Pasannacittā sumanā, modake tīṇidāsahaṁ.

32. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Ekanavutikappāni[2], vinipātaṁ nagacchahaṁ.

33. Sampatti taṁ[3] karitvāna, sabbaṁ anubhaviṁ ahaṁ.
Modake tīṇi datvāna, pattāhaṁ acalaṁ padā.

34. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

35. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

36. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Modakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Modakadāyikātheriyāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

1. Udakahārikaṁ (Sī), udakahārike (Syā)
2. Ekūnatiṁsakappāni (Syā)
3. Sampattiñca (Syā), sampattikaṁ (Ka)

4. Ekāsanadāyikātherī-apadāna

37. Nagare Haṁsavatiyā, ahosiṁ bālikā[1] tadā.
Mātā ca me pitā ceva, kammantaṁ agamaṁsu te.

38. Majjhanhikamhi sūriye, addasaṁ samaṇaṁ ahaṁ.
Vīthiyā anugacchantaṁ, āsanaṁ paññapesahaṁ.

39. Gonakāvikatikāhi[2], paññapetvā mamāsanaṁ.
Pasannacittā sumanā, idaṁ vacanamabraviṁ.

40. Santattā kuthitā bhūmi, sūro majjhanhike ṭhito.
Mālutā ca na vāyanti, kālo cevettha mehiti[3].

41. Paññattamāsanamidaṁ, tavatthāya Mahāmuni.
Anukampaṁ upādāya, nisīda mama āsane.

42. Nisīdi tattha samaṇo, sudanto suddhamānaso.
Tassa pattaṁ gahetvāna, yathārandhaṁ adāsahaṁ.

43. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

44. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, āsanena sunimmitaṁ.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavitthataṁ.

45. Soṇṇamayā maṇimayā, athopi phalikāmayā.
Lohitaṅgamayā ceva, pallaṅkā vividhā mama.

46. Tūlikā vikatikāhi, kaṭṭissacittakāhi ca.
Udda-ekantalomī ca, pallaṅkā me susaṇṭhitā[4].

47. Yadā icchāmi gamanaṁ, hāsakhiḍḍasamappitā.
Saha pallaṅkaseṭṭhena, gacchāmi mama patthitaṁ.

48. Asītidevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Sattaticakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

---

1. Mālikā (Syā, I)
2. Gonakacittakādīhi (Sī)
3. Cettha upaṭṭhito (Sī), cevatthaṁ eti taṁ (I)
4. Susanthatā (Sī)

49. Bhavābhave saṁsarantī, mahābhogaṁ labhāmahaṁ.
Bhoge me ūnatā natthi, ekāsanassidaṁ phalaṁ[1].

50. Duve bhave saṁsarāmi, devatte atha mānuse.
Aññe bhave na jānāmi, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

51. Duve kule pajāyāmi, khattiye cāpi brāhmaṇe.
Uccākulīnā[2] sabbattha, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

52. Domanassaṁ na jānāmi, cittasantāpanaṁ mama.
Vevaṇṇiyaṁ na jānāmi, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

53. Dhātiyo maṁ upaṭṭhanti, khujjā celāpikā[3] bahū.
Aṅkena aṅkaṁ gacchāmi, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

54. Aññā nhāpenti bhojenti, aññā ramenti maṁ sadā.
Aññā gandhaṁ vilimpanti, ekāsanassidaṁ phalaṁ[4].

55. Maṇḍape rukkhamūle vā, suññāgāre vasantiyā.
Mama saṅkappamaññāya, pallaṅko upatiṭṭhati.

56. Ayaṁ pacchimako mayhaṁ, carimo vattate bhavo.
Ajjāpi rajjaṁ chaḍḍetvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

57. Satasahassito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, ekāsanassidaṁ phalaṁ.

58. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

59. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

60. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Ekāsanadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekāsanadāyikātheriyāpadānaṁ catutthaṁ.

---

1. Ekāsanaphalaṁ idaṁ (sabbattha) evamuparipi.
2. Uccākulikā (Syā, I, Ka)
3. Khelāpikā (Sī), celāvikā (I)
4. Aññā mameva nhāpenti, aññā bhojenti bhojanaṁ. Aññā maṁ alaṅkaronti, aññā ramenti maṁ saddhā. (Syā)

5. Pañcadīpadāyikātherī-apadāna

61. Nagare Haṁsavatiyā, cārikī[1] āsahaṁ tadā.
Ārāmena ca ārāmaṁ[2], carāmi kusalatthikā.

62. Kāḷapakkhamhi divase, addasaṁ bodhimuttamaṁ.
Tattha cittaṁ pasādetvā, bodhimūle nisīdahaṁ.

63. Garucittaṁ upaṭṭhetvā, sire katvāna añjaliṁ.
Somanassaṁ pavedetvā, evaṁ cintesi tāvade.

64. Yadi Buddho amitaguṇo, asamappaṭipuggalo.
Dassetu pāṭihīraṁ me, bodhi obhāsatu ayaṁ.

65. Saha āvajjite mayhaṁ, bodhi pajjali tāvade.
Sabbasoṇṇamayā āsi, disā sabbā virocati.

66. Sattarattindivaṁ tattha, bodhimūle nisīdahaṁ.
Sattame divase patte, dīpapūjaṁ akāsahaṁ.

67. Āsanaṁ parivāretvā, pañca dīpāni pajjaluṁ.
Yāva udeti sūriyo, dīpā me pajjaluṁ tadā.

68. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

69. Tattha me sukataṁ byamhaṁ, pañcadīpāti vuccati.
Saṭṭhiyojanamubbedhaṁ, tiṁsayojanavitthataṁ.

70. Asaṅkhiyāni dīpāni, parivāre jaliṁsu me.
Yāvatā devabhavanaṁ, dīpālokena jotati.

71. Parammukhā[3] nisīditvā, yadi icchāmi passituṁ.
Uddhaṁ adho ca tiriyaṁ, sabbaṁ passāmi cakkhunā.

72. Yāvatā abhikaṅkhāmi, daṭṭhuṁ sugataduggate[4].
Tattha āvaraṇaṁ natthi, rukkhesu pabbatesu vā.

73. Asītidevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Satānaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

---

1. Cārikā (Sī, Syā)
2. Ārāmena vihārena (Syā, I)
3. Pubbamukhā (Syā)
4. Sukatadukkaṭe (I)

74. Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Dīpasatasahassāni, parivāre jalanti me.

75. Devalokā cavitvāna, uppajjiṁ mātukucchiyaṁ.
Mātukucchigatā santī, akkhi me na nimīlati.

76. Dīpasatasahassāni, puññakammasamaṅgitā.
Jalanti sūtikāgehe, pañcadīpānidaṁ phalaṁ.

77. Pacchime bhave sampatte, mānasaṁ vinivattayiṁ.
Ajarāmataṁ sītibhāvaṁ, nibbānaṁ phassayiṁ ahaṁ.

78. Jātiyā sattavassāhaṁ, arahattamapāpuṇiṁ.
Upasampādayī Buddho, guṇamaññāya Gotamo.

79. Maṇḍape rukkhamūle vā, suññāgāre vasantiyā.
Sadā pajjalate dīpaṁ, pañcadīpānidaṁ phalaṁ.

80. Dibbacakkhuvisuddhaṁ me, samādhikusalā ahaṁ.
Abhiññāpāramippattā, pañcadīpānidaṁ phalaṁ.

81. Sabbavositavosānā, katakiccā anāsavā.
Pañcadīpā Mahāvīra, pāde vandāmi Cakkhuma.

82. Satasahassito kappe, yaṁ dīpamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, pañcadīpānidaṁ phalaṁ.

83. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

84. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

85. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Pañcadīpadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpadāyikātheriyāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Naḷamālikātherī-apadāna

86. Candabhāgānadītīre, ahosiṁ kinnarī tadā.
Addasaṁ virajaṁ Buddhaṁ, Sayambhuṁ aparājitaṁ.

87. Pasannacittā sumanā, vedajātā katañjalī.
Naḷamālaṁ gahetvāna, Sayambhuṁ abhipūjayiṁ.

88. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā kinnarīdehaṁ[1], Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

89. Chattiṁsadevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Manasā patthitaṁ mayhaṁ, nibbattati yathicchitaṁ.

90. Dasannaṁ cakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Ocitattāva[2] hutvāna, saṁsarāmi bhavesvahaṁ.

91. Kusalaṁ vijjate mayhaṁ, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Pūjārahā ahaṁ ajja, Sakyaputtassa sāsane.

92. visuddhamanasā ajja, apetamanapāpikā.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

93. Catunnavutito kappe, yaṁ Buddhamabhipūjayiṁ.
Duggatiṁ nābhijānāmi, naḷamālāyidaṁ phalaṁ.

94. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

95. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

96. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Naḷamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naḷamālikātheriyāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Mahāpajāpatigotamītherī-apadāna

97. Ekadā lokapajjoto, Vesāliyaṁ Mahāvane.
Kūṭāgāre susālāyaṁ, vasate Narasārathi.

98. Tadā Jinassa mātucchā, Mahāgotami bhikkhunī.
Tahiṁ kate[3] pure ramme, vasī bhikkhunupassaye.

---

1. Mānusaṁ dehaṁ (Sī, I, Ka) Sumedhāvaggepi.
2. Sucitattāva (I)
3. Tahiṁyeva (Syā)

99. Bhikkhunīhi vimuttāhi, satehi saha pañcahi.
Rahogatāya tassevaṁ, citassāsi[1] vitakkitaṁ.

100. Buddhassa parinibbānaṁ, sāvakaggayugassa vā.
Rāhulānandanandānaṁ, nāhaṁ lacchāmi passituṁ.

101. Buddhassa parinibbānā, sāvakaggayugassa vā.
Mahākassapanandānaṁ, Ānandarāhulāna ca.

102. Paṭikaccāyusaṅkhāraṁ[2], osajjitvāna nibbutiṁ.
Gaccheyyaṁ Lokanāthena, anuññātā Mahesinā.

103. Tathā pañcasatānampi, bhikkhunīnaṁ vitakkitaṁ.
Āsi Khemādikānampi, etadeva vitakkitaṁ.

104. Bhūmicālo tadā āsi, nāditā devadundubhī.
Upassayādhivatthāyo, devatā sokapīḷitā.

105. Vilapantā sukaruṇaṁ[3], tatthassūni pavattayuṁ.
Mittā[4] bhikkhuniyo tāhi, upagantvāna Gotamiṁ.

106. Nipacca sirasā pāde, idaṁ vacanamabravuṁ.
Tattha toyalavāsittā, mayamayye rahogatā.

107. Sā calā calitā bhūmi, nāditā devadundubhī.
Paridevā ca suyyante, kimatthaṁ nūna Gotamī.

108. Tadā avoca sā sabbaṁ, yathāparivitakkitaṁ.
Tāyopi sabbā āhaṁsu, yathāparivitakkitaṁ.

109. Yadi te rucitaṁ ayye, nibbānaṁ paramaṁ sivaṁ.
Nibbāyissāma sabbāpi, Buddhānuññāya subbate.

110. Mayaṁ sahāva nikkhantā, gharāpi ca bhavāpi ca.
Sahāyeva gamissāma, nibbānaṁ padamuttamaṁ.

111. Nibbānāya vajantīnaṁ, kiṁvakkhāmīti sā vadaṁ.
Saha sabbāhi niggañchi, bhikkhunīnilayā tadā.

---

1. Cittassāpi (Syā)
2. Paṭigaccāyusaṅkhāre (Sī)
3. Sakaruṇaṁ (Sī, Syā, I)
4. Sabbā (Syā, I)

112. Upassaye yādhivatthā, devatā tā khamantu me.
Bhikkhunīnilayassedaṁ, pacchimaṁ dassanaṁ mama.

113. Na jarā maccu vā yattha, appiyehi samāgamo.
Piyehi na viyogotthi, taṁ vajissaṁ[1] asaṅkhataṁ.

114. Avītarāgā taṁ sutvā, vacanaṁ sugatorasā.
Sokaṭṭā parideviṁsu, aho no appapuññatā.

115. Bhikkhunīnilayo suñño, bhūto tāhi vinā ayaṁ.
Pabhāte viya tārāyo, na dissanti Jinorasā.

116. Nibbānaṁ Gotamī yāti, satehi saha pañcahi.
Nadīsatehiva saha, Gaṅgā pañcahi sāgaraṁ.

117. Rathiyāya vajantiyo[2], disvā saddhā upāsikā.
Gharā nikkhamma pādesu, nipacca idamabravuṁ.

118. Pasīdassu mahābhoge, anāthāyo vihāya no.
Tayā na yuttā[3] nibbātuṁ, icchaṭṭā vilapiṁsu tā.

119. Tāsaṁ sokapahānatthaṁ, avoca madhuraṁ giraṁ.
Ruditena alaṁ puttā, hāsakāloyamajja vo.

120. Pariññātaṁ mayā dukkhaṁ, dukkhahetu vivajjito.
Nirodho me sacchikato, maggo cāpi subhāvito.

Paṭhamaṁ bhāṇavāraṁ.

121. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

122. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

123. Buddho tassa ca saddhammo, anūno yāva tiṭṭhati.
Nibbātuṁ tāva kālo me, mā maṁ socatha puttikā.

---

1. Taṁ vajjiyaṁ (Syā) 2. Vajantiṁ taṁ (Sī), vajanti taṁ (Syā), vajantānaṁ (I)
3. Yuttaṁ (Sī, Syā, I)

124. Koṇḍaññānandanandādī, tiṭṭhanti Rāhulo Jino.
Sukhito sahito saṁgho, hatadabbā ca titthiyā.

125. Okkākavaṁsassa yaso, ussito māramaddano.
Nanu sampati kālo me, nibbānatthāya puttikā.

126. Cirappabhuti yaṁ mayhaṁ, patthitaṁ ajja sijjhate.
Ānandabherikāloyaṁ, kiṁ vo assūhi puttikā.

127. Sace mayi dayā atthi, yadi catthi kataññutā.
Saddhammaṭṭhitiyā sabbā, karotha vīriyaṁ daḷhaṁ.

128. Thīnaṁ adāsi pabbajjaṁ, Sambuddho yācito mayā.
Tasmā yathāhaṁ nandissaṁ, tathā tamanutiṭṭhatha.

129. Tā evamanusāsitvā, bhikkhunīhi purakkhatā.
Upecca Buddhaṁ vanditvā, idaṁ vacanamabravi.

130. Ahaṁ Sugata te mātā, tvaṁ ca Vīra pitā mama.
Saddhammasukhada[1] Nātha, tayā jātāmhi Gotama.

131. Saṁvaddhitoyaṁ Sugata, rūpakāyo mayā tava.
Anindito[2] dhammakāyo[3], mama saṁvaddhito tayā.

132. Muhuttaṁ taṇhāsamaṇaṁ, khīraṁ tvaṁ pāyito mayā.
Tayāhaṁ santamaccantaṁ, dhammakhīraṁ hi[4] pāyitā.

133. Bandhanārakkhane mayhaṁ, aṇaṇo[5] tvaṁ Mahāmune.
Puttakāmā thiyo yācaṁ, labhanti tādisaṁ sutaṁ.

134. Mandhātādinarindānaṁ, yā mātā sā bhavaṇṇave.
Nimuggāhaṁ tayā putta, tāritā bhavasāgarā.

135. Rañño mātā mahesīti, sulabhaṁ nāmamitthinaṁ.
Buddhamātāti yaṁ nāmaṁ, etaṁ paramadullabhaṁ.

136. Tañca laddhaṁ Mahāvīra, paṇidhānaṁ mamaṁ tayā.
Aṇukaṁ vā mahantaṁ vā, taṁ sabbaṁ pūritaṁ mayā.

---

1. Saddhammasukhado (Sī, Syā, I)
2. Ānandiyo (Syā), anindiyo (I)
3. Dhammatanu (Sī, I, Ka)
4. Dhammakhīrampi (Syā, Ka)
5. Aṇaṇo (Ka)

137. Parinibbātumicchāmi, vihāyemaṁ kaḷevaraṁ.
Anujānāhi me Vīra, dukkhantakara Nāyaka.

138. Cakkaṅkusadhajākiṇṇe, pāde kamalakomale.
Pasārehi paṇāmaṁ te, karissaṁ putta-uttame[1].

139. Suvaṇṇarāsisaṅkāsaṁ, sarīraṁ kuru pākaṭaṁ.
Katvā dehaṁ sudiṭṭhaṁ te, santiṁ gacchāmi Nāyaka.

140. Dvattiṁsalakkhaṇūpetaṁ, suppabhālaṅkataṁ tanuṁ.
Sañjhāghanāva bālakkaṁ, mātucchaṁ dassayī Jino.

141. Phullāravindasaṁkāse, taruṇādiccasappabhe.
Cakkaṅkite pādatale, tato sā sirasā pati.

142. Paṇamāmi narādicca, ādiccakulaketukaṁ.
Pacchime maraṇe mayhaṁ[2], na taṁ ikkhāmahaṁ puno.

143. Itthiyo nāma Lokagga, sabbadosākarā matā.
Yadi ko catthi doso me, khamassu Karuṇākara.

144. Itthikānañca pabbajjaṁ, haṁ taṁ yāciṁ punappunaṁ.
Tattha ce atthi doso me, taṁ khamassu Narāsabha.

145. Mayā bhikkhuniyo Vīra, tavānuññāya sāsitā.
Tatra ce atthi dunnītaṁ, taṁ khamassu khamādhipa[3].

146. Akkhante nāma khantabbaṁ, kiṁ bhave guṇabhūsane.
Kimuttaraṁ te vakkhāmi, nibbānāya vajantiyā.

147. Suddhe anūne mama bhikkhusaṁghe,
Lokā ito nissarituṁ khamante.
Pabhātakāle byasanaṅgatānaṁ,
Disvāna niyyātiva candalekhā.

148. Tadetarā bhikkhuniyo Jinaggaṁ,
Tārāva candānugatā sumeruṁ.
Padakkhiṇaṁ kacca nipacca pāde,
Ṭhitā mukhantaṁ samudikkhamānā.

1. Puttapemasā (Sī, I), puttapemahaṁ (Syā)
2. Saraṇaṁ mayhaṁ (Syā)
3. Khamādhiti (Syā), khamāpito (Ka)

149. Na tittipubbaṁ tava dassanena,
Cakkhuṁ na sotaṁ tava bhāsitena.
Cittaṁ mamaṁ kevalamekameva,
Pappuyya taṁ dhammarasena titti.

150. Nadato parisāyaṁ te, vāditabbapahārino.
Ye te dakkhanti vadanaṁ, dhaññā te Narapuṅgava.

151. Dīghaṅgulī tambanakhe, subhe āyatapaṇhike.
Ye pāde paṇamissanti[1], tepi dhaññā Guṇandhara.

152. Madhurāni pahaṭṭhāni, dosagghāni hitāni ca.
Ye te vākyāni suyyanti, tepi dhaññā Naruttama.

153. Dhaññāhaṁ te Mahāvīra, pādapūjanatapparā[2].
Tiṇṇasaṁsārakantārā, suvākyena sirīmato.

154. Tato sā anusāvetvā[3], bhikkhusaṁghampi subbatā.
Rāhulānandanande ca, vanditvā idamabravi.

155. Āsīvisālayasame, rogāvāse kaḷevare.
Nibbindā dukkhasaṅghāṭe, jarāmaraṇagocare.

156. Nānākalimalākiṇṇe[4], parāyatte nirīhake.
Tena nibbātumicchāmi, anumaññatha puttakā.

157. Nando Rāhulabhaddo ca, vītasokā nirāsavā.
Ṭhitācalaṭṭhiti thirā, dhammatamanucintayuṁ.

158. Dhiratthu saṅkhataṁ lolaṁ, asāraṁ kadalūpamaṁ.
Māyāmarīcisadisaṁ, ittaraṁ anavaṭṭhitaṁ.

159. Yattha nāma Jinassāyaṁ, mātucchā Buddhaposikā.
Gotamī nidhanaṁ yāti, aniccaṁ sabbasaṅkhataṁ.

160. Ānando ca tadā sekho, sokaṭṭo[5] Jinavacchalo.
Tatthassūni karonto so, karuṇaṁ paridevati.

161. Hā santiṁ[6] Gotamī yāti, nūna Buddhopi nibbutiṁ.
Gacchati na cireneva, aggiriva nirindhano.

---

1. Paṇamāyanti (Syā)
2. Mānapūjanatapparā (Ka)
3. Anumāne tvā (Ka)
4. Nānākuṇapamalākiṇṇe (Syā), nānākāḷamalākiṇṇe (Ka)
5. Kaniṭṭho (Syā)
6. Bhāsantī (Syā)

162. Evaṁ vilāpamānaṁ taṁ, Ānandaṁ āha Gotamī.
Sutasāgaragambhīra, Buddhopaṭṭhāna tappara.

163. Na yuttaṁ socituṁ putta, hāsakāle upaṭṭhite.
Tayā me saraṇaṁ putta, nibbānaṁ tamupāgataṁ.

164. Tayā tāta samajjhiṭṭho, pabbajjaṁ anujāni no.
Mā putta vimano hohi, saphalo te parissamo.

165. Yaṁ na diṭṭhaṁ purāṇehi, titthikācariyehipi.
Taṁ padaṁ sukumārīhi, sattavassāhi veditaṁ.

166. Buddhasāsanapāleta, pacchimaṁ dassanaṁ tava.
Tattha gacchāmahaṁ putta, gato yattha na dissate.

167. Kadāci dhammaṁ desento, khipī Lokagganāyako.
Tadāhaṁ āsīsavācaṁ, avocaṁ anukampikā.

168. Ciraṁ jīva Mahāvīra, kappaṁ tiṭṭha Mahāmune.
Sabbalokassa atthāya, bhavassu ajarāmaro.

169. Taṁ tathāvādiniṁ Buddho, mamaṁ so etadabravi.
Na hevaṁ vandiyā Buddhā, yathā vandasi Gotamī.

170. Kathaṁ carahi Sabbaññū, vanditabbā Tathāgatā.
Kathaṁ avandiyā Buddhā, taṁ me akkhāhi pucchito.

171. Āraddhavīriye pahitatte, niccaṁ daḷhaparakkame.
Samagge sāvake passa, etaṁ Buddhānavandanaṁ.

172. Tato upassayaṁ gantvā, ekikāhaṁ vicintayiṁ.
Samaggaparisaṁ Nātho, rodhesi Tibhavantago.

173. Handāhaṁ parinibbissaṁ, mā vipattitamaddasaṁ.
Evāhaṁ cintayitvāna, disvāna Isisattamaṁ.

174. Parinibbānakālaṁ me, ārocesiṁ[1] Vināyakaṁ.
Tato so samanuññāsi, kālaṁ jānāhi Gotamī.

1. Ārocemi (Syā)

175. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

176. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

177. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

178. Thīnaṁ dhammābhisamaye, ye bālā vimatiṁ gatā.
Tesaṁ diṭṭhippahānatthaṁ, iddhiṁ dassehi Gotamī.

179. Tadā nipacca Sambuddhaṁ, uppatitvāna ambaraṁ.
Iddhī anekā dassesi, Buddhānuññāya Gotamī.

180. Ekikā bahudhā āsi, bahukā cekikā tathā.
Āvibhāvaṁ tirobhāvaṁ, tirokuṭṭaṁ[1] tironagaṁ.

181. Asajjamānā agamā, bhūmiyampi nimujjatha.
Abhijjamāne udake, agañchi mahiyā yathā.

182. Sakuṇīva tathākāse, pallaṅkena kamī tadā.
Vasaṁ vattesi kāyena, yāva brahmanivesanaṁ.

183. Sineruṁ daṇḍaṁ katvāna, chattaṁ katvā mahāmahiṁ.
Samūlaṁ parivattetvā, dhārayaṁ caṅkamī nabhe.

184. Chassūrodayakāleva, lokañcākāsi dhūmikaṁ.
Yugante viya lokaṁ sā, jālāmālākulaṁ akā.

185. Mucalindaṁ mahāselaṁ, Merumūlanadantare[2].
Sāsapāriva sabbāni, ekenaggahi muṭṭhinā.

186. Aṅgulaggena chādesi, bhākaraṁ sanisākaraṁ.
Candasūrasahassāni, āveḷamiva dhārayi.

187. Catusāgaratoyāni, dhārayī ekapāṇinā.
Yugantajaladākāraṁ, mahāvassaṁ pavassatha.

188. Cakkavattiṁ saparisaṁ, māpayī sā nabhattale.
Garuḷaṁ dviradaṁ sīhaṁ, vinadantaṁ padassayi.

189. Ekikā abhinimmitvā, appameyyaṁ bhikkhunīgaṇaṁ.
Puna antaradhāpetvā, ekikā Munimabravi.

---

1. Tirokuḍḍaṁ (Syā)
2. Merumandāradaddare (Sī, I), Meruṁ mandāradantare (Syā)

190. Mātucchā te Mahāvīra, tava sāsanakārikā.
Anuppattā sakaṁ atthaṁ, pāde vandāmi Cakkhuma.

191. Dassetvā vividhā iddhī, orohitvā nabhattalā.
Vanditvā lokapajjotaṁ, ekamantaṁ nisīdi sā.

192. Sā vīsavassasatikā, jātiyāhaṁ Mahāmune.
Alamettāvatā Vīra, nibbāyissāmi Nāyaka.

193. Tadātivimhitā sabbā, parisā sā katañjalī.
Avoca'yye kathaṁ āsi, atuliddhiparakkamā.

194. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

195. Tadāha Haṁsavatiyaṁ, jātāmaccakule ahuṁ.
Sabbopakārasampanne, iddhe phīte mahaddhane.

196. Kadāci pitunā saddhiṁ, dāsīgaṇapurakkhatā.
Mahatā parivārena, taṁ upecca Narāsabhaṁ.

197. Vāsavaṁ viya vassantaṁ, dhammameghaṁ anāsavaṁ[1].
Saradādiccasadisaṁ, raṁsijālasamujjalaṁ[2].

198. Disvā cittaṁ pasādetvā, sutvā cassa subhāsitaṁ.
Mātucchaṁ bhikkhuniṁ agge, ṭhapentaṁ Naranāyakaṁ.

199. Sutvā datvā mahādānaṁ, sattāhaṁ tassa tādino.
Sasaṁghassa naraggassa, paccayāni bahūni ca.

200. Nipacca pādamūlamhi, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.
Tato mahāparisatiṁ, avoca Isisattamo.

201. Yā sasaṁghaṁ abhojesi, sattāhaṁ Lokanāyakaṁ.
Tamahaṁ kittayissāmi, suṇātha mama bhāsato.

202. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

---

1. Pavassayaṁ (Ka) 2. Raṁsimālākulaṁ Jinaṁ (Sī, Syā), raṁsijālākulaṁ Jinaṁ (I)

203. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Gotamī nāma nāmena, hessati Satthu sāvikā.

204. Tassa Buddhassa mātucchā, jīvitāpādikā[1] ayaṁ.
Rattaññūnañca aggattaṁ, bhikkhunīnaṁ labhissati.

205. Taṁsutvāna pamoditvā[2], yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Paccayehi upaṭṭhitvā, tato kālaṅkatā ahaṁ.

206. Tāvatiṁsesu devesu, sabbakāmasamiddhisu.
Nibbattā dasahaṅgehi, aññe abhibhaviṁ ahaṁ.

207. Rūpasaddehi gandhehi, rasehi phusanehi ca.
Āyunāpi ca vaṇṇena, sukhena yasasāpi ca.

208. Tathevādhipateyyena, adhigayha virocahaṁ.
Ahosiṁ Amarindassa, mahesī dayitā tahiṁ.

209. Saṁsāre saṁsarantīhaṁ, kammavāyusameritā.
Kāsissa rañño visaye, ajāyiṁ dāsagāmake.

210. Pañcadāsasatānūnā, nivasanti tahiṁ tadā.
Sabbesaṁ tattha yo jeṭṭho, tassa jāyā ahosahaṁ.

211. Sayambhuno pañcasatā, gāmaṁ piṇḍāya pāvisuṁ.
Te disvāna ahaṁ tuṭṭhā, saha sabbāhi itthibhi[3].

212. Pūgā hutvāva sabbāyo[4], catumāse upaṭṭhahuṁ[5].
Ticīvarāni datvāna, saṁsarimha[6] sasāmikā.

213. Tato cutā sabbāpi tā, Tāvatiṁsagatā mayaṁ.
Pacchime ca bhave dāni, jātā devadahe pure.

214. Pitā añjanasakko me, mātā mama sulakkhaṇā.
Tato Kapilavatthusmiṁ, Suddhodanagharaṁ gatā.

215. Sesā[7] Sakyakule jātā, Sakyānaṁ gharamāgamuṁ.
Ahaṁ visiṭṭhā sabbāsaṁ, Jinassāpādikā ahuṁ.

---

1. Jīvitapālikā (Syā)
2. Taṁ sutvāhaṁ pamuditā (Sī, Syā, I)
3. Ñātibhi (Sī, Syā, I)
4. Katvā pañcasatakuṭī (Sī, Syā)
5. Upaṭṭhiya (Sī, Syā, I)
6. Pasannāmha (Syā)
7. Sabbā (Syā)

216. Mama puttobhinikkhamma[1], Buddho āsi Vināyako.
Paccāhaṁ pabbajitvāna, satehi saha pañcahi.

217. Sākiyānīhi dhīrāhi, saha santisukhaṁ phusiṁ.
Ye tadā pubbajātiyaṁ, amhākaṁ āsu sāmino.

218. Sahapuññassa kattāro, mahāsamayakārakā.
Phusiṁsu arahattaṁ te, Sugatenānukampitā.

219. Tadetarā bhikkhuniyo, āruhiṁsu nabhattalaṁ.
Saṁgatā[2] viya tārāyo, virociṁsu mahiddhikā.

220. Iddhī anekā dassesuṁ, piḷandhavikatiṁ yathā.
Kammāro kanakasseva, kammaññassa susikkhito[3].

221. Dassetvā pāṭihīrāni, vicittāni[4] bahūni ca.
Tosetvā vādipavaraṁ, Muniṁ saparisaṁ tadā.

222. Orohitvāna gaganā, vanditvā Isisattamaṁ.
Anuññātā naraggena, yathāṭhāne nisīdisuṁ.

223. Ahonukampikā amhaṁ, sabbāsaṁ cira Gotamī.
Vāsitā tava puññehi, pattā no āsavakkhayaṁ.

224. Kilesā jhāpitā amhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāma anāsavā.

225. Svāgataṁ vata no āsi, Buddhaseṭṭhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

226. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

227. Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homa Mahāmune.

228. Pubbenivāsaṁ jānāma, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavā.

---

1. Sa me putto... (Syā)
2. Khagatā (Sī)
3. Puṇṇakammesu sikkhitā (Syā)
4. Vividhāni (Syā)

229. Atthe dhamme ca nerutte, paṭibhāne[1] ca vijjati.
Ñāṇaṁ amhaṁ Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

230. Asmābhi pariciṇṇosi, mettacittā hi Nāyaka.
Anujānāhi sabbāsaṁ[2], nibbānāya Mahāmune.

231. Nibbāyissāma iccevaṁ, kiṁ vakkhāmi vadantiyo.
Yassa dāni ca vo kālaṁ, maññathāti Jinobravi.

232. Gotamī-ādikā tāyo, tadā bhikkhuniyo Jinaṁ.
Vanditvā āsanā tamhā, vuṭṭhāya agamiṁsu tā.

233. Mahatā janakāyena, saha Lokagganāyako.
Anusaṁyāyī so[3] Vīro, mātucchaṁ yāvakoṭṭhakaṁ.

234. Tadā nipati pādesu, Gotamī Lokabandhuno.
Saheva tāhi sabbāhi, pacchimaṁ pādavandanaṁ.

235. Idaṁ pacchimakaṁ mayhaṁ, Lokanāthassa dassanaṁ.
Na puno amatākāraṁ, passissāmi mukhaṁ tava.

236. Na ca me vandanaṁ[4] Vīra, tava pāde sukomale.
Samphusissati Lokagga, ajja gacchāmi nibbutiṁ.

237. Rūpena kiṁ tavānena, diṭṭhe dhamme yathātathe.
Sabbaṁ saṅkhatamevetaṁ, anassāsikamittaraṁ.

238. Sā saha tāhi gantvāna, bhikkhunupassayaṁ sakaṁ.
Aḍḍhapallaṅkamābhujja, nisīdi paramāsane.

239. Tadā upāsikā tattha, Buddhasāsanavacchalā.
Tassā pavattiṁ sutvāna, upesuṁ pādavandikā.

240. Karehi uraṁ pahantā, chinnamūlā yathā latā.
Rodantā karuṇaṁ ravaṁ, sokaṭṭā bhūmipātitā.

241. Mā no saranade nāthe, vihāya gami nibbutiṁ.
Nipatitvāna yācāma, sabbāyo sirasā mayaṁ.

---

1. Paṭibhāṇe (Sī, Syā)
2. Sabbāyo (Syā, I)
3. Anusaṁsāvayī (Syā, Ka)
4. Vadanaṁ (Ka)

242. Yā padhānatamā tāsaṁ, saddhā paññā upāsikā.
Tassā sīsaṁ pamajjantī, idaṁ vacanamabravi.

243. Alaṁ puttā visādena, mārapāsānuvattinā.
Aniccaṁ saṅkhataṁ sabbaṁ, viyogantaṁ calācalaṁ.

244. Tato sā tā visajjitvā, paṭhamaṁ jhānamuttamaṁ.
Dutiyañca tatiyañca, samāpajji catutthakaṁ.

245. Ākāsāyatanañceva, viññāṇāyatanaṁ tathā.
Ākiñcaṁ nevasaññañca, samāpajji yathākkamaṁ.

246. Paṭilomena jhānāni, samāpajjittha Gotamī.
Yāvatā paṭhamaṁ jhānaṁ, tato yāva catutthakaṁ.

247. Tato vuṭṭhāya nibbāyi, dīpaccīva nirāsavā[1].
Bhūmicālo mahā āsi, nabhasā vijjutā pati.

248. Panāditā dundubhiyo, parideviṁsu devatā.
Pupphavuṭṭhī ca gaganā, abhivassatha medaniṁ.

249. Kampito Merurājāpi, raṅgamajjhe yathā naṭo.
Sokena cātidīnova, viravo āsi sāgaro.

250. Devā nāgā surā brahmā, saṁviggāhiṁsu taṅkhaṇe.
Aniccā vatā saṅkhārā, yathāyaṁ vilayaṁ gatā.

251. Yā ce maṁ parivāriṁsu, Satthu sāsanakārikā.
Tāyopi anupādānā, dīpacci viya[2] nibbutā.

252. Hā yogā vippayogantā, hāniccaṁ sabbasaṅkhataṁ.
Hā jīvitaṁ vināsantaṁ, iccāsi paridevanā.

253. Tato devā ca brahmā ca, lokadhammānuvattanaṁ.
Kālānurūpaṁ kubbanti, upetvā Isisattamaṁ.

254. Tadā āmantayī Satthā, Ānandaṁ sutasāgaraṁ[3].
Gacchānanda nivedehi, bhikkhūnaṁ mātu nibbutiṁ.

---

1. Nirāsanā (Sī, I) 2. Dīpasikhā viya (Syā) 3. Sutisāgaraṁ (Sī, Syā, I)

255. Tadānando nirānando, assunā puṇṇalocano.
Gaggarena sarenāha, samāgacchantu bhikkhavo.

256. Pubbadakkhiṇapacchāsu, uttarāya ca santike.
Suṇantu bhāsitaṁ mayhaṁ, bhikkhavo sugatorasā.

257. Yā vaḍḍhayi payattena, sarīraṁ pacchimaṁ Mune.
Sā Gotamī gatā santiṁ, tārāva sūriyodaye.

258. Buddhamātāti paññattiṁ[1], ṭhapayitvā gatāsamaṁ.
Na yattha pañcanettopi, gatiṁ[2] dakkhati Nāyako.

259. Yassatthi Sugate saddhā, yo ca piyo Mahāmune.
Buddhamātussa[3] sakkāraṁ, karotu sugatoraso.

260. Sudūraṭṭhāpi taṁ sutvā, sīghamāgacchu bhikkhavo.
Keci Buddhānubhāvena, keci iddhīsu kovidā.

261. Kūṭāgāravare ramme, sabbasoṇṇamaye subhe.
Mañcakaṁ samāropesuṁ, yattha suttāsi Gotamī.

262. Cattāro Lokapālā te, aṁsehi samadhārayuṁ.
Sesā sakkādikā devā, kūṭāgāre samaggahuṁ.

263. Kūṭāgārāni sabbāni, āsuṁ pañcasatānipi.
Saradādiccavaṇṇāni, Vissakammakatāni hi.

264. Sabbā tāpi bhikkhuniyo, āsuṁ mañcesu sāyitā.
Devānaṁ khandhamārūḷhā, niyyanti anupubbaso.

265. Sabbaso chāditaṁ āsi, vitānena nabhattalaṁ.
Satārā candasūrā ca, lañchitā kanakāmayā.

266. Paṭākā ussitānekā, vitatā pupphakañcukā.
Ogatākāsapadumā[4], mahiyā pupphamuggataṁ.

267. Dassanti candasūriyā, pajjalanti ca tārakā.
Majjhaṁ gatopi cādicco, na tāpesi sasī yathā.

---

1. Saññattiṁ (Syā)
2. Gataṁ (Sī, I), tattha (Syā)
3. Buddhamātari (Sī), Buddhassa mātu (Syā)
4. Ogatākāsadhūmāva (I)

268. Devā dibbehi gandhehi, mālehi surabhīhi ca.
Vāditehi ca naccehi, saṅgītīhi ca pūjayuṁ.

269. Nāgāsurā ca brahmāno, yathāsatti yathābalaṁ.
Pūjayiṁsu ca niyyantiṁ, nibbutaṁ Buddhamātaraṁ.

270. Sabbāyo purato nītā, nibbutā Sugatorasā.
Gotamī niyyate pacchā, sakkatā Buddhaposikā.

271. Purato devamanujā, sanāgāsurabrahmakā.
Pacchā sasāvako Buddho, pūjatthaṁ yāti mātuyā.

272. Buddhassa parinibbānaṁ, nedisaṁ āsi yādisaṁ.
Gotamīparinibbānaṁ, atevacchariyaṁ[1] ahu.

273. Buddho Buddhassa nibbāne[2], nopaṭiyādi[3] bhikkhavo.
Buddho Gotaminibbāne, Sāriputtādikā tathā[4].

274. Citakāni karitvāna, sabbagandhamayāni te.
Gandhacuṇṇapakiṇṇānil, jhāpayiṁsu ca tā tahiṁ.

275. Sesabhāgāni ḍayhiṁsu, aṭṭhī sesāni sabbaso.
Ānando ca tadāvoca, saṁvegajanakaṁ vaco.

276. Gotamī nidhanaṁ yātā, ḍayhañcassā sarīrakaṁ.
Saṅketaṁ Buddhanibbānaṁ, na cirena bhavissati.

277. Tato Gotamidhātūni, tassā pattagatāni so.
Upanāmesi Nāthassa, Ānando Buddhacodito.

278. Pāṇinā tāni paggayha, avoca Isisattamo.
Mahato sāravantassa, yathā rukkhassa tiṭṭhato.

279. Yo so mahattaro khandho, palujjeyya aniccatā.
Tathā bhikkhunisaṁghassa, Gotamī parinibbutā.

280. Aho acchariyaṁ mayhaṁ[5], nibbutāyapi mātuyā.
Sarīramattasesāya, natthi sokapariddavo[6].

---

1. Atīvacchariyaṁ (sabbattha) Moggallānabyākaraṇaṁ oloketabbaṁ.
2. Na Buddho Buddhanibbāne (Syā, I)
3. Nopadissati (Sī, I), Sāriputtādi (Syā)
4. Yathā (Syā)
5. Ānanda passa Buddhassa (Syā)
6. Na sokaparidevanā (Syā)

281. Na sociyā paresaṁ sā, tiṇṇasaṁsārasāgarā.
Parivajjitasantāpā, sītibhūtā sunibbutā.

282. Paṇḍitāsi mahāpaññā, puthupaññā tatheva ca.
Rattaññū bhikkhunīnaṁ sā, evaṁ dhāretha bhikkhavo.

283. Iddhīsu ca vasī āsi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī āsi ca Gotamī.

284. Pubbenivāsamaññāsi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi tassā punabbhavo.

285. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Parisuddhaṁ ahu ñāṇaṁ, tasmā socaniyā na sā.

286. Ayoghanahatasseva, jalato jātavedassa.
Anupubbūpasantassa, yathā na ñāyate gati.

287. Evaṁ sammā vimuttānaṁ, kāmabandhoghatārinaṁ.
Paññāpetuṁ gati natthi, pattānaṁ acalaṁ sukhaṁ.

288. Attadīpā tato hotha, satipaṭṭhānagocarā.
Bhāvetvā sattabojjhaṅge, dukkhassantaṁ karissatha.

Itthaṁ sudaṁ Mahāpajāpatigotamī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahāpajāpatigotamītheriyāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Khemātherī-apadāna

289. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammesu Cakkhumā.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

290. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātā seṭṭhikule ahuṁ[1].
Nānāratanapajjote, mahāsukhasamappitā.

291. Upetvā taṁ Mahāvīraṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.
Tato jātappasādāhaṁ, upemi saraṇaṁ Jinaṁ.

---

1. Ahu (Syā)

292. Mātaraṁ pitaraṁ cāhaṁ, āyācitvā Vināyakaṁ.
Nimantayitvā sattāhaṁ, bhojayiṁ sahasāvakaṁ.

293. Atikkante ca sattāhe, mahāpaññānamuttamaṁ.
Bhikkhuniṁ etadaggamhi, ṭhapesi Narasārathi.

294. Taṁ sutvā muditā hutvā, puno tassa Mahesino.
Kāraṁ katvāna taṁ ṭhānaṁ, paṇipacca paṇīdahiṁ.

295. Tato mama Jino[1] āha, sijjhataṁ paṇidhī tava.
Sasaṁghe me kataṁ kāraṁ, appameyyaphalaṁ tayā.

296. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

297. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Etadaggamanuppattā, Khemā nāma bhavissati.

298. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsūpagā ahaṁ.

299. Tato cutā Yāmamagaṁ, tatohaṁ Tusitaṁ gatā.
Tato ca Nimmānaratiṁ, Vasavattipuraṁ tato.

300. Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā.
Tattha tattheva rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

301. Tato cutā manussatte, rājūnaṁ cakkavattinaṁ.
Maṇḍalīnañca rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

302. Sampattiṁ anubhotvāna, devesu manujesu ca.
Sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu saṁsariṁ.

303. Ekanavutito kappe, Vipassī Lokanāyako.
Uppajji cārudassano[2], sabbadhammavipassako.

304. Tamahaṁ Lokanāyakaṁ, upetvā Narasārathiṁ.
Dhammaṁ bhaṇitaṁ sutvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

---

1. Maṁ sa Jino (Syā) 2. Cārunayano (Sī, I)

305. Dasavassasahassāni, tassa Vīrassa sāsane.
Brahmacariyaṁ caritvāna, yuttayogā bahussutā.

306. Paccayākārakusalā, catusaccavisāradā.
Nipuṇā cittakathikā, Satthusāsanakārikā.

307. Tato cutāhaṁ Tusitaṁ, upapannā yasassinī.
Abhibhomi tahiṁ aññe, brahmacārīphalenahaṁ.

308. Yattha yatthūpapannāhaṁ, mahābhogā mahaddhanā.
Medhāvinī sīlavatī[1], vinītaparisāpi ca.

309. Bhavāmi tena kammena, yogena Jinasāsane.
Sabbā sampattiyo mayhaṁ, sulabhā manaso piyā.

310. Yopi me bhavate bhattā, yattha yattha gatāyapi.
Vimāneti na maṁ koci, paṭipattibalena me.

311. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Nāmena Koṇāgamano, uppajji vadataṁ varo.

312. Tadā hi Bārāṇasiyaṁ, susamiddhakulappajā[2].
Dhanañjānī Sumedhā ca, ahampi ca tayo janā.

313. Saṁghārāmamadāsimha, dānasahāyikā pure[3].
Saṁghassa ca vihārampi[4], uddissa kārikā[5] mayaṁ.

314. Tato cutā mayaṁ sabbā, Tāvatiṁsūpagā ahuṁ.
Yasasā aggataṁ pattā, manussesu tatheva ca.

315. Imasmiṁyeva kappamhi, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

316. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

---

1. Rupavatī (Sī, Syā, I) 2. Susamiddhi... (Syā)
3. Neke sahassike Mune (Syā), dānaṁ sahassikaṁ Mune (I)
4. Sasaṁghassa vihāraṁ hi (Syā, I) 5. Dāyikā (I)

317. Tassāsiṁ jeṭṭhikā dhītā, Samaṇī iti vissutā.
Dhammaṁ sutvā Jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayiṁ.

318. Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ.
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

319. Komāribrahmacariyaṁ, rājakaññā sukhedhitā.
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

320. Samaṇī Samaṇaguttā ca, Bhikkhunī Bhikkhudāyikā.
Dhammā ceva Sudhammā ca, sattamī Saṁghadāyikā.

321. Ahaṁ Uppalavaṇṇā ca, Paṭācārā ca Kuṇḍalā.
Kisāgotamī Dhammadinnā, Visākhā hoti sattamī.

322. Kadāci so Narādicco, dhammaṁ desesi abbhutaṁ.
Mahānidānasuttantaṁ, sutvā taṁ pariyāpuṇiṁ.

323. Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

324. Pacchime ca bhave dāni, sākalāya puruttame.
Rañño maddassa dhītāmhi, manāpā dayitā piyā.

325. Saha me jātamattamhi, Khemaṁ tamhi pure ahu.
Tato Khemāti nāmaṁ me, guṇato upapajjatha.

326. Yadāhaṁ yobbanaṁ pattā, rūpalāvaññabhūsitā[1].
Tadā adāsi maṁ tāto, Bimbisārassa rājino.

327. Tassāhaṁ suppiyā āsiṁ, rūpake lāyane ratā.
Rūpānaṁ dosavādīti, na upesiṁ mahādayaṁ.

328. Bimbisāro tadā rājā, mamānuggahabuddhiyā.
Vaṇṇayitvā Veḷuvanaṁ, gāyake gāpayī mamaṁ.

329. Rammaṁ Veḷuvanaṁ yena, na diṭṭhaṁ Sugatālayaṁ.
Na tena Nandanaṁ diṭṭhaṁ, iti maññāmase mayaṁ.

---

1. Rūpavaṇṇavibhūsitā (Syā), rūpavantā vibhūsitā (I), rūpavilāsabhūsitā (Ka)

330. Yena Veḷuvanaṁ diṭṭhaṁ, naranandananandanaṁ.
Sudiṭṭhaṁ Nandanaṁ tena, Amarindasunandanaṁ.

331. Vihāya Nandanaṁ devā, otaritvā mahītalaṁ[1].
Rammaṁ Veḷuvanaṁ disvā, na tappanti suvimhitā.

332. Rājapuññena nibbattaṁ, Buddhapuññena bhūsitaṁ.
Ko vattā tassa nissesaṁ, vanassa guṇasañcayaṁ.

333. Taṁ sutvā vanasamiddhaṁ, mama sotamanoharaṁ.
Daṭṭhukāmā tamuyyānaṁ, rañño ārocayiṁ tadā.

334. Mahatā parivārena, tadā ca so[2] mahīpati.
Maṁ pesesi[3] tamuyyānaṁ, dassanāya samussukaṁ.

335. Gaccha passa mahābhoge, vanaṁ nettarasāyanaṁ.
Yaṁ sadā bhāti siriyā, sugatābhānurañjitaṁ.

336. Yadā ca piṇḍāya Muni, Giribbajapuruttamaṁ.
Paviṭṭhohaṁ tadāyeva, vanaṁ daṭṭhumupāgamiṁ.

337. Tadā taṁ phullavipinaṁ, nānābhamarakūjitaṁ.
Kokilāgītasahitaṁ, mayūragaṇanaccitaṁ.

338. Appasaddamanākiṇṇaṁ, nānācaṅkamabhūsitaṁ.
Kuṭimaṇḍapasaṁkiṇṇaṁ, yogīvaravirājitaṁ.

339. Vicarantī amaññissaṁ, saphalaṁ nayanaṁ mama.
Tatthāpi taruṇaṁ bhikkhuṁ, yuttaṁ disvā vicintayiṁ.

340. Īdise vipine ramme, ṭhitoyaṁ navayobbane.
Vasantamiva kantena, rūpena ca samanvito.

341. Nisinno rukkhamūlamhi, muṇḍo saṁghāṭipāruto.
Jhāyate vatayaṁ bhikkhu, hitvā visayajaṁ ratiṁ.

342. Nanu nāma gahaṭṭhena, kāmaṁ bhutvā yathāsukhaṁ.
Pacchā jiṇṇena dhammoyaṁ, caritabbo subhaddako.

1. Mahītale (Syā, I) 2. Tadā maṁ so (Syā, I) 3. Saṁpesesi (Syā), sampāpesi (I)

343. Suññakanti viditvāna, gandhagehaṁ Jinālayaṁ.
Upetvā Jinamaddakkhaṁ, udayantaṁva bhākaraṁ.

344. Ekakaṁ sukhamāsīnaṁ, bījamānaṁ varitthiyā.
Disvānevaṁ vicintesiṁ, nāyaṁ lūkho Narāsabho.

345. Sā kaññā kanakābhāsā, padumānanalocanā.
Bimboṭṭhī kundadasanā, manonettarasāyanā.

346. Hemadolābhasavanā[1], kalikākārasutthanī[2].
Vedimajjhāva sussoṇī[3], rambhoru cārubhūsanā.

347. Rattaṁsakupasaṁbyānā, nīlamaṭṭhanivāsanā.
Atappaneyyarūpena, hāsabhāvasamanvitā[4].

348. Disvā tamevaṁ cintesiṁ, ahoyamabhirūpinī.
Na mayānena nettena, diṭṭhapubbā kudācanaṁ.

349. Tato jarābhibhūtā sā, vivaṇṇā vikatānanā.
Bhinnadantā setasirā, salālā vadanā'suci.

350. Saṁkhittakaṇṇā setakkhī, lambāsubhapayodharā.
Valivitatasabbaṅgī, sirāvitatadehinī.

351. Nataṅgā daṇḍadutiyā, upphāsulikatā[5] kisā.
Pavedhamānā patitā, nissasantī muhuṁ muhuṁ.

352. Tato me āsi saṁvego, abbhuto lomahaṁsano.
Dhiratthu rūpaṁ asuciṁ, ramante yattha bālisā.

353. Tadā Mahākāruṇiko, disvā saṁviggamānasaṁ.
Udaggacitto Sugato, imā gāthā abhāsatha.

354. Āturaṁ asuciṁ pūtiṁ, passa Kheme samussayaṁ.
Uggharantaṁ paggharantaṁ, bālānaṁ abhinanditaṁ.

---

1. Hemadolā suvadīnā (Syā)
2. Kalasākārasutthanī (Sī, I), kamalākārasutthanī (Syā)
3. Tanumajjhāva sussoṇī (Sī), vedimajjhā varasoṇī (Syā, I)
4. Hāvabhāvasamanvitā (Sī), sabbābharaṇamaṇḍitā (Syā)
5. Uppaṇḍupaṇḍukā (Sī, Syā)

355. Asubhāya cittaṁ bhāvehi, ekaggaṁ susamāhitaṁ.
Sati kāyagatā tyatthu, nibbidā bahulā bhava.

356. Yathā idaṁ tathā etaṁ, yathā etaṁ tathā idaṁ.
Ajjhattañca bahiddhā ca, kāye chandaṁ virājaya.

357. Animittañca bhāvehi, mānānusayamujjaha.
Tato mānābhisamayā, upasantā carissasi.

358. Ye rāgarattānupatanti sotaṁ,
Sayaṁ kataṁ makkaṭakova jālaṁ.
Etampi chetvāna paribbajanti,
Na pekkhino[1] kāmasukhaṁ pahāya.

359. Tato kallitacittaṁ[2] maṁ, ña tvāna Narasārathi.
Mahānidānaṁ desesi, suttantaṁ vinayāya me.

360. Sutvā suttantaseṭṭhaṁ taṁ, pubbasaññamanussariṁ.
Tattha ṭhitāvahaṁ santī, dhammacakkhuṁ visodhayiṁ.

361. Nipatitvā Mahesissa, pādamūlamhi tāvade.
Accayaṁ desanatthāya, idaṁ vacanamabraviṁ.

362. Namo te Sabbadassāvī, namo te Karuṇākara.
Namo te Tiṇṇasaṁsāra, namo te amataṁ dada.

363. Diṭṭhigahanapakkhandā[3], kāmarāgavimohitā.
Tayā sammā upāyena, vinītā vinaye ratā.

364. Adassanena vibhogā[4], tādisānaṁ Mahesinaṁ.
Anubhonti mahādukkhaṁ, sattā saṁsārasāgare.

365. Yadāhaṁ Lokasaraṇaṁ, araṇaṁ araṇantaguṁ[5].
Nāddasāmi adūraṭṭhaṁ, desayāmi[6] tamaccayaṁ.

---

1. Anapekkhino (Sī, Syā, I)
2. Kallikacittaṁ (Syā), kalikacittaṁ (I)
3. ...pakkhantā (Sī, Syā)
4. Vibbhogā (Sī), vihitā (Syā)
5. Maraṇantagaṁ (Syā)
6. Desessāmi (Syā)

366. Mahāhitaṁ varadadaṁ, ahitoti visaṅkitā.
Nopesiṁ rūpaniratā, desayāmi tamaccayaṁ.

367. Tadā madhuranigghoso, Mahākāruṇiko Jino.
Avoca tiṭṭha Khemeti, siñcanto amatena maṁ.

368. Tadā paṇamya sirasā, katvā ca naṁ padakkhiṇaṁ.
Gantvā disvā narapatiṁ, idaṁ vacanamabraviṁ.

369. Aho sammā upāyo te, cintitoyamarindama.
Vanadassanakāmāya, diṭṭho nibbānato Muni.

370. Yadi te ruccate rāja[1], sāsane tassa tādino.
Pabbajissāmi rūpehaṁ, nibbinnā Munivāṇinā[2].

Dutiyaṁ bhāṇavāraṁ.

371. Añjaliṁ paggahetvāna, tadāha sa mahīpati.
Anujānāmi te bhadde, pabbajjā tava sijjhatu.

372. Pabbajitvā tadā cāhaṁ, addhamāse[3] upaṭṭhite.
Dīposayañca bhedañca, disvā saṁviggamānasā.

373. Nibbinnā sabbasaṅkhāre, paccayākārakovidā.
Caturoghe atikkamma, arahattamapāpuṇiṁ.

374. Iddhīsu ca vasī āsiṁ, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī cāpi bhavāmahaṁ.

375. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

376. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Parisuddhaṁ mama ñāṇaṁ, uppannaṁ Buddhasāsane.

377. Kusalāhaṁ visuddhīsu, Kathāvatthuvisāradā.
Abhidhammanayaññū ca, vasippattāmhi sāsane.

---

1. Rājā (Syā) 2. Munibhāṇinā (Syā, I) 3. Sattamāse (Syā)

378. Tato Toraṇavatthusmiṁ, raññā Kosalasāminā.
Pucchitā nipuṇe pañhe, byākarontī yathātathaṁ.

379. Tadā sa rājā Sugataṁ, upasaṅkamma pucchatha.
Tatheva Buddho byākāsi, yathā te byākatā mayā.

380. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
Mahāpaññānamaggāti, bhikkhunīnaṁ Naruttamo.

381. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

382. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

383. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Khemā bhikkhunī imā gathāyo abhāsitthāti.

Khemātheriyāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Uppalavaṇṇātherī-apadāna

384. Bhikkhunī Uppalavaṇṇā, iddhiyā pāramiṁ gatā.
Vanditvā Satthuno pāde, idaṁ vacanamabravi.

385. Nitthiṇṇā jātisaṁsāraṁ[1], pattāhaṁ acalaṁ padaṁ.
Sabbadukkhaṁ mayā khīṇaṁ, ārocemi Mahāmuni.

386. Yāvatā parisā atthi, pasannā Jinasāsane.
Yassā ca meparādhotthi, khamantu Jinasammukhā.

387. Saṁsāre saṁsarantiyā[2], khalitaṁ me sace bhave.
Ārocemi Mahāvīra, aparādhaṁ khamassu taṁ[3].

388. Iddhiñcāpi nidassehi, mama sāsanakārike.
Catasso parisā ajja, kaṅkhaṁ chindāhi yāvatā.

389. Dhītā tuyhaṁ Mahāvīra, paññavanta jutindhara.
Bahuñca dukkaraṁ kammaṁ, kataṁ me atidukkaraṁ.

---

1. Jātisaṁsārā (I) 2. Saṁsarantā me (Syā) 3. Me (Syā)

390. Uppalasseva me vaṇṇo, nāmenuppalanāmikā.
Sāvikā te Mahāvīra, pāde vandāmi Cakkhuma.

391. Rāhulo ca ahañceva, nekajātisate bahū.
Ekasmiṁ sambhave jātā, samānachandamānasā.

392. Nibbatti ekato hoti, jātiyāpi ca ekato[1].
Pacchime bhave sampatte, ubhopi nānāsambhavā.

393. Putto ca Rāhulo nāma, dhītā Uppalasavhayā.
Passa Vīra mamaṁ iddhiṁ, balaṁ dassemi Satthuno.

394. Mahāsamudde caturo, pakkhipi hatthapātiyaṁ.
Telaṁ hatthagatañceva, khiḍḍo[2] komārako yathā.

395. Ubbattayitvā pathaviṁ, pakkhipi hatthapātiyaṁ.
Cittaṁ muñjaṁ yathā nāma, luñci komārako yuvā.

396. Cakkavāḷasamaṁ pāṇiṁ, chādayitvāna matthake.
Vassāpetvāna phusitaṁ, nānāvaṇṇaṁ punappunaṁ.

397. Bhūmiṁ udukkhalaṁ katvā, dhaññaṁ katvāna sakkharaṁ.
Sineruṁ musalaṁ katvā, maddi komārikā yathā.

398. Dhītāhaṁ Buddhaseṭṭhassa, nāmenuppalasavhayā.
Abhiññāsu vasībhūtā, tava sāsanakārikā.

399. Nānāvukubbanaṁ katvā, dassetvā Lokanāyakaṁ.
Nāmagottaṁ ca sāvetvā[3], pāde vandāmi Cakkhuma.

400. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

401. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

402. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ me vimalaṁ[4] suddhaṁ, sabhāvena Mahesino.

---

1. Jātīsu bahuso mama (Sī) 2. Vejjo (Sī, I) 3. Pakāsetvā (Syā) 4. Vipulaṁ (Syā)

403. Purimānaṁ Jinaggānaṁ, saṅgamaṁ te nidassitaṁ[1].
Adhikāraṁ bahuṁ mayhaṁ, tuyhatthāya Mahāmuni.

404. Yaṁ mayā pūritaṁ kammaṁ, kusalaṁ sara me Muni.
Tavatthāya Mahāvīra, puññaṁ upacitaṁ mayā.

405. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā, vārayantī[2] anācaraṁ.
Tavatthāya Mahāvīra, cattaṁ me jīvituttamaṁ.

406. Dasakoṭisahassāni, adāsiṁ mama jīvitaṁ.
Pariccattā ca me homi, tavatthāya Mahāmuni.

407. Tadātivimhitā sabbā, sirasāva katañjalī.
Avoca'yye kathaṁ āsi, atuliddhiparakkamā.

408. Satasahassito kappe, nāgakaññā ahaṁ tadā.
Vimalā nāma nāmena, kaññānaṁ sādhusammatā.

409. Mahorago mahānāgo, pasanno Jinasāsane.
Padumuttaraṁ mahātejaṁ, nimantesi sasāvakaṁ.

410. Ratanamayaṁ maṇḍapaṁ, pallaṅkaṁ ratanāmayaṁ.
Ratanaṁ vālukākiṇṇaṁ, upabhogaṁ ratanāmayaṁ.

411. Maggañca paṭiyādesi, ratanaddhajabhūsitaṁ.
Paccuggantvāna Sambuddhaṁ, vajjanto tūriyehi so.

412. Parisāhi ca catūhi[3], parivuto[4] Lokanāyako.
Mahoragassa bhavane, nisīdi paramāsane.

413. Annaṁ pānaṁ khādanīyaṁ, bhojanañca mahārahaṁ.
Varaṁ varañca pādāsi, nāgarājā Mahāyasaṁ.

414. Bhuñjitvāna Sambuddho, pattaṁ dhovitvā yoniso.
Anumodanīyaṁkāsi, nāgakaññā mahiddhikā.

---

1. Sammukhā ca parammukhā (Sī)
2. Parivajjanti (Sī), paripācento (Syā)
3. Parisāhi catūhi so (Sī), parisāhi catasso hi (I)
4. Sahito (Sī), pharate (Syā), pareto (I)

415. Sabbaññuṁ phullitaṁ disvā, nāgakaññā Mahāyasaṁ.
Pasannaṁ Satthuno cittaṁ, sunibandhañca mānasaṁ.

416. Mamañca cittamaññāya, Jalajuttamanāmako.
Tasmiṁ khaṇe Mahāvīro, bhikkhuniṁ dassayiddhiyā.

417. Iddhī anekā dassesi, bhikkhunī sā visāradā.
Pamoditā vedajātā, Satthāraṁ idamabravi[1].

418. Addasāhaṁ imaṁ iddhiṁ, sumanaṁ itarāyapi.
Kathaṁ ahosi sā Vīra, iddhiyā suvisāradā.

419. Orasā mukhato jātā, dhītā mama mahiddhikā.
Mamānusāsanikarā, iddhiyā suvisāradā.

420. Buddhassa vacanaṁ sutvā, evaṁ patthesahaṁ tadā[2].
Ahampi tādisā homi, iddhiyā suvisāradā.

421. Pamoditāhaṁ sumanā, patthe uttamamānasā[3].
Anāgatamhi addhāne, īdisā homi Nāyaka.

422. Maṇimayamhi pallaṅke, maṇḍapamhi pabhassare.
Annapānena tappetvā, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.

423. Nāgānaṁ pavaraṁ pupphaṁ, Aruṇaṁ nāma uppalaṁ.
Vaṇṇaṁ me īdisaṁ hotu, pūjesiṁ Lokanāyakaṁ.

424. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamacchagahaṁ.

425. Tato cutāhaṁ manuje, upapannā Sayambhuno.
Uppalehi paṭicchannaṁ, piṇḍapātamadāsahaṁ.

426. Ekanavutito kappe, Vipassī nāma Nāyako.
Uppajji cārudassano, sabbadhammesu Cakkhumā.

427. Seṭṭhidhītā tadā hutvā, Bārāṇasipuruttame.
Nimantetvāna Sambuddhaṁ, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.

---

1. Etadabraviṁ (Syā, I) 2. Tuṭṭhā evaṁ avocahaṁ (Syā), evamahosahaṁ tadā (Ka)
3. Patta-uttamamānasā (Sī, Syā, I)

428. Mahādānaṁ daditvāna, uppalehi Vināyakaṁ.
Pūjayitvā cetasāva[1], vaṇṇasobhaṁ apatthayiṁ.

429. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

430. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

431. Tassāsiṁ dutiyā dhītā, Samaṇaguttasavhayā.
Dhammaṁ sutvā Jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayiṁ.

432. Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ.
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

433. Komāribrahmacariyaṁ, rājakaññā sukhedhitā.
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

434. Samaṇī Samaṇaguttā ca, Bhikkhunī Bhikkhudāyikā[2].
Dhammā ceva Sudhammā ca, sattamī Saṁghadāyikā[3].

435. Ahaṁ Khemā ca Sappaññā, Paṭācārā ca Kuṇḍalā.
Kisāgotamī Dhammadinnā, Visākhā hoti sattamī.

436. Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

437. Tato cutā manussesu, upapannā mahākule.
Pītaṁ maṭṭhaṁ varaṁ dussaṁ, adaṁ arahato ahaṁ.

438. Tato cutāriṭṭhapure, jātā vippakule ahaṁ.
Dhītā Tiriṭivacchassa, Ummādantī manoharā.

439. Tato cutā janapade, kule aññatare ahaṁ.
Pasūtā nātiphītamhi, sāliṁ gopemahaṁ tadā.

440. Disvā Paccekasambuddhaṁ, pañcalājāsatānihaṁ.
Datvā padumacchannāni, pañcaputtasatānihaṁ.

---

1. Ca teheva (Syā, I) 2. Bhikkhudāsikā (Sī, Syā) 3. Saṁghadāsikā (Sī, Syā)

441. Patthayiṁ tepi patthesuṁ, madhuṁ datvā Sayambhuno.
Tato cutā araññehaṁ, ajāyiṁ padumodare.

442. Kāsirañño mahesīhaṁ, hutvā sakkatapūjitā.
Ajaniṁ rājaputtānaṁ, anūnaṁ satapañcakaṁ.

443. Yadā te yobbanappattā, kīḷantā jalakīḷitaṁ.
Disvā opattapadumaṁ, āsuṁ Paccekanāyakā.

444. Sāhaṁ tehi vinābhūtā, sutavīrehi sokinī[1].
Cutā Isigilipasse, gāmakamhi ajāyihaṁ.

445. Yadā Buddhā sutamatī, sutānaṁ bhattunopi ca[2].
Yāguṁ ādāya gacchantī, aṭṭha Paccekanāyake.

446. Bhikkhāya gāmaṁ gacchante, disvā putte anussariṁ.
Khīradhārā viniggacchi, tadā me puttapemasā.

447. Tato tesaṁ adaṁ yāguṁ, pasannā sehi pāṇibhi.
Tato cutāhaṁ Tidasaṁ, nandanaṁ upapajjahaṁ.

448. Anubhotvā sukaṁ dukkhaṁ, saṁsaritvā bhavābhave.
Tavatthāya Mahāvīra, pariccattañca jīvitaṁ.

449. Evaṁ bahuvidhaṁ dukkhaṁ, sampattī ca bahubbidhā.
Pacchime bhave sampatte, jātā Sāvatthiyaṁ pure.

450. Mahādhanaseṭṭhikule, sukhite sajjite tathā.
Nānāratanapajjote, sabbakāmasamiddhine.

451. Sakkatā pūjitā ceva, mānitāpacitā tathā.
Rūpasīrimanuppattā[3], kulesu atisakkatā[4].

452. Atīva patthitā cāsiṁ, rūpabhogasirīhi ca.
Patthitā seṭṭhiputtehi, anekehi satehipi.

453. Agāraṁ pajahitvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Aḍḍhamāse asampatte, catusaccamapāpuṇiṁ.

---

1. Sutavarehi sokinī (Sī, Syā)
2. Kasataṁ tadā (Sī), attanopi ca (Syā)
3. Rūpasobhaggasampannā (Sī)
4. Abhisammatā (Sī)

454. Iddhiyā abhinimmitvā, caturassaṁ rathaṁ ahaṁ.
Buddhassa pāde vandissaṁ, Lokanāthassa tādino.

455. Supupphitaggaṁ upagamma pādapaṁ[1],
Ekā tuvaṁ tiṭṭhasi sālamūle.
Na cāpi te dutiyo atthi koci[2],
Bāle na tvaṁ bhāyasi dhuttakānaṁ.

456. Sataṁ sahassānipi dhuttakānaṁ[3],
Samāgatā edisakā bhaveyyuṁ.
Lomaṁ na iñje na sampavedhe,
Kiṁ me tuvaṁ māra karissa'seko[4].

457. Esā antaradhāyāmi, kucchiṁ vā pavisāmi te.
Bhamukantarikāyampi, tiṭṭhantiṁ maṁ na dakkhasi.

458. Cittasmiṁ vasībhūtāmhi, iddhipādā subhāvitā.
Sabbabandhanamuttāmhi, na taṁ bhāyāmi āvuso.

459. Sattisūlūpamā kāmā, khandhā'saṁ adhikuṭṭanā.
Yaṁ tvaṁ kāmaratiṁ brūsi, aratī dāni sā mama.

460. Sabbattha vihatā nandī, tamokhandho padālito.
Evaṁ jānāhi pāpima, nihato tvamasi antaka.

461. Jino tamhi guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
Aggā iddhimatīnanti, parisāsu Vināyako.

462. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

463. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

---

1. Bhikkhunī (Sī, I, Ka) Khu 2. 404 piṭṭhepi.
2. Na catthi te dutiyā vaṇṇadhātu (Sī, I, Ka)
3. Sahassānampi dhuttakānaṁ (I) Khu 2. 404 piṭṭhepi.
4. Na māra bhāyāmi tavekikāpi (Sī, Ka), ...tamekikāsiṁ (I)

464. Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ.
Khaṇena upanāmenti, sahassāni samantato.

465. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

466. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

467. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Uppalavaṇṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppalavaṇṇātheriyāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Paṭācārātherī-apadāna

468. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

469. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātā seṭṭhikule ahuṁ.
Nānāratanapajjote, mahāsukhasamappitā.

470. Upetvā taṁ Mahāvīraṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.
Tato jātapasādāhaṁ, upesiṁ saraṇaṁ Jinaṁ.

471. Tato vinayadhārīnaṁ, aggaṁ vaṇṇesi Nāyako.
Bhikkhuniṁ lajjiniṁ tādiṁ, kappākappavisāradaṁ.

472. Tadā muditacittāhaṁ, taṁ ṭhānamabhikaṅkhinī.
Nimantetvā Dasabalaṁ, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.

473. Bhojayitvāna sattāhaṁ, daditvāva ticīvaraṁ[1].
Nipacca sirasā pāde, idaṁ vacanamabraviṁ.

474. Yā tayā vaṇṇitā Vīra, ito aṭṭhamake Muni.
Tādisāhaṁ bhavissāmi, yadi sijjhati Nāyaka.

475. Tadā avoca maṁ Satthā, bhadde mā bhāyi assasa.
Anāgatamhi addhāne, lacchase taṁ manorathaṁ.

---

1. Daditvā pattacīvaraṁ (Syā)

476. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

477. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Paṭācārāti nāmena, hessati Satthu sāvikā.

478. Tadāhaṁ muditā[1] hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacittā paricariṁ, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.

479. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

480. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

481. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

482. Tassāsiṁ tatiyā dhītā, Bhikkhunī iti vissutā.
Dhammaṁ sutvā Jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayiṁ.

483. Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ.
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

484. Komāribrahmacariyaṁ, rājakaññā sukhedhitā.
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

485. Samaṇī Samaṇaguttā ca, Bhikkhunī Bhikkhudāyikā.
Dhammā ceva Sudhammā ca, sattamī Saṁghadāyikā.

486. Ahaṁ Uppalavaṇṇā ca, Khemā Bhaddā ca bhikkhunī.
Kisāgotamī Dhammadinnā, Visākhā hoti sattamī.

487. Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

488. Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhikule ahaṁ.
Sāvatthiyaṁ puravare, iddhe phīte mahaddhane.

---

1. Pamudī (Ka)

489. Yadā ca yobbanūpetā, vitakkavasagā ahaṁ.
Naraṁ jārapatiṁ disvā, tena saddhiṁ agacchahaṁ.

490. Ekaputtapasūtāhaṁ, dutiyo kucchiyā mamaṁ.
Tadāhaṁ mātāpitaro, okkhāmīti[1] sunicchitā.

491. Nārocesiṁ patiṁ mayhaṁ, tadā tamhi pavāsite.
Ekikā niggatā gehā, gantuṁ Sāvatthimuttamaṁ.

492. Tato me sāmi āgantvā, sambhāvesi pathe mamaṁ.
Tadā me kammajā vātā, uppannā atidāruṇā.

493. Uṭṭhito ca mahāmegho, pasūtisamaye mama.
Dabbatthāya tadā gantvā, sāmi sappena mārito.

494. Tadā vijātadukkhena, anāthā kapaṇā ahaṁ.
Kunnadiṁ pūritaṁ disvā, gacchantī sakulālayaṁ.

495. Bālaṁ ādāya atariṁ, pārakūle ca ekakaṁ.
Sāyetvā[2] bālakaṁ puttaṁ, itaraṁ taraṇāyahaṁ.

496. Nivattā ukkuso hāsi, taruṇaṁ vilapantakaṁ.
Itarañca vahī soto, sāhaṁ sokasamappitā.

497. Sāvatthinagaraṁ gantvā, assosiṁ sajane mate.
Tadā avocaṁ sokaṭṭā, mahāsokasamappitā.

498. Ubho puttā kālaṅkatā, panthe mayhaṁ patī mato.
Mātā pitā ca bhātā ca, ekacitamhi ḍayhare.

499. Tadā kisā ca paṇḍu ca, anāthā dīnamānasā.
Ito tato bhamantīhaṁ[3], addasaṁ Narasārathiṁ.

500. Tato avoca maṁ Satthā, putte mā soci assasa.
Attānaṁ te gavesassu, kiṁ niratthaṁ vihaññasi.

501. Na santi puttā tāṇāya, na ñātī napi bandhavā.
Antakenādipannassa, natthi ñātīsu tāṇatā.

---

1. Ikkhāmīti (Syā), dakkhāmīti (Sī)
2. Pāyetvā (Syā), pātetvā (Ka)
3. Gacchantīhaṁ (Syā), gamentīhaṁ (Ka)

502. Taṁ sutvā Munino vākyaṁ, paṭhamaṁ phalamajjhagaṁ.
Pabbajitvāna naciraṁ, arahattamapāpuṇiṁ.

503. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Paracittāni jānāmi, Satthusāsanakārikā.

504. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsiṁ sunimmalā.

505. Tatohaṁ vinayaṁ sabbaṁ, santike sabbadassino.
Uggahiṁ sabbavitthāraṁ, byāhariñca yathātathaṁ.

506. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
Aggā vinayadhārīnaṁ, Paṭācārāva ekikā.

507. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

508. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

509. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

510. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

511. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (641)

Itthaṁ sudaṁ Paṭācārā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthati.

Paṭācārātheriyāpadānaṁ dasamaṁ.

Ekūposathikavaggo dutiyo.

Tassuddānaṁ

Ekūposathikā ceva, Saḷalā cātha Modakā.
Ekāsanā Pañcadīpā, Naḷamālī ca Gotamī.

Khemā Uppalavaṇṇā ca, Paṭācārā ca bhikkhunī.
Gāthā satāni pañceva, nava cāpi taduttari.

3. Kuṇḍalakesīvagga

1. Kuṇḍalakesātherī-apadāna

1. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
   Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

2. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātā seṭṭhikule ahuṁ.
   Nānāratanapajjote, mahāsukhasamappitā.

3. Upetvā taṁ Mahāvīraṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.
   Tato jātappasādāhaṁ, upesiṁ saraṇaṁ Jinaṁ.

4. Tadā Mahākāruṇiko, Padumuttaranāmako.
   Khippābhiññānamagganti, ṭhapesi bhikkhuniṁ Subhaṁ.

5. Taṁ sutvā muditā hutvā, dānaṁ datvā Mahesino.
   Nipacca sirasā pāde, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

6. Anumodi Mahāvīro, bhadde yaṁ tebhipatthitaṁ.
   Samijjhissati taṁ sabbaṁ, sukhinī hohi nibbutā.

7. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
   Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

8. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
   Bhaddākuṇḍalakesāti, hessati Satthu sāvikā.

9. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
   Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

10. Tato cutā Yāmamagaṁ, tatohaṁ Tusitaṁ gatā.
    Tato ca Nimmānaratiṁ, Vasavattipuraṁ tato.

11. Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā.
    Tattha tattheva rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

12. Tato cutā manussesu, rājūnaṁ cakkavattinaṁ.
    Maṇḍalīnañca rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

13. Sampattiṁ anubhotvāna, devesu mānusesu ca.
Sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu saṁsariṁ.

14. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

15. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

16. Tassa dhītā catutthāsiṁ, Bhikkhudāyīti vissutā.
Dhammaṁ sutvā Jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayiṁ.

17. Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ.
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

18. Komāribrahmacariyaṁ, rājakaññā sukhedhitā.
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

19. Samaṇī Samaṇaguttā ca, Bhikkhunī Bhikkhudāyikā.
Dhammā ceva Sudhammā ca, sattamī Saṁghadāyikā.

20. Khemā Uppalavaṇṇā ca, Paṭācārā ahaṁ tadā.
Kisāgotamī Dhammadinnā, Visākhā hoti sattamī.

21. Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

22. Pacchime ca bhave dāni, Giribbajapuruttame.
Jātā seṭṭhikule phīte, yadāhaṁ yobbane ṭhitā.

23. Coraṁ vadhatthaṁ nīyantaṁ, disvā rattā tahiṁ ahaṁ.
Pitā me taṁ sahassena, mocayitvā vadhā tato.

24. Adāsi tassa maṁ tāto, viditvāna manaṁ mama.
Tassāhamāsiṁ visaṭṭhā, atīva dayitā hitā.

25. So me bhūsanalobhena, balimajjhāsayo[1] diso.
Corappapātaṁ netvāna, pabbataṁ cetayī vadhaṁ.

1. Khalitajjhāsayo (Sī), baliṁ paccāharaṁ (Syā), mālapacchāhataṁ (I)

26. Tadāhaṁ paṇamitvāna sattukaṁ sukatañjalī.
Rakkhantī attano pāṇaṁ, idaṁ vacanamabraviṁ.

27. Idaṁ suvaṇṇakeyūraṁ, muttā veḷuriyā bahū.
Sabbaṁ harassu[1] bhaddante, maṁ ca dāsīti sāvaya.

28. Oropayassu kalyāṇī, mā bāḷhaṁ paridevasi.
Na cāhaṁ abhijānāmi, ahantvā dhanamābhataṁ.

29. Yato sarāmi attānaṁ, yato pattosmi viññutaṁ.
Na cāhaṁ abhijānāmi, aññaṁ piyataraṁ tayā.

30. Ehi taṁ upagūhissaṁ, katvāna taṁ padakkhiṇaṁ.
Na ca dāni puno atthi[2], mama tuyhañca saṅgamo.

31. Na hi sabbesu ṭhānesu, puriso hoti paṇḍito.
Itthīpi paṇḍitā hoti, tattha tattha vicakkhaṇā.

32. Na hi sabbesu ṭhānesu, puriso hoti paṇḍito.
Itthīpi paṇḍitā hoti, lahuṁ atthavicintikā.

33. Lahuñca vata khippañca, nikaṭṭhe[3] samacetayiṁ.
Migaṁ uṇṇā yathā evaṁ[4], tadāhaṁ sattukaṁ vadhiṁ.

34. Yo ca uppatitaṁ atthaṁ, na khippamanubujjhati.
So haññate mandamati, corova girigabbhare.

35. Yo ca uppatitaṁ atthaṁ, khippameva nibodhati.
Muccate sattusambādhā, tadāhaṁ sattukā yathā.

36. Tadāhaṁ pātayitvāna, giriduggamhi sattukaṁ.
Santikaṁ setavatthānaṁ, upetvā pabbajiṁ ahaṁ.

37. Saṇḍāsena ca kese me, luñcitvā sabbaso tadā.
Pabbājitvāna samayaṁ, ācikkhiṁsu nirantaraṁ.

38. Tato taṁ uggahetvāhaṁ, nisīditvāna ekikā.
Samayaṁ taṁ vicintesiṁ, suvāno mānusaṁ karaṁ.

---

1. Varassu (Ka)
2. Taṁ vandāmi puna natthi (Syā)
3. Nekatthe (Sī, Syā)
4. Cittapuṇṇāya tāneva (Syā), migaṁ puṇṇāya teneva (I)

39. Chinnaṁ gayha samīpe me, pātayitvā apakkami.
Desvā nimittamalabhiṁ, hatthaṁ taṁ puḷavākulaṁ.

40. Tato uṭṭhāya saṁviggā, apucchiṁ sahadhammike.
Te avocuṁ vijānanti, taṁ atthaṁ Sakyabhikkhavo.

41. Sāhaṁ tamatthaṁ pucchissaṁ, upetvā Buddhasāvake.
Te mamādāya gacchiṁsu, Buddhaseṭṭhassa santikaṁ.

42. So me dhammamadesesi, khandhāyatanadhātuyo.
Asubhāniccadukkhāti, anattāti ca Nāyako.

43. Tassa dhammaṁ suṇitvāhaṁ, dhammacakkhuṁ visodhayiṁ.
Tato viññātasaddhammā, pabbajjaṁ upasampadaṁ.

44. Āyācito tadā āha, ehi bhaddeti Nāyako.
Tadāhaṁ upasampannā, parittaṁ toyamaddasaṁ.

45. Pādapakkhālanenāhaṁ, ñatvā sa-udayabbayaṁ.
Tathā sabbepi saṅkhāre, īdisaṁ cintayiṁ[1] tadā.

46. Tato cittaṁ vimucci me, anupādāya sabbaso.
Khippābhiññānamaggaṁ me, tadā paññāpayī Jino.

47. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Paracittāni jānāmi, Satthusāsanakārikā.

48. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsiṁ sunimmalā.

49. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

50. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

51. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ me vimalaṁ suddhaṁ, Buddhaseṭṭhassa sāsane.

---

1. Saṅkhārā, iti saṁcintayiṁ (Sī, Syā, I)

52. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavā.

53. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

54. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Bhaddākuṇḍalakesā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kuṇḍalakesātheriyāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Kisāgotamītherī-apadāna

55. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

56. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātā aññatare kule.
Upetvā taṁ Naravaraṁ, saraṇaṁ samupāgamiṁ.

57. Dhammañca tassa assosiṁ, catusaccūpasañhitaṁ.
Madhuraṁ paramassādaṁ, vaṭṭasantisukhāvahaṁ[1].

58. Tadā ca bhikkhuniṁ Vīro, lūkhacīvaradhāriniṁ.
Ṭhāpento etadaggamhi, vaṇṇayī Purisuttamo.

59. Janetvānappakaṁ pītiṁ, sutvā bhikkhuniyā guṇe.
Kāraṁ katvāna Buddhassa, yathāsatti yathābalaṁ.

60. Nipacca Munivaraṁ taṁ, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.
Tadānumodi Sambuddho, ṭhānalābhāya Nāyako.

61. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

62. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Kisāgotamī[2] nāmena, hessati Satthu sāvikā.

---

1. Cittasanti... (Syā)
2. Gotamī nāma (Sī, Ka)

63. Taṁ sutvā muditā hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacittā paricariṁ, paccayehi Vināyakaṁ.

64. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

65. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

66. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

67. Pañcamī tassa dhītāsiṁ, dhammā nāmena vissutā.
Dhammaṁ sutvā Jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayiṁ.

68. Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ.
Vīsavassasahassāni, vicarimha atanditā.

69. Komāribrahmacariyaṁ, rājakaññā sukhedhitā.
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

70. Samaṇī Samaṇaguttā ca, Bhikkhunī Bhikkhudāyikā.
Dhammā ceva Sudhammā ca, sattamī Saṁghadāyikā.

71. Khemā Uppalavaṇṇā ca, Paṭācārā ca Kuṇḍalā.
Ahañca Dhammadinnā ca, Visākhā hoti sattamī.

72. Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

73. Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhikule ahaṁ.
Duggate adhane naṭṭhe[1], gatā ca sadhanaṁ kulaṁ.

74. Patiṁ ṭhapetvā sesā me, dessanti adhanā iti.
Yadā ca pasūtā[2] āsiṁ, sabbesaṁ dayitā tadā.

75. Yadā so taruṇo bhaddo[3], komalako[4] sukhedhito.
Sapāṇamiva kanto me, tadā yamavasaṁ gato.

---

1. Nīce (Syā), niddhe (I)
2. Sasutā (Sī, I)
3. Putto (Sī, Syā)
4. Komārako (Syā), komalaṅgo (Sī, I)

76. Sokaṭṭādīnavadanā, assunettā rudammukhā.
Mataṁ kuṇapamādāya, vilapantī gamāmahaṁ.

77. Tadā ekena sandiṭṭhā, upetvābhisakkuttamaṁ.
Avocaṁ dehi bhesajjaṁ, puttasañjīvananti bho.

78. Na vijjante matā yasmiṁ, gehe siddhatthakaṁ tato.
Āharāti Jino āha, vinayopāyakovido.

79. Tadā gamitvā Sāvatthiṁ, na labhiṁ tādisaṁ gharaṁ.
Kuto siddhatthakaṁ tasmā, tato laddhā satiṁ ahaṁ.

80. Kuṇapaṁ chaḍḍayitvāna, upesiṁ Lokanāyakaṁ.
Dūratova mamaṁ disvā, avoca madhurassaro.

81. Yo ca vassasataṁ jīve, apassaṁ udayabbayaṁ.
Ekāhaṁ jīvitaṁ seyyo, passato udayabbayaṁ.

82. Na gāmadhammo nigamassa dhammo,
Na cāpiyaṁ ekakulassa dhammo.
Sabbassa lokassa sadevakassa,
Eseva dhammo yadidaṁ aniccatā.

83. Sāhaṁ sutvānimā[1] gāthā, dhammacakkhuṁ visodhayiṁ.
Tato viññātasaddhammā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

84. Tathā pabbajitā santī, yuñjantī Jinasāsane.
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇiṁ.

85. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Paracittāni jānāmi, Satthusāsanakārikā.

86. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsiṁ sunimmalā.

87. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

---

1. Sahasutvānimā (Ka)

88. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

89. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ me vimalaṁ suddhaṁ, Buddhaseṭṭhassa vāhasā.

90. Saṅkārakūṭā āhitvā, susānā rathiyāpi ca.
Tato saṁghāṭikaṁ katvā, lūkhaṁ dhāremi cīvaraṁ.

91. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, lūkhacīvaradhāraṇe.
Ṭhapesi etadaggamhi, parisāsu Vināyako.

92. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

93. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

94. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Kisāgotamī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kisāgotamītheriyāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Dhammadinnātherī-apadāna

95. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

96. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, kule aññatare ahuṁ.
Parakammakārī āsiṁ, nipakā sīlasaṁvutā.

97. Padumuttarabuddhassa, Sujāto aggasāvako.
Vihārā abhinikkhamma, piṇḍapātāya[1] gacchati.

98. Ghaṭaṁ gahetvā gacchantī, tadā udakahārikā.
Taṁ disvā adadaṁ pūpaṁ, pasannā sehi pāṇibhi.

99. Paṭiggahetvā tattheva, nisinno paribhuñji so.
Tato netvāna taṁ gehaṁ, adāsiṁ tassa bhojanaṁ.

---

1. Pattamādāya (Ka)

100. Tato me ayyako tuṭṭho, akarī suṇisaṁ sakaṁ.
Sassuyā saha gantvāna, Sambuddhaṁ abhivādayiṁ.

101. Tadā so dhammakathikaṁ, bhikkhuniṁ parikittayaṁ.
Ṭhapesi etadaggamhi, taṁ sutvā muditā ahaṁ.

102. Nimantayitvā Sugataṁ, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.
Mahādānaṁ daditvāna, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.

103. Tato maṁ Sugato āha, ghananinnādasussaro[1].
Mamupaṭṭhānanirate, sasaṁghaparivesike.

104. Saddhammassavane yutte, guṇāvaddhitamānase.
Bhadde bhavassu muditā, lacchase paṇidhīphalaṁ.

105. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

106. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Dhammadinnāti nāmena, hessati Satthu sāvikā.

107. Taṁ sutvā muditā hutvā, yāvajīvaṁ Mahāmuniṁ.
Mettacittā paricariṁ, paccayehi Vināyakaṁ.

108. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

109. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

110. Upaṭṭhāko Mahesissa, tadā āsi narissaro.
Kāsirājā Kikī nāma, Bārāṇasipuruttame.

111. Chaṭṭhā tassāsa'haṁ dhītā, Sudhammā iti vissutā.
Dhammaṁ sutvā Jinaggassa, pabbajjaṁ samarocayiṁ.

112. Anujāni na no tāto, agāreva tadā mayaṁ.
Vīsavassasahassāni, vicarimha-ataṇḍitā.

Tatiyaṁ bhāṇavāraṁ.

---

1. Ghananinnādasussare (Ka)

113. Komāribrahmacariyaṁ, rājakaññā sukhedhitā.
Buddhopaṭṭhānaniratā, muditā satta dhītaro.

114. Samaṇī Samaṇaguttā ca, Bhikkhunī Bhikkhudāyikā.
Dhammā ceva Sudhammā ca, sattamī Saṁghadāyikā.

115. Khemā Uppalavaṇṇā ca, Paṭācārā ca Kuṇḍalā.
Gotamī ca ahañceva, Visākhā hoti sattamī.

116. Tehi kammehi sukatehi, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

117. Pacchime ca bhave dāni, Giribbajapuruttame.
Jātā seṭṭhikule phīte, sabbakāmasamiddhine.

118. Yadā rūpaguṇūpetā, paṭhame yobbane ṭhitā.
Tadā parakulaṁ gantvā, vasiṁ sukhasamappitā.

119. Upetvā Lokasaraṇaṁ, suṇitvā dhammadesanaṁ.
Anāgāmiphalaṁ patto, sāmiko me subuddhimā.

120. Tadāhaṁ anujānetvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇiṁ.

121. Tadā upāsako so maṁ, upagantvā apucchatha.
Gambhīre nipuṇe pañhe, te sabbe byākariṁ ahaṁ.

122. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
Bhikkhuniṁ dhammakathikaṁ, nāññaṁ passāmi edisiṁ.

123. Dhammadinnā yathā dhīrā, evaṁ dhāretha bhikkhavo.
Evāhaṁ paṇḍitā homi[1], Nāyakenānukampitā.

124. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

125. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

---

1. Jātā (Sī), nāma (Syā)

126. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Paracittāni jānāmi, Satthusāsanakārikā.

127. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsiṁ sunimmalā.

128. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

129. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

130. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Dhammadinnā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhammadinnātheriyāpadānaṁ tatiyaṁ.

4. Sakulātherī-apadāna

131. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

132. Hitāya sabbasattānaṁ, sukhāya vadataṁ varo.
Atthāya Purisājañño, paṭipanno sadevake.

133. Yasaggapatto sirimā, kittivaṇṇagato Jino.
Pūjito sabbalokassa, disāsabbāsu vissuto.

134. Uttiṇṇavicikiccho so, vītivattakathaṁkatho.
Sampuṇṇamanasaṅkappo, patto sambodhimuttamaṁ.

135. Anuppannassa maggassa, uppādetā Naruttamo.
Anakkhātañca akkhāsi, asañjātañca sañjanī.

136. Maggaññū ca maggavidū, maggakkhāyī Narāsabho.
Maggassa kusalo Satthā, sārathīnaṁ varuttamo.

137. Mahākāruṇiko Satthā, dhammaṁ desesi Nāyako.
Nimugge kāmapaṅkamhi, samuddharati pāṇine.

138. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātā khattiyanandanā.
Surūpā sadhanā cāpi, dayitā ca sirīmatī.

139. Ānandassa mahārañño, dhītā paramasobhaṇā.
Vemātā[1] bhiginī cāpi, Padumuttaranāmino.

140. Rājakaññāhi sahitā, sabbābharaṇabhūsitā.
Upāgamma Mahāvīraṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.

141. Tadāhi so Lokagaru, bhikkhuniṁ dibbacakkhukaṁ.
Kittayaṁ parisāmajjhe[2], aggaṭṭhāne ṭhapesi taṁ.

142. Suṇitvā tamahaṁ haṭṭhā, dānaṁ datvāna Satthuno.
Pūjitvāna ca Sambuddhaṁ, dibbacakkhuṁ apatthayiṁ.

143. Tato avoca maṁ Satthā, Nande lacchasi patthitaṁ.
Padīpadhammadānānaṁ, phalametaṁ sunicchitaṁ.

144. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

145. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Sakulā nāma nāmena[3], hessati Satthu sāvikā.

146. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

147. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

148. Paribbājakinī āsiṁ, tadāhaṁ ekacārinī.
Bhikkhāya vicaritvāna, alabhiṁ telamattakaṁ.

149. Tena dīpaṁ padīpetvā, upaṭṭhiṁ sabbasaṁvariṁ.
Cetiyaṁ Dvipadaggassa[4], vippasannena cetasā.

150. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

151. Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā.
Pajjalanti[5] mahādīpā, tattha tattha gatāya me.

---

1. Vemātu (Sī)
2. Catuparisāya majjhe (Syā)
3. Sakulāti ca nāmena (Syā)
4. Dipadaggassa (Sī, Syā, I)
5. Sañjalanti (Syā, Ka), saṁcaranti (I)

152. Tirokuṭṭaṁ tiroselaṁ, samatiggayha pabbataṁ.
Passāmahaṁ yadicchāmi, dīpadānassidaṁ phalaṁ.

153. Visuddhanayanā homi, yasasā ca jalāmahaṁ.
Saddhāpaññāvatī ceva, dīpadānassidaṁ phalaṁ.

154. Pacchime ca bhave dāni, jātā vippakule ahaṁ.
Pahūtadhanadhaññamhi, mudite rājapūjite.

155. Ahaṁ sabbaṅgasampannā, sabbābharaṇabhūsitā.
Purappavese Sugataṁ, vātapāne ṭhitā ahaṁ.

156. Disvā jalantaṁ yasasā, devamanussasakkataṁ.
Anubyañjanasampannaṁ, lakkhaṇehi vibhūsitaṁ.

157. Udaggacittā sumanā, pabbajjaṁ samarocayiṁ.
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇiṁ.

158. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Paracittāni jānāmi, Satthusāsanakārikā.

159. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Khepetvā āsave sabbe, visuddhāsiṁ sunimmalā.

160. Pariciṇṇo mayā Satthā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.
Ohito garuko bhāro, bhavanetti samūhatā.

161. Yassatthāya pabbajitā, agārasmānagāriyaṁ.
So me attho anuppatto, sabbasaṁyojanakkhayo.

162. Tato Mahākāruṇiko, etadagge ṭhapesi maṁ.
Dibbacakkhukānaṁ aggā, Sakulāti Naruttamo.

163. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

164. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

165. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Sakulā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sakulātheriyāpadānaṁ catutthaṁ.

5. Nandātherī-apadāna

166. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

167. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

168. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

169. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ titthiyehi ca.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādibhi.

170. Ratanānaṭṭhapaññāsaṁ, uggatova Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, bāttiṁsavaralakkhaṇo.

171. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

172. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātā seṭṭhikule ahuṁ.
Nānāratanapajjote, mahāsukhasamappitā.

173. Upetvā taṁ Mahāvīraṁ, assosiṁ dhammadesanaṁ.
Amataṁ paramassādaṁ, paramatthanivedakaṁ.

174. Tadā nimantayitvāna, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.
Datvā tassa mahādānaṁ, pasannā sehi pāṇibhi.

175. Jhāyinīnaṁ bhikkhunīnaṁ, aggaṭṭhānamapatthayiṁ.
Nipacca sirasā Dhīraṁ, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.

176. Tadā Adantadamako, Tilokasaraṇo pabhū.
Byākāsi Narasārathi, lacchase taṁ supatthitaṁ.

177. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

178. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Nandāti nāma nāmena, hessati Satthu sāvikā.

179. Taṁ sutvā muditā hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacittā paricariṁ, paccayehi Vināyakaṁ.

180. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

181. Tato cutā Yāmamagaṁ, tatohaṁ Tusitaṁ gatā[1].
Tato ca Nimmānaratiṁ, Vasavattipuraṁ tato[2].

182. Yattha yatthūpapajjāmi, tassa kammassa vāhasā.
Tattha tattheva rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

183. Tato cutā manussatte, rājānaṁ cakkavattinaṁ.
Maṇḍalīnañca rājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

184. Sampattiṁ anubhotvāna, devesu manujesu ca.
Sabbattha sukhitā hutvā, nekakappesu saṁsariṁ.

185. Pacchime bhave sampatte, suramme[3] Kapilavhaye.
Rañño Suddhodanassāhaṁ, dhītā āsiṁ aninditā.

186. Siriyā[4] rūpiniṁ disvā, nanditaṁ āsi taṁ kulaṁ.
Tena Nandāti me nāmaṁ, sundaraṁ pavaraṁ ahu.

187. Yuvatīnañca sabbāsaṁ, kalyāṇīti ca vissutā.
Tasmimpi nagare ramme, ṭhapetvā taṁ Yasodharaṁ.

188. Jeṭṭho bhātā Tilokaggo, pacchimo[5] arahā tathā.
Ekākinī gahaṭṭhāhaṁ, mātarā paricoditā.

189. Sākiyamhi kule jātā, putte Buddhānujā tuvaṁ.
Nandenapi vinā bhūtā, agāre kiṁnu acchasi.

190. Jarāvasānaṁ yobbaññaṁ, rūpaṁ asucisammataṁ.
Rogantamapicārogyaṁ, jīvitaṁ maraṇantikaṁ.

191. Idampi te subhaṁ rūpaṁ, sasīkantaṁ manoharaṁ.
Bhūsanānaṁ alaṅkāraṁ, sirisaṅghāṭasannibhaṁ.

---

1. Agaṁ (Sī, I, Ka) 2. Gatā (Syā) 3. Purasmiṁ (Syā)
4. Siriṁva (Sī), raṁsiriva (Syā) 5. Majjhimo (I)

192. Puñjitaṁ lokasāraṁva, nayanānaṁ rasāyanaṁ.
Puññānaṁ kittijananaṁ, Ukkākakulanandanaṁ.

193. Na cireneva kālena, jarā samadhisessati[1].
Vihāya gehaṁ kāruññe[2], cara dhammamanindite.

194. Sutvāhaṁ mātu vacanaṁ, babbajiṁ anagāriyaṁ.
Dehena natu cittena, rūpayobbanalāḷitā.

195. Mahatā ca payattena, jhānajjhena paraṁ mama.
Kātuñca vadate mātā, na cāhaṁ tatthā ussukā.

196. Tato Mahākāruṇiko, disvā maṁ kāmalālasaṁ[3].
Nibbindanatthaṁ rūpasmiṁ, mama cakkhupathe Jino.

197. Sakena ānubhāvena, itthiṁ māpesi sobhiniṁ.
Dassanīyaṁ suruciraṁ, mamatopi surūpiniṁ.

198. Tamahaṁ vimhitā disvā, ativimhitadehiniṁ.
Cintayiṁ saphalaṁ meti, nettalābhañca mānusaṁ.

199. Tamahaṁ ehi subhage, yenattho taṁ vadehi me.
Kulaṁ te nāmagottañca, vada me yadi te piyaṁ.

200. Na vañcakālo subhage[4], ucchaṅge maṁ nivāsaya.
Sīdantīva mamaṅgāni, pasuppaya muhuttakaṁ.

201. Tato sīsaṁ mamaṅge sā, katvā sayi sulocanā.
Tassā nalāṭe patitā, luddhā[5] paramadāruṇā.

202. Saha tassā nipātena, piḷakā upapajjatha.
Paggghariṁsu pabhinnā ca, kuṇapā pubbalohitā.

203. Pabhinnaṁ vadanañcāpi, kuṇapaṁ pūtigandhanaṁ.
Uddhumātaṁ vinilañca, pubbañcāpi sarīrakaṁ.

204. Sā paveditasabbaṅgī, nissasantī muhuṁ muhuṁ.
Vedayantī sakaṁ dukkhaṁ, karuṇaṁ paridevayi.

---

1. Samabhibhossati (Sī, Syā), samadhihessati (I)
2. Tāruññe (Sī, I), gārayhaṁ (Syā)
3. Kamalānanaṁ (Syā)
4. Na pañhakālo subhaṇe (Sī, Syā, I)
5. Lūtā (Sī)

205. Dukkhena dukkhitā homi, phusayanti ca vedanā.
Mahādukkhe nimuggamhi, saraṇaṁ hoti me sakhī.

206. Kuhiṁ vadanasobhaṁ te, kuhiṁ te tuṅganāsikā.
Tambabimbavaroṭṭhaṁ te, vadanaṁ te kuhiṁ gataṁ.

207. Kuhiṁ sasīnibhaṁ vaṇṇaṁ, kambugīvā kuhiṁ gatā.
Doḷālolāva[1] te kaṇṇā, vevaṇṇaṁ samupāgatā.

208. Makuḷakhārakākārā[2], kalikāva[3] payodharā.
Pabhinnā pūtikuṇapā, duṭṭhagandhittamāgatā.

209. Vedimajjhāva sussoṇī[4], sūnāva nītakibbisā.
Jātā amejjhabharitā, aho rūpamasassataṁ.

210. Sabbaṁ sarīrasañjātaṁ, pūtigandhaṁ bhayānakaṁ.
Susānamiva bībhacchaṁ, ramante yattha bālisā.

211. Tadā Mahākāruṇiko, bhātā me Lokanāyako.
Disvā saṁviggacittaṁ maṁ, imā gāthā abhāsatha.

212. Āturaṁ kuṇapaṁ pūtiṁ, passa Nande samussayaṁ.
Asubhāya cittaṁ bhāvehi, ekaggaṁ susamāhitaṁ.

213. Yathā idaṁ tathā etaṁ, yathā etaṁ tathā idaṁ.
Duggandhaṁ pūtikaṁ vāti, bālānaṁ abhinanditaṁ.

214. Evametaṁ avekkhantī, rattindivamatanditā.
Tato sakāya paññāya, abhinibbijjha dakkhasi.

215. Tatohaṁ atisaṁviggā, sutvā gāthā subhāsitā.
Tatraṭṭhitāvahaṁ santī, arahattamapāpuṇiṁ.

216. Yattha yattha nisinnāhaṁ, sadā jhāpanarāyaṇā.
Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.

217. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

---

1. Dāmāmālañca (Syā), dololullāva (Ka)
2. Makulamburuhākārā (Sī), makuḷapadumākārā (Syā)
3. Kalasāva (Sī, Syā, I)
4. Tanumajjhā puthussoṇī (Sī, Syā), vedimajjhā puthussoṇī (I)

218. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

219. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Nandā bhikkhunī Janapadakalyāṇī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nandātheriyāpadānaṁ pañcamaṁ.

---

6. Soṇātherī-apadāna

220. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

221. Tadā seṭṭhikule jātā, sukhitā pūjitā piyā.
Upetvā taṁ Munivaraṁ, assosiṁ madhuraṁ vacaṁ.

222. Āraddhavīriyānaggaṁ, vaṇṇesi[1] bhikkhuniṁ Jino.
Taṁ sutvā muditā hutvā, kāraṁ katvāna Satthuno.

223. Abhivādiya Sambuddhaṁ, ṭhānaṁ taṁ patthayiṁ tadā.
Anumodi Mahāvīro, sijjhataṁ paṇidhī tava.

224. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

225. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Soṇāti nāma nāmena, hessati Satthu sāvikā.

226. Taṁ sutvā muditā hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacittā paricariṁ, paccayehi Vināyakaṁ.

227. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

228. Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhikule ahaṁ.
Sāvatthiyaṁ puravare, iddhe phīte mahaddhane.

---

1. Vaṇṇeti (Syā)

229. Yadā ca yobbanappattā, gantvā patikulaṁ ahaṁ.
Dasa puttāni ajaniṁ, surūpāni visesato.

230. Sukhedhitā ca te sabbe, jananettamanoharā.
Amittānampi rucitā, mama pageva te piyā.

231. Tato mayhaṁ akāmāya, dasaputtapurakkhato.
Pabbajittha sa me bhattā, Devadevassa sāsane.

232. Tadekikā vicintesiṁ, jīvitenālamatthu me.
Cattāya patiputtehi, vuḍḍhāya ca varākiyā.

233. Ahampi tattha gacchissaṁ, sampatto yattha me pati.
Evāhaṁ cintayitvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

234. Tato ca maṁ bhikkhuniyo, ekaṁ bhikkhunupassaye.
Vihāya gacchumovādaṁ, tāpehi udakaṁ iti.

235. Tadā udakamāhitvā, okiritvāna kumbhiyā.
Culle ṭhapetvā āsīnā, tato cittaṁ samādahiṁ.

236. Khandhe aniccato disvā, dukkhato ca anattato.
Khepetvā āsave sabbe, arahattamapāpuṇiṁ.

237. Tadāgantvā bhikkhuniyo, uṇhodakamapucchisuṁ.
Tejodhātumadhiṭṭhāya, khippaṁ santāpayiṁ jalaṁ.

238. Vimhitā tā Jinavaraṁ, etamatthamasāvayuṁ.
Taṁ sutvā mudito Nātho, imaṁ gāthaṁ abhāsatha.

239. Yo ca vassasataṁ jīve, kusīto hīnavīriyo.
Ekāhaṁ jīvitaṁ seyyo, vīriyamārabhato daḷhaṁ.

240. Ārādhito Mahāvīro, mayā suppaṭipattiyā.
Āraddhavīriyānaggaṁ, mamāha sa Mahāmuni.

241. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

242. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

243. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Soṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Soṇātheriyāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Bhaddakāpilānītherī-apadāna

244. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū[1].
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

245. Tadāhu Haṁsavatiyaṁ, Videho nāma nāmato[2].
Seṭṭhī pahūtaratano, tassa jāyā ahosahaṁ.

246. Kadāci so Narādiccaṁ, upecca saparijjano.
Dhammamassosi Buddhassa, sabbadukkhabhayappahaṁ[3].

247. Sāvakaṁ dhutavādānaṁ, aggaṁ kittesi Nāyako.
Sutvā sattāhikaṁ dānaṁ, datvā Buddhassa tādino.

248. Nipacca sirasā pāde, taṁ ṭhānamabhipatthayiṁ.
Sa hāsayanto parisaṁ, tadā hi Narapuṅgavo.

249. Seṭṭhino anukampāya, imā gāthā abhāsatha.
Lacchase patthitaṁ ṭhānaṁ, nibbuto hohi puttaka.

250. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

251. Tassa dhammesu dāyādo, oraso dhammanimmito.
Kassapo nāma gottena, hessati Satthu sāvako.

252. Taṁ sutvā mudito hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacitto paricari, paccayehi Vināyakaṁ.

253. Sāsanaṁ jotayitvāna, so madditvā kutitthiye.
Veneyyaṁ vinayitvā ca, nibbuto so sasāvako.

---

1. Sabbadhammesu Cakkhumā (Sī, I)
2. Nāmako (Syā, I)
3. Dukkhakkhayāvahaṁ (Syā)

254. Nibbute tamhi Lokagge, pūjanatthāya Satthuno.
Ñātimitte samānetvā, saha tehi akārayi.

255. Sattayojanikaṁ thūpaṁ, ubbiddhaṁ ratanāmayaṁ.
Jalantaṁ sataraṁsiṁva, sālarājaṁva phullitaṁ.

256. Sattasatasahassāni, pātiyo[1] tattha kārayi.
Naḷaggī viya jotantī[2], rataneheva sattahi.

257. Gandhatelena pūretvā, dīpānujjalayī tahiṁ.
Pūjanatthāya[3] Mahesissa, sabbabhūtānukampino.

258. Sattasatasahassāni, puṇṇakumbhāni kārayi.
Rataneheva puṇṇāni, pūjanatthāya Mahesino.

259. Majjhe aṭṭhaṭṭhakumbhīnaṁ, ussitā kañcanagghiyo.
Atirocanti vaṇṇena, saradeva divākaro.

260. Catudvāresu sobhanti, toraṇā ratanāmayā.
Ussitā phalakā rammā, sobhanti ratanāmayā.

261. Virocanti parikkhittā[4], avaṭaṁsā sunimmitā.
Ussitāni paṭākāni, ratanāni virocare.

262. Surattaṁ sukataṁ cittaṁ, cetiyaṁ ratanāmayaṁ.
Atirocati vaṇṇena, sasañjhova[5] divākaro.

263. Thūpassa vediyo tisso, haritālena pūrayi.
Ekaṁ manosilāyekaṁ, añjanena ca ekikaṁ.

264. Pūjaṁ etādisaṁ rammaṁ, kāretvā varavādino.
Adāsi dānaṁ saṁghassa, yāvajīvaṁ yathābalaṁ.

265. Sahāva seṭṭhinā tena, tāni puññāni sabbaso.
Yāvajīvaṁ karitvāna, sahāva sugatiṁ gatā.

266. Sampattiyonubhotvāna, devatte atha mānuse.
Chāyā viya sarīrena, saha teneva saṁsariṁ.

---

1. Cātiyo (Syā) 2. Jotante (Syā, I) 3. Pūjatthāya (Sī, Ka)
4. Parikkhāyo (Syā) 5. Sasajjhāva (Syā, Ka), sasañjāva (I)

267. Ekanavutito kappe, Vipassī nāma Nāyako.
Uppajji cārudassano, sabbadhammavipassako.

268. Tadāyaṁ Bandhumatiyaṁ, brāhmaṇo sādhusammato.
Aḍḍho santo guṇenāpi[1], dhanena ca suduggato.

269. Tadāpi tassāhaṁ āsiṁ, brāhmaṇī samacetasā.
Kadāci so dijavaro, saṅgamesi Mahāmuniṁ.

270. Nisinnaṁ janakāyamhi, desentaṁ amataṁ padaṁ.
Sutvā dhammaṁ pamudito, adāsi ekasāṭakaṁ.

271. Gharamekena vatthena, gantvānetaṁ sama'bravi[2].
Anumoda mahāpuññaṁ[3], dinnaṁ Buddhassa sāṭakaṁ.

272. Tadāhaṁ añjaliṁ katvā, anumodiṁ supīṇitā[4].
Sudinno sāṭako sāmi, Buddhaseṭṭhassa tādino.

273. Sukhito sajjito hutvā, saṁsaranto bhavābhave.
Bārāṇasipure ramme, rājā āsi mahīpati.

274. Tadā tassa mahesīhaṁ, itthigumbassa uttamā.
Tassāti dayitā[5] āsiṁ, pubbasnehena bhattuno[6].

275. Piṇḍāya vicarante te[7], aṭṭha Paccekanāyake.
Disvā pamudito hutvā, datvā piṇḍaṁ mahārahaṁ.

276. Puno nimantayitvāna, katvā ratanamaṇḍapaṁ.
Kammārehi kataṁ pattaṁ[8], sovaṇṇaṁ vata tattakaṁ.

277. Samānetvāna te sabbe, tesaṁ dānamadāsi so.
Soṇṇāsane paviṭṭhānaṁ, pasanno sehi pāṇibhi.

278. Tampi dānaṁ sahādāsiṁ, Kāsirājenahaṁ tadā.
Punāhaṁ Bārāṇasiyaṁ, jātā Kāsikagāmake.

---

1. Satthāgamenāsi (Sī)
2. Mamabravi (Sī, Syā, I)
3. Mahāpaññe (Sī), mahāpuññe (Syā, Ka)
4. Suviditā (Syā), supītiyā (Ka)
5. Tassāpi dutiyikā (Syā)
6. Cuttari (Syā, I, Ka)
7. So (Sī, Syā, I)
8. Kataṁ chattaṁ (Sī), katamaṭṭhaṁ (Syā)

279. Kuṭumbikakule phīte, sukhito so sabhātuko.
Jeṭṭhassa bhātuno jāyā, ahosiṁ supatibbatā.

280. Paccekabuddhaṁ disvāna, kaniyassa mama bhattuno[1].
Bhāgannaṁ tassa datvāna, āgate tamhi pāvadiṁ.

281. Nābhinandittha so dānaṁ, tato tassa adāsahaṁ.
Ukhā[2] āniya taṁ annaṁ, puno tasseva so adā.

282. Tadannaṁ chaḍḍayitvāna, duṭṭhā Buddhassahaṁ tadā.
Pattaṁ kalalapuṇṇaṁ taṁ, adāsiṁ tassa tādino.

283. Dāne ca gahaṇe ceva, apace padusepi ca.
Samacittamukhaṁ disvā, tadāhaṁ saṁvijiṁ bhusaṁ.

284. Puno pattaṁ gahetvāna, sodhayitvā sugandhinā.
Pasannacittā pūretvā, saghataṁ sakkaraṁ adaṁ.

285. Yattha yatthūpapajjāmi, surūpā homi dānato.
Buddhassa apakārena, duggandhā vadanena ca.

286. Puna Kassapavīrassa, nidhāyantamhi cetiye.
Sovaṇṇaṁ iṭṭhakaṁ varaṁ, adāsiṁ muditā ahaṁ.

287. Catujjātena gandhena, nicayitvā tamiṭṭhakaṁ.
Muttā duggandhadosamhā, sabbaṅgasusamāgatā.

288. Sattapātisahassāni, rataneheva sattahi.
Kāretvā ghatapūrāni, vaṭṭīni[3] ca sahassaso.

289. Pakkhipitvā padīpetvā, ṭhapayiṁ satta pantiyo.
Pūjanatthaṁ Lokanāthassa, vippasannena cetasā.

290. Tadāpi tamhi puññamhi, bhāginīyi visesato.
Puna Kāsīsu sañjāto, Sumittā iti vissuto.

291. Tassāhaṁ bhariyā āsiṁ, sukhitā sajjitā piyā.
Tadā paccekamunino, adāsiṁ ghanaveṭhanaṁ.

---

1. Bhattukaniyaso (Syā) 2. Buddhā (Syā) 3. Vaṭṭīyo (Sī)

292. Tassāpi bhāginī āsiṁ, moditvā dānamuttamaṁ.
Punāpi Kāsiraṭṭhamhi, jāto Koliyajātiyā.

293. Tadā Koliyaputtānaṁ, satehi saha pañcahi.
Pañcapaccekabuddhānaṁ, satāni samupaṭṭhahi.

294. Temāsaṁ tappayitvāna[1], adāsi ca ticīvare[2].
Jāyā tassa tadā āsiṁ, puññakammapathānugā.

295. Tato cuto ahu rājā, Nando nāma mahāyaso.
Tassāpi mahesī āsiṁ, sabbakāmasamiddhinī.

296. Tadā rājā bhavitvāna, Brahmadatto mahīpati.
Padumavatīputtānaṁ, paccekamuninaṁ tadā.

297. Satāni pañcanūnāni, yāvajīvaṁ upaṭṭhahiṁ.
Rājuyyāne nivāsetvā, nibbutāni ca pūjayiṁ.

298. Cetiyāni ca kāretvā, pabbajitvā ubho mayaṁ.
Bhāvetvā appamaññāyo, brahmalokaṁ agamhase.

299. Tato cuto Mahātitthe, sujāto Pipphalāyano.
Mātā Sumanadevīti, Kosigotto dijo pitā.

300. Ahaṁ Madde janapade, Sākalāya puruttame.
Kappilassa dijassāsiṁ, dhītā mātā Sucīmati.

301. Ghanakañcanabimbena, nimminitvāna maṁ pitā.
Adā Kassapadhīrassa, kāmehi vajjitassamaṁ.

302. Kadāci so kāruṇiko, gantvā kammantapekkhako.
Kākādikehi khajjante, pāṇe disvāna saṁviji.

303. Gharevāhaṁ tile jāte, disvānātapatāpane.
Kimī kākehi khajjante, saṁvegamalabhiṁ tadā.

304. Tadā so pabbajī dhīro, ahaṁ tamanupabbajiṁ.
Pañca vassāni nivasiṁ, paribbājavate[3] ahaṁ.

---

1. Vāsayitvāna (Syā, I) 2. Ticīvaraṁ (Syā) 3. Paribbājapathe (Syā, I)

305. Yadā pabbajitā āsi, Gotamī Jinaposikā.
Tadāhaṁ tamupagantvā, Buddhena anusāsitā.

306. Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇiṁ.
Aho kalyāṇamittattaṁ, Kassapassa sirīmato.

307. Suto Buddhassa dāyādo, Kassapo susamāhito.
Pubbenivāsaṁ yo vedi, saggāpāyañca passati.

308. Atho jātikkhayaṁ patto, abhiññāvosito Muni.
Etāhi tīhi vijjāhi, tevijjo hoti brāhmaṇo.

309. Tatheva Bhaddakāpilānī[1], tevijjā maccuhāyinī.
Dhāreti antimaṁ dehaṁ, jitvā māraṁ savāhanaṁ.

310. Disvā ādīnavaṁ loke, ubho pabbajitvā mayaṁ.
Tyamha khīṇāsavā dantā, sītibhūtāmha nibbutā.

311. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

312. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

313. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Bhaddakāpilānī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhaddakāpilānītheriyāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Yasodharātherī-apadāna

314. Ekasmiṁ samaye ramme, iddhe Rājagahe pure.
Pabbhāramhi varekamhi, vasante Naranāyake.

315. Vasantiyā tamhi nagare, ramme bhikkhunupassaye.
Yasodharābhikkhuniyā, evaṁ āsi vitakkitaṁ.

316. Suddhodano mahārājā, Gotamī ca Pajāpatī.
Abhiññātā mahātherā, theriyo ca mahiddhikā.

---

1. Bhaddakāpilānī (Sī, I)

317. Santiṁ gatāva āsuṁ te, dīpaccīva nirāsavā.
Lokanāthe dharanteva, ahampi ca sivaṁ padaṁ.

318. Gamissāmīti cintetvā, passantī āyumattano.
Passitvā āyusaṅkhāraṁ, tadaheva khayaṁ gataṁ.

319. Pattacīvaramādāya, nikkhamitvā sakassamā.
Purakkhatā bhikkhunībhi, satehi sahassehi sā[1].

320. Mahiddhikā mahāpaññā, Sambuddhaṁ upasaṅkami.
Sambuddhaṁ abhivādetvā, Satthuno cakkalakkhaṇe.
Nisinnā ekamantamhi, idaṁ vacanamabravi.

321. Aṭṭhasattativassāhaṁ, pacchimo vattate vayo[2].
Pabbhāramhi anuppattā, ārocemi Mahāmuni.

322. Paripakko vayo mayhaṁ, parittaṁ mama jīvitaṁ.
Pahāya vo gamissāmi, kataṁ me saraṇamattano.

323. Vayamhi pacchime kāle, maraṇaṁ uparuddhati.
Ajjarattiṁ Mahāvīra, pāpuṇissāmi nibbutiṁ.

324. Natthi jāti jarā byādhi, maraṇañca Mahāmune.
Ajarāmaraṇaṁ puraṁ, gamissāmi asaṅkhataṁ.

325. Yāvatā parisā nāma, samupāsanti Satthuno.
Aparādhamajānantī[3], khamantaṁ sammukhā Mune.

326. Saṁsaritvā ca saṁsāre, khalitañce mamaṁ tayi.
Ārocemi Mahāvīra, aparādhaṁ khamassu me.

327. Sutvāna vacanaṁ tassā, Munindo idamabravi.
Kimuttaraṁ te vakkhāmi, nibbānāya vajantiyā.

328. Iddhiñcāpi nidassehi, mama sāsanakārike.
Parisānañca sabbāsaṁ, kaṅkhaṁ chindassu yāvatā.

329. Sutvā taṁ Munino vācaṁ, bhikkhunī sā Yasodharā.
Vanditvā Munirājaṁ taṁ, idaṁ vacanamabravi.

---

1. Saha pañcahi (Sī, I)
2. Pacchimā vattayi vayā (Syā)
3. Sace metthi (Sī), pajānantī (Ka)

330. Yasodharā ahaṁ Vīrā, agāre te pajāpati.
Sākiyamhi kule jātā, itthi-aṅge patiṭṭhitā.

331. Thīnaṁ satasahassānaṁ, navutīnaṁ chaduttari.
Agāre te ahaṁ Vīra, pāmokkhā sabbā issarā.

332. Rūpācāraguṇūpetā, yobbanaṭṭhā piyaṁvadā.
Sabbā maṁ apacāyanti, devatā viya mānusā.

333. Kaññāsatasahassapamukhā, Sakyaputtanivesane.
Samānasukhadukkhatā, devatā viya nandane.

334. Kāmadhātumatikkamma[1], saṇṭhitā rūpadhātuyā.
Rūpena sadisā natthi, ṭhapetvā Lokanāyakaṁ.

335. Sambuddhaṁ abhivādetvā, iddhiṁ dassesi Satthuno.
Nekā nānāvidhākārā, mahā-iddhīpi dassayī[2].

336. Cakkavāḷasamaṁ kāyaṁ, sīsaṁ Uttarato Kuru.
Ubho pakkhā duve dīpā, Jambudīpaṁ sarīrato.

337. Dakkhiṇañca saraṁ piñchaṁ, nānāsākhā tu pattakā.
Candañca sūriyañcakkhi, Merupabbatato sikhaṁ.

338. Cakkavāḷagiriṁ tuṇḍaṁ, jamburukkhaṁ samūlakaṁ.
Bījamānā upāgantvā, vandantī Lokanāyakaṁ.

339. Hatthivaṇṇaṁ tathevassaṁ, pabbataṁ jaladhiṁ tathā.
Candimaṁ sūriyaṁ Meruṁ, Sakkavaṇṇañca dassayi.

340. Yasodharā ahaṁ Vīra, pāde vandāmi Cakkhuma.
Sahassalokadhātūnaṁ, phullapadmena chādayi.

341. Brahmavaṇṇañca māpetvā, dhammaṁ desesi suññataṁ.
Yasodharā ahaṁ Vīra, pāde vandāmi Cakkhuma.

342. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Vetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmuni.

---

1. Kāmadhātumatikkantā (Sī, Syā, I, Ka)
2. Evamādīni vatvāna, upatitvāna ambaraṁ. Iddhī anekā dassesi, Buddhānuññā Yasodharā. (Sī)

343. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

344. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ mayhaṁ Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

345. Pubbānaṁ Lokanāthānaṁ, saṅgamaṁ te nidassitaṁ[1].
Adhikāraṁ bahuṁ mayhaṁ, tuyhatthāya Mahāmune.

346. Yaṁ mayhaṁ pūritaṁ kammaṁ, kusalaṁ sarase Mune.
Tuyhatthāya Mahāvīra, puññaṁ upacitaṁ mayā.

347. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā, vārayitvā anācaraṁ.
Tuyhatthāya Mahāvīra, sañcattaṁ jīvitaṁ mayā.

348. Nekakoṭisahassāni, bhariyatthāyadāsi maṁ.
Na tattha vimanā homi, tuyhatthāya Mahāmuni.

349. Nekakoṭisahassāni, upakārāyadāsi maṁ.
Na tattha vimanā homi, tuyhatthāya Mahāmuni.

350. Nekakoṭisahassāni, bhojanatthāyadāsi maṁ.
Na tattha vimanā homi, tuyhatthāya Mahāmuni.

351. Nekakoṭisahassāni, jīvitāni pariccajiṁ.
Bhayamokkhaṁ karissan'ti, dadāmi mama jīvitaṁ.

352. Aṅgagate[2] alaṅkāre, vatthe nānāvidhe bahū.
Itthimaṇḍe na gūhāmi, tuyhatthāya Mahāmuni.

353. Dhanadhaññapariccāgaṁ, gāmāni nigamāni ca.
Khettaṁ puttā ca dhītā ca, pariccattā Mahāmuni.

354. Hatthī assā gavā cāpi, dāsiyo paricārikā.
Tuyhatthāya Mahāvīra, pariccattā asaṅkhiyā.

355. Yaṁ mayhaṁ paṭimantesi[3], dānaṁ dassāmi yācake.
Vimanaṁ me na passāmi, dadato dānamuttamaṁ.

---

1. Sudassitaṁ (Syā, I, Ka) 2. Aṅge evaṁ (Ka) 3. Patimantesi (Sī)

356. Nānāvidhaṁ bahuṁ dukkhaṁ, saṁsāre ca bahubbidhe.
Tuyhatthāya Mahāvīra, anubhuttaṁ asaṅkhiyaṁ.

357. Sukhappattānumodāmi, na ca dukkhesu dummanā.
Sabbattha tulitā homi, tuyhatthāya Mahāmuni.

358. Anumaggena Sambuddho, yaṁ dhammaṁ abhinīhari.
Anubhotvā sukhaṁ dukkhaṁ, patto bodhiṁ Mahāmuni.

359. Brahmadevañca Sambuddhaṁ, Gotamaṁ Lokanāyakaṁ.
Aññesaṁ Lokanāthānaṁ, saṅgamaṁ te bahuṁ mayā.

360. Adhikāraṁ bahuṁ mayhaṁ, tuyhatthāya Mahāmuni.
Gavesato Buddhadhamme, ahaṁ te paricārikā.

361. Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye.
Dīpaṅkaro Mahāvīro, uppajji Lokanāyako.

362. Paccantadesavisaye, nimantetvā Tathāgataṁ.
Tassa āgamanaṁ maggaṁ, sodhenti tuṭṭhamānasā.

363. Tena kālena so āsi, Sumedho nāma brāhmaṇo.
Maggañca paṭiyādesi, āyato[1] sabbadassino.

364. Tena kālenahaṁ āsiṁ, kaññā brāhmaṇasambhavā.
Sumittā nāma nāmena, upagacchiṁ samāgamaṁ.

365. Aṭṭha uppalahatthāni, pūjanatthāya Satthuno.
Ādāya janasaṁmajjhe, addasaṁ isimuggataṁ.

366. Cirānugataṁ dayitaṁ[2], atikkantaṁ manoharaṁ.
Disvā tadā amaññissaṁ, saphalaṁ jīvitaṁ mama.

367. Parakkamaṁ taṁ saphalaṁ, addasaṁ isino tadā.
Pubbakammena Sambuddhe, cittañcāpi pasīdi me.

368. Bhiyyo cittaṁ pasādesiṁ, ise uggatamānase.
Deyyaṁ aññaṁ na passāmi, demi pupphāni te isi.

---

1. Āyataṁ (Sī)
2. Cirānupari āsīnaṁ (Sī)

369. Pañca hatthā tava hontu, tayo hontu mamaṁ ise.
Tena saddhiṁ samā hontu, bodhatthāya tavaṁ ise.

Catutthaṁ bhāṇavāraṁ.

370. Isi gahetvā pupphāni, āgacchantaṁ Mahāyasaṁ.
Pūjesi janasaṁmajjhe, bodhatthāya Mahā-isi.

371. Passitvā janasaṁmajjhe, Dīpaṅkaro Mahāmuni.
Viyākāsi Mahāvīro, isi muggatamānasaṁ.

372. Aparimeyye ito kappe, Dīpaṅkaro Mahāmuni.
Mama kammaṁ viyākāsi, ujubhāvaṁ Mahāmuni.

373. Samacittā samakammā, samakārī bhavissati.
Piyā hessati kammena, tuyhatthāya Mahā-isi[1].

374. Sudassanā supiyā ca, manāpā piyavādinī.
Tassa dhammesu dāyādā, viharissati iddhikā.

375. Yathāpi bhaṇḍasāmuggaṁ, anurakkhati sāmino.
Evaṁ kusaladhammānaṁ, anurakkhissate ayaṁ.

376. Tassa te[2] anukampantī, pūrayissati pāramī.
Sīhova pañjaraṁ bhetvā[3], pāpuṇissati bodhiyaṁ.

377. Aparimeyye ito kappe, yaṁ maṁ Buddho viyākarī.
Taṁ vācaṁ anumodentī, evaṁkārī bhaviṁ ahaṁ.

378. Tassa kammassa sukatassa, tattha cittaṁ pasādayiṁ.
Devamanussakaṁ yoniṁ, anubhotvā asaṅkhiyaṁ.

379. Sukhadukkhenubhotvāhaṁ, devesu mānusesu ca.
Pacchime bhave sampatte, ajāyiṁ Sākiye kule.

380. Rūpavatī bhogavatī, yasasīlavatī tato.
Sabbaṅgasampadā homi, kulesu abhisakkatā.

---

1. Mahā-ise (Syā) 2. Tassa taṁ (Syā) 3. Hitvā (Syā), hetvā (I)

381. Lābhaṁ silokaṁ sakkāraṁ, lokadhammasamāgamaṁ.
Cittañca dukkhitaṁ natthi, vasāmi akutobhayā.

382. Vuttaṁ hetaṁ Bhagavatā, rañño antepure tadā.
Khattiyānaṁ pure Vīra, upakārañca niddisi.

383. Upakārā ca yā nārī, yā ca nārī sukhe dukhe.
Atthakkhāyī ca yā nārī, yā ca nārīnukampikā.

384. Pañcakoṭisatā Buddhā, navakoṭisatāni ca.
Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.

385. Adhikāraṁ mahā[1] mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.
Ekādasakoṭisatā, Buddhā dvādasa koṭiyo[2].

386. Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

387. Vīsakoṭisatā Buddhā, tiṁsakoṭisatāni ca.
Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.

388. Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.
Cattālīsakoṭisatā, paññāsa koṭisatāni ca.

389. Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

390. Saṭṭhikoṭisatā Buddhā, sattatikoṭisatāni ca.
Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.

391. Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.
Asītikoṭisatā Buddhā, navutikoṭisatāni ca.

392. Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

393. Koṭisatasahassāni, honti Lokagganāyakā.
Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.

---

1. Sadā (I) evamuparipi. 2. Honti Lokagganāyakā (Sī, Syā), paṇṇākoṭisatāni ca (I)

394. Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.
Navakoṭisahassāni, apare Lokanāyakā.

395. Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

396. Koṭisatasahassāni, pañcāsītimahesinaṁ.
Pañcāsītikoṭisatā, satthatiṁsā ca koṭiyo.

397. Etesaṁ Devadevānaṁ, mahādānaṁ pavattayiṁ.
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

398. Paccekabuddhā vītarāgā[1], aṭṭhaṭṭhamakakoṭiyo[2].
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

399. Khīṇāsavā vītamalā, asaṅkhiyā Buddhasāvakā.
Adhikāraṁ mahā mayhaṁ, Dhammarāja suṇohi me.

400. Evaṁ dhamme suciṇṇānaṁ, sadā dhammassa cārinaṁ.
Dhammacārī sukhaṁ seti, asmiṁ loke paramhi ca.

401. Dhammaṁ care sucaritaṁ, na naṁ duccaritaṁ care.
Dhammacārī sukhaṁ seti, asmiṁ loke paramhi ca.

402. Nibbinditvāna saṁsāre, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Sahassaparivārena, pabbajitvā akiñcanā.

403. Agāraṁ vijahitvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Aḍḍhamāse asampatte, catusaccamapāpuṇiṁ.

404. Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ.
Upenenti bahū janā, sāgare yeva ūmiyo.

405. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

406. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

407. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

408. Evaṁ bahuvidhaṁ dukkhaṁ, sampattī ca bahubbidhā.
Visuddhibhāvaṁ sampattā, labhāmi sabbasampadā.

---

1. Dhutarāgā (I, Ka)
2. Aṭṭhamattaka... (Sī), aṭṭhamatthaka... (Syā)

409. Yā dadāti sakattānaṁ, puññatthāya Mahesino.
Sahāyasampadā honti, nibbānapadamasaṅkhataṁ.

410. Parikkhīṇaṁ atītañca, paccuppannaṁ anāgataṁ.
Sabbakammaṁ mamaṁ khīṇaṁ, pāde vandāmi Cakkhuma.

Itthaṁ sudaṁ Yasodharā bhikkhunī Bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharātheriyāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

9. Yasodharāpamukhadasabhikkhunīsahassa-apadāna

411. Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye.
Dīpaṅkaro nāma Jino, uppajji Lokanāyako.

412. Dīpaṅkaro Mahāvīro, viyākāsi Vināyako.
Sumedhañca Sumittañca, samānasukhadukkhataṁ.

413. Sadevakañca passanto, vicaranto sadevakaṁ.
Tesaṁ pakittane amhe, upagamma samāgamaṁ.

414. Amhaṁ sabbapati hohi[1], anāgatasamāgame.
Sabbāva tuyhaṁ bhariyā, manāpā piyavādikā.

415. Dānaṁ sīlamayaṁ sabbaṁ, bhāvanā ca subhāvitā.
Dīgharattañca no[2] sabbaṁ, pariccattaṁ Mahāmune.

416. Gandhaṁ vilepanaṁ mālaṁ, dīpañca ratanāmayaṁ.
Yaṁkiñci patthitaṁ sabbaṁ, pariccattaṁ Mahāmuni.

417. Aññaṁ vāpi kataṁ kammaṁ, paribhogañca mānusaṁ.
Dīgharattaṁ hi no sabbaṁ, pariccattaṁ Mahāmuni.

418. Anekajātisaṁsāraṁ, bahuṁ puññampi no kataṁ.
Issaramanubhotvāna, saṁsaritvā bhavābhave.

---

1. Sabbā patī honti (I)
2. Dīgharattamidaṁ (Syā, Ka)

419. Pacchime bhave sampatte, Sakyaputtanivesane.
Nānākulūpapannāyo, accharā kāmavaṇṇinī.

420. Lābhaggena yasaṁ pattā, pūjitā sabbasakkatā.
Lābhiyo annapānānaṁ, sadā sammānitā mayaṁ.

421. Agāraṁ pajahitvāna, pabbajimhanagāriyaṁ.
Aḍḍhamāse asampatte, sabbā pattāmha nibbutiṁ.

422. Lābhiyo annapānānaṁ, vatthasenāsanāni ca.
Upenti paccayā sabbe, sadā sakkatapūjitā.

423. Kilesā jhāpitā amhaṁ -pa- viharāma anāsavā.

424. Svāgataṁ vata no āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

425. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Yasodharāpamukhāni dasabhikkhunīsahassāni Bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukhadasabhikkhunīsahassāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Yasodharāpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsahassa-apadāna

426. Aṭṭhārasasahassāni, bhikkhunī Sakyasambhavā.
Yasodharāpamukhāni, Sambuddhaṁ upasaṅkamuṁ.

427. Aṭṭhārasasahassāni, sabbā honti mahiddhikā.
Vandantī Munino pāde, ārocenti yathābalaṁ.

428. Jāti khīṇā jarā byādhi, maraṇañca Mahāmuni.
Anāsavaṁ padaṁ santaṁ, amataṁ yāma Nāyaka.

429. Khalitañce pure atthi, sabbāsampi Mahāmuni.
Aparādhamajānantī, khama amhaṁ Vināyaka.

430. Iddhiñcāpi nidassetha, mama sāsanakārikā.
Parisānañca sabbāsaṁ, kaṅkhaṁ chindatha yāvatā.

431. Yasodharā Mahāvīra, manāpā Piyadassanā.
Sabbā tuyhaṁ Mahāvīra, agārasmiṁ pajāpati.

432. Thīnaṁ satasahassānaṁ, navutīnaṁ chaduttari.
Agāre te mayaṁ Vīra, pāmokkhā sabbā issarā.

433. Rūpācāraguṇūpetā, yobbanaṭṭhā piyaṁvadā.
Sabbā no apacāyanti, devatā viya mānusā.

434. Aṭṭhārasasahassāni, sabbā Sākiyasambhavā.
Yasodharāsahassāni, pāmokkhā issarā tadā.

435. Kāmadhātumatikkamma, saṇṭhitā rūpadhātuyā.
Rūpena sadisā natthi, sahassānaṁ Mahāmuni.

436. Sambuddhaṁ abhivādetvā, iddhiṁ dassaṁsu Satthuno.
Nekā nānāvidhākārā, mahā-iddhīpi dassayuṁ.

437. Cakkavāḷasamaṁ kāyaṁ, sīsaṁ Uttarato Kuru.
Ubho pakkhā duve dīpā, Jambudīpaṁ sarīrato.

438. Dakkhiṇañca saraṁ piñchaṁ, nānāsākhā tu pattakā.
Candañca sūriyañcakkhi, Merupabbatato sikhaṁ.

439. Cakkavāḷagiriṁ tuṇḍaṁ, jamburukkhaṁ samūlakaṁ.
Bījamānā upāgantvā, vandantī Lokanāyakaṁ.

440. Hatthivaṇṇaṁ tathevassaṁ, pabbataṁ jaladhiṁ tathā.
Candañca sūriyaṁ Meruṁ, sakkavaṇṇañca dassayuṁ.

441. Yasodharā mayaṁ Vīra, pāde vandāma Cakkhuma.
Tava cirapabhāvena, nipphannā Naranāyaka.

442. Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homa Mahāmune.

443. Pubbenivāsaṁ jānāma, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

444. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ amhaṁ Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

445. Pubbānaṁ Lokanāthānaṁ, saṅgamaṁ no nidassitaṁ.
Adhikārā bahū amhaṁ, tuyhatthāya Mahāmune.

446. Yaṁ amhaṁ pūritaṁ kammaṁ, kusalaṁ sarase Mune.
Tuyhatthāya Mahāvīra, puññānupacitāni no.

447. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā, vārayimha anācaraṁ.
Tuyhatthāya Mahāvīra, cattāni jīvitāni no[1].

448. Nekakoṭisahassāni, bhariyatthāyadāsi no.
Na tattha vimanā homa, tuyhatthāya Mahāmune.

449. Nekakoṭisahassāni, upakārāyadāsi no.
Na tattha vimanā homa, tuyhatthāya Mahāmune.

450. Nekakoṭisahassāni, bhojanatthāyadāsi no.
Na tattha vimanā homa, tuyhatthāya Mahāmune.

451. Nekakoṭisahassāni, jīvitāni cajimhase[2].
Bhayamokkhaṁ karissāma, jīvitāni cajimhase.

452. Aṅgagate alaṅkāre, vatthe nānāvidhe bahū.
Itthibhaṇḍe na gūhāma, tuyhatthāya Mahāmune.

453. Dhanadhaññapariccāgaṁ, gāmāni nigamāni ca.
Khettaṁ puttā ca dhītā ca, pariccattā Mahāmune.

454. Hatthī assā gavā cāpi, dāsiyo paricārikā.
Tuyhatthāya Mahāvīra, pariccattaṁ asaṅkhiyaṁ.

455. Yaṁ amhe paṭimantesi, dānaṁ dassāma yācake.
Vimanaṁ no na passāma, dadato dānamuttamaṁ.

456. Nānāvidhaṁ bahuṁ dukkhaṁ, saṁsāre ca bahubbidhe.
Tuyhatthāya Mahāvīra, anubhuttaṁ asaṅkhiyaṁ.

457. Sukhappattānumodāma, na ca dukkhesu dummanā.
Sabbattha tulitā homa, tuyhatthāya Mahāmune.

---

1. Sañcattaṁ jīvitampi no (Syā)
2. Cajimha no (I, Ka)

458. Anumaggena Sambuddho, yaṁ dhammaṁ abhinīhari.
Anubhotvā sukhaṁ dukkhaṁ, patto bodhiṁ Mahāmune.

459. Brahmadevañca Sambuddhaṁ, Gotamaṁ Lokanāyakaṁ.
Aññesaṁ Lokanāthānaṁ, saṅgamaṁ tehi no bahū.

460. Adhikāraṁ bahuṁ amhe, tuyhatthāya Mahāmune.
Gavesato Buddhadhamme, mayaṁ te paricārikā.

461. Kappe ca satasahasse, caturo ca asiṅkhiye.
Dīpaṅkaro Mahāvīro, uppajji Lokanāyako.

462. Paccantadesavisaye, nimantetvā Tathāgataṁ.
Tassa āgamanaṁ maggaṁ, sodhenti tuṭṭhamānasā.

463. Tena kālena so āsi, Sumedho nāma brāhmaṇo.
Maggañca paṭiyādesi, āyato sabbadassino.

464. Tena kālena ahumha, sabbā brāhmaṇasambhavā.
Thalūdajāni pupphāni, āharimha samāgamaṁ.

465. Tasmiṁ so samaye Buddho, Dīpaṅkaro Mahāyaso.
Viyākāsi Mahāvīro, isimuggatamānasaṁ.

466. Calatī ravatī puthavī, saṅkampati sadevake.
Tassa kammaṁ pakittente, isimuggatamānasaṁ.

467. Devakaññā manussā ca, mayañcāpi sadevakā.
Nānāpūjanīyaṁ bhaṇḍaṁ, pūjayitvāna patthayuṁ.

468. Tesaṁ Buddho viyākāsi, jotidīpa sanāmako.
Ajja ye patthitā atthi, te bhavissanti sammukhā.

469. Aparimeyye ito kappe, yaṁ no Buddho viyākari.
Taṁ vācamanumodentā, evaṁkārī ahumha no.

470. Tassa kammassa sukatassa, tassa cittaṁ pasādayuṁ.
Devamānusikaṁ yoniṁ, anubhotvā asaṅkhiyaṁ.

471. Sukhadukkhenubhotvāna, devesu mānusesu ca.
Pacchime bhave sampatte, jātāmha Sākiye kule.

472. Rūpavatī bhogavatī, yasasīlavatī tato.
Sabbaṅgasampadā homa, kulesu abhisakkatā.

473. Lābhaṁ silokaṁ sakkāraṁ, lokadhammasamāgamaṁ.
Cittañca dukkhitaṁ natthi, vasāma akutobhayā.

474. Vuttaṁ hetaṁ Bhagavatā, rañño antepure tadā.
Khattiyānaṁ pure Vīra[1], upakārañca niddisi.

475. Upakārā ca yā nārī, yā ca nārī sukhe dukhe.
Atthakkhāyī ca yā nārī, yā ca nārīnukampikā.

476. Dhammaṁ care sucaritaṁ, na naṁ duccaritaṁ care.
Dhammacārī sukhaṁ seti, asmiṁ loke paramhi ca.

477. Agāraṁ vijahitvāna, pabbajimhanagāriyaṁ.
Aḍḍhamāse asampatte, catusaccaṁ phusimha no.

478. Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ.
Upanenti bahū amhe, sāgarasseva ūmiyo.

479. Kilesā jhāpitā amhaṁ[2], bhavā sabbe samūhatā.
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāma anāsavā.

480. Svāgataṁ vata no āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

481. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

482. Evaṁ bahuvidhaṁ dukkhaṁ, sampattī ca bahubbidhā.
Visuddhabhāvaṁ sampattā, labhāma sabbasampadā.

483. Yā dadanti sakattānaṁ, puññatthāya Mahesino.
Sahāyasampadā honti, nibbānapadamasaṅkhataṁ.

484. Parikkhīṇaṁ atītañca, paccuppannaṁ anāgataṁ.
Sabbakammampi no khīṇaṁ, pāde vandāma Cakkhuma.

---

1. Tāsaṁ (Syā)
2. Mayhaṁ (Syā), amhā (Ka)

485. Nibbānāya vadantīnaṁ, kiṁ vo vakkhāma uttari.
Santasaṅkhatadosaṁ hi, pappotha[1] amataṁ padaṁ. (1126)

Itthaṁ sudaṁ Yasodharāpamukhāni aṭṭhārasabhikkhunīsahassāni Bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharāpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsahassāpadānaṁ dasamaṁ.

Kuṇḍalakesīvaggo tatiyo.

Tassuddānaṁ

Kuṇḍalā Gotamī ceva, Dhammadinnā ca Sakulā.
Varanandā ca Soṇā ca, Kāpilānī Yasodharā.

Dasasahassabhikkhunī, aṭṭhārasasahassakā.
Gāthāsatāni cattāri, cha ca sattatimeva ca[2].

1. Santāsaṅkhatadoso yo, pajjotaṁ (Syā, I, Ka)
2. Aṭṭhasattatimeva ca (Syā)

4. Khattiyāvagga

1. Yasavatīpamukhabhikkhunīsahassa-apadāna

1. Bhavā sabbe parikkhīṇā, bhavā santi vimocitā.
Sabbāsavā ca no natthi, ārocema Mahāmune.

2. Purimaṁ kusalaṁ kammaṁ[1], yaṁ kiñci sādhupatthitaṁ.
Paribhogamayaṁ dinnaṁ, tuyhatthāya Mahāmune.

3. Buddhapaccekabuddhānaṁ, sāvakānañca patthitaṁ[2].
Paribhogamayaṁ dinnaṁ, tuyhatthāya Mahāmune.

4. Uccanīcamayaṁ kammaṁ, bhikkhūnaṁ sādhupatthitaṁ.
Uccākulaparikammaṁ, katametaṁ Mahāmune[3].

5. Teneva sukkamūlena, coditā kammasampadā.
Mānusikamatikkantā, jāyiṁsu khattiye kule.

6. Uppatte ca kate kamme, jātiyā vāpi ekato.
Pacchime ekato jātā, khattiyā kulasambhavā.

7. Rūpavatī bhogavatī, lābhasakkārapūjitā.
Antepure Mahāvīra, devānaṁ viya nandane.

8. Nibbinditvā agāramhā, pabbajimhanagāriyaṁ.
Katipāhaṁ upādāya, sabbā pattāmha nibbutiṁ.

9. Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ.
Upanenti bahū amhe, sadā sakkatapūjitā.

10. Kilesā jhāpitā amhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāma anāsavā.

11. Svāgataṁ vata no āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Parikammañca kusalaṁ (Syā)
2. Buddhānaṁ sāvakānañca (Sī, Ka)
3. Katamhehi Mahāmune (Syā, I)

12. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Yasavatīpamukhāni Khattiyakaññābhikkhuniyo aṭṭhārasasahassāni Bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasavatīpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsahassāpadānaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Caturāsītibhikkhunīsahassa-apadāna

13. Cullāsītisahassāni, brāhmaññakulasambhavā[1].
Sukhumālahatthapādā, pure tuyhaṁ Mahāmune.

14. Vessasuddakule jātā, devā nāgā ca kinnarā.
Cātuddīpā bahū kaññā, pure tuyhaṁ Mahāmune.

15. Kāci pabbajitā atthi, sabbadassāvino[2] bahū.
Devā ca kinnarā nāgā, phusissanti anāgate.

16. Anubhotvā yasaṁ sabbaṁ, patvāna sabbasampadā.
Tumhaṁ[3] pasādaṁ paṭiladdhā, bujjhissanti anāgate.

17. Amhe brāhmaṇadhītā tu, brāhmaññakulasambhavā.
Pekkhato no[4] Mahāvīra, pāde vandāma Cakkhuma.

18. Upāhatā bhavā sabbe, mūlataṇhā samūhatā.
Samucchinnā anusayā, puññasaṅkhāradālitā.

19. Samādhigocarā sabbā, samāpattivasī katā.
Jhānena dhammaratiyā, viharissāma no sadā.

20. Bhavanetti avijjā ca, saṅkhārāpi ca khepitā.
Sududdasaṁ padaṁ gantvā, anujānātha[5] Nāyaka.

21. Upakārā mamaṁ tumhe, dīgharattaṁ katāvino.
Catunnaṁ saṁsayaṁ chetvā, sabbā gacchantu nibbutiṁ.

---

1. Brāhmaṇakulasambhavā (Syā, Ka)
2. Saccadassāvino (Sī, I)
3. Tvayi (Sī, I)
4. Lakkhaṇā ca (Syā)
5. Anujānimha (Syā, I, Ka)

22. Vanditvā Munino pāde, katvā iddhivikubbanaṁ.
Kāci dassenti ālokaṁ, andhakāramathāparā.

23. Dassenti candasūriye, sāgarañca samacchakaṁ.
Sineruṁ paribhaṇḍañca, dassenti pārichattakaṁ.

24. Tāvatiṁsañca bhavanaṁ, Yāmaṁ dassenti iddhiyā.
Tusitaṁ nimmite deve, Vasavattī mahissare.

25. Brahmāno kāci dassenti, caṅkamañca mahārahaṁ.
Brahmavaṇṇañca māpetvā, dhammaṁ desenti suññataṁ.

26. Nānāvikubbanaṁ katvā, iddhiṁ dassiya Satthuno.
Dassayiṁsu balaṁ sabbā, pāde vandiṁsu Satthuno.

27. Iddhīsu ca vasī homa, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homa Mahāmune.

28. Pubbenivāsaṁ jānāma, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

29. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ amhaṁ Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

30. Pubbānaṁ Lokanāthānaṁ, saṅgamaṁ no nidassitaṁ.
Adhikāraṁ bahuṁ amhaṁ, tuyhatthāya Mahāmune.

31. Yaṁ amhehi kataṁ kammaṁ, kusalaṁ sara taṁ Mune.
Tuyhatthāya Mahāvīra, puññānupacitāni no.

32. Satasahassito kappe, Padumuttaro Mahāmuni.
Puraṁ Haṁsavatī nāma, Sambuddhassa kulāsayaṁ.

33. Dvārena Haṁsavatiyā, Gaṅgā sandati sabbadā.
Ubbaḷhā nadiyā bhikkhū, gamanaṁ na labhanti te.

34. Divasaṁ dve tayo ceva, sattāhaṁ māsikaṁ tato.
Catumāsampi sampuṇṇaṁ, gamanaṁ na labhanti te.

35. Tadā ahu sattasāro, Jaṭilo nāma raṭṭhiko.
Oruddhe[1] bhikkhavo disvā, setuṁ Gaṅgāya kārayi.

---

1. Oratīre (Syā)

36. Tadā satasahassehi, setuṁ Gaṅgāya kārayi.
Saṁghassa orime tīre, vihārañca akārayi.

37. Itthiyo purisā ceva, uccanīcakulāni ca.
Tassa setuṁ vihārañca[1], samabhāgaṁ akaṁsu te.

38. Amhe aññe ca mānujā, vippasannena cetasā.
Tassa dhammesu dāyādā, nagare janapadesu ca.

39. Itthī pumā kumārā ca, bahū ceva kumārikā.
Setuno ca vihārassa, vālukā ākiriṁsu te.

40. Vīthiṁ sammajjanaṁ katvā, kadalīpuṇṇaghaṭe dhaje.
Dhūpaṁ cuṇṇañca mālañca, kāraṁ katvāna Satthuno.

41. Setuvihāre kāretvā, nimantetvā Vināyakaṁ.
Mahādānaṁ daditvāna, sambodhiṁ abhipatthayiṁ.

42. Padumuttaro Mahāvīro, tārako sabbapāṇinaṁ.
Anumodanīyaṁkāsi, Jaṭilassa Mahāmuni[2].

43. Satasahassātikkante, kappo hessati bhaddako.
Bhavābhavenubhotvāna, pāpuṇissati bodhiyaṁ.

44. Kāci hatthaparikammaṁ, katāvī naranāriyo.
Anāgatamhi addhāne, sabbā hessanti sammukhā.

45. Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Uppannā devabhavanaṁ, tuyhaṁ tā paricārikā.

46. Dibbasukhaṁ asaṅkhiyaṁ, mānusañca asaṅkhiyaṁ.
Tuyhaṁ te paricārema, saṁsarimha bhavābhave.

47. Satasahassito kappe, sukataṁ kammasampadaṁ.
Sukhumālī manussānaṁ, atho devapure vare.

48. Rūpabhogayase ceva, atho kittiṁ ca sakkataṁ[3].
Labhāma satataṁ sabbaṁ, sukataṁ kammasampadaṁ.

---

1. Tesu setuvihāresu (Sī), tassa setū vihāre ca (I)
2. Katvā, viyākāsi Mahāmuni (Syā)
3. Kittisukhaṁ piyaṁ (Syā)

49. Pacchime bhave sampatte, jātāmha brāhmaṇe kule.
Sukhumālahatthapādā, Sakyaputtanivesane.

50. Sabbakālampi pathaviṁ, na passāma na laṅkataṁ.
Cikkhallabhūmimasuciṁ[1], na passāma Mahāmune.

51. Agāraṁ vasante amhe, sakkāraṁ sabbakālikaṁ.
Upanenti sadā sabbaṁ, pubbakammaphalena no[2].

52. Agāraṁ pajahitvāna, pabbajitvānagāriyaṁ.
Saṁsārapathanitthiṇṇā, vītarāgā bhavāmase[3].

53. Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ.
Upanenti sadā amhe, sahassāni tato tato.

54. Kilesā jhāpitā amhaṁ -pa- viharāma anāsavā.

55. Svāgataṁ vata no āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

56. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ caturāsītibrāhmaṇakaññābhikkhunīsahassāni Bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Caturāsītibhikkhunīsahassāpadānaṁ dutiyaṁ.

---

3. Uppaladāyikātherī-apadāna

57. Nagare Aruṇavatiyā, Aruṇo nāma khattiyo.
Tassa rañño ahuṁ bhariyā, ekajjhaṁ cārayāmahaṁ.

58. Rahogatā nisīditvā, evaṁ cintesahaṁ tadā.
Kusalaṁ me kataṁ natthi, ādāya gamiyaṁ mama.

59. Mahābhitāpaṁ kaṭukaṁ, ghorarūpaṁ sudāruṇaṁ.
Nirayaṁ nuna gacchāmi, ettha me natthi saṁsayo.

---

1. Cikkhallaṁ bhūmiṁ gamanaṁ (Syā)
2. Pubbakammaphalaṁ tato (Sī, I)
3. Natthi dāni punabbhavo (Sī, Syā, I)

60. Evāhaṁ cintayitvāna, pahaṁsetvāna mānasaṁ.
Rājānaṁ upagantvāna, idaṁ vacanamabraviṁ.

61. Itthī nāma mayaṁ deva, purisānittarā ahu[1].
Ekaṁ me samaṇaṁ dehi, bhojayissāmi khattiya.

62. Adāsi me tadā rājā, samaṇaṁ bhāvitindriyaṁ.
Tassa pattaṁ gahetvāna, paramannena pūrayiṁ.

63. Pūretvā paramaṁ annaṁ, saha sugandhalepanaṁ.
Mahācelena chāditvā, adāsiṁ tuṭṭhamānasā.

64. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

65. Sahassadevarājūnaṁ, mahesittamakārayiṁ.
Sahassacakkavattīnaṁ, mahesittamakārayiṁ.

66. Padesarajjaṁ vipulaṁ, gaṇanāto asaṅkhiyaṁ.
Nānāvidhaṁ bahuṁ aññaṁ, tassa kammaphalaṁ tato.

67. Uppalasseva me vaṇṇo, abhirūpā sudassanā.
Itthisabbaṅgasampannā, abhijātā jutindharā.

68. Pacchime bhave sampatte, ajāyiṁ Sākiye kule.
Nārīsahassapāmokkhā, Suddhodanasutassahaṁ.

69. Nibbinditvā agārehaṁ, pabbajiṁ anagāriyaṁ.
Sattamīrattisampattā[2], catusaccamapāpuṇiṁ.

70. Cīvaraṁ piṇḍapātañca, paccayaṁ sayanāsanaṁ.
Parimetuṁ na sakkomi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.

71. Yaṁ mayhaṁ pūritaṁ kammaṁ, kusalaṁ sarase Muni.
Tuyhatthāya Mahāvīra, paricattaṁ bahuṁ mayā.

72. Ekattiṁse ito kappe, yaṁ dānamadadiṁ tadā.
Duggatiṁ nābhijānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.

1. Purisānugatā sadā (Sī), purisā na bhavāma no (Syā), purisānaṁ bharā mayaṁ (I)
2. Sattamiṁrattimapattā (Sī, Syā, I)

73. Dve gatiyo pajānāmi, devattaṁ atha mānusaṁ.
Aññaṁ gatiṁ na jānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.

74. Ucce kule pajānāmi, mahāsāle[1] mahaddhane.
Aññe kule na jānāmi, piṇḍapātassidaṁ phalaṁ.

75. Bhavābhave saṁsaritvā, sukkamūlena coditā.
Amanāpaṁ na passāmi, somanassakataṁ phalaṁ.

76. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

77. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

78. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ mama Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

79. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

80. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

81. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Uppaladāyikā bhikkhunī Bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppaladāyikātheriyāpadānaṁ tatiyaṁ.

---

4. Siṅgālamātutherī-apadāna

82. Padumuttaro nāma Jino, sabbadhammāna pāragū.
Ito satasahassamhi, kappe uppajji Nāyako.

83. Tadāhaṁ Haṁsavatiyaṁ, jātāmaccakule ahuṁ.
Nānāratanapajjote, iddhe phīte mahaddhane.

84. Pitunā saha gantvāna, mahājanapurakkhatā.
Dhammaṁ Buddhassa sutvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

---

1. Tayo sāla (Ka)

85. Pabbajitvāna kāyena, pāpakammaṁ vivajjayiṁ.
Vacīduccaritaṁ hitvā, ājīvaṁ parisodhayiṁ.

86. Buddhe pasannā dhamme ca, saṁghe ca tibbagāravā.
Saddhammassāvane yuttā, Buddhadassanalālasā[1].

87. Aggaṁ saddhādhimuttānaṁ, assosiṁ bhikkhuniṁ tadā.
Taṁ ṭhānaṁ patthayitvāna, tisso sikkhā apūrayiṁ.

88. Tato maṁ Sugato āha, karuṇānugatāsayo.
Yassa saddhā Tathāgate, acalā suppatiṭṭhitā.
Sīlañca yassa kalyāṇaṁ, ariyakantaṁ pasaṁsitaṁ.

89. Saṁghe pasādo yassatthi, ujubhūtañca dassanaṁ.
Adaliddoti taṁ āhu, amoghaṁ tassa jīvitaṁ.

90. Tasmā saddhañca sīlañca, pasādaṁ dhammadassanaṁ.
Anuyuñjetha methāvī, saraṁ Buddhāna[2] sāsanaṁ.

91. Taṁ sutvāhaṁ pamuditā, apucchiṁ paṇidhiṁ mama.
Tadā anomo amito, byākarittha Vināyako.
Buddhe pasannā kalyāṇī, lacchase taṁ supatthitaṁ.

92. Satasahassito kappe, Okkākakulasambhavo.
Gotamo nāma gottena, Satthā loke bhavissati.

93. Tassa dhammesu dāyādā, orasā dhammanimmitā.
Siṅgālakassa[3] mātāti, hessati Satthu sāvikā.

94. Taṁ sutvā muditā hutvā, yāvajīvaṁ tadā Jinaṁ.
Mettacittā paricariṁ, paṭipattīhi Nāyakaṁ.

95. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

96. Pacchime ca bhave dāni, Giribbajapuruttame.
Jātā seṭṭhikule phīte, mahāratanasañcaye.

---

1. Buddhadassanasālayā (Syā)
2. Buddhānusāsanaṁ (Sī), Buddhānaṁ sāsanaṁ (Syā)
3. Sigālakassa (Sī, I)

97. Putto Siṅgālako nāma, mamāsi vipathe rato.
Diṭṭhigahanapakkhando, disāpūjanatapparo.

98. Nānādisā namassantaṁ[1], piṇḍāya nagaraṁ vajaṁ.
Taṁ disvā ovadī Buddho, magge ṭhatvā Vināyako.

99. Tassa desayato dhammaṁ, panādo vimhayo ahu.
Dvekoṭinaranārīnaṁ, dhammābhisamayo ahu.

100. Tadāhaṁ parisaṁ gantvā, sutvā Sugatabhāsitaṁ.
Sotāpattiphalaṁ pattā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

101. Na cireneva kālena, Buddhadassanalālasā.
Anussatiṁ taṁ bhāvetvā, arahattamapāpuṇiṁ.

102. Dassanatthāya Buddhassa, sabbadā ca vajāmahaṁ.
Atittāyeva passāmi, rūpaṁ nayananandanaṁ.

103. Sabbapāramisambhūtaṁ, lakkhīnilayanaṁ varaṁ.
Rūpaṁ sabbasubhākiṇṇaṁ, atittā viharāmahaṁ.

104. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho, etadagge ṭhapesi maṁ.
Siṅgālakassa yā mātā, aggā saddhādhimuttikā[2].

105. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmuni.

106. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhāvo.

107. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ mama Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

108. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

109. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

110. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Siṅgālamātā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Siṅgālamātutheriyāpadānaṁ catutthaṁ.

---

1. Namassati (Syā)
2. Saṁghavimuttikā (I), mamādhimuttikā (Ka)

5. Sukkātherī-apadāna

111. Ekanavutito kappe, Vipassī nāma Nāyako.
Uppajji cārudassano, sabbadhammavipassako.

112. Tadāhaṁ Bandhumatiyaṁ, jātā aññatare kule.
Dhammaṁ sutvāna Munino, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

113. Bahussutā dhammadharā, paṭibhānavatī tathā.
Vicittakathikā cāpi, Jinasāsanakārikā.

114. Tadā dhammakathaṁ katvā, hitāya janataṁ bahuṁ[1].
Tato cutāhaṁ Tusitaṁ, upapannā yasassinī.

115. Ekattiṁse ito kappe, sikhī viya Sikhī Jino.
Tapanto yasasā loke[2], uppajji vadataṁ varo.

116. Tadāpi pabbajitvāna, Buddhasāsanakovidā.
Jotetvā Jinavākyāni, tatopi Tidivaṁ gatā.

117. Ekattiṁseva kappamhi, Vessabhū nāma Nāyako.
Uppajjittha mahāñāṇī, tadāpi ca tathevahaṁ.

118. Pabbajitvā dhammadharā, jotayiṁ Jinasāsanaṁ.
Gantvā manupuraṁ rammaṁ, anubhosiṁ mahāsukhaṁ.

119. Imamhi bhaddake kappe, Kakusandho Jinuttamo.
Uppajji narasaraṇo[3], tadāpi ca tathevahaṁ.

120. Pabbajitvā Munimataṁ, jotayitvā yathāyukaṁ.
Tato cutāhaṁ Tidivaṁ, agaṁ sabhavanaṁ yathā.

121. Imasmiṁyeva kappamhi, Koṇāgamananāyako.
Uppajji lokasaraṇo, araṇo amataṅgato[4].

122. Tadāpi pabbajitvāna, sāsane tassa tādino.
Bahussutā dhammadharā, jotayiṁ Jinasāsanaṁ.

---

1. Janatāya hitaṁ bahuṁ (Sī) ...sadā (Syā), hitāya janasaṁsariṁ (I)
2. Lokaṁ (Syā, I)
3. Narasaddūlo (Sī, Syā, I)
4. Vadataṁ varo, sabbasattānamuttamo (Syā)

123. Imasmiṁyeva kappamhi, Kassapo Munimuttamo.
Uppajji lokasaraṇo, araṇo maraṇantagū.

124. Tassāpi Naravīrassa, pabbajitvāna sāsane.
Pariyāpuṭasaddhammā, paripucchāvisāradā.

125. Susīlā lajjinī ceva, tīsu sikkhāsu kovidā.
Bahuṁ dhammakathaṁ katvā, yāvajīvaṁ Mahāmune.

126. Tena kammavipākena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

127. Pacchime ca bhave dāni, Giribbajapuruttame.
Jātā seṭṭhikule phīte, mahāratanasañcaye.

128. Yadā bhikkhusahassena, parivuto Lokanāyako.
Upāgami Rājagahaṁ, sahassakkhena vaṇṇito.

129. Danto dantehi saha purāṇajaṭilehi,
Vippamutto vippamuttehi.
Siṅgīnikkhasavaṇṇo,
Rājagahaṁ pāvisi Bhagavā.

130. Disvā Buddhānubhāvaṁ taṁ, sutvāva guṇasañcayaṁ.
Buddhe cittaṁ pasādetvā, pūjayiṁ taṁ yathābalaṁ.

131. Aparena ca kālena, Dhammadinnāya santike.
Agārā nikkhamitvāna, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

132. Kesesu chijjamānesu, kilese jhāpayiṁ ahaṁ.
Uggahiṁ sāsanaṁ sabbaṁ, pabbajitvācirenahaṁ.

133. Tato dhammamadesesiṁ, mahājanasamāgame.
Dhamme desiyamānamhi, dhammābhisamayo ahu.

134. Nekapāṇasahassānaṁ, taṁ viditvātivimhito.
Abhippasanno me yakkho, bhamitvāna Giribbajaṁ.

135. Kiṁ me katā Rājagahe manussā, madhuṁ pītāva acchare.
Ye Sukkaṁ na upāsanti, desentiṁ amataṁ padaṁ.

136. Tañca appaṭivānīyaṁ, asecanakamojavaṁ.
Pivanti maññe sappaññā, valāhakamivaddhagū.

137. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

138. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

139. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ mama Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

140. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

141. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

142. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Sukkā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sukkātheriyāpadānaṁ pañcamaṁ.

Pañcamaṁ bhāṇavāraṁ.

---

6. Abhirūpanandātherī-apadāna

143. Ekanavutito kappe, Vipassī nāma Nāyako.
Uppajji cārudassano, sabbadhammesu Cakkhumā.

144. Tadāhaṁ Bandhumatiyaṁ, iddhe phīte mahākule.
Jātā surūpā dayitā, pūjanīyā janassa ca.

145. Upagantvā Mahāvīraṁ, Vipassiṁ Lokanāyakaṁ.
Dhammaṁ suṇitvā saraṇaṁ, upesiṁ Naranāyakaṁ.

146. Sīlesu saṁvutā hutvā, nibbute ca Naruttame.
Dhātuthūpassa upari, soṇṇacchattamapūjayiṁ.

147. Muttacāgā sīlavatī, yāvajīvaṁ tato cutā.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsūpagā ahaṁ.

148. Tadā dasahi ṭhānehi, adhibhotvāna sesake[1].
Rūpasaddehi gandhehi, rasehi phusanehi ca.

149. Āyunāpi ca vaṇṇena, sukhena yasasāpi ca.
Tathevādhipateyyena, adhigayha virocahaṁ.

150. Pacchime ca bhave dāni, jātāhaṁ Kapilavhaye.
Dhītā Khemakasakkassa, Nandā nāmāti vissutā.

151. Abhirūpasampadampi[2], ahu me kantisūcakaṁ.
Yadāhaṁ yobbanappattā, rūpalāvaññabhūsitā.

152. Tadā mamatthe[3] Sakyānaṁ, vivādo sumahā ahu.
Pabbājesi tato tāto, mā Sakyā vinassiṁsuti.

153. Pabbajitvā Tathāgataṁ, rūpadessiṁ Naruttamaṁ.
Sutvāna nopagacchāmi, mama rūpena gabbitā.

154. Ovādampi na gacchāmi, Buddhadassanabhīrutā.
Tadā Jino upāyena, upanetvā sasantikaṁ.

155. Tissitthiyo[4] nidassesi, iddhiyā maggakovido.
Accharārūpasadisaṁ, taruṇiṁ jaritaṁ[5] mataṁ.

156. Tāyo disvā susaṁviggā, virattāse kaḷevare.
Aṭṭhāsiṁ bhavanibbindā, tadā maṁ āha Nāyako.

157. Āturaṁ asuciṁ pūtiṁ, passa Nande samussayaṁ.
Uggharantaṁ paggharantaṁ, bālānaṁ abhinanditaṁ.

158. Asubhāya cittaṁ bhāvehi, ekaggaṁ susamāhitaṁ.
Yathā idaṁ tathā etaṁ, yathā etaṁ tathā idaṁ.

159. Evametaṁ avekkhantī, rattindivamatanditā.
Tato sakāya paññāya, abhinibbijjha vacchasi.

---

1. Adhibhotvā asesato (Syā) 2. Abhirūpaṁ upapadaṁ (Sī), abhirūpaṁ uppādaṁ (I)
3. Tadā mamatthaṁ (Sī), idha mamatte (Syā, Ka)
4. Tisso thīyo (Sī, I) 5. Jarikaṁ (Syā, Ka)

160. Tassā me appamattāya, vicarantiyā[1] yoniso.
Yathābhūtaṁ ayaṁ kāyo, diṭṭho santarabāhiro.

161. Atha nibbindahaṁ kāye, ajjhattañca virajjahaṁ.
Appamattā visaṁyuttā, upasantāmhi nibbutā.

162. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

163. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

164. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ mama Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

165. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

166. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

167. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Abhirūpanandā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Abhirūpanandātheriyāpadānaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Aḍḍhakāsitherī-apadāna

168. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

169. Tadāhaṁ pabbajitvāna, tassa Buddhassa sāsane.
Saṁvutā pātimokkhamhi, indriyesu ca pañcasu.

170. Mattaññunī ca asane, yuttā jāgariyepi ca.
Vasantī yuttayogāhaṁ, bhikkhuniṁ vigatāsavaṁ.

171. Akkosiṁ duṭṭhacittāhaṁ, gaṇiketi bhaṇiṁ tadā.
Tena pāpena kammena, nirayamhi apaccisaṁ.

---

1. Vicarantvyādha (Sī), vicinantīdha (Syā, I)

172. Tena kammāvasesena, ajāyiṁ gaṇikākule.
Bahusova parādhīnā, pacchimāya ca jātiyaṁ.

173. Kāsīsu seṭṭhikulajā, brahmacārībalenahaṁ.
Accharā viya devesu, ahosiṁ rūpasampadā.

174. Disvāna dassanīyaṁ maṁ, Giribbajapuruttame.
Gaṇikatte nivesesuṁ, akkosanabalena me.

175. Sāhaṁ sutvāna saddhammaṁ, Buddhaseṭṭhena desitaṁ.
Pubbavāsanasampannā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

176. Tadūpasampadatthāya, gacchantī Jinasantikaṁ.
Magge dhutte ṭhite sutvā, labhiṁ dūtopasampadaṁ.

177. Sabbakammaṁ parikkhīṇaṁ, puññaṁ pāpaṁ tatheva ca.
Sabbasaṁsāramuttiṇṇā, gaṇikattañca khepitaṁ.

178. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

179. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

180. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ mama Mahāvīra, uppannaṁ tava santike.

181. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

182. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

183. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Aḍḍhakāsi bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Aḍḍhakāsitheriyāpadānaṁ sattamaṁ.

---

8. Puṇṇikātherī-apadāna

184. Vipassino Bhagavato, Sikhino Vessabhussa ca.
Kakusandhassa Munino, Koṇāgamanatādino.

185. Kassapassa ca Buddhassa, pabbajitvāna sāsane.
Bhikkhunī sīlasampannā, nipakā saṁvutindriyā.

186. Bahussutā dhammadharā, dhammatthapaṭipucchikā.
Uggahetā ca dhammānaṁ, sotā payirupāsitā.

187. Desentī janamajjhehaṁ, ahosiṁ Jinasāsane.
Bāhusaccena tenāhaṁ, pesalā atimaññisaṁ.

188. Pacchime ca bhave dāni, Sāvatthiyaṁ puruttame.
Anāthapiṇḍino gehe, jātāhaṁ kumbhadāsiyā.

189. Gatā udakahāriyaṁ, sotthiyaṁ dijamaddasaṁ.
Sītaṭṭaṁ toyamajjhamhi, taṁ disvā idamabraviṁ.

190. Udahārī ahaṁ sīte, sadā udakamotariṁ.
Ayyānaṁ daṇḍabhayabhītā, vācādosabhayaṭṭitā[1].

191. Kassa brāhmaṇa tvaṁ bhīto, sadā udakamotari.
Vedhamānehi gattehi, sītaṁ vedayase bhusaṁ.

192. Jānantī vata maṁ bhoti, Puṇṇike paripucchasi.
Karontaṁ kusalaṁ kammaṁ, rundhantaṁ[2] katapāpakaṁ.

193. Yo ce vuḍḍho daharo vā, pāpakammaṁ pakubbati.
Dakābhisiñcanā sopi[3], pāpakammā pamuccati.

194. Uttarantassa akkhāsiṁ, dhammatthasaṁhitaṁ padaṁ.
Tañca sutvā sa saṁviggo[4], pabbajitvārahā ahu.

195. Purentī ūnakasataṁ, jātā dāsikule yato.
Tato Puṇṇāti nāmaṁ me, bhujissaṁ maṁ akaṁsu te.

196. Seṭṭhiṁ tatonujānetvā[5], pabbajiṁ anagāriyaṁ.,
Na cireneva kālena, arahattamapāpuṇiṁ.

---

1. Vācārosabhayaṭṭitā (Syā)
2. Niddhantaṁ (Sī, I), nudantaṁ (Syā)
3. Bhoti (Sī, Ka) Khu 2. 406 piṭṭhepi.
4. Susaṁviggo (Syā)
5. Tato anumodetvā (Sī, Syā), tato anumānetvā (I)

197. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

198. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

199. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ me vimalaṁ suddhaṁ, Buddhaseṭṭhassa vāhasā.

200. Bhāvanāya mahāpaññā, suteneva sutāvinī.
Mānena nīcakulajā, na hi kammaṁ vinassati[1].

201. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

202. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

203. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Puṇṇikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Puṇṇikātheriyāpadānaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Ambapālitherī-apadāna

204. Yo raṁsiphusitāveḷo, Phusso nāma Mahāmuni.
Tassāhaṁ bhaginī āsiṁ, ajāyiṁ khattiye kule.

205. Tassa dhammaṁ suṇitvāhaṁ, vippasannena cetasā.
Mahādānaṁ daditvāna, patthayiṁ rūpasampadaṁ.

206. Ekattiṁse ito kappe, Sikhī Lokagganāyako.
Uppanno lokapajjoto, Tilokasaraṇo Jino.

207. Tadāruṇapure ramme, brāhmaññakulasambhavā.
Vimuttacittaṁ kupitā, bhikkhuniṁ abhisāpayiṁ.

208. Vesikāva anācārā, Jinasāsanadūsikā.
Evaṁ akkosayitvāna, tena pāpena kammunā.

---

1. Panāssati (Syā)

209. Dāruṇaṁ nirayaṁ gantvā, mahādukkhasamappitā.
Tato cutā manussesu, upapannā tapassinī.

210. Dasajātisahassāni, gaṇikattamakārayiṁ.
Tamhā pāpā na muccissaṁ, bhutvā duṭṭhavisaṁ yathā.

211. Brahmacariyamasevissaṁ[1], Kassape Jinasāsane.
Tena kammavipākena, ajāyiṁ Tidase pure.

212. Pacchime bhave sampatte, ahosiṁ opapātikā.
Ambasākhantare jātā, Ambapālīti tenahaṁ.

213. Parivutā pāṇakoṭīhi, pabbajiṁ Jinasāsane.
Pattāhaṁ acalaṁ ṭhānaṁ, dhītā Buddhassa orasā.

214. Iddhīsu ca vasī homi, sotadhātuvisuddhiyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmuni.

215. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

216. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ me vimalaṁ suddhaṁ, Buddhaseṭṭhassa vāhasā.

217. Kilesā jhāpitā mayhaṁ -pa- viharāmi anāsavā.

218. Svāgataṁ vata me āsi -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

219. Paṭisambhidā catasso -pa- kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

Itthaṁ sudaṁ Ambapāli bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ambapālitheriyāpadānaṁ navamaṁ.

---

10. Pesalātherī-apadāna

220. Imamhi bhaddake kappe, brahmabandhu Mahāyaso.
Kassapo nāma gottena, uppajji vadataṁ varo.

---

1. Brahmavesamasevissaṁ (Syā), brahmaceramasevissaṁ (I)

221. Sāvatthiyaṁ pure vare, upāsakakule ahaṁ.
Pasūtā taṁ[1] Jinavaraṁ, disvā sutvā ca desanaṁ.

222. Taṁ Vīraṁ saraṇaṁ gantvā, sīlāni ca samādiyiṁ.
Kadāci so Mahāvīro, mahājanasamāgame.

223. Attano abhisambodhiṁ, pakāsesi Narāsabho.
Ananussutadhammesu, pubbe dukkhādikesu ca.

224. Cakkhu ñāṇañca paññā ca, vijjāloko ca āsi me.
Taṁ sutvā uggahetvāna, paripucchiṁ ca bhikkhavo.

225. Tena kammena sukatena, cetanāpaṇidhīhi ca.
Jahitvā mānusaṁ dehaṁ, Tāvatiṁsamagacchahaṁ.

226. Pacchime ca bhave dāni, jātā seṭṭhimahākule.
Upecca Buddhaṁ saddhammaṁ, sutvā saccūpasaṁhitaṁ.

227. Pabbajitvācireneva, saccatthāni[2] vicintayaṁ.
Khepetvā āsave sabbe, arahattamapāpuṇiṁ.

228. Iddhīsu ca vasī homi, dibbāya sotadhātuyā.
Cetopariyañāṇassa, vasī homi Mahāmune.

229. Pubbenivāsaṁ jānāmi, dibbacakkhu visodhitaṁ.
Sabbāsavaparikkhīṇā, natthi dāni punabbhavo.

230. Atthadhammaniruttīsu, paṭibhāne tatheva ca.
Ñāṇaṁ me vimalaṁ suddhaṁ, Buddhaseṭṭhassa vāhasā.

231. Kilesā jhāpitā mayhaṁ, bhavā sabbe samūhatā.
Nāgīva bandhanaṁ chetvā, viharāmi anāsavā.

232. Svāgataṁ vata me āsi, mama Buddhassa santike.
Tisso vijjā anuppattā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ.

---

1. Naṁ (Syā)
2. Sabbatthāni (Syā, Ka)

233. Paṭisambhidā catasso, vimokkhāpi ca aṭṭhime.
Chaḷabhiññā sacchikatā, kataṁ Buddhassa sāsanaṁ. (1359)

Itthaṁ sudaṁ Pesalā[1] bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pesalātheriyāpadānaṁ dasamaṁ.

Khattiyāvaggo catuttho.

Tassuddānaṁ

Khattiyā brāhmaṇī ceva, tathā Uppaladāyikā.
Siṅgālamātā Sukkā ca, Abhirūpā Aḍḍhakāsikā.

Puṇṇā ca Ambapālī ca, Pesalāti ca tā dasa.
Gāthāyo dvisatānettha, dvicattālīsa cuttari.

Atha vagguddānaṁ

Sumedhā Ekūposathā, Kuṇḍalakesī Khattiyā.
Sahassaṁ tisatā gāthā, sattatālīsa piṇḍitā.

Saha uddānagāthāhi, gaṇitāyo vibhāvibhi.
Sahassaṁ tisataṁ gāthā, sattapaññāsameva cāti.

Therikāpadānaṁ samattaṁ.

Apadānapāḷi samattā.

1. Selā (Syā, I) Khu 2. 386 piṭṭhepi.

Khuddakanikāya

Buddhavaṁsapāḷi

Namo tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa.

1. Ratanacaṅkamanakaṇḍa

1. Brahmā ca lokādhipatī Sahampatī[1],
Katañjalī Anadhivaraṁ ayācatha.
Santīdha sattāpparajakkhajātikā,
Desehi dhammaṁ anukampimaṁ pajaṁ.

2. Sampannavijjācaraṇassa tādino,
Jutindharassantimadehadhārino.
Tathāgatassappaṭipuggalassa,
Uppajji kāruññatā sabbasatthe.

3. Na hete jānanti sadevamānusā,
Buddho ayaṁ kīdisako Naruttamo.
Iddhibalaṁ paññābalañca kīdisaṁ,
Buddhabalaṁ lokahitassa kīdisaṁ.

4. Na hete jānanti sadevamānusā,
Buddho ayaṁ edisako Naruttamo.
Iddhibalaṁ paññābalañca edisaṁ,
Buddhabalaṁ lokahitassa edisaṁ.

---

1. Sahampati (Syā, Kaṁ)

5. Handāhaṁ dassayissāmi, Buddhabalamanuttaraṁ.
Caṅkamaṁ māpayissāmi, nabhe ratanamaṇḍitaṁ.

6. Bhummā Mahārājikā Tāvatiṁsā,
Yāmā ca devā Tusitā ca Nimmitā.
Paranimmitā yepi ca brahmakāyikā,
Ānanditā vipulamakaṁsu ghosaṁ.

7. Obhāsitā ca pathavī sadevakā,
Puthū ca Lokantarikā asaṁvutā.
Tamo ca tibbo vihato tadā ahu.
Disvāna accherakaṁ pāṭihīraṁ.

8. Sadevagandhabbamanussarakkhase,
Ābhā uḷārā vipulā ajāyatha.
Imasmiṁ loke parasmiñcobhayasmiṁ[1],
Adho ca uddhaṁ tiriyañca vitthataṁ.

9. Sattuttamo Anadhivaro Vināyako,
Satthā ahū devamanussapūjito.
Mahānubhāvo satapuññalakkhaṇo,
Dassesi accherakaṁ pāṭihīraṁ.

10. So yācito devavarena Cakkhumā,
Atthaṁ samekkhitvā tadā Naruttamo.
Caṅkamaṁ[2] māpayi Lokanāyako,
Suniṭṭhitaṁ sabbaratananimmitaṁ.

11. Iddhī ca ādesanānusāsanī, tipāṭihīre Bhagavā vasī ahu.
Caṅkamaṁ māpayi Lokanāyako, suniṭṭhitaṁ sabbaratananimmitaṁ.

12. Dasasahassīlokadhātuyā, Sinerupabbatuttame.
Thambheva dassesi paṭipāṭiyā, caṅkame ratanāmaye.

13. Dasasahassī atikkamma, caṅkamaṁ māpayī Jino.
Sabbasoṇṇamayā passe, caṅkame ratanāmaye.

---

1. Parasmiṁ cūbhaye (Syā, Kaṁ)
2. Caṅkamaṁ tattha (Sī)

14. Tulāsaṅghāṭānuvaggā, sovaṇṇaphalakatthatā.
Vedikā sabbasovaṇṇā, dubhato passesu nimmitā.

15. Maṇimuttāvālikākiṇṇā, nimmito ratanāmayo.
Obhāseti disā sabbā, sataraṁsīva uggato.

16. Tasmiṁ caṅkamane Dhīro, dvattiṁsavaralakkhaṇo.
Virocamāno Sambuddho, caṅkame caṅkamī Jino.

17. Dibbaṁ Mandāravaṁ pupphaṁ, padumaṁ pārichattakaṁ.
Caṅkamane okiranti, sabbe devā samāgatā.

18. Passanti taṁ devasaṁghā, dasasahassī pamoditā.
Namassamānā nipatanti, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā.

19. Tāvatiṁsā ca Yāmā ca, Tusitā cāpi devatā.
Nimmānaratino devā, ye devā vasavattino.
Udaggacittā sumanā, passanti Lokanāyakaṁ.

20. Sadevagandhabbamanussarakkhasā,
Nāgā supaṇṇā atha vāpi kinnarā.
Passanti taṁ lokahitānukampakaṁ,
Nabheva accuggatacandamaṇḍalaṁ.

21. Ābhassarā Subhakiṇhā, Vehapphalā Akaniṭṭhā ca devatā.
Susuddhasukkavatthavasanā, tiṭṭhanti pañjalīkatā.

22. Muñcanti pupphaṁ pana pañcavaṇṇikaṁ,
Mandāravaṁ candanacuṇṇamissitaṁ.
Bhamenti celāni ca ambare tadā.
Aho Jino lokahitānukampako.

23. Tuvaṁ Satthā ca ketū ca, dhajo yūpo ca pāṇinaṁ.
Parāyano patiṭṭhā ca, dīpo ca Dvipaduttamo[1].

24. Dasasahassīlokadhātuyā, devatāyo mahiddhikā.
Parivāretvā namassanti, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā.

25. Devatā devakaññā ca, pasannā tuṭṭhamānasā.
Pañcavaṇṇikapupphehi, pūjayanti Narāsabhaṁ.

---

1. Dipaduttamo (Sī, Syā)

26. Passanti taṁ devasaṁghā, pasannā tuṭṭhamānasā.
Pañcavaṇṇikapupphehi, pūjayanti Narāsabhaṁ.

27. Aho acchariyaṁ loke, abbhutaṁ lomahaṁsanaṁ.
Na medisaṁ bhūtapubbaṁ, accheraṁ lomahaṁsanaṁ.

28. Sakasakamhi bhavane, nisīditvāna devatā.
Hasanti tā mahāhasitaṁ, disvānaccherakaṁ nabhe.

29. Ākāsaṭṭhā ca bhūmaṭṭhā, tiṇapanthanivāsino.
Katañjalī namassanti, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā.

30. Yepi dīghāyukā nāgā, puññavanto mahiddhikā.
Pamoditā namassanti, pūjayanti Naruttamaṁ.

31. Saṅgītiyo pavattenti, ambare anilañjase.
Cammanaddhāni vādenti, disvānaccherakaṁ nabhe.

32. Saṅkhā ca paṇavā ceva, athopi ḍiṇḍimā[1] bahū.
Antalikkhasmiṁ vajjanti, disvānaccherakaṁ nabhe.

33. Abbhuto vata no ajja, uppajji lomahaṁsano.
Dhuvamatthasiddhiṁ labhāma, khaṇo no paṭipādito.

34. Buddhoti tesaṁ sutvāna, pīti uppajji tāvade.
Buddho Buddhoti kathayantā, tiṭṭhanti pañjalīkatā.

35. Hiṅkārā sādhukārā ca[2], ukkuṭṭhi sampahaṁsanaṁ[3].
Pajā ca vividhā gagane, vattenti pañjalīkatā.

36. Gāyanti seḷenti ca vādayanti ca,
Bhujāni potenti ca naccayanti ca.
Muñcanti pupphaṁ pana pañcavaṇṇikaṁ,
Mandāravaṁ candanacuṇṇamissitaṁ.

37. Yathā tuyhaṁ Mahāvīra, pādesu cakkalakkhaṇaṁ.
Dhajavajirapaṭākā, vaḍḍhamānaṅkusācitaṁ.

---

1. Ḍeṇḍimā (Sī)
2. Hiṅkāraṁ sādhukārañca (Sī, Syā)
3. Sampasādanaṁ (Sī), sampanādanaṁ (Syā)

38. Rūpe sīle samādhimhi, paññāya ca asādiso.
Vimuttiyā asamasamo, dhammacakkappavattane.

39. Dasanāgabalaṁ kāye, tuyhaṁ pākatikaṁ balaṁ.
Iddhibalena asamo, dhammacakkappavattane.

40. Evaṁ sabbaguṇūpetaṁ, sabbaṅgasamupāgataṁ.
Mahāmuniṁ kāruṇikaṁ, Lokanāthaṁ namassatha.

41. Abhivādanaṁ thomanañca, vandanañca pasaṁsanaṁ.
Namassanañca pūjañca, sabbaṁ arahasī tuvaṁ.

42. Ye keci loke vandaneyyā, vandanaṁ arahanti ye.
Sabbaseṭṭho Mahāvīra, sadiso te na vijjati.

43. Sāriputto mahāpañño, samādhijjhānakovido.
Gijjhakūṭe ṭhitoyeva, passati Lokanāyakaṁ.

44. Suphullaṁ sālarājaṁva, candaṁva gagane yathā.
Majjhanhikeva[1] sūriyaṁ, olokesi Narāsabhaṁ.

45. Jalantaṁ dīparukkhaṁva, taruṇasūriyaṁva uggataṁ.
Byāmappabhānurañjitaṁ, Dhīraṁ passati Lokanāyakaṁ.

46. Pañcannaṁ bhikkhusatānaṁ, katakiccāna tādinaṁ.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, khaṇena sannipātayi.

47. Lokappasādanaṁ nāma, pāṭihīraṁ nidassayi.
Amhepi tattha gantvāna, vandissāma mayaṁ Jinaṁ.

48. Etha sabbe gamissāma, pucchissāma mayaṁ Jinaṁ.
Kaṅkhaṁ vinodayissāma, passitvā Lokanāyakaṁ.

49. Sādhūti te paṭissutvā, nipakā saṁvutindriyā.
Pattacīvaramādāya, taramānā upāgamuṁ.

50. Khīṇāsavehi vimalehi, dantehi uttame dame.
Sāriputto mahāpañño, iddhiyā upasaṅkami.

---

1. Majjhantikeva (sabbattha)

51. Tehi bhikkhūhi parivuto, Sāriputto mahāgaṇī.
Laḷanto devova gagane, iddhiyā upasaṅkami.

52. Ukkāsitañca khipitaṁ[1], ajjhupekkhiya subbatā.
Sagāravā sappatissā, Sambuddhaṁ upasaṅkamuṁ.

53. Upasaṅkamitvā passanti, Sayambhuṁ Lokanāyakaṁ.
Nabhe accuggataṁ Dhīraṁ, candaṁva gagane yathā.

54. Jalantaṁ dīparukkhaṁva, vijjuṁva gagane yathā.
Majjhanhikeva sūriyaṁ, passanti Lokanāyakaṁ.

55. Pañcabhikkhusatā sabbe, passanti Lokanāyakaṁ.
Rahadamiva vippasannaṁ, suphullaṁ padumaṁ yathā.

56. Añjaliṁ paggahetvāna, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā.
Namassamānā nipatanti, Satthuno cakkalakkhaṇe.

57. Sāriputto mahāpañño, koraṇḍasamasādiso.
Samādhijjhānakusalo, vandate Lokanāyakaṁ.

58. Gajjitā kālameghova, nīluppalasamasādiso.
Iddhibalena asamo, Moggallāno mahiddhiko.

59. Mahākassapopi ca thero, uttattakanakasannibho.
Dhutaguṇe agganikkhitto, thomito Satthuvaṇṇito.

60. Dibbacakkhūnaṁ yo aggo Anuruddho mahāgaṇī.
Ñātiseṭṭho Bhagavato, avidūreva tiṭṭhati.

61. Āpatti-anāpattiyā, satekicchāya kovido.
Vinaye agganikkhitto, Upāli Satthuvaṇṇito.

62. Sukhumanipuṇatthapaṭividdho, kathikānaṁ pavaro gaṇī.
Isi Mantāniyā putto, Puṇṇo nāmāti vissuto.

63. Etesaṁ cittamaññāya, opammakusalo Muni.
Kaṅkhacchedo Mahāvīro, kathesi attano guṇaṁ.

---

1. Ukkāsitañca khipitañca (Syā, Ṭṭha)

64. Cattāro te asaṅkhyeyyā, koṭi yesaṁ na nāyati.
Sattakāyo ca ākāso, cakkavāḷā ca'nantakā.
Buddhañāṇaṁ appameyyaṁ, na sakkā ete vijānituṁ.

65. Kimetaṁ acchariyaṁ loke, yaṁ me iddhivikubbanaṁ.
Aññe bahū acchariyā, abbhutā lomahaṁsanā.

66. Yadāhaṁ Tusite kāye, Santusito nāmahaṁ tadā.
Dasasahassī samāgamma, yācanti pañjalī mamaṁ.

67. Kālo kho te[1] mahāvīra, uppajja mātukucchiyaṁ.
Sadevakaṁ tārayanto, bujjhassu amataṁ padaṁ.

68. Tusitā kāyā cavitvāna, yadā okkami kucchiyaṁ.
Dasasahassīlokadhātu, kampittha dharaṇī tadā.

69. Yadāhaṁ mātukucchito, sampajānova nikkhamiṁ.
Sādhukāraṁ pavattenti, dassasahassī pakampatha.

70. Okkantiṁ me samo natthi, jātito abhinikkhame.
Sambodhiyaṁ ahaṁ seṭṭho, dhammacakkappavattane.

71. Aho acchariyaṁ loke, Buddhānaṁ guṇamahantatā.
Dasasahassīlokadhātu, chappakāraṁ pakampatha.
Obhāso ca mahā āsi, accheraṁ lomahaṁsanaṁ.

72. Bhagavā tamhi[2] samaye, Lokajeṭṭho Narāsabho.
Sadevakaṁ dassayanto, iddhiyā caṅkamī Jino.

73. Caṅkame caṅkamantova, kathesi Lokanāyako.
Antarā na nivatteti, catuhatthe caṅkame yathā.

74. Sāriputto mahāpañño, samādhijjhānakovido.
Paññāya pāramippatto, pucchati Lokanāyakaṁ.

75. Kīdiso te Mahāvīra, abhinīhāro Naruttama.
Kamhi kāle tayā Dhīra, patthitā bodhimuttamā.

---

1. Kālo deva (Sī), kāloyaṁ te (Syā, Ka)
2. Bhagavā ca tamhi (Sī, Syā, Ka)

76. Dānaṁ sīlañca nekkhammaṁ, paññāvīriyañca kīdisaṁ.
Khantisaccamadhiṭṭhānaṁ, mettupekkhā ca kīdisā.

77. Dasa pāramī tayā Dhīra, kīdisī Lokanāyaka.
Kathaṁ upapāramī puṇṇā, paramatthapāramī kathaṁ.

78. Tassa puṭṭho viyākāsi, karavīkamadhuragiro.
Nibbāpayanto hadayaṁ, hāsayanto sadevakaṁ.

79. Atītabuddhānaṁ Jinānaṁ desitaṁ,
Nikīlitaṁ[1] Buddhaparamparāgataṁ.
Pubbenivāsānugatāya buddhiyā,
Pakāsayī lokahitaṁ sadevake.

80. Pītipāmojjajananaṁ, sokasallavinodanaṁ.
Sabbasampattipaṭilābhaṁ, cittīkatvā suṇātha me.

81. Madanimmadanaṁ sokanudaṁ, saṁsāraparimocanaṁ.
Sabbadukkhakkhayaṁ maggaṁ, sakkaccaṁ paṭipajjathāti.

Ratanacaṅkamanakaṇḍo niṭṭhito.

---

2. Sumedhapatthanākathā

1. Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye.
Amaraṁ nāma nagaraṁ, dassaneyyaṁ manoramaṁ.

2. Dasahi saddehi avivittaṁ, annapānasamāyutaṁ.
Hatthisaddaṁ assasaddaṁ, bherisaṅkharathāni ca.
Khādatha pivatha ceva, annapānena ghositaṁ.

3. Nagaraṁ sabbaṅgasampannaṁ, sabbakammamupāgataṁ.
Sattaratanasampannaṁ, nānājanasamākulaṁ.
Samiddhaṁ devanagaraṁva, āvāsaṁ puññakamminaṁ.

4. Nagare Amaravatiyā, Sumedho nāma brāhmaṇo.
Anekakoṭisannicayo, pahūtadhanadhaññavā.

---

1. Nikīḷitaṁ (Ka)

5. Ajjhāyako mantadharo, tiṇṇaṁ vedāna pāragū.
Lakkhaṇe Itihāse ca, sadhamme pāramiṁ gato.

6. Rahogato nisīditvā, evaṁ cintesahaṁ tadā.
Dukkho punabbhavo nāma, sarīrassa ca bhedanaṁ.

7. Jātidhammo jarādhammo, byādhidhammo sahaṁ[1] tadā.
Ajaraṁ amataṁ khemaṁ, pariyesissāmi nibbutiṁ.

8. Yaṁnūnimaṁ pūtikāyaṁ, nānākuṇapapūritaṁ.
Chaḍḍayitvāna gaccheyyaṁ, anapekkho anatthiko.

9. Atthi hehiti so maggo, na so sakkā na hetuye.
Pariyesissāmi taṁ maggaṁ, bhavato parimuttiyā.

10. Yathāpi dukkhe vijjante, sukhaṁ nāmapi vijjati.
Evaṁ bhave vijjamāne, vibhavopi icchitabbako.

11. Yathāpi uṇhe vijjante, aparaṁ vijjati sītalaṁ.
Evaṁ tividhaggi vijjante, nibbānaṁ icchitabbakaṁ.

12. Yathāpi pāpe vijjante, kalyāṇamapi vijjati.
Evameva jāti vijjante, ajātipicchi tabbakaṁ.

13. Yathā gūthagato puriso, taḷākaṁ disvāna pūritaṁ.
Na gavesati taṁ taḷākaṁ, na doso taḷākassa so.

14. Evaṁ kilesamaladhovaṁ, vijjante amatantaḷe.
Na gavesati taṁ taḷākaṁ, na doso amatantaḷe.

15. Yathā arīhi pariruddho, vijjante gamanampathe.
Na palāyati so puriso, na doso añjasassa so.

16. Evaṁ kilesapariruddho, vijjamāne sive pathe.
Na gavesati taṁ maggaṁ, na doso sivamañjase.

17. Yathāpi byādhito puriso, vijjamāne tikicchake.
Na tikicchāpeti taṁ byādhiṁ, na doso so tikicchake.

1. Cahaṁ (Sī, Syā)

18. Evaṁ kilesabyādhīhi, dukkhito paripīḷito.
Na gavesati taṁ ācariyaṁ, na doso so vināyake.

19. Yathāpi kuṇapaṁ puriso, kaṇṭhe baddhaṁ jigucchiya.
Mocayitvāna gaccheyya, sukhī serī sayaṁvasī.

20. Tathevimaṁ pūtikāyaṁ, nānākuṇapasañcayaṁ.
Chaḍḍayitvāna gaccheyyaṁ, anapekkho anatthiko.

21. Yathā uccāraṭṭhānamhi, karīsaṁ naranāriyo.
Chaḍḍayitvāna gacchanti, anapekkhā anatthikā.

22. Evamevāhaṁ imaṁ kāyaṁ, nānākuṇapapūritaṁ.
Chaḍḍayitvāna gacchissaṁ, vaccaṁ katvā yathā kuṭiṁ.

23. Yathāpi jajjaraṁ nāvaṁ, paluggaṁ udagāhiniṁ[1].
Sāmī chaḍḍetvā gacchanti, anapekkhā anatthikā.

24. Evamevāhaṁ imaṁ kāyaṁ, navacchiddaṁ dhuvassavaṁ.
Chaḍḍayitvāna gacchissaṁ, jiṇṇanāvaṁva sāmikā.

25. Yathāpi puriso corehi, gacchanto bhaṇḍamādiya.
Bhaṇḍacchedabhayaṁ disvā, chaḍḍayitvāna gacchati.

26. Evamevaṁ ayaṁ kāyo, mahācorasamo viya.
Pahāyimaṁ gamissāmi, kusalacchedanā bhayā.

27. Evāhaṁ cintayitvāna, nekakoṭisataṁ dhanaṁ.
Nāthānāthānaṁ datvāna, Himavantamupāgamiṁ.

28. Himavantassāvidūre, Dhammiko nāma pabbato.
Assamo sukato mayhaṁ, paṇṇasālā sumāpitā.

29. Caṅkamaṁ tattha māpesiṁ, pañcadosavivajjitaṁ.
Aṭṭhaguṇasamupetaṁ, abhiññābalamāhariṁ.

30. Sāṭakaṁ pajahiṁ tattha, navadosamupāgataṁ.
Vākacīraṁ nivāsesiṁ, dvādasaguṇamupāgataṁ.

---

1. Udakagāhiṇī (Sī), udakagāhiniṁ (Syā)

31. Aṭṭhadosasamākiṇṇaṁ, pajahiṁ paṇṇasālakaṁ.
Upāgamiṁ rukkhamūlaṁ, guṇe dasahupāgataṁ.

32. Vāpitaṁ ropitaṁ dhaññaṁ, pajahiṁ niravasesato.
Anekaguṇasampannaṁ, pavattaphalamādiyiṁ.

33. Tatthappadhānaṁ padahiṁ, nisajjaṭṭhānacaṅkame.
Abbhantaramhi sattāhe, abhiññābalapāpuṇiṁ.

34. Evaṁ me siddhippattassa, vasībhūtassa sāsane.
Dīpaṅkaro nāma Jino, uppajji Lokanāyako.

35. Uppajjante ca jāyante, bujjhante dhammadesane.
Caturo nimitte nāddasaṁ, jhānaratisamappito.

36. Paccantadesavisaye, nimantetvā Tathāgataṁ.
Tassa āgamanaṁ maggaṁ, sodhenti tuṭṭhamānasā.

37. Ahaṁ tena samayena, nikkhamitvā sakassamā.
Dhunanto vākacīrāni, gacchāmi ambare tadā.

38. Vedajātaṁ janaṁ disvā, tuṭṭhahaṭṭhaṁ pamoditaṁ.
Orohitvāna gaganā, manusse pucchi tāvade.

39. Tuṭṭhahaṭṭho pamudito, vedajāto mahājano.
Kassa sodhīyati maggo, añjasaṁ vaṭumāyanaṁ.

40. Te me puṭṭhā viyākaṁsu, Buddho loke anuttaro.
Dīpaṅkaro nāma Jino, uppajji Lokanāyako.
Tassa sodhīyati maggo, añjasaṁ vaṭumāyanaṁ.

41. Buddhotivacanaṁ[1] sutvāna, pīti uppajji tāvade.
Buddho Buddhoti kathayanto, somanassaṁ pavedayiṁ.

42. Tattha ṭhatvā vicintesiṁ, tuṭṭho saṁviggamānaso.
Idha bījāni ropissaṁ, khaṇo ve mā upaccagā.

43. Yadi Buddhassa sodhetha, ekokāsaṁ dadātha me.
Ahampi sodhayissāmi, añjasaṁ vaṭumāyanaṁ.

---

1. Buddhoti mama (Sī, Syā, Ka)

44. Adaṁsu te mamokāsaṁ, sodhetuṁ añjasaṁ tadā.
Buddho Buddhoti cintento, maggaṁ sodhemahaṁ tadā.

45. Aniṭṭhite mamokāse, Dīpaṅkaro Mahāmuni.
Catūhi satasahassehi, chaḷabhiññehi tādihi.
Khīṇāsavehi vimalehi, paṭipajji añjasaṁ Jino.

46. Paccuggamanā vattanti, vajjanti bheriyo bahū.
Āmoditā naramarū, sādhukāraṁ pavattayuṁ.

47. Devā manusse passanti, manussāpi ca devatā.
Ubhopi te pañjalikā, anuyanti Tathāgataṁ.

48. Devā dibbehi turiyehi, manussā mānusehi ca[1].
Ubhopi te vajjayantā, anuyanti Tathāgataṁ.

49. Dibbaṁ Mandāravaṁ pupphaṁ, padumaṁ pārichattakaṁ.
Disodisaṁ okiranti, ākāsanabhagatā[2] marū.

50. Dibbaṁ candanacuṇṇañca, varagandhañca kevalaṁ.
Disodisaṁ okiranti, ākāsanabhagatā marū.

51. Campakaṁ saralaṁ nīpaṁ, nāgapunnāgaketakaṁ.
Disodisaṁ ukkhipanti, bhūmitalagatā narā.

52. Kese muñcitvāhaṁ tattha, vākacīrañca cammakaṁ.
Kalale pattharitvāna, avakujjo nipajjahaṁ.

53. Akkamitvāna maṁ Buddho, saha sissehi gacchatu.
Mā naṁ kalale akkamittha, hitāya me bhavissati.

54. Pathaviyaṁ nipannassa, evaṁ me āsi cetaso.
Icchamāno ahaṁ ajja, kilese jhāpaye mama.

55. Kiṁ me aññātavesena, dhammaṁ sacchikatenidha.
Sabbaññutaṁ pāpuṇitvā, Buddho hessaṁ sadevake.

56. Kiṁ me ekena tiṇṇena, purisena thāmadassinā.
Sabbaññutaṁ pāpuṇitvā, santāressaṁ sadevakaṁ.

---

1. Mānussakehi ca (Sī), mānusakehi ca (Syā, Ka)
2. Ākāse nabhavā (Syā)

57. Iminā me adhikārena, katena Purisuttame.
Sabbaññutaṁ pāpuṇitvā, tāremi janataṁ bahuṁ.

58. Saṁsārasotaṁ chinditvā, viddhaṁsetvā tayo bhave.
Dhammanāvaṁ samāruyha, santāressaṁ sadevakaṁ.

59. Manussattaṁ liṅgasampatti, hetu satthāradassanaṁ.
Pabbajjā guṇasampatti, adhikāro ca chandatā.
Aṭṭhadhammasamodhānā, abhinīhāro samijjhati.

60. Dīpaṅkaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Ussīsake maṁ ṭhatvāna, idaṁ vacanamabravi.

61. Passatha imaṁ tāpasaṁ, jaṭilaṁ uggatāpanaṁ.
Aparimeyyito kappe, Buddho loke bhavissati.

62. Ahu Kapilavhayā rammā, nikkhamitvā Tathāgato.
Padhānaṁ padahitvāna, katvā dukkarakārikaṁ.

63. Ajapālarukkhamūlasmiṁ, nisīditvā Tathāgato.
Tattha pāyāsaṁ paggayha, Nerañjaramupehiti.

64. Nerañjarāya tīramhi, pāyāsaṁ ada so Jino.
Paṭiyattavaramaggena, Bodhimūlamupehiti.

65. Tato padakkhiṇaṁ katvā, Bodhimaṇḍaṁ anuttaro[1].
Assattharukkhamūlamhi, bujjhissati Mahāyaso.

66. Imassa janikā mātā, Māyā nāma bhagissati.
Pitā Suddhodano nāma, ayaṁ hessati Gotamo.

67. Anāsavā vītarāgā, santacittā samāhitā.
Kolito Upatisso ca, aggā hessanti sāvakā.
Ānando nāmupaṭṭhāko, upaṭṭhissatimaṁ[2] Jinaṁ.

68. Khemā Uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā.
Anāsavā vītarāgā, santacittā samāhitā.
Bodhi tassa Bhagavato, Assatthoti pavuccati.

---

1. Anuttaraṁ (Syā, Kaṁ)
2. Upaṭṭhissati taṁ (Sī)

69. Citto ca Hatthāḷavako[1], aggā hessantupaṭṭhakā.
Uttarā Nandamātā ca, aggā hessantupaṭṭhikā.

70. Idaṁ sutvāna vacanaṁ, asamassa Mahesino.
Āmoditā naramarū, Buddhabījaṁ kira[2] ayaṁ.

71. Ukkuṭṭhisaddā vattanti, apphoṭenti[3] hasanti ca.
Katañjalī namassanti, dasasahassī sadevakā.

72. Yadimassa Lokanāthassa, virajjhissāma sāsanaṁ.
Anāgatamhi addhāne, hessāma sammukhā imaṁ.

73. Yathā manussā nadiṁ tarantā, paṭititthaṁ virajjhiya.
Heṭṭhātitthe gahetvāna, uttaranti mahānadiṁ.

74. Evamevaṁ mayaṁ sabbe, yadi muñcāmimaṁ Jinaṁ.
Anāgatamhi addhāne, hessāma sammukhā imaṁ.

75. Dīpaṅkaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.
Mama kammaṁ pakittetvā, dakkhiṇaṁ pādamuddhari.

76. Ye tatthāsuṁ Jinaputtā, padakkhiṇamakaṁsu[4] maṁ.
Devā manussā asurā ca, abhivādetvāna pakkamuṁ.

77. Dassanaṁ me atikkante, sasaṁghe Lokanāyake.
Sayanā vuṭṭhahitvāna, pallaṅkaṁ ābhujiṁ tadā.

78. Sukhena sukhito homi, pāmojjena pamodito.
Pītiyā ca abhissanno, pallaṅkaṁ ābhujiṁ tadā.

79. Pallaṅkena nisīditvā, evaṁ cintesahaṁ tadā.
Vasībhūto ahaṁ jhāne, abhiññāsu pāramiṁgato[5].

80. Sahassiyamhi lokamhi, isayo natthi me samā.
Asamo iddhidhammesu, alabhiṁ īdisaṁ sukhaṁ.

81. Pallaṅkābhujane mayhaṁ, dasasahassādhivāsino.
Mahānādaṁ pavattesuṁ, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

---

1. Hatthālavako (Sī) 2. Buddhabījaṅkuro (Sī, Syā) 3. Apphoṭhenti (Sī)
4. Sabbe padakkhiṇamakaṁsu (Syā, Ka) 5. Abhiññāpāramiṁgato (Sī)

82. Yā pubbe bodhisattānaṁ, pallaṅkavaramābhuje.
Nimittāni padissanti, tāni ajja padissare.

83. Sītaṁ byapagataṁ hoti, uṇhañca upasammati.
Tāni ajja padissanti, dhūvaṁ Buddho bhavissasi.

84. Dasasahassī lokadhātū, nissaddā honti nirākulā.
Tāni ajja padissanti, dhūvaṁ Buddho bhavissasi.

85. Mahāvātā na vāyanti, na sandanti savantiyo.
Tāni ajja padissanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

86. Thalajā dakajā pupphā, sabbe pupphanti tāvade.
Tepajja pupphitā[1] sabbe, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

87. Latā vā yadi vā rukkhā, phalabhārā honti tāvade.
Tepajja phalitā sabbe, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

88. Ākāsaṭṭhā ca bhūmaṭṭhā, ratanā jotanti tāvade.
Tepajja ratanā jotanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

89. Mānussakā ca dibbā ca, turiyā vajjanti tāvade.
Tepajjubho abhiravanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

90. Vicitrapupphā gaganā, abhivassanti tāvade.
Tepi ajja pavassanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

91. Mahāsamuddo ābhujati, dasasahassī pakampati.
Tepajjubho abhiravanti, dhuvaṁ Buddho bhavissati.

92. Nirayepi dasasahasse, aggī nibbanti tāvade.
Tepajja nibbutā aggī, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

93. Vimalo hoti sūriyo, sabbā dissanti tārakā.
Tepi ajja padissanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

94. Anovaṭṭhena[2] udakaṁ, mahiyā ubbhijji tāvade.
Tampajjubbhijjate mahiyā, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

---

1. Pupphitāni (Ṭṭha)
2. Anovuṭṭhena (Syā, Ka)

95. Tārāgaṇā virocanti, nakkhattā gaganamaṇḍale.
Visākhā candimā yuttā, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

96. Bilāsayā darīsayā, nikkhamanti sakāsayā.
Tepajja āsayā chuddhā, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

97. Na honti aratī sattānaṁ, santuṭṭhā honti tāvade.
Tepajja sabbe santuṭṭhā, dhūvaṁ Buddho bhavissasi.

98. Rogā tadupasammanti, jighacchā ca vinassati.
Tāni ajja padissanti, dhūvaṁ Buddho bhavissasi.

99. Rāgo tadā tanu hoti, doso moho vinassati.
Tepajja vigatā sabbe, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

100. Bhayaṁ tadā na bhavati, ajjapetaṁ padissati.
Tena liṅgena jānāma, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

101. Rajonuddhaṁsati uddhaṁ, ajjapetaṁ padissati.
Tena liṅgena jānāma, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

102. Aniṭṭhagandho pakkamati, dibbagandho pavāyati.
Sopajja vāyati gandho, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

103. Sabbe devā padissanti, ṭhapayitvā arūpino.
Tepajja sabbe dissanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

104. Yāvatā nirayā nāma, sabbe dissanti tāvade.
Tepajja sabbe dissanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

105. Kuṭṭā[1] kavāṭā selā ca, na hontāvaraṇā tadā.
Ākāsabhūtā tepajja, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

106. Cutī ca upapatti ca, khaṇe tasmiṁ na vijjati.
Tānipajja padissanti, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

107. Daḷhaṁ paggaṇha vīriyaṁ, mā nivatta abhikkama.
Mayampetaṁ vijānāma, dhuvaṁ Buddho bhavissasi.

---

1. Kuḍḍā (Sī)

108. Buddhassa vacanaṁ sutvā, dasasahasīna cūbhayaṁ.
Tuṭṭhahaṭṭho pamodito, evaṁ cintesahaṁ tadā.

109. Advejjhavacanā Buddhā, amoghavacanā Jinā.
Vitathaṁ natthi Buddhānaṁ, dhuvaṁ Buddho bhavāmahaṁ.

110. Yathā khittaṁ nabhe leḍḍu, dhuvaṁ patati bhūmiyaṁ.
Tatheva Buddhaseṭṭhānaṁ, vacanaṁ dhuvasassataṁ.
Vitathaṁ natthi Buddhānaṁ, dhuvaṁ Buddho bhavāmahaṁ.

111. Yathāpi sabbasattānaṁ, maraṇaṁ dhuvasassataṁ.
Tatheva Buddhaseṭṭhānaṁ, vacanaṁ dhuvasassataṁ.
Vitathaṁ natthi Buddhānaṁ, dhuvaṁ Buddho bhavāmahaṁ.

112. Yathā rattikkhaye patte, sūriyuggamanaṁ dhuvaṁ.
Tatheva Buddhaseṭṭhānaṁ, vacanaṁ dhuvasassataṁ.
Vitathaṁ natthi Buddhānaṁ, dhuvaṁ Buddho bhavāmahaṁ.

113. Yathā nikkhantasayanassa, sīhassa nadanaṁ dhuvaṁ.
Tatheva Buddhaseṭṭhānaṁ, vacanaṁ dhuvasassataṁ.
Vitathaṁ natthi Buddhānaṁ, dhuvaṁ Buddho bhavāmahaṁ.

114. Yathā āpannasattānaṁ, bhāramoropanaṁ dhuvaṁ.
Tatheva Buddhaseṭṭhānaṁ, vacanaṁ dhuvasassataṁ.
Vitathaṁ natthi Buddhānaṁ, dhuvaṁ Buddho bhavāmahaṁ.

115. Handa Buddhakare dhamme, vicināmi ito cito.
Uddhaṁ adho dasa disā, yāvatā dhammadhātuyā.

116. Vicinanto tadā dakkhiṁ, paṭhamaṁ dānapāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, anuciṇṇaṁ mahāpathaṁ.

117. Imaṁ tvaṁ paṭhamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Dānapāramitaṁ gaccha, yadi bodhiṁ pattumicchasi.

118. Yathāpi kumbho sampuṇṇo, yassa kassaci adhokato.
Vamate vudakaṁ nissesaṁ, na tattha parirakkhati.

119. Tatheva yācake disvā, hīnamukkaṭṭhamajjhime.
Dadāhi dānaṁ nissesaṁ, kumbho viya adho kato.

120. Na hete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

121. Vicinanto tadā dakkhiṁ, dutiyaṁ sīlapāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

122. Imaṁ tvaṁ dutiyaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Sīlapāramitaṁ gaccha, yadi bodhiṁ pattumicchasi.

123. Yathāpi camarī vālaṁ, kismiñci paṭilaggitaṁ.
Upeti maraṇaṁ tattha, na vikopeti vāladhiṁ.

124. Tatheva tvaṁ catūsu bhūmīsu, sīlāni paripūraya.
Parirakkha sabbadā sīlaṁ, camarī viya vāladhiṁ.

125. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

126. Vicinanto tadā dakkhiṁ, tatiyaṁnekkhammapāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

127. Imaṁ tvaṁ tatiyaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Nekkhammapāramitaṁ gaccha, yadi bodhiṁ pattumicchasi.

128. Yathā andughare puriso, ciravuttho dukhaṭṭito.
Na tattha rāgaṁ janesi, muttiṁyeva gavesati.

129. Tatheva tvaṁ sabbabhave, passa andughare viya.
Nekkhammābhimukho hohi, bhavato parimuttiyā.

130. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

131. Vicinanto tadā dakkhiṁ, catutthaṁ paññāpāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

132. Imaṁ tvaṁ catutthaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Paññāpāramitaṁ gaccha, yadi bodhiṁ pattumicchasi.

133. Yathāpi bhikkhu bhikkhanto, hīnamukkaṭṭhamajjhime.
Kulāni na vivajjento, evaṁ labhati yāpanaṁ.

134. Tatheva tvaṁ sabbakālaṁ, paripucchaṁ budhaṁ janaṁ.
Paññāpāramitaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

135. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

136. Vicinanto tadā dakkhiṁ, pañcamaṁ vīriyapāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

137. Imaṁ tvaṁ pañcamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Vīriyapāramitaṁ gaccha, yadi bodhiṁ pattumicchasi.

138. Yathāpi sīho migarājā, nisajjaṭṭhānacaṅkame.
Alīnavīriyo hoti, paggahitamano sadā.

139. Tatheva tvaṁ[1] sabbabhave, paggaṇha vīriyaṁ daḷhaṁ.
Vīriyapāramitaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

140. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

141. Vicinanto tadā dakkhiṁ, chaṭṭhamaṁ khantipāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

142. Imaṁ tvaṁ chaṭṭhamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Tattha advejjhamānaso, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

143. Yathāpi pathavī nāma, sucimpi asucimpi ca.
Sabbaṁ sahati nikkhepaṁ, na karoti paṭighaṁ tayā.

144. Tatheva tvampi sabbesaṁ, sammānāvamānakkhamo.
Khantipāramitaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

145. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

---

1. Tvampi (Sī)

146. Vicinanto tadā dakkhiṁ, sattamaṁ saccapāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

147. Imaṁ tvaṁ sattamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Tattha advejjhavacano, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

148. Yathāpi osadhī nāma, tulābhūtā sadevake.
Samaye utuvasse vā, na vokkamati vīthito.

149. Tatheva tvampi saccesu, mā vokkama hi vīthito.
Saccapāramitvaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

150. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

151. Vicinanto tadā dakkhiṁ, aṭṭhamaṁ adhiṭṭhānapāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

152. Imaṁ tvaṁ aṭṭhamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Tattha tvaṁ acalo hutvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

153. Yathāpi pabbato selo, acalo suppatiṭṭhito.
Na kampati bhusavātehi, sakaṭṭhāneva tiṭṭhati.

154. Tatheva tvampi adhiṭṭhāne, sabbadā acalo bhava.
Adhiṭṭhānapāramitaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

155. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

156. Vicinanto tadā dakkhiṁ, navamaṁ mettāpāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

157. Imaṁ tvaṁ navamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Mettāya asamo hohi, yadi bodhiṁ pattumicchasi.

158. Yathāpi udakaṁ nāma, kalyāṇe pāpake jane.
Samaṁ pharati sītena, pavāheti rajomalaṁ.

159. Tatheva tvaṁ hitāhite, samaṁ mettāya bhāvaya.
Mettāpāramitaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

160. Nahete ettakāyeva, Buddhadhammā bhavissare.
Aññepi vicinissāmi, ye dhammā bodhipācanā.

161. Vicinanto tadā dakkhiṁ, dasamaṁ upekkhāpāramiṁ.
Pubbakehi mahesīhi, āsevitanisevitaṁ.

162. Imaṁ tvaṁ dasamaṁ tāva, daḷhaṁ katvā samādiya.
Tulābhūto daḷho hutvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

163. Yathāpi pathavī nāma, nikkhittaṁ asuciṁ suciṁ.
Upekkhati ubhopete, kopānunayavajjitā.

164. Tatheva tvaṁ sukhadukkhe, tulābhūto sadā bhava.
Upekkhāpāramitaṁ gantvā, sambodhiṁ pāpuṇissasi.

165. Ettakāyeva te loke, ye dhammā bodhipācanā.
Tatuddhaṁ natthi aññatra, daḷhaṁ tattha patiṭṭhaha.

166. Ime dhamme sammasato, sabhāvasarasalakkhaṇe.
Dhammatejena vasudhā, dasasahassī pakampatha.

167. Calatī ravatī pathavī, ucchuyantaṁva pīḷitaṁ.
Telayante yathā cakkaṁ, evaṁ kampati medanī.

168. Yāvatā parisā āsi, Buddhassa parivesane.
Pavedhamānā sā tattha, mucchitā seti bhūmiyaṁ.

169. Ghaṭānekasahassāni, kumbhīnañca satā bahū.
Sañcuṇṇamathitā tattha, aññamaññaṁ paghaṭṭitā.

170. Ubbiggā tasitā bhītā, bhantā byathitamānasā.
Mahājanā samāgamma, Dīpaṅkaramupāgamuṁ.

171. Kiṁ bhavissati lokassa, kalyāṇamatha pāpakaṁ.
Sabbo upadduto loko, taṁ vinodehi Cakkhuma.

172. Tesaṁ tadā saññapesi, Dīpaṅkaro Mahāmuni.
Visaṭṭhā hotha mā bhetha[1], imasmiṁ pathavikampane.

---

1. Bhātha (sabbattha)

173. Yamahaṁ ajja byākāsiṁ, Buddho loke bhavissati.
Eso sammasati dhammaṁ, pubbakaṁ Jinasevitaṁ.

174. Tassa sammasato dhammaṁ, Buddhabhūmiṁ asesato.
Tenāyaṁ kampitā pathavī, dasasahassī sadevake.

175. Buddhassa vacanaṁ sutvā, mano nibbāyi tāvade.
Sabbe maṁ upasaṅkamma, punāpi abhivandisuṁ.

176. Samādiyitvā Buddhaguṇaṁ, daḷhaṁ katvāna mānasaṁ.
Dīpaṅkaraṁ namassitvā, āsanā vuṭṭhahiṁ tadā.

177. Dibbaṁ mānusakaṁ pupphaṁ, devā mānusakā ubho.
Samokiranti pupphehi, vuṭṭhahantassa āsanā.

178. Vedayanti ca te sotthiṁ, devā mānusakā ubho.
Mahantaṁ patthitaṁ tuyhaṁ, taṁ labhassu yathicchitaṁ.

179. Sabbītiyo vivajjantu, soko rogo vinassatu.
Mā te bhavantvantarāyā[1], phusa khippaṁ bodhimuttamaṁ.

180. Yathāpi samaye patte, pupphanti pupphino dumā.
Tatheva tvaṁ mahāvīra, Buddhañāṇena pupphasi.

181. Yathā ye keci Sambuddhā, pūrayuṁ dasa pāramī.
Tatheva tvaṁ mahāvīra, pūraya dasa pāramī.

182. Yathā ye keci Sambuddhā, Bodhimaṇḍamhi bujjhare.
Tatheva tvaṁ mahāvīra, bujjhassu Jinabodhiyaṁ.

183. Yathā ye keci Sambuddhā, dhammacakkaṁ pavattayuṁ.
Tatheva tvaṁ mahāvīra, dhammacakkaṁ pavattaya.

184. Puṇṇamāye yathā cando, parisuddho virocati.
Tatheva tvaṁ puṇṇamano, viroca dasasahassiyaṁ.

185. Rāhumutto yathā sūriyo, tāpena atirocati.
Tatheva lokā muñcitvā, viroca siriyā tuvaṁ.

1. Bhavatvantarāyo (Sī, Syā)

186. Yathā yā kāci nadiyo, osaranti mahodadhiṁ.
Evaṁ sadevakā lokā, osarantu tavantike.

187. Tehi thutappasattho so, dasa dhamme samādiya.
Te dhamme paripūrento, pavanaṁ pāvisī tadāti. (261)

Sumedhapatthanākathā niṭṭhitā.

---

3. Dīpaṅkarabuddhavaṁsa

1. Tadā te bhojayitvāna, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.
Upagacchuṁ saraṇaṁ tassa, Dīpaṅkarassa Satthuno.

2. Saraṇāgamane kañci, nivesesi Tathāgato.
Kañci pañcasu sīlesu, sīle dasavidhe paraṁ.

3. Kassaci deti sāmaññaṁ, caturo phalamuttame.
Kassaci asame dhamme, deti so paṭisambhidā.

4. Kassaci varasamāvattiso, aṭṭha deti Narāsabho.
Tisso kassaci vijjāyo, chaḷabhiññā pavecchati.

5. Tena yogena janakāyaṁ, ovadati Mahāmuni.
Tena vitthārikaṁ āsi, Lokanāthassa sāsanaṁ.

6. Mahāhanusabhakkhandho, Dīpaṅkarassa nāmako.
Bahū jane tārayati, parimoceti duggatiṁ.

7. Bodhaneyyaṁ janaṁ disvā, sabhasahassepi yojane.
Khaṇena upagantvāna, bodheti taṁ Mahāmuni.

8. Paṭhamābhisamaye Buddho, koṭisatamabodhayi.
Dutiyābhisamaye Nātho, navutikoṭimabodhayi.

9. Yadā ca devabhavanami, Buddho dhammamadesayi.
Navutikoṭisahassāna, tatiyābhisamayo ahu.

10. Sannipātā tayo āsuṁ, Dīpaṅkarassa Satthuno.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.

11. Puna Nāradakūṭamhi, pavivekagate Jine.
Khīṇāsavā vītamalā, samiṁsu satakoṭiyo.

12. Yamhi kāle Mahāvīro, Sudassanasiluccaye.
Navakoṭisahassehi, pavāresi Mahāmuni.

13. Dasavīsasahassānaṁ, dhammābhisamayo ahu.
Ekadvinnaṁ abhisamayā, gaṇanāto asaṅkhiyā.

14. Vitthārikaṁ bāhujaññaṁ, iddhaṁ phītaṁ ahū tadā.
Dīpaṅkarassa Bhagavato, sāsanaṁ suvisodhitaṁ.

15. Cattāri satasahassāni, chaḷabhiññā mahiddhikā.
Dīpaṅkaraṁ Lokaviduṁ, parivārenti sabbadā.

16. Ye keci tena samayena, jahanti mānusaṁ bhavaṁ.
Apattamānasā sekhā, garahitā bhavanti te.

17. Supupphitaṁ pāvacanaṁ, arahantehi tādihi.
Khīṇāsavehi vimalehi, upasobhati sabbadā.

18. Nagaraṁ Rammavatī nāma, Sudevo nāma khattiyo.
Sumedhā nāma janikā, Dīpaṅkarassa Satthuno.

19. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi[1].
Haṁsā Koñcā Mayūrā ca, tayo pāsādamuttamā.

20. Tīṇi satasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Padumā nāma sā nārī, Usabhakkhandho atrajo.

21. Nimitte caturo disvā, hatthiyānena nikkhami.
Anūnadasamāsāni, padhāne padahī jino.

22. Padhānacāraṁ caritvāna, abujjhi mānasaṁ Muni.
Brahmunā yācito santo, Dīpaṅkaro Mahāmuni.

23. Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Nandārāme Sirīghare[2].
Nisinno Sirīsamūlamhi, akā titthiyamaddanaṁ.

---

1. Ajjhāvasī Jino (Syā, Kaṁ)
2. Sirīdhare (Sī)

24. Sumaṅgalo ca Tisso ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sāgato[1] nāmupaṭṭhāko, Dīpaṅkarassa Satthuno.

25. Nandā ceva Sunandā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Pipphalīti pavuccati.

26. Tapussabhallikā[2] nāma, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Sirimā Koṇā upaṭṭhikā, Dīpaṅkarassa Satthuno.

27. Asītihatthamubbedho, Dīpaṅkaro Mahāmuni.
Sobhati dīparukkhova, sālarājāva phullito.

28. Satasahassavassāni, āyu tassa Mahesino.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

29. Jotayitvāna saddhammaṁ, santaretvā mahājanaṁ.
Jalitvā aggikkhandhova, nibbuto so sasāvako.

30. Sā ca iddhi so ca yaso, tāni ca pādesu cakkaratanāni.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ[3], nanu rittā sabbasaṅkhārā[4].

31. Dīpaṅkaro Jino Satthā, Nandārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa Jinathūpo, chattiṁsubbedhayojanoti. (299)

Dīpaṅkarassa Bhagavato vaṁso paṭhamo.

---

4. Koṇḍaññabuddhavaṁsa

1. Dīpaṅkarassa aparena, Koṇḍañño nāma Nāyako.
Anantatejo amitayaso, appameyyo durāsado.

2. Dharaṇūpamo khamanena, sīlena sāgarūpamo.
Samādhinā Merūpamo, ñāṇena gaganūpamo.

3. Indriyabalabojjhaṅga, maggasaccappakāsanaṁ.
Pakāsesi sadā Buddho, hitāya sabbapāṇinaṁ.

---

1. Sobhito (Ka)
2. Tapassubhallikā (Sī)
3. Samantarahitaṁ (Sī, Syā, Ka)
4. Sabbasaṅkhārāti (sabbattha)

4. Dhammacakkaṁ pavattente, Koṇḍaññe Lokanāyake.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

5. Tato parampi desente, naramarūnaṁ samāgame.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

6. Titthiye abhimaddanto, yadā dhammamadesayi.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

7. Sannipātā tayo āsuṁ, Koṇḍaññassa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

8. Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Dutiyo koṭisahassānaṁ, tatiyo navutikoṭinaṁ.

9. Ahaṁ tena samayena, Vijitāvī nāma khattiyo.
Samuddaṁ antamantena, issariyaṁ vattayāmahaṁ.

10. Koṭisatasahassānaṁ, vimalānaṁ mahesinaṁ.
Saha Lokagganāthena, paramannena tappayiṁ.

11. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Koṇḍañño Lokanāyako.
Aparimeyyito kappe, Buddho loke bhavissati.

12. Padhānaṁ padahitvāna, katvā dukkarakārikaṁ.
Assatthamūle Sambuddho, bujjhissati Mahāyaso.

13. Imassa janikā mātā, Māyā nāma bhavissati.
Pitā Suddhodano nāma, ayaṁ hessati Gotamo.

14. Kolito Upatisso ca, aggā hessanti sāvakā.
Ānando nāmupaṭṭhāko, upaṭṭhissatimaṁ Jinaṁ.

15. Khemā Uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Assatthoti pavuccati.

16. Citto ca Hatthāḷāvako, aggā hessantupaṭṭhakā.
Nandamātā ca Uttarā, aggā hessantupaṭṭhikā.
Āyu vassasataṁ tassa, Gotamassa Yasassino.

17. Idaṁ sutvāna vacanaṁ, asamassa Mahesino.
Āmoditā naramarū, Buddhabījaṁ kira ayaṁ.

18. Ukkuṭṭhisaddā vattanti, apphoṭenti hasanti ca.
Katañjalī namassanti, dasasahassidevatā.

19. Yadimassa Lokanāthassa, virajjhissāma sāsanaṁ.
Anāgatamhi addhāne, hessāma sammukhā imaṁ.

20. Yathā manussā nadiṁ tarantā, paṭititthaṁ virajjhiya.
Heṭṭhātitthe gahetvāna, uttaranti mahānadiṁ.

21. Evameva mayaṁ sabbe, yadi muñcāmimaṁ Jinaṁ.
Anāgatamhi addhāne, hessāma sammukhā imaṁ.

22. Tassāhaṁ vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Tameva atthaṁ sādhento, mahārajjaṁ Jine adaṁ.
Mahārajjaṁ daditvāna[1], pabbajiṁ tassa santike.

23. Suttantaṁ vinayañcāpi, navaṅgaṁ Satthusāsanaṁ.
Sabbaṁ pariyāpuṇitvāna, sobhayiṁ Jinasāsanaṁ.

24. Tatthappamatto viharanto, nisajjaṭṭhānacaṅkame.
Abhiññāpāramiṁ gantvā, brahmalokamagañcha haṁ.

25. Nagaraṁ Rammavatī nāma, Sunando nāma khattiyo.
Sujātā nāma janikā, Koṇḍaññassa Mahesino.

26. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi[2].
Suci Suruci Subho ca, tayo pāsādamuttamā.

27. Tīṇi satasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Rucidevī nāma nārī, Vijitaseno atrajo.

28. Nimitte caturo disvā, rathayānena nikkhami.
Anūnadasamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

29. Brahmunā yācito santo, Koṇḍañño Dvipaduttamo.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, devānaṁ nagaruttame.

30. Bhaddo ceva Subhaddo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Anūruddho nāmupaṭṭhāko, Koṇḍaññassa Mahesino.

---

1. Cajitvā (Sī)
2. Agāramajjhe ca so vasi (Syā)

31. Tissā ca Upatissā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Sālakalyāṇiko bodhi, Koṇḍaññassa Mahesino.

32. Soṇo ca Upasoṇo ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Nandā ceva Sirīmā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

33. So aṭṭhāsīti hatthāni, accuggato Mahāmuni.
Sobhate uḷurājāva, sūriyo majjhanhike yathā.

34. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

35. Khīṇāsavehi vimalehi, vicittā āsi medanī.
Yathā gaganamuḷūhi, evaṁ so upasobhatha.

36. Tepi nāgā appameyyā, asaṅkhobhā durāsadā.
Vijjupātaṁva dassetvā, nibbutā te mahāyasā.

37. Sā ca atuliyā Jinassa iddhi, ñāṇaparibhāvito ca samādhi.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

38. Koṇḍañño pavaro Buddho, Candārāmamhi nibbuto.
Tatthava cetiyo citto, sattha yojanamussitoti. (337)

Koṇḍaññassa Bhagavato vaṁso dutiyo.

---

5. Maṅgalabuddhavaṁsa

1. Koṇḍaññassa aparena, Maṅgalo nāma Nāyako.
Tamaṁ loke nihantvāna, dhammokkamabhidhārayi.

2. Atulāsi pabhā tassa, Jinehaññehi uttariṁ.
Candasūriyapabhaṁ hantvā, dasasahassī virocati.

3. Sopi Buddho pakāsesi, caturo saccavaruttame.
Te te saccarasaṁ pītvā, vinodenti mahātamaṁ.

4. Patvāna bodhimatulaṁ, paṭhame dhammadesane.
Koṭisatasahassānaṁ, dhammābhisamayo ahu.

5. Surindadevabhavane, Buddho dhammamadesayi.
Tadā koṭisahassānaṁ[1], dutiyo samayo ahu.

6. Yadā Sunando cakkavattī, Sambuddhaṁ upasaṅkami.
Tadā āhani Sambuddho, dhammabheriṁ varuttamaṁ.

7. Sunandassānucarā janatā, tadāsuṁ navutikoṭiyo.
Sabbepi te niravasesā, ahesuṁ ehibhikkhukā.

8. Sannipātā tayo āsuṁ, Maṅgalassa Mahesino.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.

9. Dutiyo koṭisatasahassānaṁ, tatiyo navutikoṭinaṁ.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, tadā āsi samāgamo.

10. Ahaṁ tena samayena, Surucī nāma brāhmaṇo.
Ajjhāyako mantadharo, tiṇṇaṁ vedāna pāragū.

11. Tamahaṁ upasaṅkamma, saraṇaṁ gantvāna Satthuno.
Sambuddhappamukhaṁ saṁghaṁ, gandhamālena pūjayiṁ.
Pūjetvā gandhamālena, gavapānena tappayi.

12. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Maṅgalo Dvipaduttamo.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

13. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

14. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

15. Tadā pītimanubrūhanto, sambodhivarapattiyā.
Buddhe datvāna maṁ gehaṁ, pabbajiṁ tassa santike.

16. Suttantaṁ vinayañcāpi, navaṅgaṁ Satthusāsanaṁ.
Sabbaṁ pariyāpuṇitvā, sobhayiṁ Jinasāsanaṁ.

17. Tatthappamatto viharanto, brahmaṁ bhāvetva bhāvanaṁ.
Abhiññāpāramiṁ gantvā, brahmalokamagacchahaṁ.

---

1. Navakoṭisahassānaṁ (Sī)

18. Uttaraṁ nāma nagaraṁ, Uttaro nāma khattiyo.
Uttaro nāma janikā, Maṅgalassa Mahesino.

19. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Yasavā Sucimā Sirīmā, tayo pāsādamuttamā.

20. Samatiṁsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Yasavatī nāma nārī, Sīvalo nāma atrajo.

21. Nimitte caturo disvā, assayānena nikkhami.
Anūna-aṭṭhamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

22. Brahmunā yācito santo, Maṅgalo nāma Nāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, vane Sirīvaruttame.

23. Sudevo Dhammaseno ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Pālito nāmupaṭṭhāko, Maṅgalassa Mahesino.

24. Sīvalā ca Asokā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Nāgarukkhoti vuccati.

25. Nando ceva Visākho ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Anulā ceva Sutanā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

26. Aṭṭhāsīti ratanāni, accuggato Mahāmuni.
Tato niddhāvatī raṁsī, anekasatasahassiyo.

27. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

28. Yathāpi sāgare ūmī, na sakkā tā gaṇetuye.
Tatheva sāvakā tassa, na sakkā te gaṇetuye.

29. Yāva aṭṭhāsi Sambuddho, Maṅgalo Lokanāyako.
Na tassa sāsane atthi, sakilesamaraṇaṁ[1] tadā.

30. Dhammokkaṁ dhārayitvāna, santāretvā mahājanaṁ.
Jalitvā dhūmaketūva, nibbuto so Mahāyaso.

---

1. Saṁkilesamaraṇaṁ (Sī)

31. Saṅkhārānaṁ sabhāvatthaṁ, dassayitvā sadevake.
Jalitvā aggikkhandhova, sūriyo atthaṅgato yathā.

32. Uyyāne Vassare nāma, Buddho nibbāyi Maṅgalo.
Tatthevassa Jinathūpo, tiṁsayojanamuggatoti. (369)

Maṅgalassa Bhagavato vaṁso tatiyo.

---

6. Sumanabuddhavaṁsa

1. Maṅgalassa aparena, Sumano nāma Nāyako.
Sabbadhammehi asamo, sabbasattānamuttamo.

2. Tadā amatabheriṁ so, āhanī Mekhale pure.
Dhammasaṅkhasamāyuttaṁ, navaṅgaṁ Jinasāsanaṁ.

3. Nijjinitvā kilese so, patvā sambodhimuttamaṁ.
Māpesi nagaraṁ Satthā, Saddhammapuravaruttamaṁ.

4. Nirantaraṁ akuṭilaṁ, ujuṁ vipulavitthataṁ.
Māpesi so mahāvīthiṁ, satipaṭṭhānavaruttamaṁ.

5. Phale cattāri sāmaññe, catasso paṭisambhidā.
Chaḷabhiññāṭṭhasamāpattī, pasāresi tattha vīthiyaṁ.

6. Ye appamattā akhilā, hirivīriyehupāgatā.
Te te ime guṇavare, ādiyanti yathā sukhaṁ.

7. Evametena yogena, uddharanto mahājanaṁ.
Bodhesi paṭhamaṁ Satthā, koṭisatasahassiyo.

8. Yamhi kāle Mahāvīro, ovadī titthiye gaṇe.
Koṭisahassābhisamiṁsu[1], dutiye dhammadesane.

9. Yadā devā manussā ca, samaggā ekamānasā.
Nirodhapañhaṁ pucchiṁsu, saṁsayañcāpi mānasaṁ.

---

1. Koṭisatasahassāni (Syā, Kaṁ), koṭisatasahassānaṁ (Ka)

10. Tadāpi dhammadesane, nirodhaparidīpane.
Navutikoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

11. Sannipātā tayo āsuṁ, Sumanassa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

12. Vassaṁvutthassa Bhagavato, abhighuṭṭhe pavāraṇe.
Koṭisatasahassehi, pavāresi Tathāgato.

13. Tatoparaṁ sannipāte, vimale Kañcanapabbate.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

14. Yadā Sakko devarājā, Buddhadassanupāgami.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.

15. Ahaṁ tena samayena, nāgarājā mahiddhiko.
Atulo nāma nāmena, ussannakusalasañcayo.

16. Tadāhaṁ nāgabhāvanā, nikkhamitvā sañātibhi.
Nāgānaṁ dibbaturiyehi, sasaṁghaṁ Jinamupaṭṭhahiṁ.

17. Koṭisatasahassānaṁ, annapānena tappayiṁ.
Paccekadussayugaṁ datvā, saraṇaṁ tamupāgamiṁ.

18. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Sumano Lokanāyako.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

19. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

20. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

21. Nagaraṁ Mekhalaṁ nāma[1], Sudatto nāma khattiyo.
Sirimā nāma janikā, Sumanassa Mahesino.

22. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Cando Sucando Vaṭaṁso ca, tayo pāsādamuttamā.

23. Tesaṭṭhisatasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Vaṭaṁsikā nāma nārī, Anūpamo nāma atrajo.

---

1. Mekhalaṁ nāma nagaraṁ (Sī, Syā)

24. Nimitte caturo disvā, hatthiyānena nikkhami.
Anūnadasamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

25. Brahmunā yācito santo, Sumano Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Mekhale puramuttame.

26. Saraṇo Bhāvitatto ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Udeno nāmupaṭṭhāko, Sumanassa Mahesino.

27. Soṇā ca Upasoṇā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Sopi Buddho amitayaso, Nāgamūle abujjhatha.

28. Varuṇo ceva Saraṇo ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Cālā ca Upacālā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

29. Uccattanena[1] so Buddho, navutihatthamuggato.
Kañcanagghiyasaṅkāso, dasasahassī virocati.

30. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

31. Tāraṇīye tārayitvā, bodhanīye ca bodhayi.
Parinibbāyi Sambuddho, uḷurājāva atthami.

32. Te ca khīṇāsavā bhikkhū, so ca Buddho asādiso.
Atulappabhaṁ dassayitvā, nibbutā ye Mahāyasā.

33. Tañca ñāṇaṁ atuliyaṁ, tāni ca atulāni ratanāni.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

34. Sumano yasadharo Buddho, Aṅgārāmamhi nibbuto.
Tattheva tassa Jinathūpo, catuyojanamuggatoti. (403)

Sumanassa Bhagavato vaṁso catuttho.

---

7. Revatabuddhavaṁsa

1. Sumanassa aparena, Revato nāma Nāyako.
Anūpamo asadiso, atulo uttamo Jino.

---

1. Uccatarena (Ka)

2. Sopi dhammaṁ pakāsesi, brahmunā abhiyācito.
Khandhadhātuvavatthānaṁ, appavattaṁ bhavābhave.

3. Tassābhisamayā tīṇi, ahesuṁ dhammadesane.
Gaṇanāya na vattabbo, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Yadā Arindamaṁ rājaṁ[1], vinesi Revato Muni.
Tadā koṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Sattāhaṁ paṭisallānā, vuṭṭhahitvā Narāsabho.
Koṭisataṁ naramarūnaṁ, vinesi uttame phale.

6. Sannipātā tayo āsuṁ, Revatassa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, suvimuttāna tādinaṁ.

7. Atikkantā gaṇanapathaṁ, paṭhamaṁ ye samāgatā.
Koṭisatasahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

8. Yopi[2] paññāya asamo, tassa cakkānuvattako.
So tadā byādhito āsi, patto jīvitasaṁsayaṁ.

9. Tassa gilānapucchāya, ye tadā upagatā Munī.
Koṭisahassā arahanto, tatiyo āsi samāgamo.

10. Ahaṁ tena samayena, Atidevo nāma brāhmaṇo.
Upagantvā Revataṁ Buddhaṁ, saraṇaṁ tassa gañchahaṁ.

11. Tassa sīlaṁ samādhiñca, paññāguṇamanuttamaṁ.
Thomayitvā yathāthāmaṁ, uttarīyamadāsahaṁ.

12. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Revato Lokanāyako.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

13. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

14. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

15. Tadāpi taṁ Buddhadhammaṁ, saritvā anubrūhayiṁ.
Āharissāmi taṁ dhammaṁ, yaṁ mayhaṁ abhipatthitaṁ.

---

1. Rājānaṁ (Ka) 2. Yo so (Syā, Kaṁ, Ka)

16. Nagaraṁ Sudhaññavatī nāma[1], Vipulo nāma khattiyo.
Vipulā nāma janikā, Revatassa Mahesino.

17. Cha ca vassasahassāni[2], agāraṁ ajjha so vasi.
Sudassano Ratanagghi, Āveḷo ca vibhūsito.
Puññakammābhinibbattā, tayo pāsādamuttamā.

18. Tettiṁsa ca sahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sudassanā nāma nārī, Varuṇo nāma atrajo.

19. Nimitte caturo disvā, rathayānena nikkhami.
Anūnasattamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

20. Brahmunā yācito santo, Revato Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Varuṇārāme Sirīghare.

21. Varuṇo Brahmadevo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sambhavo nāmupaṭṭhāko, Revatassa Mahesino.

22. Bhaddā ceva Subhaddā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Sopi Buddho asamasamo, Nāgamūle abujjhatha.

23. Padumo Kuñjaro ceva, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Sirīmā ceva Yasavatī, ahesu aggupaṭṭhikā.

24. Uccattanena so Buddho, asītihatthamuggato.
Obhāseti disā sabbā, indaketuva uggato.

25. Tassa sarīre nibbattā, pabhāmālā anuttarā.
Divā vā yadi vā rattiṁ, samantā pharati yojanaṁ.

26. Saṭṭhivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

27. Dassayitvā Buddhabalaṁ, amataṁ loke pakāsayaṁ.
Nibbāyi anupādāno, yathaggupādānasaṅkhayā.

28. So ca kāyo ratananibho, so ca dhammo asādiso.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

---

1. Sudhammakaṁ nāma (Sī), Sudhaññakaṁ nāma (Syā)
2. Chabbassasahassāni (Sī, Syā)

29. Revato yasadharo Buddho, nibbuto so mahāpure.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (432)

Revatassa Bhagavato vaṁso pañcamo.

---

8. Sobhitabuddhavaṁsa

1. Revatassa aparena, Sobhito nāma Nāyako.
Samāhito santacitto, asamo appaṭipuggalo.

2. So Jino sakagehamhi, mānasaṁ vinivattayi.
Patvāna kevalaṁ bodhiṁ, dhammacakkaṁ pavattayi.

3. Yāva heṭṭhā Avīcito, Bhavaggā cāpi uddhato.
Etthantare ekaparisā, ahosi dhammadesane.

4. Tāya parisāya Sambuddho, dhammacakkaṁ pavattayi.
Gaṇanāya na vattabbo, paṭhamābhisamayo ahu.

5. Tato parampi desente, marūnaṁ ca samāgame.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

6. Punāparaṁ rājaputto, Jayaseno nāma khattiyo.
Ārāmaṁ ropayitvāna, Buddhe niyyādayī tadā.

7. Tassa yāgaṁ pakittento, dhammaṁ desesi Cakkhumā.
Tadā koṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

8. Sannipātā tayo āsuṁ, Sobhitassa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

9. Uggato nāma so rājā, dānaṁ deti Naruttame.
Tamhi dāne samāgañchuṁ, arahantā[1] satakoṭiyo.

10. Punāparaṁ puragaṇo[2], deti dānaṁ Naruttame.
Tadā navutikoṭīnaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

---

1. Arahataṁ (Ka) 2. Pugagaṇo (Ka)

11. Devaloke vasitvāna, yadā orohatī Jino.
Tadā asītikoṭīnaṁ, tatiyo āsi samāgamo.

12. Ahaṁ tena samayena, Sujāto nāma brāhmaṇo.
Tadā sasāvakaṁ Buddhaṁ, annapānena tappayiṁ.

13. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Sobhito Lokanāyako.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

14. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

15. Tassāpi vacanaṁ sutvā, haṭṭho saṁviggamānaso.
Tamevatthamanuppattiyā, uggaṁ dhitimakāsahaṁ.

16. Sudhammaṁ nāma nagaraṁ, Sudhammo nāma khattiyo.
Sudhammā nāma janikā, Sobhitassa Mahesino.

17. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Kumudo Nāḷino Padumo, tayo pāsādamuttamā.

18. Sattatiṁsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Maṇilā[1] nāma sā nārī, Sīho nāmāsi atrajo.

19. Nimitte caturo disvā, pāsādenābhinikkhami.
Sattāhaṁ padhānacāraṁ, caritvā Purisuttamo.

20. Brahmunā yācito santo, Sobhito Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Sudhammuyyānamuttame.

21. Asamo ca Sunetto ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Anomo nāmupaṭṭhāko, Sobhitassa Mahesino.

22. Nakulā ca Sujātā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bujjhamāno ca so Buddho, Nāgamūle abujjhatha.

23. Rammo ceva Sudatto ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Nakulā ceva Cittā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

24. Aṭṭhapaṇṇāsaratanaṁ, accuggato Mahāmuni.
Obhāseti disā sabbā, sataraṁsīva uggato.

1. Makhilā (Ṭṭha), samaṅgī (Sī), makilā (Syā, Kaṁ)

25. Yathā suphullaṁ pavanaṁ, nānāgandhehi dhūpitaṁ.
Tatheva tassa pāvacanaṁ, sīlagandhehi dhūpitaṁ.

26. Yathāpi sāgaro nāma, dassanena atappiyo.
Tatheva tassa pāvacanaṁ, savaṇena atappiyaṁ.

27. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

28. Ovādaṁ anusiṭṭhiṁ ca, datvāna sesake jane.
Hutāsanova tāpetvā, nibbuto so sasāvako.

29. So ca Buddho asamasamo, tepi sāvakā balappattā.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

30. Sobhito Varasambuddho, Sīhārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (462)

Sobhitassa Bhagavato vaṁso chaṭṭho.

9. Anomadassībuddhavaṁsa

1. Sobhitassa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Anomadassī amitayaso, tejassī duratikkamo.

2. So chedvā bandhanaṁ sabbaṁ, viddhaṁsetvā tayo bhave.
Anivattigamanaṁ maggaṁ, desesi devamānuse.

3. Sāgarova asaṅkhobho, pabbatova durāsado.
Ākāsova ananto so, sālarājāva phullito.

4. Dassanenapi taṁ Buddhaṁ, tositā honti pāṇino.
Byāharantaṁ giraṁ sutvā, amataṁ pāpuṇanti te.

5. Dhammābhisamayo tassa, iddho phīto tadā ahu.
Koṭisatāni abhisamiṁsu, paṭhame dhammadesane.

6. Tato paraṁ abhisamaye, vassante dhammavuṭṭhiyo.
Asītikoṭiyobhisamiṁsu, dutiye dhammadesane.

7. Tatoparaṁ hi vassante, tappayante ca pāṇinaṁ.
Aṭṭhasattatikoṭīnaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

8. Sannipātā tayo āsuṁ, tassāpi ca Mahesino.
Abhiññābalappattānaṁ, pupphitānaṁ vimuttiyā.

9. Aṭṭhasatasahassānaṁ, sannipāto tadā ahu.
Pahīnamadamohānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

10. Sattasatasahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.
Anaṅgaṇānaṁ virajānaṁ, upasantāna tādinaṁ.

11. Channaṁ satasahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Abhiññābalappattānaṁ, nibbutānaṁ tapassinaṁ.

12. Ahaṁ tena samayena, yakkho āsiṁ mahiddhiko.
Nekānaṁ yakkhakoṭīnaṁ, vasavattimhi issaro.

13. Tadāpi taṁ Buddhavaraṁ, upagantvā Mahesinaṁ.
Annapānena tappesiṁ, sasaṁghaṁ Lokanāyakaṁ.

14. Sopi maṁ tadā byākāsi, visuddhanayano Muni.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

15. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

16. Tassāpi vacanaṁ sutvā, haṭṭho saṁviggamānaso.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

17. Nagaraṁ Candavatī nāma, Yasavā nāma khattiyo.
Mātā Yasodharā nāma, Anomadassissa Satthuno.

18. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Sirī Upasirī Vaḍḍho, tayo pāsādamuttamā.

19. Tevīsatisahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sirimā nāma sā nārī, Upavāṇo nāma atrajo.

20. Nimitte caturo disvā, sivikāyābhinikkhami.
Anūnadasamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

21. Brahmunā yācito santo, Anomadassī Mahāmuni.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, uyyāne so Sudassane[1].

22. Nisabho ca Anomo ca[2], ahesuṁ aggasāvakā.
Varuṇo nāmupaṭṭhāko, Anomadassissa Satthuno.

23. Sundarī ca Sumanā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Ajjunoti pavuccati.

24. Nandivaḍḍho Sirivaḍḍho, ahesuṁ aggupaṭṭhākā.
Uppalā ceva Padumā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

25. Aṭṭhapaṇṇāsaratanaṁ, accuggato Mahāmuni.
Pabhā niddhāvatī tassa, sataraṁsīva uggato.

26. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

27. Supupphitaṁ pāvacanaṁ, arahantehi tādihi.
Vītarāgehi vimalehi, sobhittha Jinasāsanaṁ.

28. So ca Satthā amitayaso, yugāni tāni atuliyāni.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

29. Anomadassī Jino Satthā, Dhammārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa Jinathūpo, ubbedho pañcavīsatīti. (491)

Anomadassissa Bhagavato vaṁso sattamo.

---

10. Padumabuddhavaṁsa

1. Anomadassissa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Padumo nāma nāmena, asamo appaṭipuggalo.

2. Tassāpi asamaṁ sīlaṁ, samādhipi anantako.
Asaṅkheyyaṁ ñāṇavaraṁ, vimuttipi anūpamā.

---

1. Sudassanuyyānamuttame (Syā, Kaṁ)

2. Asoko ca (Sī)

3. Tassāpi atulatejassa, dhammacakkappavattane.
Abhisamayā tayo āsuṁ, mahātamapavāhanā.

4. Paṭhamābhisamaye Buddho, koṭisatamabodhayi.
Dutiyābhisamaye Dhīro, navutikoṭimabodhayi.

5. Yadā ca Padumo Buddho, ovadī sakamatrajaṁ.
Tadā asītikoṭīnaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

6. Sannipātā tayo āsuṁ, Padumassa Mahesino.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.

7. Kathinatthārasamaye, uppanne kathinacīvare.
Dhammasenāpatitthāya, bhikkhū sibbiṁsu[1] cīvaraṁ.

8. Tadā te vimalā bhikkhū, chaḷabhiññā mahiddhikā.
Tīṇi satasahassāni, samiṁsu aparājitā.

9. Punāparaṁ so Narāsabho[2], pavane vāsaṁ upāgami.
Tadā samāgamo āsi, dvinnaṁ satasahassinaṁ.

10. Ahaṁ tena samayena, sīho āsiṁ migādhibhū.
Vivekamanubrūhantaṁ, pavane addasaṁ Jinaṁ.

11. Vanditvā sirasā pāde, katvāna taṁ padakkhiṇaṁ.
Tikkhattuṁ atināditvā, sattāhaṁ Jinamupaṭṭhahaṁ.

12. Sattāhaṁ varasamāpattiyā, vuṭṭhahitvā Tathāgato.
Manasā cintayitvāna, koṭibhikkhū samānayi.

13. Tadāpi so Mahāvīro, tesaṁ majjhe viyākari.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

14. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

15. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

16. Campakaṁ nāma nagaraṁ, asamo nāma khattiyo.
Asamā nāma janikā, Padumassa Mahesino.

---

1. Yāciṁsu (Ka)
2. Naravusabho (Syā, Kaṁ)

17. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Nandā Vasu Yasuttarā, tayo pāsādamuttamā.

18. Tettiṁsa ca sahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Uttarā nāma sā nārī, Rammo nāmāsi atrajo.

19. Nimitte caturo disvā, rathayānena nikkhami.
Anūna-aṭṭhamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

20. Brahmunā yācito santo, Padumo Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Dhanañcuyyānamuttame.

21. Sālo ca Upasālo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Varuṇo nāmupaṭṭhāko, Padumassa Mahesino.

22. Rādhā ceva Surādhā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Mahāsoṇoti vuccati.

23. Bhiyyo ceva Asamo ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Rucī ca Nandarāmā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

24. Aṭṭhapaṇṇāsaratanaṁ, accuggato Mahāmuni.
Pabhā niddhāvatī tassa, asamā sabbaso disā.

25. Candappabhā sūriyappabhā, ratanaggimaṇippabhā.
Sabbāpi tā hatā honti, patvā Jinapabhuttamaṁ.

26. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

27. Paripakkamānase satte, bodhayitvā asesato.
Sesake anusāsitvā, nibbuto so sasāvako.

28. Uragova tacaṁ jiṇṇaṁ, vaddhapattaṁva pādapo.
Jahitvā sabbasaṅkhāre, nibbuto so yathā Sikhī.

29. Padumo Jinavaro Satthā, Dhammārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (520)

Padumassa Bhagavato vaṁso aṭṭhamo.

11. Nāradabuddhavaṁsa

1. Padumassa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Nārado nāma nāmena, asamo appaṭipuggalo.

2. So Buddho cakkavattissa, jeṭṭho dayita-oraso.
Āmukkamālābharaṇo, uyyānaṁ upasaṅkami.

3. Tatthāsi rukkho yasavipulo, abhirūpo brahā suci.
Tamajjhapatvā upanisīdi, mahāsoṇassa heṭṭhato.

4. Tattha ñāṇavaruppajji, anantaṁ vajirūpamaṁ.
Tena vicini saṅkhāre, ukkujjamavakujjakaṁ[1].

5. Tattha sabbakilesāni, asesamabhivāhayi.
Pāpuṇī kevalaṁ bodhiṁ, Buddhañāṇe ca cuddasa.

6. Pāpuṇitvāna sambodhiṁ, dhammacakkaṁ pavattayi.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

7. Mahādoṇaṁ nāgarājaṁ, vinayanto Mahāmuni.
Pāṭiheraṁ tadākāsi, dassayanto sadevake.

8. Tadā devamanussānaṁ, tamhi dhammappakāsane.
Navutikoṭisahassāni, tariṁsu sabbasaṁsayaṁ.

9. Yamhi kāle Mahāvīro, ovadī sakamatrajaṁ.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

10. Sannipātā tayo āsuṁ, Nāradassa Mahesino.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.

11. Yadā Buddho Buddhaguṇaṁ, sanidānaṁ pakāsayi.
Navutikoṭisahassāni, samiṁsu vimalā tadā.

12. Yadā Verocano nāgo, dānaṁ dadāti Satthuno.
Tadā samiṁsu Jinaputtā, asītisatasahassiyo.

---

1. Kujjataṁ (Syā, Kaṁ)

13. Ahaṁ tena samayena, jaṭilo uggatāpano.
Antalikkhacaro āsiṁ, pañcābhiññāsu pāragū.

14. Tadāpāhaṁ asamasamaṁ, sasaṁghaṁ saparijjanaṁ.
Annapānena tappetvā, candanenābhipūjayiṁ.

15. Sopi maṁ tadā byākāsi, Nārado Lokanāyako.
Aparimeyyito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

16. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

17. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo hāsetva mānasaṁ.
Adhiṭṭhahiṁ vataṁ uggaṁ, dasapāramipūriyā.

18. Nagaraṁ Dhaññavatī nāma, Sudevo nāma khattiyo.
Anomā nāma janikā, Nāradassa Mahesino.

19. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Jito Vijitābhirāmo, tayo pāsādamuttamā.

20. Ticattārīsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Vijitasenā nāma nārī, Nanduttaro nāma atrajo.

21. Nimitte caturo disvā, padasā gamanena nikkhami.
Sattāhaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo[1].

22. Brahmunā yācito santo, Nārado Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Dhanañcuyyānamuttame.

23. Bhaddasālo Jitamitto, ahesuṁ aggasāvakā.
Vāseṭṭho nāmupaṭṭhāko, Nāradassa Mahesino.

24. Uttarā Phaggunī ceva, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Mahāsoṇoti vuccati.

25. Uggarindo Vasabho ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Indāvarī ca Vaṇḍī[2] ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

---

1. Lokanāyako (Sī, Ka)
2. Undī (Sī), gaṇḍī (Syā, Kaṁ)

26. Aṭṭhāsītiratanāni, accuggato Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, dasasahassī virocati.

27. Tassa byāmappabhā kāyā, niddhāvati disodisaṁ.
Nirantaraṁ divārattiṁ, yojanaṁ pharate sadā.

28. Na keci tena samayena, samantā yojane janā.
Ukkāpadīpe ujjālenti, Buddharaṁsīhi otthaṭā.

29. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

30. Yathā uḷūhi gaganaṁ, vicittaṁ upasobhati.
Tatheva sāsanaṁ tassa, arahantehi sobhati.

31. Saṁsārasotaṁ taraṇāya, sesake paṭipannake.
Dhammasetuṁ daḷhaṁ katvā, nibbuto so Narāsabho.

32. Sopi Buddho asamasamo, tepi khīṇāsavā atulatejā.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

33. Nārado Jinavasabho, nibbuto Sudassane pure.
Tatthevassa thūpavaro, catuyojanamuggatoti. (553)

Nāradassa Bhagavato vaṁso navamo.

---

12. Padumuttarabuddhavaṁsa

1. Nāradassa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Padumuttaro nāma Jino, akkhobho sāgarūpamo.

2. Maṇḍakappova so āsi, yamhi Buddho ajāyatha.
Ussannakusalā janatā, tamhi kappe ajāyatha.

3. Padumuttarassa Bhagavato, paṭhame dhammadesane.
Koṭisatasahassānaṁ, dhammābhisamayo ahu.

4. Tato parampi vassante, tappayante ca pāṇine.
Sattatiṁsasatasahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Yamhi kāle Mahāvīro, Ānandaṁ upasaṅkami.
Pitu santikaṁ upagantvā, āhanī amatadundubhiṁ.

6. Āhate amatabherimhi, vassante dhammavuṭṭhiyā.
Paññāsasatasahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

7. Ovādako viññāpako, tārako sabbapāṇinaṁ.
Desanākusalo Buddho, tāresi janataṁ bahuṁ.

8. Sannipātā tayo āsuṁ, Padumuttarassa Satthuno.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.

9. Yadā Buddho asamasamo, vasi Vebhārapabbate.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

10. Puna cārikaṁ pakkante, gāmanigamaraṭṭhato.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.

11. Ahaṁ tena samayena, Jaṭilo nāma raṭṭhiko.
Sambuddhappamukhaṁ saṁghaṁ, sabhattaṁ dussamadāsahaṁ.

12. Sopi maṁ Buddho byākāsi, saṁghamajjhe nisīdiya.
Satasahassito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

13. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

14. Tassāpi vacanaṁ sutvā, uttariṁ vatamadhiṭṭhahiṁ.
Akāsiṁ uggadaḷhaṁ dhitiṁ, dasapāramipūriyā.

15. Byāhatā titthiyā sabbe, vimanā dummanā tadā.
Na tesaṁ keci paricaranti, raṭṭhato nicchubhanti te.

16. Sabbe tattha samāgantvā, upagacchuṁ Buddhasantike.
Tuvaṁ Nātho Mahāvīra, saraṇaṁ hohi Cakkhuma.

17. Anukampako kāruṇiko, hitesī sabbapāṇinaṁ.
Sampatte titthiye sabbe, pañcasīle patiṭṭhapi.

18. Evaṁ nirākulaṁ āsi, suññataṁ titthiyehi taṁ.
Vicittaṁ arahantehi, vasībhūtehi tādihi.

19. Nagaraṁ Haṁsavatī nāma, Ānando nāma khattiyo.
Sujātā nāma janikā, Padumuttarassa Satthuno.

20. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Naravāhano Yaso Vasavattī[1], tayo pāsādamuttamā.

21. Ticattārīsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Vasudattā nāma nārī, Uttamo nāma atrajo.

22. Nimitte caturo disvā, pāsādenābhinikkhami.
Sattāhaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

23. Brahmunā yācito santo, Padumuttaro Vināyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Mithiluyyānamuttame.

24. Devalo ca Sujāto ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sumano nāmupaṭṭhāko, Padumuttarassa Mahesino.

25. Amitā ca Asamā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Salaloti pavuccati.

26. Vitiṇṇo ceva[2] Tisso ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Haṭṭhā ceva Vicittā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

27. Aṭṭhapaṇṇāsaratanaṁ, accuggato Mahāmuni.
Kañcanagghiyasaṅkāso, dvattiṁsavaralakkhaṇo.

28. Kuṭṭā kavāṭā bhittī ca, rukkhā nagasiluccayā.
Na tassāvaraṇaṁ atthi, samantā dvādasayojane.

29. Vassasatasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

30. Santāretvā bahujanaṁ, chinditvā sabbasaṁsayaṁ.
Jalitvā aggikkhandhova, nibbuto so sasāvako.

31. Padumuttaro Jino Buddho, Nandārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa thūpavaro, dvādasubbedhayojanoti. (584)

Padumuttarassa Bhagavato vaṁso dasamo.

---

1. Nārivāhano Yasavatī (Syā, Kaṁ) 2. Amito ceva (Syā)

13. Sumedhabuddhavaṁsa

1. Padumuttarassa aparena, Sumedho nāma Nāyako.
Durāsado uggatejo, sabbalokuttamo Muni.

2. Pasannanetto sumukho, brahā uju patāpavā.
Hitesī sabbasattānaṁ, bahū mocesi bandhanā.

3. Yadā Buddho pāpuṇitvā, kevalaṁ bodhimuttamaṁ.
Sudassanamhi nagare, dhammacakkaṁ pavattayi.

4. Tassāpi abhisamayā tīṇi, ahesuṁ dhammadesane.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

5. Punāparaṁ Kumbhakaṇṇaṁ, yakkhaṁ so damayī Jino.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

6. Punāparaṁ amitayaso, catusaccaṁ pakāsayi.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

7. Sannipātā tayo āsuṁ, Sumedhassa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

8. Sudassanaṁ nāma nagaraṁ, upagañchi Jino yadā.
Tadā khīṇasavā bhikkhū, samiṁsu satakoṭiyo.

9. Punāparaṁ Devakūṭe, bhikkhūnaṁ kathinatthate.
Tadā navutikoṭīnaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

10. Punāparaṁ Dasabalo, yadā carati cārikaṁ.
Tadā asītikoṭīnaṁ tatiyo āsi samāgamo.

11. Ahaṁ tena samayena, Uttaro nāma māṇavo.
Asītikoṭiyo mayhaṁ, ghare sannicitaṁ dhanaṁ.

12. Kevalaṁ sabbaṁ datvāna, sasaṁghe Lokanāyake.
Saraṇaṁ tassupagañchiṁ, pabbajjañcābhirocayiṁ.

13. Sopi maṁ Buddho byākāsi, karonto anumodanaṁ.
Tiṁsakappasahassamhi, ayaṁ Buddho bhavissati.

14. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

15. Tassapi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

16. Suttantaṁ vinayañcāpi, navaṅgaṁ Satthusāsanaṁ.
Sabbaṁ pariyāpuṇitvāna, sobhayiṁ Jinasāsanaṁ.

17. Tatthappamatto viharanto, nisajjaṭṭhānacaṅkame.
Abhiññāsu pāramiṁ gantvā, brahmalokamagañchahaṁ

18. Sudassanaṁ nāma nagaraṁ, Sudatto nāma khattiyo.
Sudattā nāma janikā, Sumedhassa Mahesino.

19. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Sucanda Kañcana Sirivaḍḍhā, tayo pāsādamuttamā.

20. Tisoḷasasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sumanā nāma sā nārī, Punabbasu nāma atrajo.

21. Nimitte caturo disvā, hatthiyānena nikkhami.
Anūnakaṁ aḍḍhamāsaṁ, padhānaṁ padahī Jino.

22. Brahmunā yācito santo, Sumedho Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Sudassanuyyānamuttame.

23. Saraṇo Sabbakāmo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sāgaro nāmupaṭṭhāko, Sumedhassa Mahesino.

24. Rāmā ceva Surāmā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Mahānīpoti vuccati.

25. Uruvelā Yasavā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Yasodharā Sirimā ca[1], ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

26. Aṭṭhāsītiratanāni, accuggato Mahāmuni.
Obhāseti disā sabbā, cando tāragaṇe yathā.

27. Cakkavattimaṇī nāma, yathā tapati yojanaṁ.
Tatheva tassa ratanaṁ, samantā pharati yojanaṁ.

---

1. Yasā nāma Sirimā ca (Syā, Kaṁ)

28. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

29. Tevijjachaḷabhiññehi, balappattehi tādihi.
Samākulamidaṁ āsi, arahantehi sādhuhi.

30. Tepi sabbe amitayasā, vippamuttā nirūpadhī.
Ñāṇālokaṁ dassayitvā, nibbutā te mahāyasā.

31. Sumedho Jinavaro Buddho, Medhārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (615)

Sumedhassa Bhagavato vaṁso ekādasamo.

---

14. Sujātabuddhavaṁsa

1. Tattheva maṇḍakappamhi, Sujāto nāma Nāyako.
Sīhahanusabhakkhandho, appameyyo durāsado.

2. Candova vimalo suddho, sataraṁsīva patāpavā.
Evaṁ sobhati Sambuddho, jalanto siriyā sadā.

3. Pāpuṇitvāna Sambuddho, kevalaṁ bodhimuttamaṁ.
Sumaṅgalamhi nagare, dhammacakkaṁ pavattayi.

4. Desente[1] pavaraṁ dhammaṁ, Sujāte Lokanāyake[2].
Asītikoṭī abhisamiṁsu, paṭhame dhammadesane.

5. Yadā Sujāto amitayaso, deve vassaṁ upāgami.
Sattatiṁsasatasahassānaṁ[3], dutiyābhisamayo ahu.

6. Yadā Sujāto asamasamo, upagacchi pitusantikaṁ.
Saṭṭhisatasahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

7. Sannipātā tayo āsuṁ, Sujātassa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

---

1. Desento (Syā, Kaṁ) 2. Sujāto Lokanāyako (Syā, Kaṁ)
3. Sattatiṁsasahassānaṁ (Sī)

8. Abhiññābalappattānaṁ, appattānaṁ bhavābhave.
Saṭṭhisatasahassāni, paṭhamaṁ sannipatiṁsu te.

9. Punāparaṁ sannipāte, Tidivorohaṇe Jine.
Paññāsasatasahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

10. Upasaṅkamanto Narāsabhaṁ, tassa yo aggasāvako.
Catūhi satasahassehi, Sambuddhaṁ upasaṅkami.

11. Ahaṁ tena samayena, catudīpamhi issaro.
Antalikkhacaro āsiṁ, cakkavattī mahabbalo.

12. Loke acchariyaṁ disvā, abbhutaṁ lomahaṁsanaṁ.
Upagantvāna vandiṁ so, Sujātaṁ Lokanāyakaṁ.

13. Catudīpe mahārajjaṁ, ratane satta uttame.
Buddhe niyyādayitvāna, pabbajiṁ tassa santike.

14. Ārāmikā janapade, uṭṭhānaṁ paṭipiṇḍiya.
Upanenti bhikkhusaṁghassa, paccayaṁ sayanāsanaṁ.

15. Sopi maṁ Buddho[1] byākāsi, dasasahassimhi issaro.
Tiṁsakappasahassamhi, ayaṁ Buddho bhavissati.

16. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

17. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo hāsaṁ janesahaṁ.
Adhiṭṭhahiṁ vataṁ uggaṁ, dasapāramipūriyā.

18. Suttantaṁ vinayañcāpi, navaṅgaṁ Satthusāsanaṁ.
Sabbaṁ pariyāpuṇitvāna, sobhayiṁ Jinasāsanaṁ.

19. Tatthappamatto viharanto, brahmaṁ bhāvetva bhāvanaṁ.
Abhiññāpāramiṁ gantvā, brahmalokamagañchahaṁ.

20. Sumaṅgalaṁ nāma nagaraṁ, Uggato nāma khattiyo.
Mātā Pabhāvatī nāma, Sujātassa Mahesino.

21. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Sirī Upasirī Nando, tayo pāsādamuttamā.

---

1. Tadā (Syā, Kaṁ)

22. Tevīsatisahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sirinandā nāma nārī, Upaseno nāma atrajo.

23. Nimitte caturo disvā, assayānena nikkhami.
Anūnanavamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

24. Brahmunā yācito santo, Sujāto Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Sumaṅgaluyyānamuttame.

25. Sudassano Sudevo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Nārado nāmupaṭṭhāko, Sujātassa Mahesino.

26. Nāgā ca Nāgasamālā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Mahāveḷūti vuccati.

27. So ca rukkho ghanakkhandho[1], acchiddo hoti pattiko.
Uju vaṁso brahā hoti, dassanīyo manoramo.

28. Ekakkhandho pavaḍḍhitvā, tato sākhā pabhijjati.
Yathā subaddho morahattho, evaṁ sobhati so dumo.

29. Na tassa kaṇṭakā honti, nāpi chiddaṁ mahā ahu.
Vitthiṇṇasākho aviralo, sandacchāyo manoramo.

30. Sudatto ceva Citto ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Subhaddāca Padumā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

31. Paññāsaratano āsi, uccattenena so Jino.
Sabbākāravarūpeto, sabbaguṇamupāgato.

32. Tassa pabhā asamasamā, niddhāvati samantato.
Appamāṇo atuliyo, opammehi anūpamo.

33. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

34. Yathāpi sāgare ūmī, gagane tārakā yathā.
Evaṁ tadā pāvacanaṁ, arahantehi cittitaṁ[2].

---

1. Ghanaruciro (Sī, Ka)
2. Cittakaṁ (Syā, Kaṁ)

35. So ca Buddho asamasamo, guṇāni ca tāni atuliyāni.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

36. Sujāto Jinavaro Buddho, Silārāmamhi nibbuto.
Tattheva tassa cetiyo[1], tīṇigāvutamuggatoti. (651)

Sujātassa Bhagavato vaṁso dvādasamo.

---

15. Piyadassībuddhavaṁsa

1. Sujātassa aparena, Sayambhū Lokanāyako.
Durāsado asamasamo, Piyadassī Mahāyaso.

2. Sopi Buddho amitayaso, ādiccova virocati.
Sabbaṁ tamaṁ nihantvāna, dhammacakkaṁ pavattayi.

3. Tassāpi atulatejassa, ahesuṁ abhisamayā tayo.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Sudassano devarājā, micchādiṭṭhimarocayi.
Tassa diṭṭhiṁ vinodento, Satthā dhammamadesayi.

5. Janasannipāto atulo, mahāsannipatī tadā.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

6. Yadā Doṇamukhaṁ hatthiṁ, vinesi Narasārathi.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

7. Sannipātā tayo āsuṁ, tassāpi Piyadassino.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.

8. Tato paraṁ navutikoṭī, samiṁsu ekato munī.
Tatiye sannipātamhi, asītikoṭiyo ahū.

9. Ahaṁ tena samayena, Kassapo nāma brāhmaṇo[2].
Ajjhāyako mantadharo, tiṇṇaṁ vedāna pāragū.

---

1. Tattheva cetiyo Satthu (Syā, Kaṁ)
2. Mānavo (Syā, Kaṁ)

10. Tassa dhammaṁ suṇitvāna, pasādaṁ janayiṁ ahaṁ.
Koṭisatasahassehi, saṁghārāmaṁ amāpayiṁ.

11. Tassa datvāna ārāmaṁ, haṭṭho saṁviggamānaso.
Saraṇe pañca sīle ca[1], daḷhaṁ katvā samādiyiṁ.

12. Sopi maṁ Buddho byākāsi, saṁghamajjhe nisīdiya.
Aṭṭhārase kappasate, ayaṁ Buddho bhavissati.

13. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

14. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

15. Sudhaññaṁ nāma nagaraṁ, Sudatto nāma khattiyo.
Candā nāmāsi janikā, Piyadassissa Satthuno.

16. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Sunimmala Vimala Giriguhā, tayo pāsādamuttamā.

17. Tettiṁsasahassāni ca, nāriyo samalaṅkatā.
Vimalā nāma nārī ca, Kañcanāveḷo nāma atrajo.

18. Nimitte caturo disvā, rathayānena nikkhami.
Chamāsaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

19. Brāhmunā yācito santo, Piyadassī Mahāmuni.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Usabhuyyāne manorame.

20. Pālito Sabbadassī ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sobhito nāmupaṭṭhāko, Piyadassissa Satthuno.

21. Sujātā Dhammadinnā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Kakudhoti pavuccati.

22. Sandhako Dhammako ceva, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Visākhā Dhammadinnā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

---

1. Saraṇaṁ pañcasīlañca (Sī)

23. Sopi Buddho amitayaso, dvattiṁsavaralakkhaṇo.
Asītihatthamubbedho, sālarājāva dissati.

24. Aggicandasūriyānaṁ, natthi tādisikā pabhā.
Yathā ahu pabhā tassa, asamassa Mahesino.

25. Tassāpi Devadevassa, āyu tāvatakaṁ ahu.
Navutivassasahassāni, loke aṭṭhāsi Cakkhumā.

26. Sopi Buddho asamasamo, yugānipi tāni atuliyāni.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

27. Piyadassī Munivaro, Assatthārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa Jinathūpo, tīṇiyojanamuggatoti. (678)

Piyadassissa Bhagavato vaṁso terasamo.

16. Atthadassībuddhavaṁsa

1. Tattheva maṇḍakappamhi, Atthadassī Mahāyaso.
Mahātamaṁ nihantvāna, patto sambodhimuttamaṁ.

2. Brahmunā yācito santo, dhammacakkaṁ pavattayi.
Amatena tappayī lokaṁ, dasasahassisadevakaṁ.

3. Tassāpi Lokanāthassa, ahesuṁ abhisamayā tayo.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Yadā Buddho Atthadassī, carate devacārikaṁ.
Koṭisatasahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Punāparaṁ yadā Buddho, desesi pitusantike.
Koṭisatasahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

6. Sannipātā tayo āsuṁ, tassāpi ca Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

7. Aṭṭhanavutisahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Aṭṭhāsītisahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

8. Aṭṭhasattatisatasahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Anupādā vimuttānaṁ, vimalānaṁ mahesinaṁ.

9. Ahaṁ tena samayena, jaṭilo uggatāpano.
Susīmo nāma nāmena, mahiyā seṭṭhasammato.

10. Dibbaṁ Mandāravaṁ pupphaṁ, padumaṁ pārichattakaṁ.
Devalokāharitvāna, Sambuddhamabhipūjayiṁ.

11. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Atthadassī Mahāmuni.
Aṭṭhārase kappasate, ayaṁ Buddho bhavissati.

12. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

13. Tassāpi vacanaṁ sutvā, haṭṭho[1] saṁviggamānaso.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

14. Sobhaṇaṁ nāma nagaraṁ, Sāgaro nāma khattiyo.
Sudassanā nāma janikā, Atthadassissa Satthuno.

15. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Amaragiri Sugiri Vāhanā, tayo pāsādamuttamā.

16. Tettiṁsañca sahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Visākhā nāma nārī ca, Selo nāmāsi atrajo.

17. Nimitte caturo disvā, assayānena nikkhami.
Anūna-aṭṭhamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

18. Brahmunā yācito santo, Atthadassī Mahāyaso.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Anomuyyāne Narāsabho.

19. Santo ca Upasanto ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Abhayo nāmupaṭṭhāko, Atthadassissa Satthuno.

20. Dhammā ceva Sudhammā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Campakoti pavuccati.

21. Nakulo ca Nisabho ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Makilā ca Sunandā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

---

1. Tuṭṭho (Syā, Kaṁ)

22. Sopi Buddho asamasamo, asītihadthamuggato.
Sobhate sālarājāva, uḷurājāva pūrito.

23. Tassa pākatikā raṁsī, anekasatakoṭiyo.
Uddhaṁ adho dasa disā, pharanti yojanaṁ sadā.

24. Sopi Buddho Narāsabho, sabbasattuttamo Muni.
Vassasatasahassāni, loke aṭṭhāsi Cakkhumā.

25. Atulaṁ dassetvā obhāsaṁ, virocetvā sadevake[1].
Sopi aniccataṁ patto, yathaggupādānasaṅkhayā.

26. Atthadassī Jinavaro, Anomārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (704)

Atthadassissa Bhagavato vaṁso cuddasamo.

---

17. Dhammadassībuddhavaṁsa

1. Tattheva maṇḍakappamhi, Dhammadassī Mahāyaso.
Tamandhakāraṁ vidhamitvā, atirocati sadevake.

2. Tassāpi atulatejassa, dhammacakkappavattane.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

3. Yadā Buddho Dhammadassī, vinesi Sañjayaṁ isiṁ.
Tadā navutikoṭīnaṁ dutiyābhisamayo ahu.

4. Yadā Sakko upāgañchi, sapariso Vināyakaṁ.
Tadā asītikoṭīnaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

5. Tassāpi Devadevassa, sannipātā tayo ahuṁ[2].
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

6. Yadā Buddho Dhammadassī, saraṇe vassaṁ upāgami.
Tadā koṭisatasahassānaṁ[3], paṭhamo āsi samāgamo.

---

1. Atulaṁ dassayitvāna, obhāsetvā sadevake (Sī, Ka) 2. Āsuṁ (Sī, Syā)
3. Koṭisahassānaṁ (Sī, Syā, Kaṁ)

7. Punāparaṁ yadā Buddho, devato eti mānusaṁ.
Tadāpi satakoṭīnaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

8. Punāparaṁ yadā Buddho, pakāsesi dhute guṇe.
Tadā asītikoṭīnaṁ, tatiyo āsi samāgamo.

9. Ahaṁ tena samayena, Sakko āsiṁ Purindado.
Dibbena gandhamālena, tūriyenābhipūjayiṁ.

10. Sopi maṁ Buddho byākāsi, devamajjhe nisīdiya.
Aṭṭhārase kappasate, ayaṁ Buddho bhavissati.

11. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

12. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

13. Saraṇaṁ nāma nagaraṁ, Saraṇo nāma khattiyo.
Sunandā nāma janikā, Dhammadassissa Satthuno.

14. Aṭṭhavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Arajo Virajo Sudassano, tayo pāsādamuttamā.

15. Ticattārīsasahassāni[1], nāriyo samalaṅkatā.
Vicikoḷi nāma nārī, atrajo Puññavaḍḍhano.

16. Nimitte caturo disvā, pāsādenābhinikkhami.
Satthāhaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

17. Brahmunā yācito santo, Dhammadassī Narāsabho.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

18. Padumo Phussadevo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sunetto[2] nāmupaṭṭhāko, Dhammadassissa Satthuno.

19. Khemā ca Saccanāmā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Bimbijāloti vuccati.

20. Subhaddo Kaṭissaho ceva, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Sāḷiyā[3] ca Kaḷiyā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

---

1. Cattālīsasahassāni (Syā, Kaṁ) 2. Sudatto (Syā, Kaṁ) 3. Sālisā (Syā, Kaṁ)

21. Sopi Buddho asamasamo, asītihatthamuggato.
Atirocati tejena, dasasahassimhi dhātuyā.

22. Suphullo sālarājāva, vijjūva gagane yathā.
Majjhanhikeva sūriyo, evaṁ so upasobhatha.

23. Tassāpi atulatejassa, samakaṁ āsi jīvitaṁ.
Vassasatasahassāni, loke aṭṭhāsi Cakkhumā.

24. Obhāsaṁ dassayitvāna, vimalaṁ katvāna sāsanaṁ.
Cavi candova gagane, nibbuto so sasāvako.

25. Dhammadassī Mahāvīro, Sālārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa thūpavaro, tīṇiyojanamuggatoti. (729)

Dhammadassissa Bhagavato vaṁso pannarasamo.

---

18. Siddhatthabuddhavaṁsa

1. Dhammadassissa aparena, Siddhattho nāma Nāyako.
Nihanitvā tamaṁ sabbaṁ, sūriyo abbhuggato yathā.

2. Sopi patvāna sambodhiṁ, santārento sadevakaṁ.
Abhivassi dhammameghena, nibbāpento sadevakaṁ.

3. Tassāpi atulatejassa, ahesuṁ abhisamayā tayo.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Punāparaṁ Bhīmarathe[1], yadā āhani dundubhiṁ.
Tadā navutikoṭīnaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Yadā Buddho dhammaṁ desesi, Vebhāre so puruttame.
Tadā navutikoṭīnaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

6. Sannipātā tayo āsuṁ, tasmimpi Dvipaduttame.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

---

1. Himaraṭṭhe (Ka)

7. Koṭisatānaṁ navutīnaṁ[1], asītiyāpi ca koṭinaṁ.
Ete āsuṁ tayo ṭhānā, vimalānaṁ samāgame.

8. Ahaṁ tena samayena, Maṅgalo nāma tāpaso.
Uggatejo duppasaho, abhiññābalasamāhito.

9. Jambuto phalamānetvā[2], Siddhatthassa adāsahaṁ.
Paṭiggahetvā Sambuddho, idaṁ vacanamabravi.

10. Passatha imaṁ tāpasaṁ, jaṭilaṁ uggatāpanaṁ.
Catunnavutito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

11. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

12. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

13. Vebhāraṁ nāma nagaraṁ, Udeno nāma khattiyo.
Suphassā nāma janikā, Siddhatthassa Mahesino.

14. Dasavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Kokā Suppala Kokanadā, tayo pāsādamuttamā.

15. Tisoḷasasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Somanassā nāma sā nārī, Anūpamo nāma atrajo.

16. Nimitte caturo disvā, sivikāyābhinikkhami.
Anūnadasamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

17. Brahmunā yācito santo, Siddhattho Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

18. Sambalo ca Sumitto ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Revato nāmupaṭṭhāko, Siddhatthassa Mahesino.

19. Sīvalā ca Surāmā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Kaṇikāroti vuccati.

20. Suppiyo ca Samuddo ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Rammā ceva Surammā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

---

1. Navutiyā (Syā, Kaṁ) 2. Phalamāhatvā (Sī, Syā)

21. So Buddho saṭṭhiratanaṁ, ahosi nabhamuggato.
Kañcanagghiyasaṅkāso, dasasahassī virocati.

22. Sopi Buddho asamasamo, atulo appaṭipuggalo.
Vassasatasahassāni, loke aṭṭhāsi Cakkhumā.

23. Vipulaṁ pabhaṁ dassayitvā, pupphāpetvāna sāvake.
Vilāsetvā samāpatyā, nibbuto so sasāvako.

24. Siddhattho Munivaro Buddho, Anomārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa thūpavaro, catuyojanamuggatoti. (753)

Siddhatthassa Bhagavato vaṁso soḷasamo.

---

19. Tissabuddhavaṁsa

1. Siddhatthassa aparena, asamo appaṭipuggalo.
Anantatejo amitayaso, Tisso Lokagganāyako.

2. Tamandhakāraṁ vidhamitvā, obhāsetvā sadevakaṁ.
Anukampako Mahāvīro, loke uppajji Cakkhumā.

3. Tassāpi atulā iddhi, atulaṁ sīlaṁ samādhi ca.
Sabbattha pāramiṁ gantvā, dhammacakkaṁ pavattayi.

4. So Buddho dasasahassimhi, viññāpesi giraṁ suciṁ.
Koṭisatāni abhisamiṁsu, paṭhame dhammadesane.

5. Dutiyo navutikoṭīnaṁ, tatiyo saṭṭhikoṭiyo.
Bandhanāto pamocesi, satte[1] naramarū tadā.

6. Sannipātā tayo āsuṁ, Tisse Lokagganāyake.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

7. Khīṇāsavasatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Navutisatasahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

---

1. Sampatte Ka)

8. Asītisatasahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, pupphitānaṁ vimuttiyā.

9. Ahaṁ tena samayena, Sujāto nāma khattiyo.
Mahābhogaṁ chaḍḍayitvā, pabbajiṁ isipabbajaṁ.

10. Mayi pabbajite sante, uppajji Lokanāyako.
Buddhoti saddaṁ sutvāna, pīti me upapajjatha.

11. Dibbaṁ Mandāravaṁ pupphaṁ, padumaṁ pārichattakaṁ.
Ubho hatthehi paggayha, dhunamāno upāgamiṁ.

12. Catuvaṇṇaparivutaṁ, Tissaṁ Lokagganāyakaṁ.
Tamahaṁ pupphaṁ gahetvā, matthake dhārayiṁ Jinaṁ.

13. Sopi maṁ Buddho byākāsi, janamajjhe nisīdiya.
Dvenavute ito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

14. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

15. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

16. Khemakaṁ nāma nagaraṁ, Janasandho nāma khattiyo.
Padumā nāma janikā, Tissassa ca Mahesino.

17. Sattavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Guhāsela Nārisaya Nisabhā[1], tayo pāsādamuttamā.

18. Samatiṁsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Subhaddānāmikā nārī, Ānando nāma atrajo.

19. Nimitte caturo disvā, assayānena nikkhami.
Anūna-aṭṭhamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

20. Brahmunā yācito santo, Tisso Lokagganāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Yasavatiyamuttame.

21. Brahmadevo Udayo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Samaṅgo nāmupaṭṭhāko, Tissassa ca Mahesino.

---

1. Kumudo nāḷiyo padumo (Ka)

22. Phussā ceva Sudattā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Asanoti pavuccati.

23. Sambalo ca Sirimā ceva, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Kisāgotamī Upasenā, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

24. So Buddho saṭṭhiratano, ahu uccattane Jino.
Anūpamo asadiso, Himavā viya dissati.

25. Tassāpi atulatejassa, āyu āsi anuttaro.
Vassasatasahassāni, loke aṭṭhāsi Cakkhumā.

26. Uttamaṁ pavaraṁ seṭṭhaṁ, anubhotvā mahāyasaṁ.
Jalitvā aggikkhandhova, nibbuto so sasāvako.

27. Valāhakova anilena, sūriyena viya ussavo.
Andhakārova padīpena, nibbuto so sasāvako.

28. Tisso Jinavaro Buddho, Nandārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa Jinathūpo, tīṇiyojanamuggatoti. (781)

Tissassa Bhagavato vaṁso sattarasamo.

---

20. Phussabuddhavaṁsa

1. Tattheva maṇḍakappamhi, ahu Satthā anuttaro.
Anūpamo asamasamo, Phusso Lokagganāyako.

2. Sopi sabbaṁ tamaṁ hantvā, vijaṭetvā mahājaṭaṁ.
Sadevakaṁ tappayanto, abhivassi amatambunā.

3. Dhammacakkaṁ pavattente, Phusse nakkhattamaṅgale.
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Navutisatasahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.
Asītisatasahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

5. Sannipātā tayo āsuṁ, Phussassāpi Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

6. Saṭṭhisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Paññāsasatasahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

7. Cattārīsasatasahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Anupādā vimuttānaṁ, vocchinnapaṭisandhinaṁ.

8. Ahaṁ tena samayena, Vijitāvī nāma khattiyo.
Chaḍḍayitvā mahārajjaṁ, pabbajiṁ tassa santike.

9. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Phusso Lokagganāyako.
Dvenavute ito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

10. Padhānaṁ padahitvāna -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

11. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

12. Suttantaṁ vinayañcāpi, navaṅgaṁ Satthusāsanaṁ.
Sabbaṁ pariyāpuṇitvā, sobhayiṁ Jinasāsanaṁ.

13. Tatthappamatto viharanto, brahmaṁ bhāvetva bhāvanaṁ.
Abhiññāsu pāramiṁ gantvā, brahmalokamagañchahaṁ.

14. Kāsikaṁ nāma nagaraṁ, Jayaseno nāma khattiyo.
Sirimā nāma janikā, Phussassāpi Mahesino.

15. Navavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Garuḷapakkha Haṁsa Suvaṇṇabhārā, tayo pāsādamuttamā.

16. Tiṁsa-itthisahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Kisāgotamī nāma nārī, Anūpamo nāma atrajo.

17. Nimitte caturo disvā, hatthiyānena nikkhami.
Chamāsaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

18. Brahmunā yācito santo, Phusso Lokagganāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

19. Surakkhito Dhammaseno, ahesuṁ aggasāvakā.
Sabhiyo nāmupaṭṭhāko, Phussassāpi Mahesino.

20. Cālā ca Upacālā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Āmaṇḍoti pavuccati.

21. Dhanañcayo Visākho ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Padumā ceva Nāgā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

22. Aṭṭhapaṇṇāsaratanaṁ, sopi accuggato Muni.
Sobhate sataraṁsīva, uḷurājāva pūrito.

23. Navutivassasahassāni, āyu vijjati tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

24. Ovaditvā bahū satte, santāretvā bahū jane.
Sopi Satthā atulayaso, nibbuto so sasāvako.

25. Phusso Jinavaro Satthā, Senārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (806)

Phussassa Bhagavato vaṁso aṭṭhārasamo.

---

21. Vipassībuddhavaṁsa

1. Phussassa ca aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Vipassī nāma nāmena, loke uppajji Cakkhumā.

2. Avijjaṁ sabbaṁ padāletvā, patto sambodhimuttamaṁ.
Dhammacakkaṁ pavattetuṁ, pakkāmi Bandhumatīpuraṁ.

3. Dhammacakkaṁ pavattetvā, ubho bodhesi Nāyako.
Gaṇanāya na vattabbo, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Punāparaṁ amitayaso, tattha saccaṁ pakāsayi.
Caturāsītisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Caturāsītisahassāni, Sambuddhaṁ anupabbajuṁ.
Tesamārāmapattānaṁ, dhammaṁ desesi Cakkhumā.

6. Sabbākārena bhāsato, sutvā upanisādino[1].
Tepi dhammavaraṁ gantvā, tatiyātisamayo ahu.

7. Sannipātā tayo āsuṁ, Vipassissa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

8. Aṭṭhasaṭṭhisatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Bhikkhusatasahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

9. Asītibhikkhusahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Tattha bhikkhugaṇamajjhe, Sambuddho atirocati.

10. Ahaṁ tena samayena, nāgarājā mahiddhiko.
Atulo nāma nāmena, puññavanto jutindharo.

11. Nekānaṁ nāgakoṭīnaṁ, parivāretvānahaṁ tadā.
Vajjanto dibbaturiyehi, Lokajeṭṭhaṁ upāgamiṁ.

12. Upasaṅkamitvā Sambuddhaṁ, Vipassiṁ Lokanāyakaṁ.
Maṇimuttaratanakhacitaṁ, sabbābharaṇavibhūsitaṁ.
Nimantetvā Dhammarājassa, suvaṇṇapīṭhamadāsahaṁ.

13. Sopi maṁ Buddho byākāsi, saṁghamajjhe nisīdiya.
Ekanavutito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

14. Ahu kappilavhayā rammā, nikkhamitvā Tathāgato.
Padhānaṁ padahitvāna, katvā dukkarakārikaṁ.

15. Ajapālarukkhamūlasmiṁ, nisīditvā Tathāgato.
Tattha pāyāsaṁ paggayha, Nerañjaramupehiti.

16. Nerañjarāya tīramhi, pāyāsaṁ ada so Jino.
Paṭiyattavaramaggena, bodhimūlamupehiti.

17. Tato padakkhiṇaṁ katvā, Dodhimaṇḍaṁ anuttaro.
Assatthamūle sambodhiṁ, bujjhissati Mahāyaso.

18. Imassa janikā mātā, Māyā nāma bhavissati.
Pitā Suddhodano nāma, ayaṁ hessati Gotamo.

---

1. Upanissā Jino (Syā, Kaṁ)

19. Anāsavā vītarāgā, santacittā samāhitā.
Kolito Upatisso ca, aggā hessanti sāvakā.
Ānando nāmupaṭṭhāko, upaṭṭhissatimaṁ Jinaṁ.

20. Khemā Uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā.
Anāsavā vītarāgā, santacittā samāhitā.
Bodhi tassa Bhagavato, Assatthoti pavuccati.

21. Citto ca Hatthāḷavako, aggā hessantupaṭṭhakā.
Nandamātā ca Uttarā, aggā hessantupaṭṭhikā.
Āyu vassasataṁ tassa, Gotamassa Yasassino.

22. Idaṁ sutvāna vacanaṁ -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

23. Tassāhaṁ vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

24. Nagaraṁ Bandhumatī nāma, Bandhumā nāma khattiyo.
Mātā Bandhumatī nāma, Vipassissa Mahesino.

25. Aṭṭhavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Nando Sunando Sirimā, tayo pāsādamuttamā.

26. Ticattārīsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sudassanā nāma sā nārī, Samavattakkhandho nāma atrajo.

27. Nimitte caturo disvā, rathayānena nikkhami.
Anūna-aṭṭhamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

28. Brahmunā yācito santo, Vipassī Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

29. Khaṇḍo ca Tissanāmo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Asoko nāmupaṭṭhāko, Vipassissa Mahesino.

30. Candā ca Candamittā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Pāṭalīti pavuccati.

31. Punabbasumitto Nāgo ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Sirimā Uttarā ceva, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

32. Asītihatthamubbedho, Vipassī Lokanāyako.
Pabhā niddhāvatī tassa, samantā sattayojane.

33. Asītivassasahassāni, āyu Buddhassa tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

34. Bahudevamanussānaṁ, bandhanā parimocayi.
Maggāmaggañca ācikkhi, avasesaputhujjane.

35. Ālokaṁ dassayitvāna, desetvā amataṁ padaṁ.
Jalitvā aggikkhandhova, nibbuto so sasāvako.

36. Iddhivaraṁ puññavaraṁ, lakkhaṇañca kusumitaṁ.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

37. Vipassī Jinavaro Buddho, Sumittārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa thūpavaro, sattayojanamussitoti. (843)

Vipassissa Bhagavato vaṁso ekūnavīsatimo.

---

22. Sikhībuddhavaṁsa

1. Vipassissa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Sikhivhayo āsi Jino, asamo appaṭipuggalo.

2. Mārasenaṁ pamadditvā, patto sambodhimuttamaṁ.
Dhammacakkaṁ pavattesi, anukampāya pāṇinaṁ.

3. Dhammacakkaṁ pavattente, Sikhimhi Jinapuṅgave[1].
Koṭisatasahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Aparampi dhammaṁ desente, gaṇaseṭṭhe Naruttame.
Navutikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Yamakapāṭihāriyañca[2], dassayante sadevake.
Asītikoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

---

1. Munipuṅgave (Sī) 2. Yamakaṁ pāṭihīrañca (Sī)

6. Sannipātā tayo āsuṁ, Sikhissāpi Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

7. Bhikkhusatasahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Asītibhikkhusahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

8. Sattatibhikkhusahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Anupalitto padumaṁva, toyamhi sampavaḍḍhitaṁ.

9. Ahaṁ tena samayena, Arindamo nāma khattiyo.
Sambuddhappamukhaṁ saṁghaṁ, annapānena tappayiṁ.

10. Bahuṁ dussavaraṁ datvā, dussakoṭiṁ anappakaṁ.
Alaṅkataṁ hatthiyānaṁ, Sambuddhassa adāsahaṁ.

11. Hatthiyānaṁ nimminitvā, kappiyaṁ upanāmayiṁ.
Pūrayiṁ mānasaṁ mayhaṁ, niccaṁ daḷhamupaṭṭhitaṁ.

12. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Sikhī Lokagganāyako.
Ekatiṁse ito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

13. Ahu Kapilavhayā rammā -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

14. Tassāhaṁ vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

15. Nagaraṁ Aruṇavatī nāma, Aruṇo nāma khattiyo.
Pabhāvatī nāma janikā, Sikhissāpi Mahesino.

16. Sattavassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Sucandako Giri Vasabho[1], tayo pāsādamuttamā.

17. Catuvīsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sabbakāmā nāma nārī, atulo nāma atrajo.

18. Nimitte caturo disvā, hatthiyānena nikkhami.
Aṭṭhamāsaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

---

1. Sucando girivahano (Sī)

19. Brahmunā yācito santo, Sikhī Lokagganāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

20. Abhibhū Sambhavo ceva, ahesuṁ aggasāvakā.
Khemaṅkaro nāmupaṭṭhāko, Sikhissāpi Mahesino.

21. Sakhilā ca Padumā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Puṇḍarīkoti vuccati.

22. Sirivaḍḍho ca Nando ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Cittā ceva Suguttā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

23. Uccattanena so Buddho, sattatihatthamuggato.
Kañcanagghiyasaṅkāso, dvattiṁsavaralakkhaṇo.

24. Tassāpi byāmappabhā kāyā, divārattiṁ nirantaraṁ.
Disodisaṁ niccharanti, tīṇiyojanaso pabhā.

25. Sattativassasahassāni, āyu tassa Mahesino.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

26. Dhammameghaṁ pavassetvā, temayitvā sadevake.
Khemantaṁ pāpayitvāna, nibbuto so sasāvako.

27. Anubyañjanasampannaṁ, dvattiṁsavaralakkhaṇaṁ.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

28. Sikhī Munivaro Buddho, Assārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa thūpavaro, tīṇiyojanamuggatoti. (871)

Sikhissa Bhagavato vaṁso vīsatimo.

---

23. Vessabhūbuddhavaṁsa

1. Tattheva maṇḍakappamhi, asamo appaṭipuggalo.
Vessabhū nāma nāmena, loke uppajji Nāyako[1].

---

1. So Jino (Syā, Kaṁ, Ka)

2. Ādittaṁ vata rāgaggi, taṇhānaṁ vijitaṁ tadā.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, patto sambodhimuttamaṁ.

3. Dhammacakkaṁ pavattente, Vessabhūlokanāyake.
Asītikoṭisahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Pakkante cārikaṁ raṭṭhe, Lokajeṭṭhe Narāsabhe.
Sattatikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Mahādiṭṭhiṁ vinodento, pāṭiheraṁ karoti so.
Samāgatā naramarū, dasasahassī sadevake.

6. Mahā-acchariyaṁ disvā, abbhutaṁ lomahaṁsanaṁ.
Devā ceva manussā ca, bujjhare saṭṭhikoṭiyo.

7. Sannipātā tayo āsuṁ, Vessabhussa Mahesino.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

8. Asītibhikkhusahassānaṁ, paṭhamo āsi samāgamo.
Sattatibhikkhusahassānaṁ, dutiyo āsi samāgamo.

9. Saṭṭhibhikkhusahassānaṁ, tatiyo āsi samāgamo.
Jarādibhayabhītānaṁ, orasānaṁ Mahesino.

10. Ahaṁ tena samayena, Sudassano nāma khattiyo.
Nimantetvā Mahāvīraṁ, dānaṁ datvā mahārahaṁ.
Annapānena vatthena, sasaṁghaṁ Jina pūjayiṁ.

11. Tassa Buddhassa asamassa, cakkaṁ vattitamuttamaṁ.
Sutvāna paṇitaṁ dhammaṁ, pabbajjamabhirocayiṁ.

12. Mahādānaṁ pavattetvā, rattindivamatandito.
Pabbajjaṁ guṇasampannaṁ, pabbajiṁ Jinasantike.

13. Ācāraguṇāsampanno, vattasīlasamāhito.
Sabbaññutaṁ gavesanto, ramāmi Jinasāsane.

14. Saddhāpītiṁ upagantvā, Buddhaṁ vandāmi Sattharaṁ.
Pīti uppajjati mayhaṁ, bodhiyāyeva kāraṇā.

15. Anivattamānasaṁ ñatvā, Sambuddho etadabravi.
Ekattiṁse ito kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

16. Ahu Kapilavhayā rammā -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

17. Tassāhaṁ vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

18. Anomaṁ nāma nagaraṁ, Suppatīto nāma khattiyo.
Mātā Yasavatī nāma, Vessabhussa Mahesino.

19. Cha ca vassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Ruci Suruci Rativaḍḍhano, tayo pāsādamuttamā.

20. Anūnatiṁsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sucittā nāma sā nārī, Suppabuddho nāma atrajo.

21. Nimitte caturo disvā, sivikāyābhinikkhami.
Chamāsaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

22. Brahmunā yācito santo, Vessabhūlokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, Aruṇārāme Naruttamo.

23. Soṇo ca Uttaro ceva, ahesuṁ aggasāvakā.
Upasanto nāmupaṭṭhāko, Vessabhussa Mahesino.

24. Rāmā[1] ceva Samālā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Mahāsāloti vuccati.

25. Sotthiko ceva Rambho ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Gotamī Sirimā ceva, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

26. Saṭṭhiratanamubbedho, hemayūpasamūpamo.
Kāyā niccharati rasmi, rattiṁva pabbate Sikhī.

27. Saṭṭhivassasahassāni, āyu tassa Mahesino.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

---

1. Dāmā (Sī)

28. Dhammaṁ vitthārikaṁ katvā, vibhajitvā mahājanaṁ.
Dhammanāvaṁ ṭhapetvāna, nibbuto so sasāvako.

29. Dassaneyyaṁ sabbajanaṁ, vihāraṁ iriyāpathaṁ.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

30. Vessabhū Jinavaro Satthā, Khemārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (901)

Vessabhussa Bhagavato vaṁso ekavīsatimo.

---

24. Kakusandhabuddhavaṁsa

1. Vessabhussa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Kakusandho nāma nāmena, appameyyo durāsado.

2. Ugghāṭetvā sabbabhavaṁ, cariyāya pāramiṁ gato.
Sīhova pañjaraṁ bhetvā, patto sambodhimuttamaṁ.

3. Dhammacakkaṁ pavattente, Kakusandhe Lokanāyake.
Cattārīsakoṭisahassānaṁ, dhammābhisamayo ahu.

4. Antalikkhamhi ākāse, yamakaṁ katvā vikubbanaṁ.
Tiṁsakoṭisahassānaṁ, bodhesi devamānuse.

5. Naradevassa yakkhassa, catusaccappakāsane.
Dhammābhisamayo tassa, gaṇanāto asaṅkhiyo.

6. Kakusandhassa Bhagavato, eko āsi samāgamo.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

7. Cattālīsasahassānaṁ, tadā āsi samāgamo.
Dantabhūmimanuppattānaṁ, āsavārigaṇakkhayā.

8. Ahaṁ tena samayena, Khemo nāmās khattiyo.
Tathāgate Jinaputte, dānaṁ datvā anappakaṁ.

9. Pattañca cīvaraṁ datvā, añjanaṁ madhulaṭṭhikaṁ.
Imetaṁ patthitaṁ sabbaṁ, paṭiyādemi varaṁ varaṁ.

10. Sopi maṁ Buddho byākāsi, Kakusandho Vināyako.
Imamhi bhaddake kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

11. Ahu Kapilavhayā rammā -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

12. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

13. Nagaraṁ Khemāvatī nāma, Khemo nāmāsahaṁ tadā.
Sabbaññutaṁ gavesanto, pabbajiṁ tassa santike.

14. Brāhmaṇo Aggidatto ca, āsi Buddhassa so pitā.
Visākhā nāma janikā, Kakusandhassa Satthuno.

15. Vasate tattha Kheme pure, Sambuddhassa mahākulaṁ.
Narānaṁ pavaraṁ seṭṭhaṁ, jātimantaṁ Mahāyasaṁ.

16. Catuvassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Kāma Kāmavaṇṇa Kāmasuddhināmā[1], tayo pāsādamuttamā.

17. Samatiṁsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Rocinī nāma sā nārī, Uttaro nāma atrajo.

18. Nimitte caturo disvā, rathayānena nikkhami.
Anūna-aṭṭhamāsāni, padhānaṁ padahī Jino.

19. Brahmunā yācito santo, Kakusandho Vināyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

20. Vidhuro ca Sañjīvo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Buddhijo nāmupaṭṭhāko, Kakusandhassa Satthuno.

21. Sāmā ca Campānāmā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Sirīsoti pavuccati.

22. Accuto ca Sumano ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Nandā ceva Sunandā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

---

1. Suci Suruci rativaddhananāmakā (Sī)

23. Cattālīsaratanāni, accuggato Mahāmuni.
Kanakappabhā niccharati, samantā dasayojanaṁ.

24. Cattālīsavassasahassāni, āyu tassa Mahesino.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

25. Dhammāpaṇaṁ pasāretvā, naranārīnaṁ sadevake.
Naditvā sīhanādaṁva, nibbuto so sasāvako.

26. Aṭṭhaṅgavacanasampanno, acchiddāni nirantaraṁ.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

27. Kakusandho Jinavaro, Khemārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa thūpavaro, gāvutaṁ nabhamuggatoti. (928)

Kakusandhassa Bhagavato vaṁso dvāvīsatimo.

---

25. Koṇāgamanabuddhavaṁsa

1. Kakusandhassa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Koṇāgamano nāma Jino, Lokajeṭṭho Narāsabho.

2. Dasa dhamme pūrayitvāna, kantāraṁ samatikkami.
Pavāhiya malaṁ sabbaṁ, patto sambodhimuttamaṁ.

3. Dhammacakkaṁ pavattente, Koṇagamananāyake.
Tiṁsakoṭisahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Pāṭihīraṁ karonte ca, paravādappamaddane.
Vīsatikoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Tato vikubbanaṁ katvā, Jino devapuraṁ gato.
Vasate tattha Sambuddho, Silāya paṇḍukambale.

6. Pakaraṇe satta desento, vassaṁ vasati so Muni.
Dasakoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

7. Tassāpi Devadevassa, eko āsi samāgamo.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

8. Tiṁsabhikkhusahassānaṁ, tadā āsi samāgamo.
Oghānamatikkantānaṁ, bhijjitānañca maccuyā.

9. Ahaṁ tena samayena, Pabbato nāma khattiyo.
Mittāmaccehi sampanno, anantabalavāhano.

10. Sambuddhadassanaṁ gantvā, sutvā dhammamanuttaraṁ.
Nimantetvā sajinasaṁghaṁ, dānaṁ datvā yadicchakaṁ.

11. Paṭṭuṇṇaṁ Cīnapaṭṭañca, koseyyaṁ kambalampi ca.
Sovaṇṇapādukañceva, adāsiṁ Satthusāvake.

12. Sopi maṁ Buddho byākāsi, saṁghamajjhe nisīdiya.
Imamhi bhaddake kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

13. Ahu Kapilavhayā rammā -pa- hessāma sammukhā imaṁ.

14. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

15. Sabbaññutaṁ gavesanto, dānaṁ datvā Naruttame.
Ohāyāhaṁ mahārajjaṁ, pabbajiṁ Jinasantike[1].

16. Nagaraṁ Sobhavatī nāma, Sobho nāmāsi khattiyo.
Vasate tattha nagare, Sambuddhassa mahākulaṁ.

17. Brāhmaṇo Yaññadatto ca, āsi Buddhassa so pitā.
Uttarā nāma janikā, Koṇāgamanassa Satthuno.

18. Tīṇi vassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Tusita Santusita Santuṭṭhā, tayo pāsādamuttamā.

19. Anūnasoḷasasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Rucigattā nāma nārī, Satthavāho nāma atrajo.

20. Nimitte caturo disvā, hatthiyānena nikkhami.
Chamāsaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

---

1. Tassa santike (Sī)

21. Brahmunā yācito santo, Koṇāgamananāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

22. Bhiyyaso Uttaro nāma, ahesuṁ aggasāvakā.
Sotthijo nāmupaṭṭhāko, Koṇāgamanassa Satthuno.

23. Samuddā Uttarā ceva, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Udumbaroti pavuccati.

24. Uggo ca Somadevo ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Sīvalā ceva Sāmā ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

25. Uccattanena so Buddho, tiṁsahatthasamuggato.
Ukkāmukhe yathā kambu, evaṁ raṁsīhi maṇḍito.

26. Tiṁsavassasahassāni, āyu Buddhassa tāvade.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

27. Dhammacetiṁ samussetvā, dhammadussavibhūsitaṁ.
Dhammapupphaguḷaṁ katvā, nibbuto so sasāvako.

28. Mahāvilāso tassa jano, siridhammappakāsano.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

29. Koṇāgamano Sambuddho, Pabbatārāmamhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesatoti. (957)

Koṇagamanassa Bhagavato vaṁso tevīsatimo.

---

26. Kassapabuddhavaṁsa

1. Koṇāgamanassa aparena, Sambuddho Dvipaduttamo.
Kassapo nāma gottena, dhammarājā pabhaṅkaro.

2. Sañchaḍḍitaṁ kulamūlaṁ, bahvannapānabhojanaṁ.
Datvāna yācake dānaṁ, pūrayitvāna mānasaṁ.
Usabhova āḷakaṁ bhetvā, patto sambodhimuttamaṁ.

3. Dhammacakkaṁ pavattente, Kassape Lokanāyake.
Vīsakoṭisahassānaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

4. Catumāsaṁ yadā Buddho, loke carati cārikaṁ.
Dasakoṭisahassānaṁ, dutiyābhisamayo ahu.

5. Yamakaṁ vikubbanaṁ katvā, ñāṇadhātuṁ pakittayi.
Pañcakoṭisahassānaṁ, tatiyābhisamayo ahu.

6. Sudhammā devapure ramme, tattha dhammaṁ pakittayi.
Tīṇikoṭisahassānaṁ, devānaṁ bodhayī Jino.

7. Naradevassa yakkhassa, apare dhammadesane.
Etesānaṁ abhisamayā, gaṇanāto asaṅkhiyā.

8. Tassāpi Devadevassa, eko āsi samāgamo.
Khīṇāsavānaṁ vimalānaṁ, santacittāna tādinaṁ.

9. Vīsabhikkhusahassānaṁ, tadā āsi samāgamo.
Atikkantabhavantānaṁ, hirisīlena tādinaṁ.

10. Ahaṁ tadā māṇavako, Jotipāloti vissuto.
Ajjhāyako mantadharo, tiṇṇaṁ vedāna pāragū.

11. Lakkhaṇe Itihāse ca, sadhamme pāramiṁ gato.
Bhūmantalikkhakusalo, katavijjo anāvayo.

12. Kassapassa Bhagavato, Ghaṭīkāro nāmupaṭṭhāko.
Sagāravo sappatisso, nibbuto tatiye phale.

13. Ādāya maṁ Ghaṭīkāro, upagañchi Kassapa Jinaṁ.
Tassa dhammaṁ suṇitvāna, pabbajiṁ tassa santike.

14. Āraddhavīriyo hutvā, vattāvattesu kovido.
Na kvaci parihāyāmi, pūresiṁ Jinasāsanaṁ.

15. Yāvatā Buddhabhaṇitaṁ, navaṅgaṁ Jinasāsanaṁ.
Sabbaṁ pariyāpuṇitvāna, sobhayiṁ Jinasāsanaṁ.

16. Mama acchariyaṁ disvā, sopi Buddho viyākari.
Imamhi bhaddake kappe, ayaṁ Buddho bhavissati.

17. Ahu Kapilavhayā rammā, nikkhamitvā Tathāgato.
Padhānaṁ padahitvāna, katvā dukkarakārikaṁ.

18. Ajapālarukkhamūle, nisīditvā Tathāgato.
Tattha pāyāsaṁ paggayha, Nerañjaramupehiti.

19. Nerañjarāya tīramhi, pāyāsaṁ paribhuñjiya.
Paṭiyattavaramaggena, Bodhimūlamupehiti.

20. Tato padakkhiṇaṁ katvā, Bodhimaṇḍaṁ anuttaro.
Aparājitaṭṭhānamhi[1], Bodhipallaṅkamuttame.
Pallaṅkena nisīditvā, bujjhissati Mahāyaso.

21. Imassa janikā mātā, Māyā nāma bhavissati.
Pitā Suddhodano nāma, ayaṁ hessati Gotamo.

22. Anāsavā vītarāgā, santacittā samāhitā.
Kolito Upatisso ca, aggā hessanti sāvakā.
Ānando nāmupaṭṭhāko, upaṭṭhissatimaṁ Jinaṁ.

23. Khemā Uppalavaṇṇā ca, aggā hessanti sāvikā.
Anāsavā santacittā, vītarāgā samāhitā.
Bodhi tassa Bhagavato, Assatthoti pavuccati.

24. Citto Hatthāḷavako ca, aggā hessantupaṭṭhakā.
Nandamātā ca Uttarā, aggā hessantupaṭṭhikā.

25. Idaṁ sutvāna vacanaṁ, assamassa Mahesino.
Āmoditā naramarū, Buddhabījaṁ kira ayaṁ.

26. Ukkuṭṭhisaddā pavattanti, apphoṭenti hasanti ca.
Katañjalī namassanti, dasasahassī sadevakā.

27. Yadimassa Lokanāthassa, virajjhissāma sāsanaṁ.
Anāgatamhi addhāne, hessāmā sammukhā imaṁ.

28. Yathā manussā nadiṁ tarantā, paṭititthaṁ virajjhiya.
Heṭṭhā titthe gahetvāna, uttaranti mahānadiṁ.

---

1. Aparājitanisabhaṭṭhāne (Ka)

29. Evamevaṁ mayaṁ sabbe, yadi muñcāmimaṁ Jinaṁ.
Anāgatamhi addhāne, hessāma sammukhā imaṁ.

30. Tassāpi vacanaṁ sutvā, bhiyyo cittaṁ pasādayiṁ.
Uttariṁ vatamadhiṭṭhāsiṁ, dasapāramipūriyā.

31. Evamahaṁ saṁsaritvā, parivajjento anācaraṁ.
Dukkaraṁ ca kataṁ mayhaṁ, bodhiyāyeva kāraṇā.

32. Nagaraṁ Bārāṇasī nāma, Kikī nāmāsi khattiyo.
Vasate tattha nagare, Sambuddhassa mahākulaṁ.

33. Brāhmaṇo Brahmadattova, āsi Buddhassa so pitā.
Dhanavatī nāma janikā, Kassapassa Mahesino.

34. Duve vassasahassāni, agāraṁ ajjha so vasi.
Haṁso Yaso Sirinando, tayo pāsādamuttamā.

35. Tisoḷasasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Sunandā nāma sā nārī, Vijitaseno nāma atrajo.

36. Nimitte caturo disvā, pāsādenābhinikkhami.
Sattāhaṁ padhānacāraṁ, acarī Purisuttamo.

37. Brahmunā yācito santo, Kassapo Lokanāyako.
Vatti cakkaṁ Mahāvīro, migadāye Naruttamo.

38. Tisso ca Bhāradvājo ca, ahesuṁ aggasāvakā.
Sabbamitto nāmupaṭṭhāko, Kassapassa Mahesino.

39. Anuḷā Uruveḷā ca, ahesuṁ aggasāvikā.
Bodhi tassa Bhagavato, Nigrodhoti pavuccati.

40. Sumaṅgalo Ghaṭikāro ca, ahesuṁ aggupaṭṭhakā.
Vijitasenā Bhaddā[1] ca, ahesuṁ aggupaṭṭhikā.

41. Uccattanena so Buddho, vīsatiratanuggato.
Vijjulaṭṭhīva ākāse, candova gahapūrito.

---

1. Bhadrā (Ka)

42. Vīsativassasahassāni, āyu tassa Mahesino.
Tāvatā tiṭṭhamāno so, tāresi janataṁ bahuṁ.

43. Dhammataḷākaṁ māpayitvā, sīlaṁ datvā vilepanaṁ.
Dhammadussaṁ nivāsetvā, dhammamālaṁ vibhajjiya.

44. Dhammavimalamādāsaṁ, ṭhapayitvā mahājane.
Keci nibbānaṁ patthentā, passantu me alaṅkaraṁ.

45. Sīlakañcukaṁ datvāna, jhānakavacavammitaṁ.
Dhammacammaṁ pārupitvā, datvā sannāhamuttamaṁ.

46. Satiphalakaṁ datvāna, tikhiṇañāṇakuntimaṁ.
Dhammakhaggavaraṁ datvā, sīlasaṁsaggamaddanaṁ.

47. Tevijjābhūsanaṁ datvāna, āveḷaṁ caturo phale.
Chaḷabhiññābharaṇaṁ datvā, dhammapupphapiḷandhanaṁ.

48. Saddhammapaṇḍaracchattaṁ, datvā pāpanivāraṇaṁ.
Māpayitvābhayaṁ pupphaṁ, nibbuto so sasāvako.

49. Eso hi Sammāsambuddho, appameyyo durāsado.
Eso hi dhammaratano, svākkhāto ehipassiko.

50. Eso hi saṁgharatano, suppaṭipanno anuttaro.
Sabbaṁ tamantarahitaṁ, nanu rittā sabbasaṅkhārā.

51. Mahākassapo Jino Satthā, Setabyārāmamhi nibbuto.
Tatthevassa Jinathūpo, yojanubbedhamuggatoti. (1008)

Kassapassa Bhagavato vaṁso catuvīsatimo.

---

27. Gotamabuddhavaṁsa

1. Ahametarahi Sambuddho[1], Gotamo Sakyavaḍḍhano.
Padhānaṁ padahitvāna, patto sambodhimuttamaṁ.

---

1. Buddho (Sī)

2. Brahmunā yācito santo, dhammacakkaṁ pavattayiṁ.
Aṭṭhārasannaṁ koṭīnaṁ, paṭhamābhisamayo ahu.

3. Tato parañca desente, naradevasamāgame.
Gaṇanāya na vattabbo, dutiyābhisamayo ahu.

4. Idhevāhaṁ etarahi, ovadiṁ mama atrajaṁ.
Gaṇanāya na vattabbo, tatiyābhisamayo ahu.

5. Ekosi sannipāto me, sāvakānaṁ mahesinaṁ.
Aḍḍhateḷasasatānaṁ, bhikkhūnāsi samāgamo.

6. Virocamāno vimalo, bhikkhusaṁghassa majjhago.
Dadāmi patthitaṁ sabbaṁ, maṇīva sabbakāmado.

7. Phalamākaṅkhamānānaṁ, bhavacchandajahesinaṁ.
Catusaccaṁ pakāsemi, anukampāya pāṇinaṁ.

8. Dasavīsasahassānaṁ, dhammabhisamayo ahu.
Ekadvinnaṁ abhisamayo, gaṇanāto asaṅkhiyo.

9. Vitthārikaṁ bāhujaññaṁ, iddhaṁ phītaṁ suphullitaṁ.
Idha mayhaṁ Sakyamunino, sāsanaṁ suvisodhitaṁ.

10. Anāsavā vītarāgā, santacittā samāhitā.
Bhikkhūnekasatā sabbe, parivārenti maṁ sadā.

11. Idāni ye etarahi, jahanti mānusaṁ bhavaṁ.
Appattamānasā sekhā, te bhikkhū viññugarahitā.

12. Ariyañca saṁthomayantā, sadā dhammaratā janā.
Bujjhissanti satimanto, saṁsārasaritaṁ gatā.

13. Nagaraṁ Kapilavatthu me, rājā Suddhodano pitā.
Mayhaṁ janettikā mātā, Māyādevīti vuccati.

14. Ekūnatiṁsavassāni, agāraṁ ajjhahaṁ vasiṁ.
Rammo Surammo Subhako, tayo pāsādamuttamā.

15. Cattārīsasahassāni, nāriyo samalaṅkatā.
Bhaddakañcanā nāma nārī, Rāhulo nāma atrajo.

16. Nimitte caturo disvā, assayānena nikkhamiṁ.
Chabbassaṁ padhānacāraṁ, acariṁ dukkaraṁ ahaṁ.

17. Bārāṇasiyaṁ Isipatane, cakkaṁ pavattitaṁ mayā.
Ahaṁ Gotamasambuddho, saraṇaṁ sabbapāṇinaṁ.

18. Kolito Upatisso ca, dve bhikkhū aggasāvakā.
Ānando nāmupaṭṭhāko, santikāvacaro mama.
Khemā Uppalavaṇṇā ca, bhikkhunī aggasāvikā.

19. Citto Hatthāḷavako ca, aggupaṭṭhākupāsakā.
Nandamātā ca Uttarā, aggupaṭṭhākupāsikā.

20. Ahaṁ Assatthamūlamhi, patto sambodhimuttamaṁ.
Byāmappabhā sadā mayhaṁ, soḷasahatthamuggatā.

21. Appaṁ vassasataṁ āyu, idānetarahi vijjati.
Tāvatā tiṭṭhamānohaṁ, tāremi janataṁ bahuṁ.

22. Ṭhapayitvāna dhammukkaṁ, pacchimaṁ janabodhanaṁ.
Ahampi nacirasseva, saddhiṁ sāvakasaṁghato.
Idheva parinibbissaṁ, aggī vāhārasaṅkhayā.

23. Tāni ca atulatejāni, imāni ca dasabalāni[1].
Ayañca guṇadhāraṇo deho, dvattiṁsavaralakkhaṇavicitto.

24. Dasa disā pabhāsetvā, sataraṁsīva chappabhā.
Sabbaṁ tamantarahissanti, nanu rittā sabbasaṅkhārāti. (1032)

Gotamassa Bhagavato vaṁso pañcavīsatimo.

---

28. Buddhapakiṇṇakakaṇḍa

1. Aparimeyyito kappe, caturo āsuṁ Vināyakā.
Taṇhaṅkaro Medhaṅkaro, athopi Saraṇaṅkaro.
Dīpaṅkaro ca Sambuddho, ekakappamhi te Jino.

---

1. Yasabalāni (Ṭṭha)

2. Dīpaṅkarassa aparena, Koṇḍañño nāma Nāyako.
Ekova ekakappamhi, tāresi janataṁ bahuṁ.

3. Dīpaṅkarassa Bhagavato, Koṇḍaññassa ca Satthuno.
Etesaṁ antarā kappā, gaṇanāto asaṅkhiyā.

4. Koṇḍaññassa aparena, Maṅgalo nāma Nāyako.
Tesampi antarā kappā, gaṇanāto asaṅkhiyā.

5. Maṅgalo ca Sumano ca, Revatā Sobhito Muni.
Tepi Buddhā ekakappe, Cakkhumanto pabhaṅkarā.

6. Sobhitassa aparena, Anomadassī Mahāyaso.
Tesampi antarā kappā, gaṇanāto asaṅkhiyā.

7. Anomadassī Padumo, Nārado cāpi Nāyako.
Tepi Buddhā ekakappe, tamantakārakā Munī.

8. Nāradassa aparena, Padumuttaro nāma Nāyako.
Ekakappamhi uppanno, tāresi janataṁ bahuṁ.

9. Nāradassa Bhagavato, Padumuttarassa Satthuno.
Tesampi antarā kappā, gaṇanāto asaṅkhiyā.

10. Kappasatasahassamhi, eko āsi Mahāmuni.
Padumuttaro Lokavidū, āhutīnaṁ paṭiggaho.

11. Tiṁsakappasahassamhi, duve āsuṁ Vināyakā[1].
Sumedho ca Sujāto ca, orato Padumuttarā.

12. Aṭṭhārase kappasate, tayo āsuṁ Vināyakā[1].
Piyadassī Atthadassī, Dhammadassī ca Nāyakā.

13. Orato ca Sujātassa, Sambuddhā Dvipaduttamā.
Ekakappamhi te Buddhā, loke appaṭipuggalā.

14. Catunnavutito kappe, eko āsi Mahāmuni.
Siddhattho so Lokavidū, sallakatto anuttaro.

---

1. Āsiṁsu Nāyakā (Syā, Ka)

15. Dvenavute ito kappe, duve āsuṁ Vināyakā.
Tisso Phusso ca Sambuddhā, asamā appaṭipuggalā.

16. Ekanavutito kappe, Vipassī nāma Nāyako.
Sopi Buddho kāruṇiko, satte mocesi bandhanā.

17. Ekatiṁse ito kappe, duve āsuṁ Vināyakā.
Sikhī ca Vessabhū ceva, asamā appaṭipuggalā.

18. Imamhi bhaddake kappe, tayo āsuṁ Vināyakā.
Kakusandho Koṇāgamano, Kassapo cāpi Nāyako.

19. Ahametarahi Sambuddho, Metteyyo cāpi hessati.
Etepime pañca Buddhā, dhīrā lokānukampakā.

20. Etesaṁ dhammarājūnaṁ, aññesaṁnekakoṭinaṁ.
Ācikkhitvāna taṁ maggaṁ, nibbutā te sasāvakāti. (1052)

Buddhapakiṇṇakakaṇḍaṁ niṭṭhitaṁ.

---

29. Dhātubhājanīyakathā

1. Mahāgotamo Jinavaro, Kusināramhi nibbuto.
Dhātuvitthārikaṁ āsi, tesu tesu padesato.

2. Eko Ajātasattussa, eko Vesāliyā pure.
Eko Kapilavatthusmiṁ, eko ca Allakappake.

3. Eko ca Rāmagāmamhi, eko ca Veṭhadīpake.
Eko Pāveyyake Malle, eko ca Kosinārake.

4. Kumbhassa thūpaṁ kāresi, brāhmaṇo Doṇasavhayo.
Aṅgārathūpaṁ kāresuṁ, Moriyā tuṭṭhamānasā.

5. Aṭṭha sārīrikā thūpā, navamo kumbhacetiyo.
Aṅgārathūpo dasamo, tadāyeva patiṭṭhito.

6. Uṇhīsaṁ catasso dāṭhā, akkhakā dve ca dhātuyo.
Asambhinnā imā satta, sesā bhinnāva dhātuyo.

7. Mahantā muggamattā ca[1], majjhimā bhinnataṇḍulā.
Khuddakā sāsapamattā ca, nānāvaṇṇā ca dhātuyo.

8. Mahantā suvaṇṇavaṇṇā ca, muttavaṇṇā ca majjhimā.
Khuddakā makulavaṇṇā ca, soḷasadoṇamattikā.

9. Mahantā pañca nāḷiyo, nāḷiyo pañca majjhimā.
Khuddakā cha nāḷī ceva, etā sabbāpi dhātuyo.

10. Uṇhīsaṁ Sīhaḷe dīpe, brahmaloke ca vāmakaṁ.
Sīhaḷe dakkhiṇakkhañca, sabbāpetā patiṭṭhitā.

11. Ekā dāṭhā Tidasapure, ekā nāgapure ahu.
Ekā Gandhāravisaye, ekā Kaliṅgarājino.

12. Cattālīsasamā dantā, kesā lomā ca sabbaso.
Devā hariṁsu ekekaṁ, cakkavāḷaparamparā.

13. Vajirāyaṁ Bhagavato, patto daṇḍañca cīvaraṁ.
Nivāsanaṁ Kulaghare, paccattharaṇaṁ Kapilavhaye[2].

14. Pāṭaliputtapuramhi, karaṇaṁ kāyabandhanaṁ.
Campāyudakasāṭiyaṁ, uṇṇalomañca Kosale.

15. Kāsāvaṁ brahmaloke ca, veṭhanaṁ Tidase pure.
Nisīdanaṁ Avantīsu, Raṭṭhe[3] attharaṇaṁ tadā.

16. Araṇī ca Mithilāyaṁ, Videhe parisāvanaṁ.
Vāsi sūcigharañcāpi, Indapatthapure tadā.

17. Parikkhārā avasesā, janapade aparantake.
Paribhuttāni Muninā, akaṁsu manujā tadā.

18. Dhātuvitthārikaṁ āsi, Gotamassa Mahesino.
Pāṇīnaṁ anukampāya, ahu porāṇikaṁ tadāti. (1070)

Dhātubhājanīyakathā niṭṭhitā.

Buddhavaṁso niṭṭhito.

---

1. Muggamāsāva (Ka) 2. Silavhaye (Syā) 3. Devaraṭṭhe (Syā)

Khuddakanikāya

Cariyāpiṭakapāḷi

Namo tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa.

1. Akittivagga

1. Akitticariya

1. Kappe ca satasahasse, caturo ca asaṅkhiye.
Etthantare yaṁ caritaṁ, sabbaṁ taṁ bodhipācanaṁ.

2. Atītakappe caritaṁ, ṭhapayitvā bhavābhave.
Imamhi kappe caritaṁ, pavakkhissaṁ suṇohi me.

3. Yadā ahaṁ brahāraññe, suññe vipinakānane.
Ajjhogāhetvā[1] viharāmi, Akitti nāma tāpaso.

4. Tadā maṁ tapatejena, santatto Tidivābhibhū.
Dhārento brāhmaṇavaṇṇaṁ, bhikkhāya maṁ upāgami.

5. Pavanā ābhataṁ paṇṇaṁ, atelañca aloṇikaṁ.
Mama dvāre ṭhitaṁ disvā, sakaṭāhena ākiriṁ.

6. Tassa datvānahaṁ paṇṇaṁ, nikkujjitvāna bhājanaṁ.
Punesanaṁ jahitvāna, pāvisiṁ paṇṇasālakaṁ.

7. Dutiyampi tatiyampi, upagañchi mamantikaṁ.
Akampito anolaggo, evamevamadāsahaṁ.

---

1. Ajjhogahetvā (Sī, Syā)

8. Na me tappaccayā atthi, sarīrasmiṁ vivaṇṇiyaṁ.
Pītisukhena ratiyā, vītināmemi taṁ divaṁ.

9. Yadi māsampi dvemāsaṁ, dakkhiṇeyyaṁ varaṁ labhe.
Akampito anolīno, dadeyyaṁ dānamuttamaṁ.

10. Na tassa dānaṁ dadamāno, yasaṁ lābhañca patthayiṁ.
Sabbaññutaṁ patthayāno, tāni kammāni ācarinti.

Akitticariyaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Saṅkhacariya

11. Punāparaṁ yadā homi, brāhmaṇo Saṅkhasavhayo.
Mahāsamuddaṁ taritukāmo, upagacchāmi paṭṭanaṁ.

12. Tatthaddasaṁ paṭipathe, Sayambhuṁ aparājitaṁ.
Kantāraddhānaṁ paṭipannaṁ[1], tattāya kaṭhinabhūmiyā.

13. Tamahaṁ paṭipathe disvā, imamatthaṁ vicintayiṁ.
Idaṁ khettaṁ anuppattaṁ, puññakāmassa jantuno.

14. Yathā kassako puriso, khettaṁ disvā mahāgamaṁ.
Tattha bījaṁ na ropeti, na so dhaññena atthiko.

15. Evamevāhaṁ puññakāmo, disvā khettavaruttamaṁ.
Yadi tattha kāraṁ na karomi, nāhaṁ puññena atthiko.

16. Yathā amacco muddikāmo, rañño antepure jane.
Na deti tesaṁ dhanadhaññaṁ, muddito parihāyati.

17. Evamevāhaṁ puññakāmo, vipulaṁ disvāna dakkhiṇaṁ.
Yadi tassa dānaṁ na dadāmi, parihāyissāmi puññato.

18. Evāhaṁ cintayitvāna, orohitvā upāhanā.
Tassa pādāni vanditvā, adāsiṁ chattupāhanaṁ.

---

1. Kantāraddhānapaṭipannaṁ (Sī, Syā)

19. Tenevāhaṁ sataguṇato, sukhumālo sukhedhito.
Api ca dānaṁ paripūrento, evaṁ tassa adāsahanti.

Saṅkhacariyaṁ dutiyaṁ.

3. Kururājacariya

20. Punāparaṁ yadā homi, Indapatthe[1] puruttame.
Rājā Dhanañcayo nāma, kusale dasahupāgato.

21. Kaliṅgaraṭṭhavisayā, brāhmaṇā upagañchu maṁ.
Āyācuṁ maṁ hatthināgaṁ, dhaññaṁ maṅgalasammataṁ.

22. Avuṭṭhiko janapado, dubbhikkho chātako mahā.
Dadāhi pavaraṁ nāgaṁ, nīlaṁ Añjanasavhayaṁ.

23. Na me yācakamanuppatte, paṭikkhepo anucchavo.
Mā me bhijji samādānaṁ, dassāmi vipulaṁ gajaṁ.

24. Nāgaṁ gahetvā soṇḍāya, bhiṅgāre[2] ratanāmaye.
Jalaṁ hatthe ākiritvā, brāhmaṇānaṁ adaṁ gajaṁ.

25. Tassa nāge padinnamhi, amaccā etadabravuṁ.
Kiṁ nu tuyhaṁ varaṁ nāgaṁ, yācakānaṁ padassasi.

26. Dhaññaṁ maṅgalasampannaṁ, saṅgāmavijayuttamaṁ.
Tasmiṁ nāge padinnamhi, kiṁ te rajjaṁ karissati.

27. Rajjampi me dade sabbaṁ, sarīraṁ dajjamattano.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā nāgaṁ adāsahanti.

Kururājacariyaṁ tatiyaṁ.

4. Mahāsudassanacariya

28. Kusāvatimhi nagare, yadā āsiṁ mahīpati.
Mahāsudassano nāma, cakkavattī mahabbalo.

1. Indapatte (Sī, Ka) 2. Bhiṅkāre (Sī)

29. Tatthāhaṁ divase tikkhattuṁ, ghosāpemi tahiṁ tahiṁ.
Ko kiṁ icchati pattheti, kassa kiṁ dīyatū dhanaṁ.

30. Ko chātako ko tasito, ko mālaṁ ko vilepanaṁ.
Nānārattāni, vatthāni ko naggo paridahissati.

31. Ko pathe chattamādeti, kopāhanā mudū subhā.
Iti sāyañca pāto ca, ghosāpemi tahiṁ tahiṁ.

32. Na taṁ dasasu ṭhānesu, napi ṭhānasatesu vā.
Anekasataṭhānesu, paṭiyattaṁ yācake dhanaṁ.

33. Divā vā yadi vā rattiṁ, yadi eti vanibbako.
Laddhā yadicchakaṁ bhogaṁ, pūrahatthova gacchati.

34. Evarūpaṁ mahādānaṁ, adāsiṁ yāvajīvikaṁ.
Napāhaṁ dessaṁ dhanaṁ dammi, napi natthi nicayo mayi.

35. Yathāpi āturo nāma, rogaro parimuttiyā.
Dhanena vejjaṁ tappetvā, rogato parimuccati.

36. Tathevāhaṁ jānamāno, paripūretumasesato.
Ūnamanaṁ pūrayituṁ, demi dānaṁ vanibbake.
Nirālayo apaccāso, sambodhimanupattiyāti.

Mahāsudassanacariyaṁ catutthaṁ.

---

5. Mahāgovindacariya

37. Punāparaṁ yadā homi, sattarājapurohito.
Pūjito naradevehi, Mahāgovindabrāhmaṇo.

38. Tadāhaṁ sattarajjesu, yaṁ me āsi upāyanaṁ.
Tena demi mahādānaṁ, akkhobbhaṁ[1] sāgarūpamaṁ.

---

1. Akkhobhaṁ (Syā, Kaṁ)

39. Na me dessaṁ dhanaṁ dhaññaṁ, napi natthi nicayo mayi.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā demi varaṁ dhananti.

Mahāgovindacariyaṁ pañcamaṁ.

---

6. Nimirājacariya

40. Punāparaṁ yadā homi, Mithilāyaṁ puruttame.
Nimi nāma mahārājā, paṇḍito kusalatthiko.

41. Tadāhaṁ māpayitvāna, catussālaṁ catummukhaṁ.
Tattha dānaṁ pavattesiṁ, migapakkhinarādinaṁ.

42. Acchādanañca sayanaṁ, annaṁ pānañca bhojanaṁ.
Abbocchinnaṁ karitvāna, mahādānaṁ pavattayiṁ.

43. Yathāpi sevako sāmiṁ, dhanahetumupāgato.
Kāyena vācā manasā, ārādhanīyamesati.

44. Tathevāhaṁ sabbabhave, pariyesissāmi bodhijaṁ.
Dānena satte tappetvā, icchāmi bodhimuttamanti.

Nimirājacariyaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Candakumāracariya

45. Punāparaṁ yadā homi, ekarājassa atrajo.
Nagare Pupphavatiyā, kumāro Candasavhayo.

46. Tadāhaṁ yajanā mutto, nikkhanto yaññavāṭato.
Saṁvegaṁ janayitvāna, mahādānaṁ pavattayiṁ.

47. Nāhaṁ pivāmi khādāmi, napi bhuñjāmi bhojanaṁ.
Dakkhiṇeyye adatvāna, api chappañcarattiyo.

48. Yathāpi vāṇijo nāma, katvāna bhaṇḍasañcayaṁ.
Yattha lābho mahā hoti, tattha taṁ[1] harati bhaṇḍakaṁ.

49. Tatheva sakabhuttāpi, pare dinnaṁ mahapphalaṁ.
Tasmā parassa dātabbaṁ, satabhāgo bhavissati.

50. Etamatthavasaṁ ña tvā, demi dānaṁ bhāvābhave.
Na paṭikkamāmi dānato, sambodhimanupattiyāti.

Candakumāracariyaṁ sattamaṁ.

---

8. Sivirājacariya

51. Ariṭṭhasavhaye nagare, Sivināmāsi khattiyo.
Nisajja pāsādavare, evaṁ cintesahaṁ tadā.

52. Yaṁ kiñci mānusaṁ dānaṁ, adinnaṁ me na vijjati.
Yopi yāceyya maṁ cakkhuṁ, dadeyyaṁ avikampito.

53. Mama saṅkappamaññāya, Sakko Devānamissaro.
Nisinno devaparisāya, idaṁ vacanamabravi.

54. Nisajja pāsādavare, Sivirājā mahiddhiko.
Cintento vividhaṁ dānaṁ, adeyyaṁ so na passati.

55. Tathaṁ nu vitathaṁ netaṁ, handa vīmaṁsayāmi taṁ.
Muhuttaṁ āgameyyātha, yāva jānāmi taṁ manaṁ.

56. Pavedhamāno palitasiro, valigatto[2] jarāturo.
Andavaṇṇova hutvāna, rājānaṁ upasaṅkami.

57. So tadā paggahetvāna, vāmaṁ dakkhiṇabāhu ca.
Sirasmiṁ añjaliṁ katvā, idaṁ vacanamabravi.

58. Yācāmi taṁ mahārāja, dhammika raṭṭhavaḍḍhana.
Tava dānaratā kitti, uggatā devamānuse.

---

1. Tattha naṁ (Sī), tattha (Ka)
2. Valitagatto (Sī)

59. Ubhopi nettā nayanā, andhā upahatā mama.
Ekaṁ me nayanaṁ dehi, tvampi ekena yāpaya.

60. Tassāhaṁ vacanaṁ sutvā, haṭṭho saṁviggamānaso.
Katañjalī vedajāto, idaṁ vacanamabraviṁ.

61. Idānāhaṁ cintayitvāna, pāsādato idhāgato.
Tvaṁ mama cittamaññāya, nettaṁ yācitumāgato.

62. Aho me mānasaṁ siddhaṁ, saṅkappo paripūrito.
Adinnapubbaṁ dānavaraṁ, ajja dassāmi yācake.

63. Ehi Sivaka uṭṭhehi, mā dandhayi mā pavedhayi.
Ubhopi nayanaṁ dehi, uppāṭetvā vaṇibbake.

64. Tato so codito mayhaṁ, Sivako vacanaṁkaro.
Uddharitvāna pādāsi, tālamiñjaṁva yācake.

65. Dadamānassa dentassa, dinnadānassa me sato.
Cittassa aññathā natthi, bodhiyāyeva kāraṇā.

66. Na me dessā ubho cakkhū, attā na me na dessiyo.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā cakkhuṁ adāsahanti.

Sivirājacariyaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Vessantaracariya

67. Yā me ahosi janikā, Phussatī[1] nāma khattiyā.
Sā atītāsu jātīsu, Sakkassa mahesī piyā.

68. Tassā āyukkhayaṁ ña tvā, Devindo etadabravi.
Dadāmi te dasa vare, varabhadde yadicchasi.

69. Evaṁ vuttā ca sā devī, Sakkaṁ punidamabravi.
Kiṁ nu me aparādhatthi, kiṁ nu dessā ahaṁ tava.
Rammā cāvesi maṁ ṭhānā, vātova dharaṇīruhaṁ.

---

1. Phusatī (Sī)

70. Evaṁ vutto ca so Sakko, puna tassidamabravi.
Na ceva te kataṁ pāpaṁ, na ca me tvaṁsi appiyā.

71. Ettakaṁ yeva te āyu, cavanakālo bhavissati.
Paṭigganha mayā dinne, vare dasa varuttame.

72. Sakkena sā dinnavarā, tuṭṭhahaṭṭhā pamoditā.
Mamaṁ abbhantaraṁ katvā, Phussatī dasa vare varī.

73. Tato cutā sā Phussatī, khattiye upapajjatha.
Jetuttaramhi nagare, Sañjayena samāgami.

74. Yadāhaṁ Phussatiyā kucchiṁ, okkanto piyamātuyā.
Mama tejena me mātā, sadā dānaratā ahu.

75. Adhane āture jiṇṇe, yācake addhike[1] jane.
Samaṇe brāhmaṇe khīṇe, deti dānaṁ akiñcane.

76. Dasa māse dhārayitvāna, karonte puraṁ padakkhiṇaṁ.
Vessānaṁ vīthiyā majjhe, janesi Phussatī mamaṁ.

77. Na mayhaṁ mattikaṁ nāmaṁ, napi pettikasambhavaṁ.
Jātettha vessavīthiyā, tasmā Vessantaro ahu.

78. Yadāhaṁ dārako homi, jātiyā aṭṭhavassiko.
Tadā nisajja pāsāde, dānaṁ dātuṁ vicintayiṁ.

79. Hadayaṁ dadeyyaṁ cakkhuṁ, maṁsampi rudhirampi ca.
Dadeyyaṁ kāyaṁ sāvetvā, yadi koci yācaye mamaṁ.

80. Sabhāvaṁ cintayantassa, akampitamasaṇṭhitaṁ.
Akampi tattha pathavī, Sineruvanavaṭaṁsakā.

81. Anvaddhamāse pannarase, puṇṇamāse uposathe.
Paccayaṁ nāgamāruyha, dānaṁ dātuṁ upāgamiṁ.

82. Kaliṅgaraṭṭhavisayā, brāhmaṇā upagañchu maṁ.
Ayācuṁ maṁ hatthināgaṁ, dhaññaṁ maṅgalasammataṁ.

---

1. Pathike (Ka)

83. Avuṭṭhiko janapado, dubbhikkho chātako mahā.
Dadāhi pavaraṁ nāgaṁ, sabbasetaṁ gajuttamaṁ.

84. Dadāmi na vikampāmi, yaṁ maṁ yācanti brāhmaṇā.
Santaṁ nappatigūhāmi[1], dāne me ramate mano.

85. Na me yācakamanuppatte, paṭikkhepo anucchavo.
Mā me bhijji samādānaṁ, dassāmi vipulaṁ gajaṁ.

86. Nāgaṁ gahetvā soṇḍāya, bhiṅgāre ratanāmaye.
Jalaṁ hatthe ākiritvā, brāhmaṇānaṁ adaṁ gajaṁ.

87. Punāparaṁ dadantassa, sabbasetaṁ gajuttamaṁ.
Tadāpi pathavī kampi, Sineruvanavaṭaṁsakā.

88. Tassa nāgassa dānena, Sivayo kuddhā samāgatā.
Pabbājesuṁ sakā raṭṭhā, Vaṅkaṁ gacchatu pabbataṁ.

89. Tesaṁ nicchubhamānānaṁ, akampitthamasaṇṭhitaṁ.
Mahādānaṁ pavattetuṁ, ekaṁ varamayācisaṁ.

90. Yācitā Sivayo sabbe, ekaṁ varamadaṁsu me.
Sāvayitvā kaṇṇabheriṁ, mahādānaṁ dadāmahaṁ.

91. Athettha vattatī saddo, tumulo bheravo mahā.
Dānenimaṁ nīharanti, puna dānaṁ dadāta'yaṁ.

92. Hatthiṁ asse rathe datvā, dāsiṁ dāsaṁ gavaṁ dhanaṁ.
Mahādānaṁ daditvāna, nagarā nikkhamiṁ tadā.

93. Nikkhamitvāna nagarā, nivattitvā vilokite.
Tadāpi pathavī kampi, Sineruvanavaṭaṁsakā.

94. Catuvāhiṁ rathaṁ datvā, ṭhatvā cātummahāpathe.
Ekākiyo adutiyo, Maddideviṁ idamabraviṁ.

95. Tvaṁ Maddi Kaṇhaṁ gaṇhāhi, lahukā esā kaniṭṭhikā.
Ahaṁ Jāliṁ gahessāmi, garuko bhātiko hi so.

---

1. Nappatiguyhāmi (Sī, Ka)

96. Padumaṁ puṇḍarīkaṁva, Maddī Kaṇhājinaggahī.
Ahaṁ suvaṇṇabimbaṁva, Jāliṁ khattiyamaggahiṁ.

97. Abhijātā sukhumālā, khattiyā caturo janā.
Visamaṁ samaṁ akkamantā, Vaṅkaṁ gacchāma pabbataṁ.

98. Ye keci manujā enti, anumagge paṭippathe.
Maggante paṭipucchāma, kuhiṁ Vaṅkanta[1] pabbato.

99. Te tattha amhe passitvā, karuṇaṁ giramudīrayuṁ.
Dukkhante paṭivedenti, dūre Vaṅkantapabbato.

100. Yadi passanti pavane, dārakā phaline dume.
Tesaṁ phalānaṁ hetumhi, uparodanti dārakā.

101. Rodante dārake disvā, ubbiddhā[2] vipulā dumā.
Sayamevoṇamitvāna, upagacchanti dārake.

102. Idaṁ acchariyaṁ disvā, abbhutaṁ lomahaṁsanaṁ.
Sāhukāraṁ[3] pavattesi, Maddī sabbaṅgasobhaṇā.

103. Accheraṁ vata lokasmiṁ, abbhutaṁ lomahaṁsanaṁ.
Vessantarassa tejena, sayamevoṇatā dumā.

104. Saṅkhipiṁsu pathaṁ yakkhā, anukampāya dārake.
Nikkhantadivaseneva[4], Cetaraṭṭhamupāgamuṁ.

105. Saṭṭhirājasahassāni, tadā vasanti mātule.
Sabbe pañjalikā hutvā, rodamānā upāgamuṁ.

106. Tattha vattetvā sallāpaṁ, Cetehi Cetaputtehi.
Te tato nikkhamitvāna, Vaṅkaṁ agamu pabbataṁ.

107. Āmantayitvā Devindo, Vissakammaṁ[5] mahiddhikaṁ.
Assamaṁ sukataṁ rammaṁ, paṇṇasālaṁ sumāpaya.

108. Sakkassa vacanaṁ sutvā, Vissakammo mahiddhiko.
Assamaṁ sukataṁ rammaṁ, paṇṇasālaṁ sumāpayi.

---

1. Vaṅkata (Sī) 2. Ubbiggā (Syā, Kaṁ) 3. Sādhukāraṁ (sabbattha)
4. Nikkhantadivaseyeva (Sī) 5. Visukammaṁ (Ka)

109. Ajjhogāhetvā pavanaṁ, appasaddaṁ nirākulaṁ.
Caturo janā mayaṁ tattha, vasāma pabbatantare.

110. Ahañca Maddidevī ca, Jālī Kaṇhājinā cubho.
Aññamaññaṁ sokanudā, vasāma assame tadā.

111. Dārake anurakkhanto, asuñño homi assame.
Maddī phalaṁ āharitvā, poseti sā tayo jane.

112. Pavane vasamānassa, addhiko maṁ upāgami.
Āyāci puttake mayhaṁ, Jāliṁ Kaṇhājinaṁ cubho.

113. Yācakaṁ upagataṁ disvā, hāso me upapajjatha.
Ubho putte gahetvāna, adāsiṁ brāhmaṇe tadā.

114. Sake putte cajantassa, Jūjake brāhmaṇe yadā.
Tadāpi pathavī kampi, Sineruvanavaṭaṁsakā.

115. Punadeva Sakko oruyha, hutvā brāhmaṇasannibho.
Āyāci maṁ Maddideviṁ, sīlavantiṁ patibbataṁ.

116. Maddiṁ hatthe gahetvāna, udakañjali pūriya.
Pasannamanasaṅkappo, tassa Maddiṁ adāsahaṁ.

117. Maddiyā dīyamānāya, gagane devā pamoditā.
Tadāpi pathavī kampi, Sineruvanavaṭaṁsakā.

118. Jāliṁ Kaṇhājinaṁ dhītaṁ, Maddideviṁ patibbataṁ.
Cajamāno na cintesiṁ, bodhiyā yeva kāraṇā.

119. Na me dessā ubho puttā, Maddidevī na dessiyā.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā piye adāsahaṁ.

120. Punāparaṁ brahārañña, mātāpitusamāgame.
Karuṇaṁ paridevante, sallapante sukhaṁ dukhaṁ.

121. Hirottappena garunā[1], ubhinnaṁ upasaṅkami.
Tadāpi pathavī kampi, Sineruvanavaṭaṁsakā.

---

1. Garūnaṁ (Syā, Ka)

122. Punāparaṁ brahāraññā, nikkhamitvā sañātibhi.
Pavisāmi puraṁ rammaṁ, Jetuttaraṁ puruttamaṁ.

123. Ratanāni satta vassiṁsu, mahāmegho pavassatha.
Tadāpi pathavī kampi, Sineruvanavaṭaṁsakā.

124. Acetanāyaṁ pathavī, aviññāya sukhaṁ dukhaṁ.
Sāpi dānabalā mayha, sattakkhattuṁ pakampathāti.

Vessantaracariyaṁ navamaṁ.

---

10. Sasapaṇḍitacariya

125. Punāparaṁ yadā homi, sasako pavanacārako.
Tiṇapaṇṇasākaphalabhakkho, paraheṭhanavivajjito.

126. Makkaṭo ca siṅgālo ca, suttapoto cahaṁ tadā.
Vasāma ekasāmantā, sāyaṁ pāto ca dissare[1].

127. Ahaṁ te anusāsāmi, kiriye kalyāṇapāpake.
Pāpāni parivajjetha, kalyāṇe abhinivissatha.

128. Uposathamhi divase, candaṁ disvāna pūritaṁ.
Etesaṁ tattha ācikkhiṁ, divaso ajjuposatho.

129. Dānāni paṭiyādetha, dakkhiṇeyyassa dātave.
Datvā dānaṁ dakkhiṇeyye, upavassathuposathaṁ.

130. Te me sādhūti vatvāna, yathāsatti yathābalaṁ.
Dānāni paṭiyādetvā, dakkhiṇeyyaṁ gavesisuṁ[2].

131. Ahaṁ nisajja cintesiṁ, dānaṁ dakkhiṇanucchavaṁ.
Yadihaṁ labhe dakkhiṇeyyaṁ, kiṁ me dānaṁ bhavissati.

132. Na me atthi tilā muggā, māsā vā taṇḍulā ghataṁ.
Ahaṁ tiṇena yāpemi, na sakkā tiṇa dātave.

---

1. Sāyaṁ pāto padissare (Ka)   2. gavesayyuṁ (Ka)

133. Yadi koci eti dakkhiṇeyyo, bhikkhāya mama santike.
Dajjāhaṁ sakamattānaṁ, na so tuccho gamissati.

134. Mama saṅkappamaññāya, Sakko brāhmaṇavaṇṇinā.
Āsayaṁ me upāgacchi, dānavīmaṁsanāya me.

135. Tamahaṁ disvāna santuṭṭho, idaṁ vacanamabraviṁ.
Sādhu khosi anuppatto, ghāsahetu mamantike.

136. Adinnapubbaṁ dānavaraṁ, ajja dassāmi te ahaṁ.
Tuvaṁ sīlaguṇūpeto, ayuttaṁ te paraheṭhanaṁ.

137. Ehi aggiṁ padīpehi, nānākaṭṭhe samānaya.
Ahaṁ pacissamattānaṁ, pakkaṁ tvaṁ bhakkhayissasi.

138. Sādhūti so haṭṭhamano, nānākāṭṭhe samānayi.
Mahantaṁ akāsi citakaṁ, katvā aṅgāragabbhakaṁ.

139. Aggiṁ tattha padīpesi, yathā so khippaṁ mahā bhave.
Phoṭetvā rajagate gatte, ekamantaṁ upāvisiṁ.

140. Yadā mahākaṭṭhapuñjho, āditto dhamadhamāyati[1].
Taduppatitvā papatiṁ, majjhe jālasikhantare.

141. Yathā sītodakaṁ nāma, paviṭṭhaṁ yassa kassaci.
Sameti darathapariḷāhaṁ, assādaṁ deti pīti ca.

142. Tatheva jalitaṁ aggiṁ, paviṭṭhassa mamaṁ tadā.
Sabbaṁ sameti darathaṁ, yathā sītodakaṁ viya.

143. Chaviṁ cammaṁ maṁsaṁ nhāruṁ, aṭṭhiṁ hadayabandhanaṁ.
Kevalaṁ sakalaṁ kāyaṁ, brāhmaṇassa adāsahanti.

Sasapaṇḍitacariyaṁ dasamaṁ.

Akittivaggo paṭhamo.

---

1. Dhumadhumāyati (Sī), dhamamāyati (Ka)

Tassuddānaṁ

Akittibrāhmaṇo Saṅkho, Kururājā Dhanañcayo.
Mahāsudassano rājā, Mahāgovindabrāhmaṇo.

Nimi Candakumāro ca, Sivi Vessantaro Saso.
Ahameva tadā āsiṁ, yo te dānavare adā.

Ete dānaparikkhārā, ete dānassa pāramī.
Jīvitaṁ yācake datvā, imaṁ pārami pūrayiṁ.

Bhikkhāya upagataṁ disvā, sakattānaṁ pariccajiṁ.
Dānena me samo natthi, esā me dānapāramīti.

Dānapāraminiddeso niṭṭhito.

2. Hatthināgavagga

1. Mātuposakacariya

1. Yadā ahosiṁ pavane, kuñjaro mātuposako.
Na tadā atthi mahiyā, guṇena mama sādiso.

2. Pavane disvā vanacaro, rañño maṁ paṭivedayi.
Tavānucchavo mahārāja, gajo vasati kānane.

3. Na tassa parikkhāyattho, napi āḷakakāsuyā.
Saha gahite[1] soṇḍāya, sayameva idhehiti.

4. Tassa taṁ vacanaṁ sutvā, rājāpi tuṭṭhamānaso.
Pesesi hatthidamakaṁ, chekācariyaṁ susikkhitaṁ.

5. Gantvā so hatthidamako, addasa padumassare.
Bhisamuḷālaṁ[2] uddharantaṁ, yāpanatthāya mātuyā.

6. Viññāya me sīlaguṇaṁ, lakkhaṇaṁ upadhārayi.
Ehi puttāti vatvāna, mama soṇḍāya aggahi.

7. Yaṁ me tadā pākatikaṁ, sarīrānugataṁ balaṁ.
Ajja nāgasahassānaṁ, balena samasādisaṁ.

8. Yadihaṁ tesaṁ pakuppeyyaṁ, upetānaṁ gahaṇāya maṁ.
Paṭibalo bhave tesaṁ, yāva rajjampi mānusaṁ.

9. Api cāhaṁ sīlarakkhāya, sīlapāramipūriyā.
Na karomi citte aññathattaṁ, pakkhipantaṁ mamāḷake.

10. Yadi te maṁ tattha koṭṭeyyuṁ, pharasūhi tomarehi ca.
Neva tesaṁ pakuppeyyaṁ, sīlakhaṇḍabhayā mamāti.

Mātuposakacariyaṁ paṭhamaṁ.

---

1. Samaṁ gahite (Sī)
2. Bhisamūlaṁ (Ka)

2. Bhūridattacariya

11. Punāparaṁ yadā homi, Bhūridatto mahiddhiko.
Virūpakkhena mahāraññā, devalokamagañcha haṁ.

12. Tattha pasitvāhaṁ deve, ekantaṁ sukhasamappite.
Taṁ saggagamanatthāya, sīlabbataṁ samādiyiṁ.

13. Sarīrakiccaṁ katvāna, bhutvā yāpanamattakaṁ.
Caturo aṅge adhiṭṭhāya, semi vammikamuddhani.

14. Chaviyā cammena maṁsena, nahāru-aṭṭhikehi vā.
Yassa etena karaṇīyaṁ, dinnaṁ yeva harātu so.

15. Saṁsito akataññunā, ālampāyano[1] mamaggahi.
Peḷāya pakkhipitvāna, kīḷeti maṁ tahiṁ tahiṁ.

16. Peḷāya pakkhipantepi, sammaddantepi pāṇinā.
Ālampāyane[2] na kuppāmi, sīlakhaṇḍabhayā mama.

17. Sakajīvitapariccāgo, tiṇato lahuko mama.
Sīlavītikkamo mayhaṁ, pathavī-uppatanaṁ viya.

18. Nirantaraṁ jātisataṁ, cajeyyaṁ mama jīvitaṁ.
Neva sīlaṁ pabhindeyyaṁ, catuddīpāna hetupi.

19. Api cāhaṁ sīlarakkhāya, sīlapāramipūriyā.
Na karomi citte aññathattaṁ, pakkhipantampi peḷaketi.

Bhūridattacariyaṁ dutiyaṁ.

---

3. Campeyyanāgacariya

20. Punāparaṁ yadā homi, Campeyyako mahiddhiko.
Tadāpi dhammiko āsiṁ, sīlabbatasamappito.

21. Tadāpi maṁ dhammacāriṁ, upavutthaṁ uposathaṁ.
Ahituṇḍiko gahetvāna, rājadvāramhi kīḷati.

---

1. Ālambaṇo (Sī) 2. Ālambaṇe (Sī)

22. Yaṁ yaṁ so vaṇṇaṁ cintayi, nīlaṁva pītalohitaṁ.
Tassa cittānuvattanto, homi cintitasannibho.

23. Thalaṁ kareyyamudakaṁ, udakampi thalaṁ kare.
Yadihaṁ tassa pakuppeyyaṁ, khaṇena chārikaṁ kare.

24. Yadi cittavasī hessaṁ, parihāyissāmi sīlato.
Sīlena parihīnassa, uttamattho na sijjhati.

25. Kāmaṁ bhijjatuyaṁ kāyo, idheva vikirīyatu.
Neva sīlaṁ pabhindeyyaṁ, vikirante bhusaṁ viyāti.

Campeyyanāgacariyaṁ tatiyaṁ.

---

4. Cūḷabodhicariya

26. Punāparaṁ yadā homi, Cūḷabodhi susīlavā.
Bhavaṁ disvāna bhayato, nekkhammaṁ abhinikkhamiṁ.

27. Yā me dutiyikā āsi, brāhmaṇī kanakasannibhā.
Sāpi vaṭṭe anapekkhā, nekkhammaṁ abhinikkhami.

28. Nirālayā chinnabandhū, anapekkhā kule gaṇe.
Carantā gāmanigamaṁ, Bārāṇasimupāgamuṁ.

29. Tattha vasāma nipakā, asaṁsaṭṭhā kule gaṇe.
Nirākule appasadde, rājuyyāne vasāmubho.

30. Uyyānadassanaṁ gantvā, rājā addasa brāhmaṇiṁ.
Upagamma mamaṁ pucchi, tuyhesā kā kassa bhariyā.

31. Evaṁ vutte ahaṁ tassa, idaṁ vacanamabraviṁ.
Na mayhaṁ bhariyā esā, sahadhammā ekasāsanī.

32. Tissā[1] sārattagadhito, gāhāpetvāna ceṭake.
Nippīḷayanto balasā, antepuraṁ pavesayi.

---

1. Tassā (Sī)

33. Odapattakiyā mayhaṁ, sahajā ekasāsanī.
Ākaḍḍhitvā nayantiyā, kopo me upapajjatha.

34. Saha kope samuppanne, sīlabbatamanussariṁ.
Tattheva kopaṁ niggaṇhiṁ, nādāsiṁ vaḍḍhitūpari.

35. Yadi naṁ brāhmaṇiṁ koci, koṭṭeyya tiṇhasattiyā.
Neva sīlaṁ pabhindeyyaṁ, bodhiyāyeva kāraṇā.

36. Na mesā brāhmaṇī dessā, napi me balaṁ na vijjati.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā sīlānurakkhisanti.

Cūḷabodhicariyaṁ catutthaṁ.

---

5. Mahiṁsarājacariya

37. Punāparaṁ yadā homi mahiṁso pavanacārako.
Pavaḍḍhakāyo balavā, mahanto bhīmadassano.

38. Pabbhāre giridugge[1] ca, rukkhamūle dakāsaye.
Hotettha ṭhānaṁ mahiṁsānaṁ, koci koci tahiṁ tahiṁ.

39. Vicaranto brahāraññe, ṭhānaṁ addasa bhaddakaṁ.
Taṁ ṭhānaṁ upagantvāna, tiṭṭhāmi ca sayāmi ca.

40. Atthettha kapi māgantvā, pāpo anariyo lahu.
Khandhe nalāṭe bhamuke, mutteti ohadeti taṁ.

41. Sakimpi divasaṁ dutiyaṁ, tatiyaṁ catutthampi ca.
Dūseti maṁ sabbakālaṁ, tena homi upadduto.

42. Mamaṁ upaddutaṁ disvā, yakkho maṁ idamabravi.
Nāsehetaṁ chavaṁ pāpaṁ, siṅgehi ca khurehi ca.

43. Evaṁ vutte tadā yakkhe, ahaṁ taṁ idamabraviṁ.
Kiṁ tvaṁ makkhesi kuṇapena, pāpena anariyena maṁ.

---

1. Vanadugge (Sī)

44. Yadihaṁ tassa pakuppeyyaṁ, tato hīnataro bhave.
Sīlañca me pabhijjeyya, viññū ca garaheyyu maṁ.

45. Hīḷitā jīvitā vāpi, parisuddhena mataṁ varaṁ.
Kyāhaṁ jīvitahetūpi, kāhāmi paraheṭhanaṁ.

46. Mamevāyaṁ maññamāno, aññepevaṁ karissati.
Teva tassa vadhissanti, sā me mutti bhavissati.

47. Hīnamajjhima-ukkaṭṭhe, sahanto avamānitaṁ.
Evaṁ labhati sappañño, manasā yathāpatthitanti.

Mahiṁsarājacariyaṁ pañcamaṁ.

6. Rururājacariya

48. Punāparaṁ yadā homi, sutattakanakasannibho.
Migarājā Rurunāma, paramasīlasamāhito.

49. Ramme padese ramaṇīye, vivitte amanussake.
Tattha vāsaṁ upagañchiṁ, Gaṅgākūle manorame.

50. Atha upari Gaṅgāya, dhanikehi paripīḷito.
Puriso Gaṅgāya papati, jīvāmi vā marāmi vā.

51. Rattindivaṁ so Gaṅgāya, vuyhamāno mahodake.
Ravanto karuṇaṁ ravaṁ, majjhe Gaṅgāya gacchati.

52. Tassāhaṁ saddaṁ sutvāna, karuṇaṁ paridevato.
Gaṅgāya tīre ṭhatvāna, apucchiṁ kosi tvaṁ naro.

53. So me puṭṭho ca byākāsi, attano karaṇaṁ tadā.
Dhanikehi bhīto tasito, pakkhandohaṁ mahānadiṁ.

54. Tassa katvāna kāruññaṁ, cajitvā mama jīvitaṁ.
Pavisitvā nīhariṁ tassa, andhakāramhi rattiyā.

55. Assatthakālamaññāya, tassāhaṁ idamabraviṁ.
Ekaṁ taṁ varaṁ yācāmi, mā maṁ kassaci pāvada.

56. Nagaraṁ gantvāna ācikkhi, pucchito dhanahetuko.
Rājānaṁ so gahetvāna, upagañchi mamantikaṁ.

57. Yāvatā karaṇaṁ sabbaṁ, rañño ārocitaṁ mayā.
Rājā sutvāna vacanaṁ, usuṁ tassa pakappayi.
Idheva ghātayissāmi, mittadubbhiṁ[1] anāriyaṁ.

58. Tamahaṁ anurakkhanto, nimminiṁ mama attanā.
Tiṭṭhateso mahārāja, kāmakāro bhavāmi te.

59. Anurakkhiṁ mama sīlaṁ, nārakkhiṁ mama jīvitaṁ.
Sīlavā hi tadā āsiṁ, bodhiyāyeva kāraṇāti.

Rururājacariyaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Mātaṅgacariya

60. Punāparaṁ yadā homi, jaṭilo uggatāpano.
Mātaṅgo nāma nāmena, sīlavā susamāhito.

61. Ahañca brāhmaṇo eko, Gaṅgākūle vasāmubho.
Ahaṁ vasāmi upari, heṭṭhā vasati brāhmaṇo.

62. Vicaranto anukūlamhi, uddhaṁ me assamaddasa.
Tattha maṁ paribhāsetvā, abhisapi muddhaphālanaṁ.

63. Yadihaṁ tassa pakuppeyyaṁ, yadi sīlaṁ na gopaye.
Oloketvānahaṁ tassa, kareyyaṁ chārikaṁ viya.

64. Yaṁ so tadā maṁ abhisapi, kupito duṭṭhamānaso.
Tasseva matthake nipati, yogena taṁ pamocayiṁ.

65. Anurakkhiṁ mama sīlaṁ, nārakkhiṁ mama jīvitaṁ.
Sīlavā hi tadā āsiṁ, bodhiyāyeva kāraṇāti.

Mātaṅgacariyaṁ sattamaṁ.

1. Mittadūbhiṁ (Sī)

8. Dhammadevaputtacariya

66. Punāparaṁ yadā homi, mahāpakkho mahiddhiko.
Dhammo nāma mahāyakkho, sabbalokānukampako.

67. Dasakusalakammapathe, samādapento mahājanaṁ.
Carāmi gāmanigamaṁ, samitto saparijjano.

68. Pāpo kadariyo yakkho, dīpento dasa pāpake.
Sopettha mahiyā carati, samitto saparijjano.

69. Dhammavādī Adhammo ca, ubho paccanikā mayaṁ.
Dhure dhuraṁ ghaṭṭayantā, samimhā paṭipathe ubho.

70. Kalaho vattatī bhesmā, kalyāṇapāpakassa ca.
Maggā okkamanatthāya, mahāyuddho upaṭṭhito.

71. Yadihaṁ tassa kuppeyyaṁ, yadi bhinde tapoguṇaṁ.
Sahaparijanaṁ tassa, rajabhūtaṁ kareyyahaṁ.

72. Apicāhaṁ sīlarakkhāya, nibbāpetvāna mānasaṁ.
Saha janenokkamitvā, pathaṁ pāpassa dāsahaṁ.

73. Saha pathato okkante, katvā cittassa nibbutiṁ.
Vivaraṁ adāsi pathavī, pāpayakkhassa tāvadeti.

Dhammadevaputtacariyaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Alīnasattucariya

74. Pañcālaraṭṭhe nagaravare, Kapilāyaṁ[1] puruttame.
Rājā Jayaddiso nāma, sīlaguṇamupāgato.

75. Tassa rañño ahaṁ putto, sutadhammo susīlavā.
Alīnasatto guṇavā, anurakkhaparijano sadā.

76. Pitā me migavaṁ gantvā, Porisādaṁ upāgami.
So me pitumaggahesi, bhakkhosi mama mā cali.

---

1. Kampilāyaṁ (Sī), kappilāyaṁ (Syā)

77. Tassa taṁ vacanaṁ sutvā, bhīto tasitavedhito.
Ūrukkhambho ahu tassa, disvāna Porisādakaṁ.

78. Migavaṁ gahetvā muñcassu, katvā āgamanaṁ puna.
Brāhmaṇassa dhanaṁ datvā, pitā āmantayī mamaṁ.

79. Rajjaṁ putta paṭipajja, mā pamajji puraṁ idaṁ.
Kataṁ me Porisādena, mama āgamanaṁ puna.

80. Mātāpitū ca vanditvā, nimminitvāna attanā.
Nikkhipitvā dhanuṁ khaggaṁ, Porisādaṁ upāgamiṁ.

81. Sasatthahatthūpagataṁ, kadāci so tasissati.
Tena bhijjissati sīlaṁ, parittāsaṁ[1] kate mayi.

82. Sīlakhaṇḍabhayā mayhaṁ, tassa dessaṁ na byāhariṁ.
Mettacitto hitavādī, idaṁ vacanamabraviṁ.

83. Ujjālehi mahā-aggiṁ, papatissāmi rukkhato.
Tvaṁ pakkakālamaññāya[2], bhakkhaya maṁ pitāmaha.

84. Iti sīlavataṁ hetu, nārakkhiṁ mama jīvitaṁ.
Pabbājesiṁ cahaṁ tassa, sadā pāṇātipātikanti.

Alīnasatthucariyaṁ navamaṁ.

---

10. Saṅkhapālacariya

85. Punāparaṁ yadā homi, Saṅkhapālo mahiddhiko.
Dāṭhāvudho ghoraviso, dvijivho uragādhibhū.

86. Catuppathe mahāmagge, nānājanasamākule.
Caturo aṅge adhiṭṭhāya, tattha vāsamakappayiṁ.

87. Chaviyā cammena maṁsena, nahāru-aṭṭhikehi vā.
Yassa etena karaṇīyaṁ, dinnaṁ yeva harātu so.

---

1. Paritāsaṁ (Sī) 2. Supakkakālamaññāya (I)

88. Addasaṁsu bhojaputtā, kharā luddā akāruṇā.
Upagañchuṁ mamaṁ tattha, daṇḍamuggarapāṇino.

89. Nāsāya vinivijjhitvā, naṅguṭṭhe piṭṭhikaṇṭake.
Kāje āropayitvāna, bhojaputtā hariṁsu maṁ.

90. Sasāgarantaṁ pathaviṁ, sakānanaṁ sapabbataṁ.
Icchamāno cahaṁ tattha, nāsāvātena jhāpaye.

91. Sūlehi vinivijjhante, koṭṭayantepi sattibhi.
Bhojaputte na kuppāmi, esā me sīlapāramīti. (234)

Saṅkhapālacariyaṁ dasamaṁ.

Hatthināgavaggo dutiyo.

Tassuddānaṁ

Hatthināgo Bhūridatto, Campeyyo Bodhi Mahiṁso.
Ruru Mātaṅgo Dhammo ca, atrajo ca Jayaddiso.

Ete nava sīlabalā, parikkhārā padesikā.
Jīvitaṁ parirakkhitvā, sīlāni anurakkhisaṁ.

Saṅkhapālassa me sato, sabbakālampi jīvitaṁ.
Yassa kassaci niyyattaṁ, tasmā sā sīlapāramīti.

Sīlapāraminiddeso niṭṭhito.

3. Yudhañjayavagga

1. Yudhañjayacariya

1. Yadāhaṁ amitayaso, rājaputto Yudhañjayo.
Ussāvabinduṁ sūriyātape, patitaṁ disvāna saṁvijiṁ.

2. Taññevādhipatiṁ katvā, saṁvegamanubrūhayiṁ.
Mātāpitū ca vanditvā, pabbajjamanuyācahaṁ.

3. Yācanti maṁ pañjalikā, sanegamā saraṭṭhakā.
Ajjeva putta paṭipajja, iddhaṁ phītaṁ mahāmahiṁ.

4. Sarājake sahorodhe, sanegame saraṭṭhake.
Karuṇaṁ paridevante, anapekkhova pariccajiṁ.

5. Kevalaṁ pathaviṁ rajjaṁ, ñātiparijanaṁ yasaṁ.
Cajamāno na cintesiṁ, bodhiyāyeva kāraṇā.

6. Mātāpitā na me dessā, napi me dessaṁ mahāyasaṁ.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā rajjaṁ pariccajinti.

Yudhañjayacariyaṁ paṭhamaṁ.

---

2. Somanassacariya

7. Punāparaṁ yadā homi, Indapatthe puruttame.
Kāmito dayito putto, Somanassoti vissuto.

8. Sīlavā guṇasampanno, kalyāṇapaṭibhānavā.
Vuḍḍhāpacāyī hirīmā, saṅgahesu ca kovido.

9. Tassa rañño patikaro, ahosi kuhakatāpaso.
Ārāmaṁ mālāvacchañca, ropayitvāna jīvati.

10. Tamahaṁ disvāna kuhataṁ, thusarāsiṁva ataṇḍulaṁ.
Dumaṁva anto susiraṁ, kadaliṁva asārakaṁ.

11. Natthimassa sataṁ dhammo, sāmaññāpagato ayaṁ.
Hirīsukkadhammajahito, jīvitavuttikāraṇā.

12. Kupito ahu[1] paccanto, aṭavīhi parantihi.
Taṁ nisedhetuṁ gacchanto, anusāsi pitā mamaṁ.

13. Mā pamajji tuvaṁ tāta, jaṭilaṁ uggatāpanaṁ.
Yadicchakaṁ pavattehi, sabbakāmadado hi so.

14. Tamahaṁ gantvānupaṭṭhānaṁ, idaṁ vacanamabraviṁ.
Kacci te gahapati kusalaṁ, kiṁ vā te āharīyatu.

15. Tena so kupito āsi, kuhako mānanissito.
Ghātāpemi tuvaṁ ajja, raṭṭhā pabbājayāmi vā.

16. Nisedhayitvā paccantaṁ, rājā kuhakamabravi.
Kacci te bhante khamanīyaṁ, sammāno te pavattito.

17. Tassa ācikkhatī pāpo, kumāro yathā nāsiyo.
Tassa taṁ vacanaṁ sutvā, āṇāpesi mahīpati.

18. Sīsaṁ tattheva chinditvā, katvāna catukhaṇḍikaṁ.
Rathiyā rathiyaṁ dassetha, sā gati jaṭilahīḷitā.

19. Tattha kāraṇikā gantvā, caṇḍā luddā akāruṇā.
Mātu aṅke nisinnassa, ākaḍḍhitvā nayanti maṁ.

20. Tesāhaṁ evamavacaṁ, bandhataṁ gāḷhabandhanaṁ.
Rañño dassetha maṁ khippaṁ, rājakiriyāni atthi me.

21. Te maṁ rañño dassayiṁsu, pāpassa pāpasevino.
Disvāna taṁ saññāpesiṁ, mamañca vasamānayiṁ.

22. So maṁ tattha khamāpesi, mahārajjamadāsi me.
Sohaṁ tamaṁ dālayitvā, pabbajiṁ anagāriyaṁ.

23. Na me dessaṁ mahārajjaṁ, kāmabhogo na dessiyo.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā rajjaṁ pariccajinti.

Somanassacariyaṁ dutiyaṁ.

---

1. Ahosi (Sī), āsi (Syā)

3. Ayogharacariya

24. Punāparaṁ yadā homi, Kāsirājassa atrajo.
Ayogharamhi saṁvaḍḍho, nāmenāsi Ayogharo.

25. Dukkhena jīvito laddho, saṁpīḷe patiposito.
Ajjeva putta paṭipajja, kevalaṁ vasudhaṁ imaṁ.

26. Saraṭṭhakaṁ sanigamaṁ, sajanaṁ vanditva khattiyaṁ.
Añjaliṁ paggahetvāna, idaṁ vacanamabraviṁ.

27. Ye keci mahiyā sattā, hīnamukkaṭṭhamajjhimā.
Nirārakkhā sake gehe, vaḍḍhanti sakañātibhi.

28. Idaṁ loke uttariyaṁ, saṁpīḷe mama posanaṁ.
Ayogharamhi saṁvaḍḍho, appabhe candasūriye.

29. Pūtikuṇapasampuṇṇā, muccitvā mātukucchito.
Tato ghoratare dukkhe, puna pakkhittayoghare.

30. Yadihaṁ tādisaṁ patvā, dukkhaṁ paramadāruṇaṁ.
Rajjesu yadi rajjāmi[1], pāpānaṁ uttamo siyaṁ.

31. Ukkaṇṭhitomhi kāyena, rajjenamhi anatthiko.
Nibbutiṁ pariyesissaṁ, yattha maṁ maccu na maddiye.

32. Evāhaṁ cintayitvāna, viravante mahājane.
Nāgova bandhanaṁ chetvā, pāvisiṁ kānanaṁ vanaṁ.

33. Mātāpitā na me dessā, napi me dessaṁ mahāyasaṁ.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā rajjaṁ pariccajinti.

Ayogharacariyaṁ tatiyaṁ.

---

4. Bhisacariya

34. Punāparaṁ yadā homi, Kāsīnaṁ puravaruttame.
Bhaginī ca bhātaro satta, nibbattā sotthiye kule.

---

1. Rañjāmi (Sī)

35. Etesaṁ pubbajo āsiṁ, hirīsukkamupāgato.
Bhavaṁ disvāna bhayato, nekkhammābhirato ahaṁ.

36. Mātāpitūhi pahitā, sahāyā ekamānasā.
Kāmehi maṁ nimantenti, kulavaṁsaṁ dharehiti.

37. Yaṁ tesaṁ vacanaṁ vuttaṁ, gihīdhamme sukhāvahaṁ.
Taṁ me ahosi kaṭhinaṁ, tattha[1] phālasamaṁ viya.

38. Te maṁ tadā ukkhipantaṁ, pucchiṁsu patthitaṁ mama.
Kiṁ tvaṁ patthayase samma, yadi kāme na bhuñjasi.

39. Tesāhaṁ evamavacaṁ, atthakāmo hitesinaṁ.
Nāhaṁ patthemi gihībhāvaṁ, nekkhammābhirato ahaṁ.

40. Te mayhaṁ vacanaṁ sutvā, pitu mātu ca sāvayuṁ.
Mātāpitā evamāhu, sabbeva pabbajāma bho.

41. Ubho mātāpitā mayhaṁ, bhaginī ca satta bhātaro.
Amitadhanaṁ chaḍḍayitvā, pāvisimhā mahāvananti.

Bhisacariyaṁ catutthaṁ.

---

5. Soṇapaṇḍitcariya

42. Punāparaṁ yadā homi, nagare Brahmavaḍḍhane.
Tattha kulavare seṭṭhe, mahāsāle ajāyahaṁ.

43. Tadāpi lokaṁ disvāna, andhībhūtaṁ tamotthaṭaṁ.
Cittaṁ bhavato patikuṭati, tuttavegahataṁ viya.

44. Disvāna vividhaṁ pāpaṁ, evaṁ cintesahaṁ tadā.
Kadāhaṁ gehā nikkhamma, pavisissāmi kānanaṁ.

45. Tadāpi maṁ nimantesuṁ, kāmabhogehi ñātayo.
Tesampi chandamācikkhiṁ, mā nimantetha tehi maṁ.

---

1. Santatta (Ka)

46. Yo me kaniṭṭhako bhātā, Nando nāmāsi paṇḍito.
Sopi maṁ anusikkhanto, pabbajjaṁ samarocayi.

47. Ahaṁ Soṇo ca Nando ca, ubho mātāpitā mama.
Tadāpi bhoge chaḍḍetvā, pāvisimhā mahāvananti.

Soṇapaṇḍitacariyaṁ pañcamaṁ.

---

6. Temiyacariya

48. Punāparaṁ yadā homi, Kāsirājassa atrajo.
Mūgapakkhoti nāmena, Temiyoti vadanti maṁ.

49. Soḷasitthisahassānaṁ, na vijjati pumo tadā[1].
Ahorattānaṁ accayena, nibbatto ahamekako.

50. Kicchā laddhaṁ piyaṁ puttaṁ, abhijātaṁ jutindharaṁ.
Setacchattaṁ dhārayitvāna, sayane poseti maṁ pitā.

51. Niddāyamāno sayanavare, pabujjhitvānahaṁ tadā.
Addasaṁ paṇḍaraṁ chattaṁ, yenāhaṁ nirayaṁ gato.

52. Saha diṭṭhassa me chattaṁ, tāso uppajji bheravo.
Vinicchayaṁ samāpanno, kathāhaṁ imaṁ muñcissaṁ.

53. Pubbasālohitā mayhaṁ, devatā atthakāminī.
Sā maṁ disvāna dukkhitaṁ, tīsu ṭhānesu yojayi.

54. Mā paṇḍiccayaṁ vibhāvaya, bālamato bhava sabbapāṇinaṁ.
Sabbo taṁ jano ocināyatu, evaṁ tava attho bhavissati.

55. Evaṁ vuttāyahaṁ tassā, idaṁ vacanamabraviṁ.
Karomi te taṁ vacanaṁ, yaṁ tvaṁ bhaṇasi devate.
Atthakāmāsi me amma, hitakāmāsi devate.

56. Tassāhaṁ vacanaṁ sutvā, sāgareva thalaṁ labhiṁ.
Haṭṭho saṁviggamānaso, tayo aṅge adhiṭṭhahiṁ.

---

1. Sadā (Sī)

57. Mūgo ahosiṁ badhiro, pakkho gativivajjito.
Ete aṅge adhiṭṭhāya, vassāni soḷasaṁ vasiṁ.

58. Tato me hatthapāde ca, jivhaṁ sotañca maddiya.
Anūnataṁ me passitvā, kāḷakaṇṇīti nindisuṁ.

59. Tato jānapadā sabbe, senāpatipurohitā.
Sabbe ekamanā hutvā, chaḍḍanaṁ anumodisuṁ.

60. Sohaṁ tesaṁ matiṁ sutvā, haṭṭho saṁviggamānaso.
Yassatthāya tapociṇṇo, so me attho samijjhatha.

61. Nhāpetvā anulimpitvā, veṭhetvā rājaveṭhanaṁ.
Chattena abhisiñcitvā, kāresuṁ puraṁ padakkhiṇaṁ.

62. Sattāhaṁ dhārayitvāna, uggate ravimaṇḍale.
Rathena maṁ nīharitvā, sārathī vanamupāgami.

63. Ekokāse rathaṁ katvā, sajjassaṁ hatthamuccito[1].
Sārathī khaṇatī kāsuṁ, nikhātuṁ pathaviyā mamaṁ.

64. Adhiṭṭhitamadhiṭṭhānaṁ, tajjento vividhakāraṇā.
Na bhindiṁ tamadhiṭṭhānaṁ, bodhiyāyeva kāraṇā.

65. Mātāpitā na me dessā, attā me na ca dessiyo.
Sabbaññutaṁ piyaṁ mayhaṁ, tasmā vatamadhiṭṭhiṁ.

66. Ete aṅge adhiṭṭhāya, vassāni soḷasaṁ vasiṁ.
Adhiṭṭhānena me samo natthi, esā me adhiṭṭhānapāramīti.

Temiyacariyaṁ chaṭṭhaṁ.

---

7. Kapirājacariya

67. Yadā ahaṁ kapi āsiṁ, nadīkūle darīsaye.
Pīḷito susumārena, gamanaṁ na labhāmahaṁ.

---

1. Hatthamuñcito (Sī, Syā)

68. Yamhokāse ahaṁ ṭhatvā, orā pāraṁ patāmahaṁ.
Tatthacchi sattu vadhako, kumbhīlo luddadassano.

69. So maṁ asaṁsi ehīti, ahaṁpe'mīti taṁ vatiṁ.
Tassa matthakamakkamma, parakūle patiṭṭhahiṁ.

70. Na tassa alikaṁ bhaṇitaṁ, yathā vācaṁ akāsahaṁ.
Saccena me samo natthi, esā me saccapāramīti.

Kapirājacariyaṁ sattamaṁ.

---

8. Saccatāpasacariya

71. Punāparaṁ yadā homi, tāpaso Saccasavhayo.
Saccena lokaṁ pālesiṁ, samaggaṁ janamakāsahanti.

Saccatāpasacariyaṁ aṭṭhamaṁ.

---

9. Vaṭṭapotakacariya

72. Punāparaṁ yadā homi, Magadhe vaṭṭapotako.
Ajātapakkho taruṇo, maṁsapesi kulāvake.

73. Mukhatuṇḍakenāharitvā[1], mātā posayatī mamaṁ.
Tassā phassena jīvāmi, natthi me kāyikaṁ balaṁ.

74. Saṁvacchare gimhasamaye, davaḍāho[2] padippati.
Upagacchati amhākaṁ, pāvako kaṇhavattanī.

75. Dhamadhamā-iti evaṁ, saddāyanto mahāsikhī.
Anupubbena jhāpento, aggi mamamupāgami.

76. Aggivegabhayātītā, tasitā mātāpitā mama.
Kulāvake maṁ chaḍḍetvā, attānaṁ parimocayuṁ.

---

1. Mukhatuṇḍenāharitvā (Sī)
2. Vanadāho (Ka)

77. Pāde pakkhe pajahāmi, natthi me kāyikaṁ balaṁ.
Sohaṁ agatiko tattha, evaṁ cintesahaṁ tadā.

78. Yesāhaṁ upadhāveyyaṁ, bhīto tasitavedhito.
Te maṁ ohāya pakkantā, kathaṁ me ajja kātave.

79. Atthi loke sīlaguṇo, saccaṁ soceyyanuddayā.
Tena saccena kāhāmi, saccakiriyamuttamaṁ.

80. Āvejjetvā dhammabalaṁ, saritvā pubbake Jine.
Saccabalamavassāya, saccakiriyamakāsahaṁ.

81. Santi pakkhā apatanā, santi pādā avañcanā.
Mātāpitā ca nikkhantā, jātaveda paṭikkama.

82. Sahasacce kate mayhaṁ, mahāpajjalito sikhī.
Vajjesi soḷasakarīsāni, udakaṁ patvā yathā sikhī.
Saccena me samo natthi, esā me saccapāramīti.

Vaṭṭapotakacariyaṁ navamaṁ.

---

10. Maccharājacariya

83. Punāparaṁ yadā homi, maccharājā mahāsare.
Uṇhe sūriyasantāpe, sare udaka khīyatha.

84. Tato kākā ca gijjhā ca, kaṅkā[1] kulalasenakā.
Bhakkhayanti divārattiṁ, macche upanisīdiya.

85. Evaṁ cintesahaṁ tattha, saha ñātīhi pīḷito.
Kena nu kho upāyena, ñātī dukkhā pamocaye.

86. Vicintayitvā dhammatthaṁ, saccaṁ addasa passayaṁ.
Sacce ṭhatvā pamocesiṁ, ñātīnaṁ taṁ atikkhayaṁ.

87. Anussaritvā sataṁ dhammaṁ, paramatthaṁ vicintayaṁ.
Akāsiṁ saccakiriyaṁ, yaṁ loke dhuvasassataṁ.

---

1. Bakā (Sī)

88. Yato sarāmi attānaṁ, yato pattosmi viññutaṁ.
Nābhijānāmi sañcicca, ekapāṇampi hiṁsitaṁ.

89. Etena saccavajjena, pajjunno abhivassatu.
Abhatthanaya pajjunna, nidhiṁ kākassa nāsaya.
Kākaṁ sokāya randhehi, macche sokā pamocaya.

90. Sahakate saccavare, pajjunno abhigajjiya.
Thalaṁ ninnañca pūrento, khaṇena abhivassatha.

91. Evarūpaṁ saccavaraṁ, katvā vīriyamuttamaṁ.
Vassāpesiṁ mahāmeghaṁ, saccatejabalassito.
Saccena me samo natthi, esā me saccapāramīti.

Maccharājacariyaṁ dasamaṁ.

---

11. Kaṇhadīpāyanacariya

92. Punāparaṁ yadā homi, Kaṇhadīpāyano isi.
Paropaññāsavassāni, anabhiratocariṁ ahaṁ.

93. Na koci etaṁ jānāti, anabhiratimanaṁ mama.
Ahaṁ hi kassaci nācikkhiṁ, arati me carati mānase.

94. Sabrahmacārī Maṇḍabyo, sahāyo me mahā-isi.
Pubbakammasamāyutto, sūlamāropanaṁ labhi.

95. Tamahaṁ upaṭṭhahitvāna, ārogyamanupāpayiṁ.
Āpucchitvāna āgañchiṁ, yaṁ mayhaṁ sakamassamaṁ.

96. Sahāyo brāhmaṇo mayhaṁ, bhariyaṁ ādāya puttakaṁ.
Tayo janā samāgantvā, āgañchuṁ pāhunāgataṁ.

97. Sammodamāno tehi saha, nisinno sakamassame.
Dārako vaṭṭamanukkhipaṁ, āsīvisamakopayi.

98. Tato so vaṭṭagataṁ maggaṁ, anvesanto kumārako.
Āsīvisassa hatthena, uttamaṅgaṁ parāmasi.

99. Tassa āmasane kuddho, sappo visabalassito.
Kupito paramakopena, aḍaṁsi dārakaṁ khaṇe.

100. Sahadaṭṭho āsīvisena[1], dārako papati[2] bhūmiyaṁ.
Tenāhaṁ dukkhito āsiṁ, mama vāhasi taṁ dukkhaṁ.

101. Tyāhaṁ assāsayitvāna, dukkhite sokasallite.
Paṭhamaṁ akāsiṁ kiriyaṁ, aggaṁ saccaṁ varuttamaṁ.

102. Sattāhamevāhaṁ pasannacitto,
Puññatthiko acariṁ brahmacariyaṁ.
Athāparaṁ yaṁ caritaṁ mamedaṁ,
Vassāni paññāsasamādhikāni.

103. Akāmako vāhi ahaṁ carāmi,
Etena saccena suvatthi hotu.
Hataṁ visaṁ jīvatu Yaññadatto.

104. Saha sacce kate mayhaṁ, visavegena vedhito.
Abujjhitvāna vuṭṭhāsi, arogo cāsi māṇavo.
Saccena me samo natthi, esā me saccapāramīti.

Kaṇhadīpāyanacariyaṁ ekādasamaṁ.

---

12. Sutasomacariya

105. Punāparaṁ yadā homi, Sutasomo mahīpati.
Gahito Porisādena, brāhmaṇe saṅgaraṁ sariṁ.

106. Khattiyānaṁ ekasataṁ, āvuṇitvā karattale.
Etesaṁ pamilāpetvā, yaññatthe upanayī mamaṁ.

107. Apucchi maṁ Porisādo, kiṁ tvaṁ icchasi nissajaṁ.
Yathāmati te kāhāmi, yadi me tvaṁ punehisi.

---

1. Ativisena (I, Ka)
2. Patati (Ka)

108. Tassa paṭissuṇitvāna, paṇhe āgamanaṁ mama.
Upagantvā puraṁ rammaṁ, rajjaṁ niyyādayiṁ tadā.

109. Anussaritvā sataṁ dhammaṁ, pubbakaṁ Jinasevitaṁ.
Brāhmaṇassa dhanaṁ datvā, Porisādaṁ upāgamiṁ.

110. Natthi me saṁsayo tattha, ghātayissati vā na vā.
Saccavācānurakkhanto, jīvitaṁ cajitumupāgamiṁ.
Saccena me samo natthi, esā me saccapāramīti.

Sutasomacariyaṁ dvādasamaṁ.

---

13. Suvaṇṇasāmacariya

111. Sāmo yadā vane āsiṁ, Sakkena abhinimmito.
Pavane sīhabyagghe ca, mettāya mupanāmayiṁ.

112. Sīhabyagghehi dīpīhi, acchehi mahisehi ca.
Pasadamigavarāhehi, parivāretvā vane vasiṁ.

113. Na maṁ koci uttasati, napi bhāyāmi kassaci.
Mettābalenupatthaddho, ramāmi pavane tadāti.

Suvaṇṇasāmacariyaṁ terasamaṁ.

---

14. Ekarājacariya

114. Punāparaṁ yadā homi, Ekarājāti vissuto.
Paramaṁ sīlaṁ adhiṭṭhāya, pasāsāmi mahāmahiṁ.

115. Dasa kusalakammapathe, vattāmi anavasesato.
Catūhi saṅgahavatthūhi, saṅgaṇhāmi[1] mahājanaṁ.

116. Evaṁ me appamattassa, idha loke parattha ca.
Dabbaseno upagantvā, acchindanto puraṁ mama.

---

1. Saṅgahāmi (Ka)

117. Rājūpajīve nigame, sabalaṭṭhe saraṭṭhake.
Sabbaṁ hatthagataṁ katvā, kāsuyā nikhaṇī mamaṁ.

118. Amaccamaṇḍalaṁ rajjaṁ, phītaṁ antepuraṁ mama.
Acchinditvāna gahitaṁ, piyaṁ puttaṁva passahaṁ.
Mettāya me samo natthi, esā me mettāpāramīti.

Ekarājacariyaṁ cuddasamaṁ.

---

15. Mahālomahaṁsacariya

119. Susāne seyyaṁ kappemi, chavaṭṭhikaṁ upanidhāyahaṁ.
Gāmaṇḍalā[1] upāgantvā, rūpaṁ dassentinappakaṁ.

120. Apare gandhamālañca, bhojanaṁ vividhaṁ bahuṁ.
Upāyanānūpanenti, haṭṭhā saṁviggamānasā.

121. Ye me dukkhaṁ upaharanti, ye ca denti sukhaṁ mama.
Sabbesaṁ samako homi, dayā kopo na vijjati.

122. Sukhadukkhe tulābhūto, yasesu ayasesu ca.
Sabbattha samako homi, esā me upekkhāpāramīti. (356)

Mahālomahaṁsacariyaṁ pannarasamaṁ.

Yudhañjayavaggo tatiyo.

Tassuddānaṁ

Yudhañjayo Somanasso, Ayogharabhisena ca.
Soṇanando Mūgapakkho, Kapirājā Saccasavhayo.

Vaṭṭako Maccharājā ca, Kaṇhadīpāyano isi.
Sutasomo puna āsiṁ[2], Sāmo ca Ekarājahu.
Upekkhāpāramī āsi, iti vutthaṁ[3] mahesinā.

---

1. Gomaṇḍalā (Sī), gāmamaṇḍalā (Syā)
2. Āsi (Syā)
3. Vuttaṁ (sabbattha) Aṭṭhakathā oloketabbā.

Evaṁ bahubbidhaṁ dukkhaṁ, sampattī ca bahubbidhā[1].
Bhavābhave anubhavitvā, patto sambodhimuttamaṁ.

Datvā dātabbakaṁ dānaṁ, sīlaṁ pūretvā asesato.
Nekkhamme pāramiṁ gantvā, patto sambodhimuttamaṁ.

Paṇḍite paripucchitvā, vīriyaṁ katvāna muttamaṁ.
Khantiyā pāramiṁ gantvā, patto sambodhimuttamaṁ.

Katvā daḷhamadhiṭṭhānaṁ, saccavācānurakkhiya.
Mettāya pāramiṁ gantvā, patto sambodhimuttamaṁ.

Lābhālābhe yasāyase, sammānanāvamānane.
Sabbattha samako hutvā, patto sambodhimuttamaṁ.

Kosajjaṁ bhayato disvā, vīriyārambhañca khemato.
Āraddhavīriyā hotha, esā Buddhānusāsanī.

Vivādaṁ bhayato disvā, avivādañca khemato.
Samaggā sakhilā hotha, esā Buddhānusāsanī.

Pamādaṁ bhayato disvā, appamādañca khemato.
Bhavethaṭṭhaṅgikaṁ maggaṁ, esā Buddhānusāsanī.

Itthaṁ sudaṁ Bhagavā attano pubbacariyaṁ sambhāvayamāno Buddhāpadāniyaṁ nāma dhammapariyāyaṁ abhāsitthāti.

Cariyāpiṭakaṁ niṭṭhitaṁ.

---

1. Sampatti ca bahuvidhā (Sī), sampattiṁ ca bahuvidhaṁ (Ka)

Khuddakanikāye catutthabhāgapotthake

Lakkhitabbapadānaṁ anukkamaṇikā

Khuddakanikāye catutthabhāgapotthake

Theranāmānaṁ anukkamaṇikā

Khuddakanikāye catutthabhāgapotthake

Therināmānaṁ anukkamaṇikā

Khuddakanikāye catutthabhāgapotthake

Nānāpāṭhā

Paṭhamo mūlapāṭho, Sī = Sīhaḷapotthakaṁ, Syā = Syāmapotthakaṁ, Kaṁ = Kambhojapotthakaṁ, I = Iṅgalisapotthakaṁ, Ka = kesuci Marammapotthakesu dissamānapāṭho, Ka-Sī = kesuci Sīhaḷapotthakesu dissamānapāṭho, Ṭṭha = Aṭṭhakathā.

Khuddakanikāye

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[A]	
Akariṁ ānantariyaṁ = Akariṁnantariyañca (Syā, Ka)	69
Akaṁ = Kathiṁ (Syā)	110
Akkhobbhaṁ = Akkhobhaṁ (Syā, Kaṁ)	388
Aggabhūto = Pattabhūto (Sī, I)	87
Aṅgagate = Aṅge evaṁ (Ka)	267
Agāreva vataṁ = Agāreva vattaṁ (Syā)	188
Agāraṁ ajjha so vasi = Agāramajjhe ca so vasi (Syā)	325
Accherasatto = Accheramanto (Syā)	110
Ajaṭākāse = Jagadākāse (Sī) Jaladākāse (I)	118
Ajaro = Jajjaro (Sī, I, Ka)	4
Ajinacammavatthohaṁ = Ajinavatthaṁ nivatthohaṁ (Sī)	172
Ajjuno = Ajino (Syā)	90
Ajeliṁ = Añjaliṁ (Syā) Ajelaṁ (I)	90
Ajjhogāhetvā = Ajjhogahetvā (Sī, Syā, I)	48, 385
Ajjha so vasi = Ajjhāvasī jino (Syā, Kaṁ)	322
Aññā -pa- phalaṁ = Aññā -pa- saddhā (Syā)	203
Aṭṭhaṭṭhamakakoṭiyo = Aṭṭhamattaka...(Sī) Aṭṭhamatthaka...(Syā)	271
Aṭṭhahetūhi samphussa = Aṭṭhahetūhi samphassa (Syā, I) Atthahetu nisaṁsayaṁ (Ka)	45
Aṇaṇo = Anaṇo (Sī, Syā, I)	209
Atisakkatā = Abhisammatā (Sī)	234

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[A]	
Atevacchariyaṁ = Atīvacchariyaṁ (sabbattha) Moggallānabyākaraṇaṁ oloketabbaṁ.	220
Atulaṁ -pa- sadevake = Atulaṁ -pa- sadevake (Sī, Ka)	355
Atoḷārāni = Athoḷārāni (Sī, I) Aggoḷārāni (Syā)	29
Atthamentamhi = Atthaṅgatamhi (Syā)	128
Addhamāse = Sattamāse (Syā)	228
Adhibhotvāna sesake = Adhibhotvā asesato (Syā)	291
Addhike = Pathike (Ka)	392
Anantajinasaṁsari = Anantajanasaṁsadi (Sī) Anantajanataṁsarī (I)	156
Anavakkantadehavā = Anuvattantadehavā (Syā)	3
Anāsavaṁ = Pavassayaṁ (Ka)	214
Anindito = Ānandiyo (Syā) Anindiyo (I)	209
Anujānātha = Anujānimha (Syā, I, Ka)	280
Anuttaro = Anuttaraṁ (Syā, Kaṁ)	311
Anuttaraṁ = Mahāvīraṁ (Sī, Syā)	27
Anubhotvāna sesena = Abhutvāva sesena (Sī) Anubhotvāna sesena (Syā)	119
Anusāvetvā = Anumānetvā (Ka)	211
Anusaṁyāyī so = Anusaṁsāvayī (Syā, Ka)	217
Anomo ca = Asoko ca (Sī)	338
Anovaṭṭhena = Anovuṭṭhena (Syā, Ka)	313
Aparājitaṭṭhānamhi = Aparājitanisabhaṭṭhāne (Ka)	377
Aparādhamajānantī = Aparādhaṁ sace metthi (Sī) Aparādhaṁ pajānantī (Ka)	265
Apothayi = Aheṭhayi (Sī, Syā, I)	101
Appasiddhiyaṁ = Atthasiddhiyaṁ (Ka)	128
Aphassayiṁ = Apassayiṁ (Syā, Ka)	164
Apphoṭenti = Apphoṭhenti (Sī)	312
Abhiññāsu pāramiṁgato = Abhiññāpāramiṁgato (Sī)	312
Abhirūpasampadampi = Abhirūpaṁ upapadaṁ (Sī) Abhirūpaṁ uppādaṁ (I)	291

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[A]	
Amataṅgato = Vadataṁ varo, sabbasattānamuttamo (Syā)	288
Amhaṁ = Mayhaṁ (Syā) Amhākaṁ (Ka)	277
Arahantā = Arahataṁ (Ka)	334
Araṇantaguṁ = Maraṇantagaṁ (Syā)	227
Aruṇo nāma = Aruṇavā nāma (Sī, I)	193
Avacāsiṁ = Vidassāmi (Syā)	44
Avāpuritvāna = Apāpuṇitvā (Syā)	194
Asaṅkhiyaṁ = Asaṅkhayaṁ (Syā, Ka)	3
Asambhītova = Acchambhitova (Syā, Ka)	5
Asaṅkheyyampi yojanaṁ = Asaṅkheyyepi yojane (Sī, Syā, I)	159
Assāsayi = Mamāhaso (Sī)	117
Ahu = Ahosi (Sī) Āsi (Syā)	409
Ahuttha = Ahuvattha (Sī)	66
Ahuṁ = Āsuṁ (Sī, Syā)	355
Ahuṁ = Ahu (Syā)	221
Aho acchariyaṁ mayhaṁ = Ānanda passa buddhassa (Syā)	220
Aho mama = Ahosi me (Syā)	96
[Ā]	
Ākāsanabhagatā = Ākāse nabhagā (Syā)	310
Ācitattā = Upacitattā (Syā, Ka)	77
Ānando nāma nāmena = Ānando nāmupaṭṭhāko (Syā)	68
Āmukkamaṇikuṇḍalā = Āmuttamaṇikuṇḍalā (Sī, Syā, I)	47
Āyato = Āyataṁ (Sī)	268
Āyāgosi = Idha hosi (Syā)	11
Āyusi = Pāsusi (Syā)	110
Ārāmena ca ārāmaṁ = Ārāmena vihārena (Syā, I)	204
Ārocesiṁ = Ārocemi (Syā)	212
Ālampāyane = Ālambaṇe (Sī)	400
Ālampāyano = Ālambaṇo (Sī)	400

Nānāpāṭhā Piṭṭhaṅkā

[Ā]

Āsahaṁ dhanadhaññassa = Anantadhanadhaññassa (Ka) 108
Āsiṁ = Āsi (Syā) 419
Āsīvisena = Ativisena (I, Ka) 417
Āsuṁ vināyakā = Āsiṁsu nāyakā (Syā, Ka) 382
Āhanantaṁ = Āhanitvā (Syā, Ka) 43
Āhitvā = Ahatvā (Sī, I) 113

[I]

Ito sattamake muni = Idha saddhādhimutto isi (Syā)
Ito sattamakehani (Sī, I) 116
Itthibhi = Ñātibhi (Sī, Syā, I) 215
Idamabravi = Etadabraviṁ (Syā, I) 232
Indapatthe = Indapatte (Sī, Ka) 387
Idha sañcitakusalā = Tattha sañcitaṁ kusalaṁ (Syā) 187
Isivhayaṁ gamitvāna = Isivhayaṁ patanaṁ gantvā (Syā) 158
Isisattama = Purisuttama (Sī, I) 151

[Ī]

Īdisā bodhi, pūjanīyā = Īdiso bodhi, pūjanīyo (Syā) 17

[U]

Ukkāsitañca khipitaṁ = Ukkāsitañca khipitañca (Syā-Ṭṭha) 304
Ukhā = Buddhā (Syā) 262
Uccattanena = Uccatarena (Ka) 331
Uccākulīnā = Uccākulikā (Syā, I, Ka) 203
Uttariṁ = Atariṁ (Sī, I) 97
Uttariṁ = Uttaraṁ (Sī, I) 153
Uttalimālaṁ = Ummā mālaṁ hi (Syā) 27
Udakahārikā = Udakahārikaṁ (Sī) Udakahārike (Syā) 201
Udagāhiniṁ = Udakagāhiṇiṁ (Sī) Udakagāhiniṁ (Syā) 308

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[U]	
Upaṭṭhahuṁ = Upaṭṭhiya (Sī, Syā, I)	215
Upaṭṭhissatimaṁ = Upaṭṭhissati taṁ (Sī)	311
Upanisādino = Upanissā jino (Syā, Kaṁ)	364
Uppajjateva = Uppajjate me (Syā)	42
Upahanti = Upavāyanti (Sī, I)	35
Uppādassa idaṁ phalaṁ = Pulinapūjāyidaṁ phalaṁ (Sī)	66
Upphāsulikatā = Uppaṇḍupaṇḍukā (Sī, Syā)	226
Ubbijjiṁsu = Vimhayiṁsu (Syā, Ka)	44
Ubbiddhā = Ubbiggā (Syā, Kaṁ)	394
Ubbhayojanamuggataṁ = Uddhaṁ yojanamuggataṁ (Sī, Syā, I)	199
Uruveḷanivāsiko = Uruveḷāya nivasiṁ (Syā)	136
[E]	
Ekajjhaṁ cārayāmahaṁ = Ekaccaṁ vādayāmahaṁ (Syā)	191
Ekanavutikappāni = Ekūnatiṁsakappāni (Syā)	201
Ekanavutito = Ekanavute ito (Sī, Syā)	2
Ekamañcaṁ = Ekaṁ veccaṁ (Syā) Ekapacchaṁ (I)	102
Ekavīsatikkhattuñca = Ekatiṁsati... (Syā)	9
Ekāvatthasumānasaṁ = Ekavatthaṁ sumānasaṁ (Syā, Ka)	125
Ekāsanassidaṁ phalaṁ = Ekāsanaphalaṁ idaṁ (sabbattha) evamuparipi.	203
Etamatthaṁ pucchiṁsu maṁ = Etamatthamapucchumaṁ (Sī) Etamatthaṁ apucchiṁsu (Syā, Ka)	64
Evamidhekaccaṁ = Evaṁvidhaṁ kañci (Sī, I)	113
Evaṁ pattesahaṁ tadā = Tuṭṭhā evaṁ avocahaṁ (Syā) Evamahosahaṁ tadā (Ka)	232
[O]	
Okkhāmīti = Ikkhāmīti (Syā) Dakkhāmīti (Sī)	238
Ogatākāsapadumā = Ogatākāsadhūmāva (I)	219
Ogayhayaṁ = Ogayhāhaṁ (Sī, Syā, I)	57

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[O]	
Ogāhetvā mahāvanaṁ = Jahitvāna mahādhanaṁ (Sī)	
Jahitvā ca mahādhanaṁ (I)	136
Ocitattāva = Upacitattā (Syā)	192
Ocitattāva = Sucitattāva (I)	206
Opuñjesiṁ = Ubbaṭṭesiṁ (Syā)	166
Oruddhe = Oratīre (Syā)	281
[Ka]	
Kaṅkā = Bakā (Sī)	415
Kañcanagghiyaṁ = Dibbānubhojahaṁ tadā (Syā)	
Rajjaṁ pādesi kaṁcayaṁ (Sī)	160
Kacci vaṅgīsa jānāsi = Saccaṁ vaṅgīsa kacci te (Syā)	153
Kaṇikāraṁva nicitaṁ = Kaṇikāraparicitaṁ (I)	
Khaṇikaṁ ṭhānaracitaṁ (Sī)	153
Kaṇikārīti = Kaṇikāroti (Sī)	174
Kaṇhāsi sā = Kaṇhā siyā (Sī, I) Ḍayhakaṇhā silā (Syā)	140
Katametaṁ mahāmune = Katamhehi mahāmune (Syā, I)	279
Kantāraddhānaṁ paṭipannaṁ = Kantāraddhānapaṭipannaṁ (Sī, Syā)	386
Kato thūpo = Kate thūpe (Sī)	64
Kataṁ pattaṁ = Kataṁ chattaṁ (Sī) Katamaṭṭhaṁ (Syā)	261
Katvāna añjaliṁ = Katvānahaṁ tadā (Syā, I, Ka)	96
Katvāna vividhāni me = Katvā nānāvidhāni me (Sī)	136
Kathaṁsa = Kathayaṁ (Sī, I, Ka)	9
Kanakācalasaṅkāso = Kañcanatacasaṅkāso (Syā)	113
Kapitthaṁ = Kapiṭṭhaṁ (Syā)	93
Kapilavhaye = Silavhaye (Syā)	384
Kapilāyaṁ = Kampilāyaṁ (Sī) Kappilāyaṁ (Syā)	405
Kabbavittosi = Kavicittoti (Syā, I)	153
Kammaññassa susikkhito = Puṇṇakammesu sikkhitā (Syā)	216
Kammantavāvaṭo = Kammantabyāvaṭo (Sī, Syā, I)	149

Nānāpāṭhā Piṭṭhaṅkā

[Ka]

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Ja]	
Jaṭābhārena = Jaṭābhārassa (Syā, Ka)	64
Jambumaṇḍassa = Jambusaṇḍassa (I)	49
Jaritaṁ = Jirikaṁ (Syā, Ka)	291
Jātiyāpi ca ekato = Jātīsu bahuso mama (Sī)	230
Jāto Ujjeniyaṁ pure = Jāto, Ujjeniyaṁ pure rame (Syā)	114
Jinapuṅgave = Munipuṅgave (Sī)	366
Jinasantike = Tassa santike (Sī)	374
Jinuttamo = Januttamo (Syā, I) Anuttamo (Ka)	115
Jino te titthikākiṇṇe = Janoghe titthakākiṇṇe (Sī, I) Jino yo titthikātiṇṇo (Syā)	111
Jīvitāpādikā = Jīvitapālikā (Syā)	215
Jotantī = Jotante (Syā, I)	260
Jotesiṁ = Thomesiṁ (Syā)	111
[Jha]	
Jhāpayiṁ = Jhāpayī (Sī)	121
[Ña]	
Ñāṇamathaviṁ ahaṁ = Mabhithomayiṁ (Sī, I) Mabhithomahaṁ (Syā)	60
[Ṭha]	
Ṭhatvā = Buddho (Syā, Ka)	48
[Ḍa]	
Ḍiṇḍimā = Ḍeṇḍimā (Sī)	302
[Ta]	
Tato = Gatā (Syā)	254
Tatonujānetvā = Tato anumānetvā (I)	294
Tato no āsayaṁ = Tato ajjhāsayaṁ (Syā)	120
Tatta = Santatta (Ka)	411
Tattha taṁ = Tattha naṁ (Sī) Tattha (Ka)	390

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Ta]	
Tiyaggī = Tidhaggī (Syā, Ka) Tivaggī (I)	33
Tiriṭivacchassa = Tiriṭavacchassa (Sī) Tipitivacchassa (Syā)	114
Tirokuṭṭaṁ = Tirokuḍḍaṁ (Syā)	213
Tissā = Tassā (Sī)	401
Tissitthiyo = Tisso thīyo (Sī, I)	291
Tīraṁ = Tīre (Syā, I, Ka)	67
Tiṁsayojanavitthataṁ = Saṭṭhi yojanavitthataṁ (Syā, I)	196
Turiyā = Tūrā (Sī, Ka)	17
Tuladaṇḍe = Tulamaṇḍale (Sī, I)	56
Tusitaṁ = Tāvatiṁsaṁ (Syā)	152
Tumhaṁ = Tvayi (Sī, I)	280
Tenāhamāsiṁ = Tenāpi cāsiṁ (Syā)	111
Tosesi = Toseti (Syā, I, Ka)	149
Taṁ vajissaṁ = Taṁ vajjiyaṁ (Syā)	208
Taṁ sutvāna pamoditvā = Taṁ sutvāhaṁ pamuditā (Sī, Syā, I)	215
[Tha]	
Thūpakārāpikā ahuṁ = Thipakāra makāsahaṁ (Syā)	189
Thero = Vīro (Sī) Dhīro (Syā)	130
Theve = Have (Sī, I) Bhave (Syā, Ka)	59
[Da]	
Dakkhiṇā tāya = Dakkhiṇādāya (Syā, I)	148
Daditvāna = Cajitvā (Sī)	325
Daditvāva ticīvaraṁ = Daditvā pattacīvaraṁ (Syā)	236
Dayālayo = Dayāsayo (Sī)	110
Daliddataṁ = Daḷiddataṁ (Sī)	199
Davaḍāho = vanadāho (Ka)	414
Dasabalāni = Yasabalāni (Ṭṭha)	381
Dassanalālaso = Dassanasālayo (Syā)	115

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Da]	
Dānasahāyikā pure = Neke sahāyike mune (Syā)	
Dānaṁ sahassikaṁ mune (I)	223
Diṭṭhigahanapakkhandā = ...pakkhantā (Sī, Syā)	227
Diṭṭhiṁ no = Diṭṭhā no (Sī) Diṭṭhaṁ no (I) Diṭṭhiṁ te (Syā)	141
Divasañceva rattiñca = Samantāsattaratanā (Sī, I, Ka)	48
Disvānahaṁ = Pasādetvānahaṁ (Ka)	81
Duggaccañca = Duggatiñca (Syā)	199
Dīgharattañca no = Digharattamidaṁ (Syā, Ka)	272
Dīghāvu = Dīghāyu (Sī, Syā)	155
Dīpacci viya = Dīpasikhā viya (Syā)	218
Dubbaṇṇiyaṁ na jāmi = Duggatiṁ nābhijānāmi (Syā, I)	194
Dullabho Lokanāyako = Dullabhā Lokanāyakā (Sī)	
Dullabhaṁ Lokanāyakaṁ (Syā, I, Ka)	56
Duve kule pajāyāmi = Yattha pacchā pajāyāmi (Sī)	175
Dussaniyesu = Dosaniyesu (Sī, Syā, Ka)	2
Deva = Devaṁ (Sī, I)	64
Desanājaladantaraṁ = Devena jalanandanaṁ (Syā, I)	120
Desayāmi = Desessāmi (Syā)	227
Desente = Desento (Syā, Kaṁ)	348
Doḷālolāva = Dāmāmālañca (Syā) Dololullāva (Ka)	256
Dvādasa koṭiyo = Honti Lokagganāyakā (Sī, Syā)	
Paṇṇākoṭisatāni ca (I)	270
Dvipadaggassa = Dipadaggassa (Sī, Syā, I)	251
Dvipadinda = Dipadinda (Sī, Syā, I)	23
Dvipaduttamo = Dipaduttamo (Sī, Syā)	301
Dvipaduttamaṁ = Dipaduttamaṁ (Sī, Syā, I)	200
[Dha]	
Dhammakāyo = Dhammatanu (Sī, I, Ka)	209
Dhammakhīraṁ hi = Dhammakhīrampi (Syā, Ka)	209

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Dha]	
Dhammajaṁ uggahadayaṁ = Dhammaṁva viggahavaraṁ (Sī) Dhammapaṭiggahavaraṁ (I)	114
Dhamadhamāyati = Dhumadhumāyati (Sī) Dhamamāyati (Ka)	397
Dhammapallaṅkamādāya = Dhammapallaṅkamaññāya (Syā, Ka)	6
Dharissati = Dhariyati (Sī, I)	71
Dhuvaṁ ticīvaraṁdāsiṁ = Thūpañca pavaramadaṁ (Syā) Dhuvañca cīvaraṁ adaṁ (I)	189
[Na]	
Nagaraṁ mekhalaṁ nāma = Mekhalaṁ nāma nagaraṁ (Sī, Syā)	330
Na ca dāni puno atthi = Taṁ vandāmi pana natthi (Syā)	242
Na cāpi -pa- koci = Na catthi te dutiyā vaṇṇadhātu (Sī, I, Ka)	235
Naṭṭhe = Nīce (Syā) Niddhe (I)	245
Natthi sokapariddavo = Na sokaparidevanā (Syā)	220
Nappatigūhāmi = Napatiguyhāmi (Sī, Ka)	393
Na pekkhino = Anapekkhino (Sī, Syā, I)	227
Namassantaṁ = Namassati (Syā)	287
Namassāmi = Na passāmi (Sī)	18
Na me deyyadhammo atthi = Na me deyyaṁ tava atthi (Sī, Syā)	5
Namhi = Nāpi (Sī)	61
Narasaraṇo = Narasaddūlo (Sī, Syā, I)	288
Naravāhano Yaso Vasavattī = Nārivāhano Yasavatī (Syā, Kaṁ)	345
Narāsabho = Naravusabho (Syā, Kaṁ)	339
Na vañcakālo subhage = Na pañhakālo subhaṇe (Sī, Syā, I)	255
Na vijjati = Na hessati (Sī, I)	56
Navutīnaṁ = Navutiyā (Syā, Kaṁ)	358
Naḷaggivaṇṇasaṅkāsā = Naḷaggivanasaṅkāsaṁ (Sī)	174
Nānākalimalākiṇṇe = Nānākāḷamalākiṇṇe (Ka)	211
Nānācittehi = Nānāvaṇṇehi (Sī)	125
Nānādijasamotthaṭā = Nānāmigasamotthaṭā (Syā)	169
Nāmato = Nāmako (Syā, I)	259
Nāyako = So jino (Syā, Kaṁ, Ka)	368

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Na]	
Nikaṭṭhe = Nekatthe (Sī, Syā)	242
Nikkhantadivaseneva = Nikkhantadivaseyeva (Sī)	394
Nikkhamitvāna Satthuno = Nikkhamituna Satthuvaraṁ (Sī)	129
Nikkhamitvā agārato = Nikkhanto pabbajittha so (Sī, Syā)	158
Nikīlitaṁ = Nikīḷitaṁ (Ka)	306
Nikleso = Nillepo (Syā, Ka)	16
Nidakkhitaṁ = Nirikkhataṁ (Sī, I) Udikkhataṁ (Syā)	153
Nipati = Patito (I)	122
Nidassitaṁ = Sudassitaṁ (Syā, I, Ka)	267
Niddiṭṭhā nu = Niddiṭṭhā no (Sī, I) Diṭṭhāno vo (Syā)	64
Nibbānaṁ = Nibbutaṁ (Syā)	188
Nibbindāmha = Nibbinnāmha (Sī, I) Otiṇṇamha (Syā)	121
Nirāsavā = Nirāsanā (Sī, I)	218
Nirupamaṁ viggahaṁ = Nirupamaggahaṁ (Sī)	70
Nivesanamhi = Nivesamhi (Syā)	187
Nīlakkhinayanaṁ = Lakkhinīlayanaṁ (Sī)	117
Nīlaṁ = Niddaṁ (Syā, I)	144
Netvā = Hutvā (Syā, I, Ka)	130
Nopaṭiyādi = Nopadissati (Sī, I) Sāriputtādi (Syā)	220
[Pa]	
Pakkāmiṁ = Pakkamiṁ (Ka)	101
Pakkhando = Pakkhanto (Sī) Pakkanto (I)	128
Pakkhehi, pañjaliṁ = Pakkhehañjaliṁ (Sī)	144
Paccavekkhaṇaṁ = Pasanna -pa- vekkhaṇaṁ (Syā) Pīṇaṁsaṁ paccavekkhaṇaṁ (I)	127
Paccājāto = Sampatto ca (Ka)	152
Pajjotiṁsu = Panādiṁsu (I)	18
Paṭṭipupphamapūjayiṁ = Satti... (Syā, I)	37
Paṭṭipupphiyo = Sattipaṇṇiyo (Syā, I)	37
Paṭisanthāraṁ = Paṭisandhāraṁ (Ka)	61

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Pa]	
Purī = Puraṁ (Syā, Ka)	167
Purohitadijādhino = Purohitadijātino (Sī, I)	114
Pulinaṁ = Puḷinaṁ (Sī, Syā, I, Ka)	53
Pulinaṁ = Puḷine (Sī, Syā, I)	79
Pūrayiṁ = Tappayiṁ (Sī)	191
Pothito = Pātito (Sī, I) Ghāṭito (Syā)	101
[Pha]	
Phalamānetvā = Phalamāhatvā (Sī, Syā)	358
Phalinaṁ = Phalitaṁ (Sī, I)	10
Phalaṁ tu = Phalantaṁ (Syā)	110
Phassayitvā = Phusayitvā (Ka)	99
Phassayissāmi = Passayissāmi (Ka)	35
Phussakokilo = Pussakokilo (Sī, Syā)	143
Phussatī = Phusatī (Sī)	391
[Ba]	
Balimajjhāsayo = Khalitajjhāsayo (Sī) Baliṁ paccāharaṁ (Syā) Mālapacchāhataṁ (I)	241
Bahuṁ = Ahaṁ (Sī, Syā, I)	104
Bālikā = Mālikā (Syā, I)	202
Bāhirā = Bahicarā (Sī, I, Ka)	106
Bimbohanasamāyutaṁ = Bibbohanasamāyutaṁ (Syā, Ka)	85
Billarukkhehi = Beluvarukkhehi (Syā)	25
Buddhadassanalālasā = Buddhadassanasālayā (Syā)	286
Buddhabījaṁ kira = Buddhabījaṅkuro (Sī, Syā)	312
Buddhamātussa = Buddhamātari (Sī) Buddhassa mātu (Syā)	219
Buddharūparatiṁ = Buddho rūparatiṁ (Sī)	117
Buddharaṁsībhidhāvare = Buddharaṁsī vidhāvare (Sī, Ka)	174
Buddhassa = Buddhaseṭṭhassa (Sī, Syā, Ka)	188

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Va]	
Vasantiyā = Ca jhāyante (Sī) Ca jhāyantā (I) Pajjhāyantā (Syā)	196
Vasalo = Cāvalo (Sī, I) Accayo (Syā)	96
Vasiṁ = Isiṁ (Syā)	103
Vācaya = Bhāsaya (Sī, I)	153
Vācādosa... = Vācārosa... (Syā)	294
Vātarogehi pīḷito = Vācāyābhisupīḷito (Syā, I) Vātarogī supīḷito (Ka)	141
Vādimaddana = Vādisaddula (Sī, I) Vādisūdana (Syā)	151
Vādissaro = Vaggussaro (Syā, I)	152
Vādisūdassa = Vādisūrassa (Sī, Syā, I)	152
Vārayantī = Parivajjanti (Sī) Paripācento (Syā)	231
Vāritaṁ vārayāmahaṁ = Cārikaṁ cārayāmahaṁ (Sī) Na gulaṁ pādayāmahaṁ (Syā) Na mālaṁ pādayāmahaṁ (I)	193
Vikkanto = Dhīro ca (Sī, I)	109
Vicarantiyā = Vicarantyādha (Sī) Vicinantīdha (Syā, I)	292
Vicittakathikattanaṁ = Vicittakathikattadaṁ (Sī, I)	125
Vicittāni = Vividhāni (Syā)	261
Vitiṇṇo ceva = Amito ceva (Syā)	345
Vinataṁ = Sajjitaṁ (Syā) Tiyantaṁ (I)	55
Vinassati = Panassati (Syā)	295
Vippakule = Paribbājakule (Sī, Syā, I)	152
Vipassissa... = Koṇḍaññassa... (Syā, I)	190
Vipinaggena = Pavanaggena (Sī, Syā, I)	26
Vibhītakamiñjiyo = Vibhedaka... (Syā, Ka)	24
Vibhogā = Vibbhogā (Sī) Vihitā (Syā)	227
Vimalaṁ = Vipulaṁ (Syā)	230
Vivaṇṇaṅgo = Vivaṇṇako (Ka)	138
Visaṭṭho = Vissattho (Sī, I) Vissaṭṭho (Syā, Ka)	5
Vissakammena = Visukammena (Syā, Ka)	30

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Va]	
Vissakammaṁ = Visukammaṁ (Ka)	394
Vissāmabhūmi = Vissāsaṁ bhūmi (Syā) Vissānabhūmi (I)	152
Vihanantaṁ = Vihanati (Syā, Ka)	35
Viharāmahaṁ = Pihayāmahaṁ (Sī, I)	117
Vihesanti, nātimaññanti khattiyā = Pahasanti -pa- khattiyo (Sī, I)	32
Vītarāgā = Dhutarāgā (I, Ka)	271
Vītarāgā bhavāmase = Natthi dāni punabbhavo (Sī, Syā, I)	283
Vīthiyā = Rathiyā (Sī)	43
Vīrassa = Dhīrassa (Sī)	90
Vīrasamāyuto = Saraddhanisamāyuto (Sī)	110
Vīro = Dhīro (Sī, Syā)	3
Vuddhimajaniṁ = Buddhimajaniṁ (Sī, I)	111
Vedimajjhāva sussoṇī = Tanumajjhāputhussoṇī (Sī, Syā) Vedimajjhā puthussoṇī (I)	256
Vedimajjhāva sussoṇī = Tanumajjhāva sussoṇī (Sī) Vedimajjhā varasoṇī (Syā, I)	226
Veneyyaṁ vinayaṁ bahuṁ = Veneyye viniyaṁ bahū (Sī)	146
Vemātā = Vemātu (Sī)	251
Vokiṇṇo = Vokiṇṇaṁ (Sī, Syā, Ka)	66
[Sa]	
Sakappano = Sīdabbano (Sī)	183
Saṅkamanatthā = Saṅkamanadā (Syā)	190
Sakilesamaraṇaṁ = Saṁkilesamaraṇaṁ (Sī)	328
Sakulā nāma nāmena = Sakulāti ca nāmena (Syā)	251
Saṅkhāre, īdisaṁ cintayiṁ = Saṅkhārā, iti saṁcintayiṁ (Sī, Syā, I)	243
Saṅgaṇhāmi = Saṅgahāmi (Ka)	418
Saṅgamaṁ te nidassitaṁ = Sammukhā ca parammukhā (Sī)	231
Saṅgaraṁ = Saṅkaraṁ (Ka)	162
Saccatthāni = Sabbatthāni (Syā, Ka)	297

Nānāpāṭhā Piṭṭhaṅkā

[Sa]

Nānāpāṭhā Piṭṭhaṅkā

[Sa]

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Sa]	
Sahassānipi... = Sahassānampi... (I)	235
Sahassehi sā = Saha pañcahi (Sī, I)	265
Sahaṁ = Cahaṁ (Sī, Syā)	307
Sāgato = Sobhito (Ka)	323
Sāgaruttame = Sāgaruttamo (Sī, Syā, I)	59
Sādhakā = Sārikā (I) Sārakā (Syā) Sāratā (Ka)	80
Sāyetvā = Pāyetvā (Syā) Pātetvā (Ka)	238
Sāyapātaṁ = Sāyaṁ pātaṁ (Syā, Ka)	58
Sāyaṁ pāto ca dissare = Sāyaṁ pāto padissare (Ka)	396
Sālacchadanaṁ = Pupphachadanaṁ (Sī, Syā, I)	71
Sāvakānañca patthitaṁ = Buddhānaṁ sāvakānañca (Sī, Ka)	279
Sāvetvā = Pakāsetvā (Syā)	230
Sāhukāraṁ = Sādhukāraṁ (sabbattha)	394
Sāhaṁ... = Saha... (Ka)	246
Sāḷiyā = Sālisā (Syā, Kaṁ)	356
Siṅgālakassa = Sigālakassa (Sī, I)	286
Sibbiṁsu = Yāciṁsu (Ka)	339
Sirasi = Sīsante (Sī, Ka)	190
Siriyā = Siriṁva (Sī) Raṁsiriva (Syā)	254
Sirīghare = Sirīdhare (Sī)	322
Sīlavatī = Rūpavatī (Sī, Syā, I)	223
Sīvikaṁ = Kevalaṁ (Sī, Syā, I)	199
Sukaruṇaṁ = Sakaruṇaṁ (Sī, Syā, I)	207
Sukhito = Sucitto (Syā)	110
Sukhedhitā = Sukhethitā (Syā)	188
Sugataduggate = Sukatadukkate (I)	196
Sucandako giri vasabho = Sucando girivahano (Sī)	367
Suchaḍḍite = Suchaḍḍane (Sī)	106
Sujāte -pa- Lokanāyake = Sujāto -pa- Lokanāyako (Syā, Kaṁ)	348

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Sa]	
Suññataṁ = Suññakaṁ (Sī)	122
Sutavīrehi = Sutavarehi (Sī, Syā)	234
Sutasāgaraṁ = Sutisāgaraṁ (Sī, Syā, I)	218
Sudinnaṁ me dānavaraṁ = Sudinnameva me dānaṁ (Syā)	193
Sududdasaṁ = Gambhīraṁ duddasaṁ padaṁ (Syā)	14
Sudhaññavatī = Sudhammakaṁ (Sī) Sudhaññakaṁ (Syā)	333
Suddhodanamahīpate = Suddhodano mahīpati (Syā)	157
Sunetto = Sudatto (Syā, Kaṁ)	356
Supaṭakaṁ = Supaṭikaṁ (Syā) Pūpapavaṁ (I)	104
Suppāda = Suppāra (Sī, I)	128
Supīṇitā = Suviditā (Syā) Supītiyā (Ka)	261
Susaññā = Sutthanā (Sī)	182
Susaṇṭhitā = Susanthatā (Sī)	202
Susamiddha = Susamiddhi (Syā)	223
Selaṁ = Sesaṁ (Syā)	167
Sokaṭṭo = Kaniṭṭho (Syā)	211
Soṇṇa = Tesaṁ (Sī)	80
Soṇṇapīṭhe akkamāmi = Sovaṇṇapīṭhena kamāmi (Ka)	29
Sopi = Bhoti (Sī, Ka)	294
Saṁgatā = Khagatā (Sī)	216
Saṁghadāyikā = Saṁghadāsitā (Sī, Syā)	233
Saṁghassa ca vihārampi = Saṁghassa vihāraṁ hi (Syā, I)	223
Saṁghamhi patiṭṭhitā = Saṁghamhi suppatiṭṭhitā (Sī, I)	148
Saṁvejetvāna me cittaṁ = Vedayitvāna kusalaṁ (Syā) Saṁvedayitvā kusalaṁ (I)	191
Saṁsarantiyā = Saṁsarantā me (Syā)	229
Saṁsarimha = Pasannāmha (Syā)	215
[Ha]	
Haṭṭhacittohaṁ = Tuṭṭhacittohaṁ (Sī)	144
Haṭṭho = Tuṭṭho (Syā, Kaṁ)	354

Nānāpāṭhā	Piṭṭhaṅkā
[Ha]	
Hantā ātāpī tāpaso = Hantā, tāpitā ca visositā (Syā)	109
Hatthamuccito = Hatthamuñcito (Sī, Syā)	413
Hatthāḷavako = Hatthālavako (Sī)	312
Harassu = Varassu (Ka)	242
Hā santiṁ = Bhāsantī (Syā)	211
Hāsabhāvasamanvitā = Hāvabhāvasamanvitā (Sī) Sabbābharaṇamaṇḍitā (Syā)	226
Hitāya ca na sadisaṁ = Hitāya janasandhisu (Sī, I) Hitāya naṁ sukhāvahaṁ (Syā)	110
Hitāya janataṁ = Janatāya hitaṁ (Sī)	288
Hotu = Hohi (Sī, Syā, I, Ka)	57
Haṁsadundubhinissano = ...nissaro (Sī) ...nissavano (I) ...sāvano (Syā)	145
Haṁsarutehi = Haṁsadundubhi (Syā, I)	108

Khuddakanikāye catutthabhāgapotthake

Gāthāsūci